

C:\Users\Plazma\Desktop\309\London\_Jack-Morsky\_vlk.PDB

PDB Name: London-Mořský vlk  
Creator ID: REAd  
PDB Type: TEXT  
Version: 0  
Unique ID Seed: 0  
Creation Date: 9.10.2003  
Modification Date: 9.10.2003  
Last Backup Date: 1.1.1970  
Modification Number: 0

Jack London

Mořský vlk

digitalizoval Knebl

## KAPITOLA 1

Ani vlastně nevím, kde začít, a někdy, spíš jen žertem, přičítám to všechno na vrub Charleymu Furusethovi. Měl v Mill Valley letní chatu přímo ve stínu hory Tamalpais a nechával ji neobydlenou kromě zimních měsíců, kdy se tam povaloval a četl si Nietzscheho a Schopenhauera, aby dal mozku odpočinout. Když pak přišlo léto, raději se vařil v potu a opékal v horku a v prachu města a mořil se tu v ustavičné dřině. Kdybych byl neměl ve zvyku zajíždět k němu každou sobotu odpoledne a zůstat u něho až do pondělního rána, nebyl bych se onoho kritického lednového pondělka plavil po Zálivu San Franciska.

Cestoval jsem ovšem na plavidle naprosto bezpečném, neboť Martinez byl nový převozní parník a konal teprve svou čtvrtou nebo pátou plavbu na trati mezi Sausalitem a San Franciskem. Nebezpečí vytvářela hustá mlha, jež zahalovala záliv a které jsem se já, jako suchozemec, bál jen pramálo. Naopak, pamatuji se na poklidné potěšení, s nímž jsem zaujal výhodné místo na přední horní paluby, rovnou pod kapitánovou kabinou, a s radostí jsem pustil svou obraznost napospas tajemné řiši mlhy. Vál svěží větřík a nějakou chvíli jsem byl v té provlhlé neviditelnosti sám - a přec ne sám, neboť jsem si matně uvědomoval blízkost lodivoda a druhého muže, v němž jsem tušil kapitána, v zasklené kabině přímo nade mnou.

Pamatuji se, že jsem myslel na to, jak příjemné jsou výsledky dělby práce, že nepotřebuji studovat mlhy, větry, mořské proudy a vůbec mořeplavectví, abych mohl navštěvovat přitele, který se usídlil až na protějším břehu jednoho výběžku mořského zálivu. Jak výhodné, že se lidé specialisují, uvažoval jsem. Zvláštní znalosti lodivoda a kapitána vystačí pro mnoho tisíc lidí, kteří se nevyznají na moři a v mořeplavectví o nic lépe než já. A naproti tomu zas já, místo abych věnoval své síly poznávání spousty jevů a faktů, soustředil jsem se na několik jevů zvláštních, na příklad na rozbor takového faktu, jako je význam a zařazení E. A. Poea v americké literatuře - jak to dokazuje na příklad můj essay v posledním čísle magazínu Atlantic. Při vstupu na parník, jak jsem procházel uzavřenou kabinou, zočil jsem dychtivýma očima tlustého pána, který četl Atlantic, otevřený právě na stránce mého essaye. A zde máme opět tu dělbu práce, odborné znalosti lodivoda a kapitána, jimiž ti dva umožňují onomu tlustému pánovi těšit se z mé odborné znalosti Poea, zatím co ho bezpečně převážejí ze Sausalita do San Franciska.

Neznámý rudolící člověk přibouchl za sebou dveře kabiny, přidupal na palubu a vyrušil mě z přemítání. Přesto jsem si onu myšlenku vryl do paměti zároveň s úmyslem použít jí v chystaném essayi, který jsem zamýšlel napsat pod titulem "Nezbytnost svobody jako zásady umělce". Ten rudolící pohlédl letmo na kapitánovu kabinu, rozhlédl se pronikavě kol dokola mlhou, dupal na konec paluby a zase zpátky (na obou nohou měl zřejmě protězy) a zůstal stát vedle mne s nohama rozkročenýma a s výrazem živého potěšení v tváři. Jistě jsem se nemýlil, když jsem si v duchu uhadoval, že strávil svůj život na moři.

"Z takového ohavného počasí, jako je tohleto, mívají lidi hlavu předčasně šedivou," pravil a pokývl směrem ke kapitánově kabině.

"Nedomníval jsem se, že by z toho mohlo vzejít nějaké zvláštní napětí," odpověděl jsem. "Zdá se to prostě jako násobilka. Kompas jim ukazuje směr, znají vzdálenost a rychlost. Nazval bych to přímo matematickou jistotou."

"Napětí!" zachrčel. "Prostě jako násobilka! Matematická jistota!"

Připadalo mi, jako by se vzepjal a opřel zády o vzduch, jak na mne upřel zrak. "A co tadyhle ten odliv, který se žene ven ze Zlaté brány?" tážal se ostře, ba spíše vykřikl. "Jak rychle ten odplývá, co? O kolik nás snáší, co? Jen si poslechněte tohleto! Prosim! Bóje vyzváně, a div na ni nenarazíme! Vidíte, jak ti tady nahoře mění směr!"

Z mlhy bylo slyšet pochmurné vyzvánění a viděl jsem, jak náš lodivod prudce otáčí kormidelním kolem. Zvon, který se zdál přímo před námi, zněl najednou ze strany. Píšťala našeho parníku ochraptěle vrískala a co chvíli k nám doléhaly z mlhy zvuky píšťal jiných plavidel.

"Tohle je nějaká převozní loď," říkal mi rudolící člověk a ukazoval do směru píšťaly zvučící vpravo. "A tamhle! Slyšíte to? Obyčejná trubka, do které se fouká ústy. Jakýsi starý plochý škuner, velmi pravděpodobně. Jen si dej pozor, škuneračku! Och, však jsem si to myslel! Teď se někdo zamotal do zatracené kaše!"

Neviditelná převozní loď píšťela sirénou znovu a znovu, a trubka, do níž se fouká ústy, houkala jako posedlá hrůzou. "A teď se navzájem uctivě zdraví a pokoušejí se od sebe vymotat," vysvětloval ten rudolící muž, když uspěchané houkání a troubení přestalo.

Obličej se mu leskl, rozčilení mu blýskalo v očích, jak ten křik trub a sirén překládal do srozumitelné řeči. "To je parní siréna, co řadí tamhle vlevo. Slyšíte tamhleto loď, jako by měla v krku žábu - to je parní škuner, jak se to vůbec dá posoudit. Dere se od mysů k přístavu proti tahu odlivu."

Pronikavá menší siréna píšťela jako šilená přímo před naší přídi a velice blízko. Na Martinezu zabouřily úder gongů. Naše lopatková kola se zastavila, pravidelné bušení ustalo a znovu se rozhučelo. Ta pronikavá píšťala, připomínající uprostřed jakouto těžších kusů spíš drnčení cvrčka, pronikala k nám mlhou víc ze strany a rychle umdlávala, až to drnčení zaniklo. Pohlédl jsem tázavě na svého společníka.

"Jedna z těch čertovsky směhlých jachtiček," poučil mě. "Skoro bych až litoval, že jsme ji nepotopili, frajerku mrňavou! Takové nadělají nejvíc svízeli. A nač vlastně jsou? Kdejaký osel si vleze na takovou lodici a prohání ji od čerta k ďáblu, kvíčí si s tou píšťalkou, jako by ho na nože bral, a na celý svět křičí, aby na něj všichni dali pozor, protože si to milostpán nese a sám si na sebe pozor dát neumí! Milostpán si to nese! A ty, člověče, ty taky dávej pozor! Přednost směru! Samozřejmě slušnost! Vždyť takový chlap ani neví, co tohle všechno vlastně znamená!"

Jeho bezdůvodné rozhořčení mě ovšem výtečně pobavilo, a jak dupal hněvivě sem a tam po palubě, oddával jsem se znovu romantice mlhy. A romantická dozajista byla - tato mlha jako šedivá tma nekonečného tajemství, zadumaného nad roztočeným práškem Země; a nad lidmi, pouhými tečkami světla a jiskřivosti, zakletými do své nesmyslné radosti z práce, kteří projíždějí na svých očích ze dřeva a ze železa samým jádrem tajemství, po slepu tápají skrze neviditelnou, hlaholí a vyzvánějí s důvěrou v dorozumění, zatím co srdce jim těžkne nejistotou a strachem.

Hlas mého společníka mě vzpamatoval, až jsem se zasmál. Také já jsem tápal a bloudil celou tu dobu, co jsem se domýšlel, že se s jasným zrakem projíždím skrze tajemství.

"Hola! Někdo se tady na nás hrne," říkal. "Slyšíte to? Blíží se rychle. Jako by se nechumelilo. Soudím, že nás ještě neslyší. Vitr fouká obráceně."

Přímo proti nám vál svěží vítr a píšťalu jsem jasně slyšel poněkud ze strany a maličko vpředu.

"Převozní parník?" zeptal jsem se.

Přikývl a potom dodal: "Jinak by se takhle nehnal." Krátce se zachechl. "Tadyhle začínají dostávat strach." Pohlédl jsem nahoru. Kapitán vystrčil z okna kabiny hlavu i s rameny a napjatě zíral do mlhy, jako by jí mohl proniknout pouhopouhou silou vůle. Měl v tváři stejné úzkostné napětí jako můj společník, který oddupal k zábradlí a upíral právě tak napjatý pohled směrem k neviditelnému nebezpečí.

A pak se to všechno stalo s nepředvídatelnou rychlostí. Připadalo mi to, jako by se mlha rozlomila proražena klínem a z ní vystoupila před velikého parníku, ověšená po obou stranách mlžnými věnci. Vypadaly jako chaluhy na tlamě mořské obludy. Bylo vidět kapitánský můstek a muž s bílým plnovousem se vykláněl z kabiny a lokty se opíral o rám. Viděl jsem jeho modrou uniformu a pamatuji se, že jsem si zvlášť všiml, jak je úhledný a klidný. Jeho klid byl za daných okolností strašný. Ten člověk přijímal osud, bral ho za ruku, vykročil s ním a chladně předvídal úder. Jak se tak vykláněl, přejel po nás klidným a odhadujícím okem, jako by si přesně stanovil bod srážky, a vůbec si nevšímal, když na něho náš vztekem zbledlý lodivod vykřikl: "To jste to vyvedl!"

Když na to vzpomenu, uvědomuji si, že to byla poznámka příliš samozřejmá, aby vyžadovala odpověď.

"Chyťte se něčeho a držte se," řekl mi ten rudolící člověk. Jeho rozhuřákaná domýšlivost byla ta tam a zdálo se, že se také nakazil tím nadpřirozeným klidem. "A teď si jen poslechněte, jak začnou ženské ječet," řekl stroze - skoro zatrpkle, napadlo mě, jako by to všechno už jednou zažil.

Plavidla se srazila dřív, než jsem se mohl podle jeho rady zařídít. Musili do nás vrazit přímo vprostřed boku, protože jsem nic neviděl, neznámá parolod' projela zatím z dohledu. Martinez se ostře naklonil a bylo slyšet praskot a lámání dřev. Srazilo mě to, natáhl jsem se na mokrou palubu jak dlouhý tak široký, a ještě než jsem se dostal opět na nohy, uslyšel jsem vrískot žen. Jistě právě to způsobilo - tento nepopsatelný zvuk, z něhož se v žilách krev sráží -, že jsem propadl panice. Připamatoval jsem si záchranné pásy uložené v kabině, ale ve dveřích jsem se srazil s bláznivým náporem mužů i žen, který mě vrhl zpátky. Nedokážu si vzpomenout, co se dělo v příštích několika minutách, ačkoli mám jasnou vzpomínku na to, jak stahuji s věšáků nad hlavou záchranné pásy a ten rudolící člověk je upíná okolo postav hloučku hysterických žen. Tato vzpomínka je výrazná a ostrá jako vzpomínka na kterýkoli obraz, co jsem jich jakživ viděl. Je to obraz a mohu ho vidět i teď - roztržštěné okraje díry v boční stěně kabiny a tou dírou se dovnitř dere a v kruzích víří šedivá mlha; opuštěná čalouněná sedadla a na nich rozházené doklady náhlého útěku, všude balíčky, kabelky, deštníky a šály; ten tlustý pán, kterého jsem viděl číst můj essay, nyní upjatý v korku a v plachtovině, s rozečteným magazínem dosud v ruce se mě ptá s jednotvárnou naléhavostí znovu a znovu, zda se domnívám, že hrozí nebezpečí; ten rudolící člověk dupe na svých protézách statečně okolo a připíná záchranné pásy každému, kdo přijde; a konečně ten bláznivec vrískající žen.

Právě to, ten vrískot žen, ze všeho nejvíce mi přepínal nervy. Musil také přepínat nervy toho rudolícího, protože mám ještě jeden obraz, který nikdy v mé mysli nevybledne. Tlustý pán cpe magazín do kapsy svrchníku a udiveně zírá. Zmatené klubko žen se staženými, zbledlými tvářemi a s otevřenými ústy ječí jak sbor duší zatracenců; a ten rudolící

chlapík, s obličejem teď už vztekem nafialovělým, s pažemi vztaženými nad hlavu, jako by s výšin vrhal hromy a blesky, vykřikuje: "Bud'te zticha! Budete už zticha!"

Pamatuji se, že ve mně ta scéna vyvolala náhlý výbuch smíchu a hned v příštím okamžiku jsem si uvědomil, že začínám i já sám propadat hysterii; vždyť jsou to ženy mého lidského rodu, ženy jako má matka a mé sestry, a na tyto ženy zde padá hrůza ze smrti a umírat se jim nechce. A pamatuji se, že zvuky, jež vyrazely, připomínaly mi kvičení vepřů pod nožem řeznickovým a hrůza mě pojala, jak byla ta podoba nápadná. Tyto ženy, nadané schopností nejvznešenějších citů a nejněžnější účasti, najednou vřiskají s ústy dokořán. Chtěly žít, a zůstávaly zde bezmocné jak myši v pasti a vřiskaly. Tento děs mě vyhnal na palubu. Bylo mi až k zvracení zle a usedl jsem na lavici. Poněkud rozplývavě jsem viděl pobíhající a vykřikující lidi, kteří se snažili spustit na vodu záchranné čluny. Bylo to přesně tak, jak jsem o tom slyšel nebo jak jsem o tom čítal v knihách. Kladky se zadrhovaly. Nic nefungovalo. Jeden člun spustili s nezasazenými čepy, naplnil se ženami a dětmi a hned potom vodou a potopil se. Jiný člun spustili jedním koncem, druhým uvízl nahoře v kladce a nechali ho tak. Neznámý parník, který katastrofu způsobil, nebylo už vidět, slyšel jsem však některé muže říkat, že nám nepochybně pošle na pomoc čluny.

Seběhl jsem na dolní palubu. Martinez se potápěl rychle, hladina se už velmi přiblížila. Mnozí pasažéři skákali přes palubu. Jiní, už ve vodě, hluchně naléhali, aby je vytáhli zpátky. Nikdo si jich nevšímal. Mohutnělo volání, že se potápíme. Zachvátila mě panika z toho vzniklá a s přívalem druhých jsem rovněž letěl přes zábradlí. Vůbec nevím, jak jsem vlastně do vody skočil, ale hned v prvním okamžiku jsem poznal, proč si ti lidé ve vodě tolik přáli dostat se zpátky na převozní parník. Voda byla studená - tak studená, že to bolelo. Jak jsem se ponořil, sevřela mě štiplavá bolest tak rychle a pronikavě, jako bych padl do ohně. Zalézalo to až do morku kosti. Podobalo se to náruči smrti. S úzkostí a otřesen lapal jsem po dechu, plnil jsem si plíce, ještě než mě záchranný pás vyhoupl nad hladinu. Ústa jsem měl plná hořce slané chuti a štiplavá tekutina mě dusila v hrdle a v plících.

Ale ta zima, ta byla ze všeho nejmucivější. Měl jsem pocit, že to mohu vydržet jen několik minut. Všude okolo mne lidé sebou ve vodě mrskali a zápasili s živlem. Slyšel jsem, jak na sebe navzájem volají. A také úder vesel jsem slyšel. Zřejmě ten neznámý parník své čluny spustil. Jak míjel čas, zasl jsem, že vůbec ještě zůstávám živ. Dolní končety jsem již měl úplně bez citu a mrazivá mdloba mi ovjela srdce a pronikala do něho. Vlnky se zlomyslnými zpěněnými hřebínky na mne ustavičně dorážely a šplíchaly mi do úst, vyvolávající nové záchvaty dusivého kašle.

Zvuky se již vytrácely do nezřetelnosti, přece však jsem ještě zpovzdálí slyšel konečný a zoufalý sborový vřiskot a poznal jsem tak, že se převozní parník Martinez potopil. Později - za jak dlouho, nemám nejmenší tušení - nabyl jsem opět vědomí v přívalu děsu. Byl jsem sám. Neslyšel jsem již žádné volání ani výkřiky - jenom šum rozvlněných vod, pod tíhou mlhy tak strašidelně a dutě ozvučný. Panika v tlačenci, která vzniká z jakés takés míry společného zájmu, není tak hrozná jako panika, když je člověk sám, a právě takovéto panice jsem nyní propadl. Kam mě voda unáší? Ten rudolící člověk říkal, že s odlivem táhne proud do Zlaté brány. Jsem tedy unášen ven na moře? A co záchranný pás, který mě drží nad vodou? Nemůže se každým okamžikem rozpadnout na kusy? Slyšel jsem, že zboží toho druhu bývá vyrobeno z papíru a z dutého rákosu, takže brzy nasákne vodou a pozbude schopnost udržet se na hladině. A plavat jsem vůbec neuměl. A zůstal jsem docela sám a zřejmě jsem se vznášel v samém středu šedivého prázdna z časů před stvořením světa. Přiznávám se, že jsem propadl šílenství, že jsem ječel tak hlasitě, jako ty ženy prve vřiskaly, že jsem znečitlivělými rukama bil kolem sebe do vody.

Jak dlouho to takto trvalo, nemám vůbec ani ponětí, protože to přerušila pauza prázdnoty, z níž nepamatuji nic víc, než co člověk může pamatovat z neklidného a chorobného spánku. Probouzel jsem se jakoby po celých staletích; a tu jsem uviděl, že se z mlhy vynořuje už takřka nade mnou před lodí a tři trojúhelníkové plachty, a jak nabíraly vítr a začínaly táhnout, pleskaly o sebe. Tam, kde před rozrážela hladinu, vody mocně pěnily a šuměly, a mně se zdálo, že jsem té přídí přímo v cestě. Pokoušel jsem se vykřiknout, byl jsem však příliš vyčerpan. Před se prořízla hladinou, minula mě jen o málo a vyšplíchla mi proud vody až přes hlavu. Potom začal kolem mne odklouzávat černý bok korábu tak blízko, že jsem si naň mohl rukama sáhnout. Zkusil jsem ho dosáhnout v šíleném odhodlání zarýt se prsty do toho dřeva jako drápy, paže však jsem měl těžké a bez života. Znovu jsem se namáhal zavolat, nevydal jsem však ani hlásku.

Záď lodi mi proletěla před očima, klesajíc přitom do prohlubně mezi vlnami; zahlédl jsem muže stojícího u kormidelního kola a druhého, který, jak se mi zdálo, nedělal nic, jenom si pokuřoval doutník. Viděl jsem kouř vycházející mu ze rtů, jak pomalu obrátil hlavu a pohlédl přes vodu směrem ke mně. Byl to lhostejný, nezamýšlený pohled, takový náhodný a bezděčný skutek, jaké lidé činí, když nemají pro tu chvíli nic určitého na práci, ale přec jen cosi dělají, protože žijí a něco se dělat musí.

Avšak při tom pohledu šlo o život. Díval jsem se, jak koráb pohlcuje opět mlha; viděl jsem ještě záda námořníka u kormidla a hlavu toho druhého, jak se pomalu otáčí a jeho pohled se dotkl vody a bezděčně se po hladině zdvíhal až ke mně. V tváři měl výraz nepřítomný, jakoby hluboce zamyšlený, a já jsem z toho dostával strach, že i když na mě očima spočine, přesto mě ani tak neuvidí. Ale ty oči na mě přece jen utkvěly a hleděly přímo do mých; a spatřil mě, neboť přiskočil ke kormidelnímu kolu, odstrčil od něho námořníka a roztácel kolo dokola, ručkoval rukojeti paprsků rukou přes ruku a současně vykřikoval jakési povely. Připadalo mi, že koráb zrovna odletěl v ostrém úhlu od původního směru a takřka okamžitě mi uskočil z dohledu do neviditelnosti v mlze.

Cítil jsem, že se propadám do bezvědomí, a snažil jsem se vši silou vůle vydrat se z rdousivé nicoty a tmy, které se nade mnou kol dokola zdvíhaly. Za chvíli jsem slyšel úder vesel, stále blíž a blíž, a potom volání. Když se již ten volající člověk velmi přiblížil, slyšel jsem ho podrážděně křičet: "Proč se, u všech sakrů, neozvete?" To znamená já, já se mám ozvat, pomyslel jsem si, a potom mě zavalily ta nicota a tma.

## KAPITOLA 2

Zdálo se mi, že jsem houpan v mohutném rozkvyvu nesmírným zemským okruhem. Jiskřivé body světla se rozprskávaly a míhaly do ztracena. Byly to hvězdy, jak jsem poznával, a zářivé komety, které naplňovaly životem dráhu mého letu

mezi slunci. Jak jsem doletěl ke krajnímu bodu svého hupu a chystal se řídit zpátky, udeřil obrovský gong a duněl jak hrom. Užival jsem si svého obrovitého letu a přemítal jsem o něm celá nezměřitelná období, ošplíchávaná šploucháním vln poklidných staletí.

Podléhalo však změnám to jeviště snu, neboť, jak jsem si říkal, nemůže to být nic jiného než sen. Rozkyv houpání se víc a víc krátil. Byl jsem strháván do protihupu s protivně nepříjemným spěchem. Tak zuřivě jsem byl vrhán prostorem nebes, že jsem sotva popadal dech. Ten gong zahřmíval stále častěji a stále vztekaleji. Začal jsem ho již po každé znovu očekávat s nepojmenovatelnou hrůzou. Potom zas mi to připadalo, jako bych byl vláčen po drásajícím písku, bílém a od slunce horkém. A to bylo opět vystřídáno pocity nesnesitelné bolesti. Kůže se mi škvařila v mučivém ohni. Gong drnčel a vyzváněl umíráčkem. Jiskřivé body světla mě v nepřetržitém proudu bleskem mýjely, jako by se celá hvězdná soustava propadala do nekonečné nicoty. Zasupěl jsem, s bolestí jsem popadl dech a otevřel jsem oči. Klečeli u mne dva muži a zpracovávali mě. Mé obrovité houpání bylo jen kymácení od zádě k přidi, rozkyv korábu na širém moři. Ten strašný zvuk gongu byla jen pouhá pánev na smažení zavěšená na stěně. Rachotila a drnčela s každým poskokem lodi. Ten drásající palčivý písek, to byly ruce člověka, který mi třel obnaženou hrud'. Svíjel jsem se bolestí z toho tření a nadzdvíhl jsem hlavu. Prsa jsem měl rozedřená do krve, viděl jsem drobné červené krupičky naskakující na rozervané a zanícené pokožce.

"To stačí, Jonsone," řekl jeden z mužů okolo mne, vyslovuje místo "Džánsn" jen "Jonson" tím způsobem, jímž se zlomyslníci rádi posmívají Skandinávcům. "Zatraceně, což nevidíte, že už dřeťte tomu pánovi kůži s těla?"

Muž mohutného skandinávského typu, oslovený jako Jonson, přestal mě třit a neohrabaně vstával. Ten, co naň promluvil, byl zřejmě původem nuzák z londýnského předměstí s hezkými rysy oné slabošské sličnosti, jak se často objevuje v zženštilé tváři člověka, který již s mateřským mlékem polykal zvonivý třeskot veleměsta. Utahaná čapka z tlusté bavlněné látky na hlavě a špinavý hrubý pytel okolo štíhlých boků prozrazovaly, že je to kuchař a pán této neskonale špinavé lodní kuchyně, v níž jsem se octl i já.

"A jakpak se račte vynacházet nejčky, milostpane?" zeptal se s oním podlízavým uculováním, jehož lidé nabývají jediné dědičnosti po mnoha pokoleních předků, navyklých na poloviční žebrotu.

Místo odpovědi jsem se malátně vyhmotil a s námahou zvedl aspoň od pasu tak, že jsem seděl, a Jonson mi pomohl na nohy. Řinkot a bouchání té pánve mi přišerně draly nervy. Nebyl jsem s to soustředit myšlenky. Přidržel jsem se dřevěného brlení kuchyně - a přiznám se, že z povlaku zašlé mastnoty na tom dřevu mi až zuby zatrnuly -, natáhl jsem se přes horkou kuchyňskou plotnu pro ten protivný kus nádobí, sňal jsem jej s háčku a zarazil bezpečně do truhlíku na uhlí.

Na tu ukázkou mé znervosnělosti se kuchař zazubil a strčil mi do ruky kouřící hrnek. "Nato, tudleto vám udělá dobře." Byl to lektvar k zvracení hnusný - káva z lodní kuchyně -, ale bylo to aspoň horké a tím posilující. Mezi doušky té žhavé tekutiny jsem pohlédl na svou do krve rozedřenou hrud' a obrátil jsem se na Skandinávce.

"Děkuji vám, pane Jonsone," řekl jsem mu; "nemyslíte však, že jste si vedl s upřílišněností téměř hrdinskou?"

Protože porozuměl spíš zjevné vyčítavosti v mém projevu než mým slovům, zvedl mi před oči svou dlaň. Měl ji pozoruhodně zmozolnatělou. Pohládl jsem ty rohovinové výčnělky a znovu mi z toho strašlivě drásavého pocitu zatrnulo v zubech.

"Nejmenuje se Jonson, ale Johnson." A vyslovil své jméno "Džánsn" a vůbec promluvil velmi dobrou angličtinou, snad jen trochu pomalou, s pouhou nepatrnou stopou cizího přízvuku.

V bleděmodrých očích mu zasvítlo mírným odmítáním a nadto ostýchavou upřímností a mužností, jimiž si mě cele získal.

"Děkuji, pane Johnsone," opravil jsem se a podával jsem mu ruku.

Plaše a neobratně zaváhal, přenesl váhu těla s nohy na nohu, potom se tápavě chopil mé ruky a srdečně jí potřásl.

"Neměl byste nějaké suché šatstvo, abych se oblékl?" požádal jsem kuchaře.

"Prosím ano, pane," odpověděl s bodrou a čilou pohotovostí. "Sběhnu dolů a kouknu se do mejch věcí, neračte-li mít, prosím, nic proti tomu, že musíte vzít na sebe moje hadry."

Vyletěl z dveří kuchyně, či spíše vyklouzl z nich tak rychle a hladce, že mi ten jeho kluzký krok nepřipadal ani jako kočičí, nýbrž jako olejnatý. A skutečně tato olejnatost či lépe umaštěnost byla pravděpodobně nejnapadnějším výrazem jeho osobnosti, jak jsem se ještě měl poučit.

"Kde to jsem?" zeptal jsem se Johnsona, kterého jsem pokládal za námořníka z lodní posádky, a nemýlil jsem se. "Co je to za loď a kam pluje?"

"Nedaleko Farallonů, namířeno tak asi na jihozápad," odpovídal zvolna a uvážlivě, jako by tápal po svých nejlepších anglických výrazech a snažil se přitom přísně dodržet pořadí mých dotazů. "Škuner se jmenuje Přízrak a jede k japonským břehům na lov tuleňů."

"A kdo je kapitánem? Musím k němu, jak jen se obléknu."

Johnson se tvářil rozpačitě, jako by nevěděl, co na to říci. Zaváhal, hledal asi ve své zásobě slov, aby zformoval odpověď co nejuplněji. "Kapitán je Vlk Larsen, nebo tak mu aspoň mužstvo říká. Nikdy jsem ho jinak pojmenovat neslyšel. Ale radši byste na něj měl jít zpolehoučka. Je dneska od rána navztekaněj. Lodní důstojník -"

Nedopověděl však. Kuchař vklouzl opět do kuchyně. "Měl by ses radši vystrachat votad', Jonsone," spustil. "Starej tě bude na palubě potřebovat a dneska je tak akorát, aby sis dal na něj pozor."

Johnson vykročil poslušně ke dveřím a současně mě přes kuchařovo rameno poctil podivuhodně slavnostním a vážným mrknutím, jako by chtěl nedopověděnou radu zdůraznit, znovu mi připomenout, jak je důležité, abych s kapitánem jednal opatrně.

Kuchař nesl přes ruku volně přehozený chumáč zmuchlaných částí oděvu, ohavných a ještě ohavněji páchnoucích.

"Ukládal jsem to ještě vlhký, račte odpustit, prosím," nabízel se s vysvětlením. "Ale musí vám to tak prozatím postačit,

než vám tohleto vaše tadyhle u plotny usuším." Přidrhuje se trámů, potáčeje se s houpáním lodi a podpírán kuchařem, dokázal jsem nějak vklouznout do hrubé vlněné spodní košile. Okamžitě mi od toho drsného doteku naskočila svědivá husí kůže. Kuchař si povšiml, že se ošklíbám a bezděčně od doteku odtrhávám. Podlízavě se uculoval:

"Vopravdu bych jako moc nerad viděl, kdybyste si na takovýhle musel v životě zvykat, protože máte sakulentsky fajnovou plet, panečku, a jakou! Fajnovější než dámy, co jsem jakživ viděl. To je jednou jistý, sakulente, jak jsem vás zmerčil, hnedka jsem věděl, že račte bejt lepší pán."

Měl jsem k němu nechut' již od začátku, a jak mi pomáhal s oblékáním, ta nechut' se stupňovala. V jeho doteku bylo cosi odporného. Uhýbal jsem jeho ruce; celé mě tělo se bouřilo. Pro tyto dojmy a pro rozličné pachy, vznášející se z hrnců na kuchyňské plotně, v nichž vřelo a bublalo, spěchal jsem, abych se co nejdřív dostal na čerstvý vzduch. A nadto jsem potřeboval navštívit kapitána a dovědět se, jakých opatření je třeba, abych mohl být vysazen na břeh. V proudu nepřestajného a omlouvavého slovního doprovodu na mě kuchař navlékl lacinou bavlněnou košili s roztrepeným límcem a s náprsenkou zbarvenou něčím, co jsem pokládal za pradávne skvrny od krve. Na nohy jsem navlékl pár bagančat, a co se kalhot týče, byl jsem obdařen bleďmodrými sepranými montérkami, jejichž jedna nohavice byla dobře o čtvrt metru kratší než druhá. Ta zkrácená nohavice mi připadala, jako by čert byl kdysi chňapl po Londýňanově duši a pro pouhý stín se minul obsahu.

"A komu mohu za tuto laskavost poděkovat?" zeptal jsem se, když jsem stanul úplně oblečen s maličkou chlapeckou čapkou na hlavě a na těle s pruhovanou bavlněnou kazajkou místo kabátu. Vzadu mi sahala jen nad kříž a rukávy jen tak sotva kousek pod lokty.

Kuchař se vypjal se zvláštní samolibostí a zároveň s pokorou, jak k tomu naladil obličej do úpěnlivého poníženého úsměvu. Protože ze zkušenosti vím, jak vypadají lodní sluhové z atlantických parníků na konci cesty, mohl jsem odpřisáhnout, že čeká na spropitné. Nyní však z úplnějšího poznání tohoto tvora vím, že to bylo všechno docela bezděčné. Nepochybně se tu projevovalo dědičné sluhovství.

"Jsem Mugridge, prosím," lísal se a zženštilé rysy obličeje se mu roztekly do přemastěného úsměvu. "Thomas Mugridge, prosím, pane, k vašim službám."

"Dobrá, Thomasi," odpověděl jsem. "Budu na vás pamatovat - jen co se mé šatstvo usuší."

Tichá zář se mu rozlila v tváři a oči se mu zaleskly, jako by se kdesi v hloubi jeho bytí pohnuli předkové a probouzeli se matnými rozpomínkami na spropitné přijímané v předchozích životech.

"Děkuju uctivě," odpověděl velmi povděčně a vskutku velice pokorně.

Přesně tak, jak posuvné dveře odklouzly, uklouz i kuchař z cesty a já jsem vyšel na palubu. Po té dlouhé lázni ve vodách zálivu jsem byl dosud zesláblý. Zasáhl mě nápor větru, zapotácel jsem se po rozkymácené palubě až k rohu kajuty a přichytil jsem se jí, abych neupadl. Škuner, daleko vykloněn z kolmé polohy, klesal a zdvíhal se na dlouhých pravidelných vlnách Pacifiku. Jestliže mířil k jihozápadu, jak pravil Johnson, vypočítával jsem, že vítr vane skoro přímo od jihu. Mlha byla ta tam a na jejím místě jiskřil na hladině ostrý svit slunce. Obrátil jsem se k východu, kde samozřejmě musila ležet Kalifornie, neuvěřil jsem však nic než nízké pruhy mlhy - nepochybně téže mlhy, která přivodila katastrofu Martinezu a uvrhla mě do této situace. Nedaleko od nás k severu čněla nad hladinu moře skupina holých skal. Na jedné z nich jsem rozeznával maják. Na jihovýchodě takřka přímo nám v cestě jsem spatřil obrysy pyramidy plachet neznámého korábu.

Dokončiv přehlídku obzoru, obrátil jsem se na to, co mě obklopovalo blíž. Nejprve mě napadlo, že člověk, který prodělal katastrofu a začínal se již objímat se smrtí, zaslouží si trochu víc pozornosti, než mi zde projevovali. Kromě námořníka u kormidelního kola, který na mne zvědavě upřel zrak přes horní hranu kajuty, nepřivábil jsem ani nejmenší povšimnutí. Zdálo se mi, že kdekdo se zajímá jen o to, co se dělo na lodním středě. Tam ležel na palubním poklopu mohutný muž na zádech. Byl úplně oblečen, jen košili měl na prsou roztrzenou. Ani kousek jeho prsou však vidět nebylo, neboť je měl hustě zarostlá černými chlupy, takže vypadala jako psí srst. Obličej a krk mu zakrýval černý plnovous prokvetlý šedivými nitkami. Ta brada by jistě byla tuhá a trčela by jako křoví, kdyby nebyla právě do měkka zplhlá, jak z ní kapala voda. Byl zřejmě v bezvědomí, oči měl zavřené, ale ústa dokořán a hrud' se mu dmula, jak těžce a hlučně dobýval dech, jako by se dusil. Jeden z námořníků v pravidelných přestávkách a zcela metodicky, jako kdyby vykonával něco běžného a každodenního, spouštěl na provaze džber z plachtoviny do moře, hbitě ruku přes ruku jej vytahoval a nabranou vodu chrstal na ležícího člověka.

Onen muž, jehož náhodný pohled mě zachránil z živlů moře, přecházel sem a tam podle hrany krytu palubního poklopu a zuřivě žvýkal konec doutníku. Byl vysoký tak něco přes sto pětasedmdesát centimetrů, možná sto osmdesát; avšak můj první dojem nebo pocit z toho člověka neplynul z jeho velikostí, nýbrž z jeho síly. A přece, ačkoli měl postavu mohutnou, s širokými rameny a silně vyklenutým hrudníkem, nemohl bych jeho sílu popsat jako tělesně, hmotně mohutnou. Spíš to vypadalo jako to, co můžeme nazvat šlachovitou, suchou silou onoho druhu, který připisujeme hubeným a pružně tuhým mužům, ale ta síla právě u něho protože měl postavu opravdu mohutnou, měla do sebe cosi z řádu rozložitě gorily. Ne že by svým zjevem v tom nejmenším vypadal jako gorila. Pokouším se vyjádřit právě tu sílu samu, tak nějak jako cosi, co zvlášť vyniká ještě vedle jeho tělesného zjevu. Byla to síla, již máme ve zvyku ztotožňovat s tvory primitivními, s dravými šelmami, s bytostmi, které si představujeme jako naše předobrazy žijící ještě v korunách stromů - síla divoká, zuřivá, sama o sobě živá, trest a podstata života v mohoucnosti pohybu, ta elementární hmota, z níž se vytvářely tolikeré formy života; zkrátka to, co se svíjí v těle hada, když mu byla hlava utáta a had sám jako had je mrtvý, nebo co prodlévá ještě v beztvaré hroudě želvího masa a uškubává a chvěje se pod dotekem prstu.

Takový dojem síly jsem měl z muže, který tu přecházel sem a tam. Stál na nohou náramně pevně; chodidla dopadala na palubu naplno a s jistotou; každý pohyb svalu od vznachu ramene až po stahování rtů okolo doutníku byl rozhodný a viditelně vycházel ze síly překypující a nepřekonatelné. Opravdu, ačkoli tato síla pronikala každý jeho čin, přece se zdála pouze jakousi ohláškou síly mocnější, která číhá utajena uvnitř, která leží a spí a jenom maličko se čas od času

pohne, každým okamžikem však se může probudit strašná a drtivá jako zuřivost lva nebo jako hněv bouře. Ze dveří kuchyně vystrčil hlavu kuchař, zazubil se na mne povzbudivě a současně škrbnutím palce ukázal na muže, který tu přecházel podle hrany palubního poklopu. Tak mi bylo dáno na srozuměnou, že to je kapitán, podle kuchařova výraziva "starej", ta osobnost, s kterou musím promluvit a obtěžovat ji, aby mě nějakým způsobem dopravila na břeh. Vyskočil jsem již směrem k přidi, abych si s ním odbyl těch pět minut, které, jak jsem věděl, jistě budou bouřlivé, když právě nešťastného muže, nataženého na zádech, přepadl ještě mocnější dusivý záchvat. Škubavě se tam kroutil a svíjel. Brada se zmáčeným černým vousem mu trčela ještě výš, jak se s napjatými svaly na zádech a s vypjatou hrudí podvědomě a pudově dral o trochu víc vzduchu. Pod vousy nebylo plec vůbec vidět, věděl jsem však, že začíná v tváři fialovět.

Kapitán nebo Vlk Larsen, jak ho mužstvo nazývalo, přestal přecházet a zahleděl se na umírajícího. Konečný zápas toho nešťastníka nabyl tak divoké urputnosti, že ho námořník už nepoléval a jenom zvědavě zíral, plachtovinový džber držel nevědomky v rukou tak nakloněný, až voda vytékala na palubu. Umírající muž zabubnoval patami na poklop, narovnal nohy, celý se napjal v ohromném soustředěném úsilí a hlavou koulel se strany na stranu. Potom mu svalstvo povolilo, hlava se přestala otáčet a vzdech hluboké úlevy se mu vznášel ze rtů. Brada poklesla, horní ret se nadzdvihl a odhalil dvě řady zubů zažloutlých od tabáku. Vypadalo to, jako by mu rysy obličeje strnuly v ďábelském výšklebku světa, který opustil a na který vyžrál.

Co se stalo hned potom, mě nanejvýš překvapilo. Kapitán se rozlítl a vrhl se na mrtvého jak výbuch bouře. Kletby se mu hrnuly ze rtů nepřestajným proudem. A nebyly to jen tak obyčejné nanicovaté kletby a nadávky nebo pouze neslušné výrazy. Každé jednotlivé slovo bylo rouhání a bylo těch slov mnoho. Ty výrazy vyšlehovaly a praskaly jak elektrické jiskry. Za celý život jsem nikdy nic podobného neslyšel a nedovedl jsem si ani představit, že by něco takového vůbec bylo možné. Sám osobně mám také sklon k literárnímu vyjadřování a libuji si v silně obrazných výrazech a větách, takže si troufám tvrdit, že jsem lépe než kdokoli druhý z naslouchajících dovedl ocenit podivuhodnou životnost, mohutnost a naprostou rouhavost jeho metafor. A příčinou toho všeho, pokud jsem vůbec dokázal vyrozumět, bylo provinění toho zemělého člověka, který zde byl kapitánovým zástupcem, lodním důstojníkem. Před odjezdem ze San Franciska si vyšel prostopášně zařadit a potom byl tak nevkusný, že tu na samém začátku plavby zemřel a zanechal Vlka Larsena s lodní posádkou neúplnou.

Bylo by zbytečné říkat, aspoň těm, kdo mě znají, že mě to zděsila. Kletby a jakékoli sprostoty mi byly vždy odporné. Měl jsem pocit mdlobné ošklivosti, zkušovalo mi to srdce, a mám-li se úplně vyznat, obestíraly mě z toho mráčky. Umírání mi vždy znamenalo něco důstojného a velebného. Umírat se má v tichu a pokojnosti s posvátným obřadem na konci. Jenže umírání v jeho drsnější a strašně podobě jsem až dosud nikdy nepoznal. Jak jsem pravil, ačkoli jsem oceňoval obraznou sílu oněch hrozných výroků, které Vlk Larsen chrлил z úst, byl jsem tím současně nevýslovně otřesen. Rozžhavený proud spílání by stačil popálit tvář mrtvol. Vůbec by mě nebylo překvapilo, kdyby se tem mokřý černý vous začal škvářit a kroutit a nakonec zmizel v plameni a dýmu. Mrtvý však zůstával netečný. Dál se šklebil s tím výsměšně pohrdavým humorem, s cynickým posměchem a vzdorem. Byl pánem situace.

#### KAPITOLA 3

Vlk Larsen přestal proklínat stejně náhle, jako začal. Zapálil si uhaslý doutník a rozhlédl se. Náhodou spočinul očima na kuchaři.

"Copak, kuchto?" oslovil ho s přívětivostí, jež studila jak nahá ocel.

"Prosím, pane," odpovídal kuchař dychtivě a s vemlouvavou i omlouvavou podlizavostí.

"Nemyslíte, že už jste sem natahoval krk až trochu moc? Víte, že to zdraví neposlouží. Přišel jsem o důstojníka a nemohu si dovolit přijít ještě taky o kuchaře. Musíte si dávat moc dobrý pozor na zdraví, kuchto. Rozuměno?"

Poslední slovo v nápadném rozporu s laskavou mírností předcházejících vět vyšlehlo jako prásknutí bičem. Kuchař se pod ním zachvěl.

"Prosím, pane," zazněla ještě pokorná odpověď a provinilá hlava zmizela v kuchyni,

Na tuto povšechnou důtku, již kuchař dělal pouze hromosvod, ztratilo ostatní mužstvo zájem a dalo se do práce na různých jednotlivých úkolech. Několik mužů však se potloukalo okolo vchodu mezi kuchyní a poklopem; dál si tam tiše rozprávěli a nezdálo se, že by to byli námořníci. Později jsem se měl poučit, že jsou to lovci, kteří stílejí tuleně a nad obyčejný lid námořnický jsou náramně povznešení.

"Johansene!" zavolal Vlk Larsen. Pojmenovaný námořník poslušně přistoupil. "Seberte si podložku na dlaň a jehlu a toho lazara zašijte. Ve skříní na plachty si vyhledejte starou plachtovinu. Udělejte to k světu."

"A co mu dám do nohou, prosím?" zeptal se námořník, když napřed vysypal povinné: "Prosím ano, ano; pane!"

"Však něco seženu," odpověděl Vlk Larsen, zesílil hlas a zavolal: "Kuchto!"

Thomas Mugridge vyletěl z kuchyně jak čertík ze škatulky.

"Běžte dolů a přineste pytel uhlí."

"Má někdo z vás bibli nebo modlitby, mládenci?" dožadoval se ještě kapitán, tentokrát od lovců potloukajících se okolo vchodu.

Všichni na to jen zavrtěli hlavou a jeden pronesl žertovnou poznámku, kterou jsem neslyšel, ale vyvolala všeobecný smích.

Vlk Larsen opakoval dotaz také námořníkům. Vypadalo to, že bible a modlitby se vyskytují opravdu vzácně, jeden z námořníků se však přesto nabídl, že zkusí ještě štěstí u vystřídané směny dole. Ale za minutu se vrátil se zprávou, že ani tam žádnou nemají.

Kapitán pokrčil rameny. "Tak ho spustíme přes palubu beze všeho breptání a žvanění, leda by náš trosečník s kněžourskou visází uměl lodní pohřební obřad nazpaměť."

To už se obrátil čelem vzad a díval se na mne tváří v tvář.

"Vy přece jste kazatel, vidíte?" zeptal se mě.

Lovci - postávalo jich tam šest - do jednoho se obrátili a zahleděli se na mne. Trapně jsem si uvědomoval, že se podobám tak asi strašáku do zeli. Můj zjev ovšem vyvolal smích - smích, který se vůbec nemínil kvůli mrtvému člověku, nataženému s úšklebkem v tváři na palubě před námi; smích stejně hrubý a drsný a bezohledný jako samo moře; smích vzešlý z obhroublých citů a otupělé vnímavosti, z povahy lidí, kteří nepoznali ani zdvořilost, ani něhu. Vlk Larsen se nesmál, jen mu v očích svítilo mírným zábleskem pobavenosti; a v té chvíli, když jsem k němu přistoupil hodně blízko, nabyl jsem svůj první dojem z toho člověka jako lidské bytosti bez ohledu na jeho postavu a na ten proud rouhání, který ze sebe chrlil, jak jsem ho prve slyšel, Tvář rozložitého tvaru a ostrých rysů, spíše hranatá, a přece pěkně plná, připadala na první pohled mohutná; avšak opět jako u jeho postavy se ta hmotná mohutnost jaksi vytrácela a převládal dojem vnuknutý nesmírou, až přílišnou rozumovou nebo duševní silou, ležící za tou tváří a dřímající v hlubinách jeho bytí. Čelist, brada, čelo hodně vysoko vybiňující a nad očima mocně vyklenuté - to vše, samo o sobě silné, zdálo se naznačovat celý vesmír průbojnosti či mužné síly ducha, který neviděn se za vším tají. Nebylo čím prozkoumat hloubku zatajovaného ducha, nebylo naň míry ani určení hranic a vymezení, ani přesného zařazení do nějaké příhrádky podle příbuznosti typů.

Oči - a bylo mi souzeno ještě je důkladně poznat - měl velké a hezké, daleko od sebe posazené jako u skutečného umělce, pod hranou mocného čela chráněné hustým a černým obočím. Oči samy měly tu klamavě proměnlivou šed', která není ani dvakrát stejná; probíhá mnoha odstíny a vybarvuje se jako protkávané hedvábí na slunci; bývají ty oči šedé, temné nebo světlé, zelenavě šedé a někdy září modrým azurem hlubokého moře. Byly to takové oči, jaké skrývají duši tisícero maskou a někdy, za vzácných okamžiků, dovolují, aby vybleskla, jako by se chystala docela nahá vyskočit do světa za jakýmsi podivuhodným dobrodružstvím - oči, které se dovedou zadumat s beznadějnou zachmuřeností olověné oblohy; které dovedou zajiskřit a zapraskat ohnivými hroty jako jiskry sršící od rozkmitaného meče; které dovedou zmrazit jako polární krajina a právě tak opět se dovedou rozežhát a roztát a celé se roztančit světlé lásky, světlem prudkým a mužským, lákavým i násilným, které současně okouzlí a ovládne ženy tak, až se vzdávají v radosti z rozkoše i z úlevy i z dobroty srdce.

Abych se vrátil. Řekl jsem mu, že na neštěstí pro smuteční obřad kazatelem nejsem, načež na mě štlkl otázkou: "A čím se teda živíte?"

Přiznám se, že mi předtím ještě nikdy taková otázka položena nebyla, ani jsem na to jakživ nepomyslel. Zarazilo mě to, a než jsem se vzpamatoval, začal jsem zhloupě vykoktávat: "Já - já jsem přece pán z lepší společnosti." Zkroutil rty náhlým úšklebkem.

"Pracoval jsem, pracuji," zvolal jsem prudce a zlostně, jako by byl mým soudcem a já se potřeboval ospravedlnovat, a současně jsem si stejně prudce uvědomoval svou zřejmou zpitomělost, že s ním vůbec o tom hovořím.

"Abyste si vydělal na živobytí?"

Bylo v něm cosi tak mocného a velitelského, že jsem před ním zůstal úplně bez myšlenky - "rozdrnčený", jak by to byl nazval Furuseth, stál jsem tam jako dítě třesoucí se před přísným učitelem.

"Kdo vás krmit?" naléhal další otázkou.

"Mám svůj příjem z kapitálu," odpověděl jsem sebevědomě a byl bych si tu chvíli raději jazyk vykousl. "A to vše, dovolíte zajisté, abych vás upozornil, nemá naprosto nic společného s tím, proč s vámi potřebuji promluvit." Můj protest nechal bez povšimnutí.

"Kdo ten kapitál vydělal? Co? To jsem si hned myslel. Otec. Stojíte teda na nohou mrtvého člověka. Jakživ jste žádné vlastní nohy neměl. Nedokázal byste sám prodělat jediný boží den a sehnat si do žaludku nezbytnou snídani, oběd a večeři. Ukažte mi ruku!"

Jeho nesmírná dřímající síla se asi pohnula, rychle a přesně, nebo naopak já jsem na okamžik usnul, protože než jsem si to stačil uvědomit, vykročil dvěma kroky, popadl mou pravou ruku a zvedl ji zkoumavě k očím. Pokusil jsem se ji odtáhnout, on však bez viditelného úsilí sevřel poněkud pevněji prsty a já měl dojem, že mi pravici rozdrtil.

Za takových okolností si člověk těžko zachovává nějakou důstojnost. Nemohl jsem se kroutit a vyškubávat jako školáček. Právě tak ani udeřit jsem nemohl takového tvora, kterému stačilo jen zakroutit mi paži, aby ji zlomil. Nezbyvalo mi než zůstat stát a zneuctění snášet. Zatím jsem měl kdy všimnout si, že obsah kapes mrtvého muže vyndali na palubu a jeho mrtvola, i s tím šklebem úst, zmizela z dohledu zahalena již do plachtoviny, jejíž okraje námořník Johansen právě sešíval hrubou bílou dratví. Velkou jehlu zarážel s pomocí kožené podložky, připevněné na dlaň. Vlk Larsen mou ruku pustil s pohrdáním.

"Ruce mrtvého je uchovaly měkké. Dobré sotva na víc než na mytí nádobí a na práci kluka v kajutě."

"Přeji si, abyste mě dal vysadit na břeh," prohlásil jsem rozhodně, neboť teď už jsem se opět ovládal. "Zaplatím vám tolik, nač jen si své zdržení a námahu odhadnete."

Zahleděl se zvědavě na mne. V očích mu jiskřil výsměch. "Mám pro vás protínávrh náramně prospěšný vaší duši. Můj lodní důstojník je v Pánu, a proto se u nás bude hodně povyšovat. Jeden námořník se přestěhuje na zád' a povýší na lodního důstojníka, kluk z kajuty půjde na příď za námořníka a vy převezmete místo kluka v kajutě, podepíšete smlouvu na plavbu za dvacet dolarů měsíčně se zaopatřením. Co tomu říkáte? A nezapomínejte, že je to ohromné pro vaši duši. Udělá to z vás muže. Za nějaký čas se můžete naučit stát na vlastních nohou a možná i trochu se batolit."

Nebral jsem to ani na vědomí. Plachty korábu, které jsem již prve ve směru k jihozápadu spatřil, byly teď větší a jasněji viditelné. Měly stejnou škunerovou výstroj jako Přízrak, ačkoli sám lodní trup, jak jsem pozoroval, byl menší. Loď krásná na pohled, jak se vznášela na vlny a letěla nám vstříc; zřejmě nás musí potkat hodně blízka. Vítr v té chvíli zesílil a slunce po několika zlostných záblescích zašlo. Hladina moře ztemněla do olověné šedi a rozvlnila se prudčeji, teď už vyhazovaly vlny k obloze do běla zpěněné vrcholky. Naše loď plula rychle a ještě víc se naklonila. V prudším náporu větru se až zadržela potopila, palubu na podvětrné straně na chvíli zaplavila voda a donutila asi dva lovce, aby s

pospěchem zdvíhali nohy.

"Tato loď nás za chvíli potká," řekl jsem po vzniklé zámlece. "Protože pluje opačným směrem, má velmi pravděpodobně za cíl San Francisco."

"Velmi pravděpodobně," potvrdil mé mínění Vlk Larsen, a poobrátil se ode mne, zavolal: "Kuchto, hola, kuchto!" Londýňan vyskočil z kuchyně.

"Kde vězí ten kluk? Pošlete mi ho sem."

"Prosím ano, pane," a Thomas Mugridge uháněl rychle k zádi a zmizel v jiných dveřích nadstavby nedaleko kormidelního kola. Za okamžik vyšel a v patách za ním zavalitý mladík asi osmnácti nebo devatenáctiletý se zamračenou tváří zločince.

"Tady je prosím, pane," hlásil kuchař.

Ale Vlk Larsen si toho výtečníka již nevšiml a obrátil se rovnou na chlapce z kajuty.

"Jak se jmenujete, chlapče?"

"George Leach prosím, pane," zněla mrzoutská odpověď a mladíkův postoj jasně prozrazoval, že důvod, proč byl zavolán, už napřed vytušil.

"To není irské jméno," odsekl kapitán zostrá. "O'Toole nebo McCarthy by té vaši hubě slušelo zatraceně líp. Leda by vaše matka, jak to vypadá, mívala Irčana v almaře."

Dobře jsem viděl, jak se mladíkovy ruce pro urážku svírají v pěst a krev mu vystupuje rudě na krku.

"Ale toho nechme," mluvil dál Vlk Larsen. "Můžete mít docela dobré důvody, abyste své pravé jméno zapomněl, a mně se pro tohle nebudete o nic méně líbit, jen když ukážete správnou míru v práci. Vykríčená čtvrt Telegraph Hill, no ovšem, to je váš domovský přístav. Kouká vám to z očí a odevšad. Řádné kvítko jako všichni a dvakrát větší převít. Však se v nich vyznáme. Můžete si to teda rozvážit, nu což, služba tady na tom plavidle z vás všechno vypere. Rozuměl jste? Kdo vás vlastně zprostředkoval?"

"McCready a Swanson."

"Prosím, pane!" zahřměl Vlk Larsen.

"McCready a Swanson prosím, pane," opravil se chlapec s očima trpce rozhořelýma.

"Kdo sebral zálohu?"

"Ta zprostředkovatelná prosím, pane."

"To jsem si myslel. A zatraceně rád jste jim peníze nechal. Nic vám nebylo dost rychle, už abyste se ztratil, co? Možná, že jste zaslechl, jak se po vás několik pánů shání."

Chlapec se v mžiku proměnil v divokou šelmu. Celý se nahnul jako ke skoku a se zuřivým výrazem v tváři zavrčel: "To je -"

"Copak?" ptal se Vlk Larsen se zvláštní laskavostí v hlase, jako by ho znáhala ukrutná zvědavost, už aby slyšel to nedopověděné slovo.

Mladík zaváhal a ovládl se. "Prosím nic, pane. Beru to zpátky, pane."

"Stejně jste tím dokázal, že mám pravdu." Kapitán to říkal s úsměvem uspokojení. "Kolik je vám let?"

"Zrovna mi bylo šestnáct, prosím, pane."

"Lžete. Nikdy už vám nebude znovu osmnáct. I tak jste na svůj věk hodně veliký a svalnatý jak tažný kůň. Seberte si své věci a přestěhujte se do kotců na přídi. Nadále jste námořník a veslař člunu. Povýšil jste, chápete?"

Aniž čekal na chlapcův souhlas, obrátil se kapitán na námořníka, který právě dokončil svůj chmurný úkol a mrtvolu zašil.

"Johansene, vyznáte se v mořeplavectví?"

"Prosím ne, pane."

"No což, však nevadí. Buď jak buď, od nynějška jste lodním důstojníkem. Seberte si své krámy a nastěhujte se na zád' do lůžka důstojníka."

"Ano, ano prosím, pane," odpovídal Johansen radostně a rozběhl se na příď.

Za ten čas se bývalý kajutní chlapec ani nepohnul. "Nač tu čekáte?" obořil se naň Vlk Larsen.

"Nepodepsal jsem na plavbu jako veslař, prosím, pane," odpovídal. "Podepsal jsem jako chlapec v kajutě. A žádnou veslařinu tady nechci."

"Spakujte se a běžte na příď!"

Tentokrát rozkaz Vlka Larsena zazvonil pánovitostí. Mladík se zlostně mračil a zůstával.

A tehdy se opět pohnula nesmírná síla Vlka Larsena. Bylo to naprosto nečekané a odbylo se to, než by na hodinkách dvakrát odtikla vteřina. Skočil plné dva metry přes palubu a vrazil pěst vzdornému chlapci do břicha. V tom okamžiku, jako bych sám byl udeřen, pocítil jsem okolo žaludku bolestiplný otřes. Uvádím to jen, abych ukázal, jak citlivé bylo v té době mé nervové ustrojení a jak nezvyklá mi byla podívaná na jakoukoli hrubost. Chlapec z kajuty - a vážil ten mladík jistě nejméně sedmdesát kilo - se zhroutil. Jeho tělo se bezvládně svinulo okolo kapitánovy pěsti jako mokrá hadr okolo palice. Nadzdvižen do vzduchu opsal krátký oblouk a dopadl hlavou a rameny na palubu vedle mrtvol, kde zůstal ležet a svíjel se bolestí.

"Nuže?" obrátil se Larsen na mne. "Už jste se rozhodl?"

Vrhal jsem tu a tam krátké pohledy na blížící se škuner. Byl už teď s námi téměř bok po boku a míjel nás na vzdálenost necelých dvě stě metrů. Bylo to velmi úhledné a pěkné malé plavidlo. Na jedné plachtě jsem dobře viděl veliké černé číslo a lodivodské škunery jsem už vídal.

"Co je to za loď?" zeptal jsem se.

"Lodivodská Lady Mine," odpověděl Vlk Larsen stroze. "Všecky své lodivody vysadila a žene se zpátky do San Franciska. Při tomhle větru tam bude za pět šest hodin."

"Prosím pěkně, zavolejte ji tedy signálem, abych se mohl vrátit zpět na břeh."

"Je mi líto, ale seznam signálů mi spadl přes palubu," odpověděl a lovci ve skupině se zazubili.

Uvažoval jsem chvíli a hleděl jsem mu přímo do očí. Viděl jsem před chvílí, jak hrozně naložil s chlapcem z kajuty, a věděl jsem, že velmi pravděpodobně naloží se mnou stejně, ne-li hůř. Jak pravím, rozvážil jsem si to dobře a potom jsem udělal to, co pokládám za největší hrdinství celého svého života. Přeběhl jsem k palubnímu zábradlí, mával jsem rukama a vykřikoval jsem:

"Lady Mine, ahoj! Vezměte mě na břeh! Dám tisíc dolarů, když mě vezmete na břeh!"

Čekal jsem a díval jsem se na dva muže stojící u kormidelního kola, z nichž jeden kormidloval. Druhý zvedl k ústům megafon. Neohlížel jsem se, třebaže jsem každým okamžikem očekával vražednou ránu od toho zvířecího surovce, který stál za mnou. Konečně po chvíli - připadala mi jako celá staletí -, když už jsem nedovedl to napětí snášet, obrátil jsem se a pohlédl naň. Ani se nehýbal. Stál tam v též postoji, pohupoval se zlehka na nohou podle kymáčení lodi a zapaloval si nový doutník.

"Copak je? Děje se něco?" To bylo volání z Lady Mine.

"Ano!" křičel jsem z plných plic. "Jde o život! Tisíc dolarů za to, když mě vezmete na břeh!"

"Moc a moc toulání po Frisku, až mám z toho lidi marod!" hulákal za nimi Vlk Larsen. "Tady ten," a ukazoval šklubnutím palce na mne, "toho zrovna strašej mořský hadi a gorily!"

Námořník na Lady Mine odpověděl smíchem do megafonu. Lodivodský škuner se hnál po vlnách dál a už nás míjel.

"Vraďte mu taky nákou za mě!" bylo ještě slyšet poslední zavolání a oba námořníci mávali rukama na rozloučenou.

Naklonil jsem se přes zábradlí a díval jsem se na úhledný malý škuner, jak rychle zvětšuje pustý prostor oceánu mezi námi. A pravděpodobně bude v San Francisku za pět až šest hodin! Myslel jsem, že mi hlava praskne. V krku mě bolelo, jako by mi tam vyhřezlo srdce. Vlna s přehnutým hřebenem narazila na lodní bok a stříkla mi slanou pěnu na rty. Vítr prudce zafíčel a Přízrak se naklonil tak hluboko, až potopil podvětrné zábradlí do vln. Slyšel jsem za sebou, jak se voda žene po palubě.

Když jsem se za chvíli obrátil, viděl jsem chlapce z kajuty, jak potácivě vstává. Obličej měl strašidelně bledý a rozechvělý potlačovanou bolestí. Bylo vidět, že mu je opravdu zle.

"No tak, Leachi, stěhujete se na před?" zeptal se ho Vlk Larsen.

"Prosím ano, pane," hlesla zkroušená duše v odpověď.

"A vy?" položil otázku mně.

"Dám vám tisíc..." začal jsem, ale byl jsem ihned přerušen.

"Toho nechte! Převezmete lodní službu chlapce v kajutě? Nebo vás budu muset trochu zpracovat?"

Co jsem měl dělat? Dát se surově zbít, snad i zabít, nijak by mi nepomohlo. Hleděl jsem pevně do těch krutých šedých očí. A z docela čisté žuly mohly být ty oči, tak málo jasu a tepla lidské duše se v nich jevilo. Dokážeme vídat v lidských očích pohnutí duše, ale jeho oči byly pusté a studené a šedivé jako to moře.

"Nu?"

"Ano," odpověděl jsem.

"Řekněte, prosím ano, pane'."

"Prosím ano, pane," opravil jsem se.

"Jak se jmenujete?"

"Van Weyden, prosím, pane."

"Křestní jméno?"

"Humphrey, prosím, pane; Humphrey Van Weyden."

"Věk?"

"Pětatřicet, prosím, pane."

"Stačí. Jděte ke kuchaři a naučte se své povinnosti."

A tak jsem se nedobrovolně dostal do postavení nevolníka u Vlka Larsena. Byl silnější než já a to bylo to celé.

Vypadalo to tehdy velice neskutečné. Když si na to vzpomínám, není to ani teď o nic skutečnější. Mně to zůstane navždy něčím nestvůrným a nepředstavitelným jako strašidelná noční můra.

"Stůjte, neodcházejte ještě."

Poslušně jsem se na cestě ke kuchyni zastavil: "Johansene, svolajte všechno mužstvo. Když máme tohleto vyřízeno, vykonáme ještě ten pohřeb a vyklidíme s palub všechno přebytečné dříví."

Zatím co Johansen svolával směnu mužstva z podpalubí, několik námořníků pod vedením kapitána položilo mrtvolu, zahalenou do plachtoviny, na vytažená mohutná prkna z palubního poklopu. Po obou stranách paluby byly pod zábradlím připoutány dnem vzhůru nevelké čluny. Námořníci zvedli prkna s jejich odstrašujícím nákladem, přenesli je k podvětrnému boku a položili je na čluny nohama přes palubu. K nohám přivázali pytel uhlí, který prve přivlekl kuchař. Vždy jsem si představoval pohřeb na širém moři jako událost hluboce vážnou a budící zbožnou úctu, ale tady tím pohřbem jsem byl určitě svých ilusí zbaven, a dokonale. Jeden z lovců, drobný temnooký člověk, kterému druzí říkali "čoud", vyprávěl anekdoty bohatě prokládané kletbami a necudnostmi; a přibližně každou minutu všichni ze skupiny lovců otvírali ústa dokořán a chechtali se tak, že mi to znělo jako sbor vlků nebo štěkot smečky d'áblů. Námořníci se trousili a dupali, jak přicházeli směrem k zádi, někteří z vystřídané směny si protírali rozespalé oči a přitlumeným hlasem se bavili. Všichni měli v tváři příznačně ustaraný výraz. Bylo zřejmé, že se jim nelíbí vyhlídka na plavbu pod takovým kapitánem, která ještě ke všemu tak neslavně začíná. Co chvíli vrhali kradmé pohledy na Vlka Larsena a dobře jsem rozpoznával, že se toho člověka bojí.

Kapitán přistoupil k prknům a všechny čepice sletěly s hlav. Přelétl jsem je očima - bylo jich všeho všudy dvacet; dvaadvacet, počítám-li muže u kormidelního kola a sebe. Prohlížel jsem si je s odpustitelnou zvědavostí, neboť, jak se

ukázalo, bude mým osudem uváznout s nimi na tomhle miniaturním plovoucím světě na bůhví kolik týdnů, snad i měsíců. Námořníci byli většinou Angličani a Skandinávci a jejich obličeje mi připadaly hrubé a tupé. Naproti tomu lovci měli v tváři výraz silnější a pevnější povahy a byly to také obličeje navzájem rozlišenější tvrdými rysy a znaky volně rozehraných divokých vášní. Podivné, ale všiml jsem si toho ihned, rysy Vlka Larsena neměly ani stopy podobných příznaků zla. Zdálo se, že v jeho výrazu nic nešťastného není. Měl, pravda, obličej také rozrytý, ale byly to rýhy rozhodnosti a vůle. Jeho tvář mi připadala spíš upřímná a otevřená, zejména když ta upřímná otevřenost byla ještě zdůrazněna tím, že byl hladce vyholen. Nechtělo se mi ani uvěřit - dokud nedošlo k další příhodě -, že je to tvář člověka, který se dokázal zachovat tak, jak on se zachoval k chlapci z kajuty.

V této chvíli, jak se chystal promluvit, nárazy větru jeden za druhým škuner srážely a tiskly ho hranou podvětrné paluby pod vodu. V lanoví odvířiskával vítr bláznivou píseň. Někteří lovci starostlivě vzhlíželi na stěžně. Podvětrné zábradlí, u něhož zemřelý ležel, zabralo pod vodu, a jak se škuner opět zdvihl a vyrovnal, hnala se voda napříč přes palubu a zmáčela nás až nad okraj bot. Zároveň se na nás snesla sprška a každá krůpěj bodala, jako by to byly kroupy. Přehnal se to a Vlk Larsen začal mluvit, prostovlasý se pohupoval v rytmu se zdvihem a propadáním paluby. "Pamatuji si jen jeden kousek obřadu," řekl, "a to je: 'A tělesná schránka zesnulého budiž vržena do moře.' Tak ho tam vrhněte."

Domluvil. Námořníci, držící prkna, nepochybně zmatení stručností obřadu, vypadali rozpačitě. Zuřivě na ně vybafl.

"Nadzdvihněte ten konec tadyhle, krucinál! Co je s vámi, u všech čertů?"

Zdvíhali konec poklopu se žalostným spěchem, a jako pes odhozený přes palubu, zesnulý muž sklouzl nohama napřed do moře. Uhlí na nohou ho strhlo pod hladinu. Zmizel.

"Johansene," obrátil se Vlk Larsen čile na svého nového důstojníka, "zadržte si všechny muže na palubě, když je tu zrovna máte. Stáhněte vrchní plachty a vrchní nástavce a koukejte, ať je to rychle a dobře. Přízeň se to na nás od jihovýchodu. Raděj taky zatahněte kraje nástavce a hlavní plachty, když už budete u toho."

V mžiku se na palubách strhla mela, Johansen hulákal povely a námořníci natahovali nebo povolovali lana a šňůry všeho druhu a to všechno přirozeně připadalo suchozemci, jako jsem já, bláznivě zamotané. Ale zejména mi byla nápadná ta bezcitnost toho všeho. Zemřelý člověk byl jen epizodou, která minula, nehodou, kterou odhodili v obalu z plachtoviny s přivázaným pytle uhlí, zatím co loď uháněla dál a práce na ní se nezastavovala. Nikoho se to nedotklo. Lovci se smáli nové Čoudově anekdotě; mužstvo stahovalo a vytahovalo a dva námořníci se šplhali vzhůru do lanoví; Vlk Larsen zkoumal zatahující se oblohu na návětrné straně; a nebožtík nemravně zemřel, ubožácky byl pochován a klesal do hlubin a padal, padal

To v této chvíli mě krutost moře, jeho nelítostnost a hrůza zavalily jako náhlý příval. Život se ukázal laciný a malicherný, jako živočich na provázku a neschopný se vyjádřit, jako pouhé bezduché vzpínání bahna a slizu. Držel jsem se návětrného zábradlí blízko vzpěrných táhel a zíral jsem napříč do dále přes pusté zpěněné vlny na nízké pruhy mlh, za nimiž se tajilo San Francisco a břehy Kalifornie. Po moři se proháněly přepřšky, takže jsem mlhu sotva zahlédl. A tento neznámý koráb se svými strašnými lidmi na palubě byl hnán tlaky větrů a vod a vykupoval se vzhůru a dál se hnál, stále dál a dál mířil k jihozápadu do obrovských a prázdných dálav Pacifiku.

#### KAPITOLA 4

Co se dál se mnou dělo na tuleňářském škuneru Přízrak, jak jsem se snažil zapadat správně do nového prostředí, to je všechno jen pokořování a trýzeň. Kuchař, kterému říkalo mužstvo "doktorskej", lovci "Tommy" a Vlk Larsen "kuchto", byl teď docela jinou osobou. Změna v mém postavení přivodila odpovídající změnu v jeho jednání se mnou. Jak byl dříve sluhovský a podlízavý, tak byl nyní panovačný a bojovný. Skutečnost byla taková, že jsem již nebyl tím lepším pánem s pleť měkčí než u dámy, nýbrž pouhopouhým a zcela neschopným klukem z kajuty.

Nesmyslně trval na tom, abych ho oslovoval "pane Mugridgi", a když mi ukazoval, jaké budou mé povinnosti, vynášel se a vůbec se choval nesnesitelně. Kromě prací v kajutě, kde byly čtyři malé pokoje, měl jsem být ještě jeho pomocníkem v kuchyni. Tu má přímo kolosální neznalost takových věcí, jako je škrabání brambor nebo mytí mastných hrnců, byla mu příležitostí k nekonečnému výsměšnému údivu. Odmítal vzít v úvahu, čím jsem byl, nebo vlastně to, jakým můj život a věci, na něž jsem byl zvyklý, bývaly. To právě tvořilo náplň chování, které si vůči mně vyvolil; a musím se přiznat, že ještě než den skončil, nenáviděl jsem ho tak zuřivě a prudce, jako ještě nikdy nikoho za celý svůj dosavadní život.

První den mi ještě víc ztěžovalo, že se Přízrak prodíral pod staženými plachtami (takové termíny jsem se ovšem učil poznávat až později) vichřicí, které pan Mugridge říkal "houkavej jihovýchodák". V půl šesté jsem podle jeho pokynů prostřel v kajutě na stůl i se zvláštními podnosy do bouřlivého počasí a potom jsem nosil čaj a uvařená jídla z kuchyně do kajuty. V této souvislosti si nemohu odpustit vyprávění o své první zkušenosti s výkonem služby na moři.

"Dejte si pozor, ať vás to nezmáčí," radil mi na rozloučenou pan Mugridge, když jsem odcházel z kuchyně, v jedné ruce velkou konvici čaje a pod paží druhé ruky několik bochníků čerstvě pečeného chleba. Jeden z lovců, vysoký a jaksí pružně rozmáchlý chlapík jménem Henderson, přecházel právě v té chvíli na zád' od podpalubí (jak lovci posměšně nazývali své ubytovny na lodním středu) do kajuty. Vlk Larsen stál na zvýšené zádi a kouřil svůj věčný doutník.

"Tady letí. Zasekněte se" zvolal kuchař.

Zastavil jsem se, nevěda, co se děje, jen jsem si všiml, jak se dveře kuchyně s prásknutím zavřely. Potom jsem spatřil Hendersona. Vyskočil jako šílenec na provazový žebřík hlavní výstroje a šplhal nahoru po vnitřní straně jako vystřelený, až se octl vysoko nad mou hlavou. Tak jsem také uviděl obrovskou vlnu, jak se stáčí a pění vztyčená, vysoko nad zábradlí. Octl jsem se přímo pod ní. Mozek mi nepracoval dost rychle, všechno mi bylo tak nové a neznámé. Pochopil jsem pouze, že se ocitám v nebezpečí, ale nic víc. Zůstal jsem stát na místě a roztrásl jsem se. Potom na mne křikl Vlk Larsen s horní paluby:

"Chyťte se něčeho, vy - vy Humpel!"

Ale už bylo pozdě. Skočil jsem směrem ke stožáru k výstroji, kde jsem se mohl zachytit, a vtom jsem se srazil s padající vodní stěnou. Potom se mi všechno poztrácelo ve zmatku. Byl jsem pod vodou, dusil jsem se, tonul jsem. Podrazilo mi to nohy a válel jsem se a koulel, voda mě strhávala a nevěděl jsem kam. Několikrát jsem narazil na pevné předměty, jednou jsem si utřil strašnou ránu do pravého kolena. Potom připadlo mi, že zcela náhle, povodeň opadla a znovu jsem mohl dýchat životodárný vzduch. Smetlo mě to na stěnu kuchyně a kolem vchodu do podpalubí s návětrné strany až do žlabů na straně podvětrné. Mučila mě bolest v poraněném kolenně. Nemohl jsem se na nohu postavit, nebo aspoň jsem se domníval, že se na ni postavít nemohu; byl jsem přesvědčen, že mám nohu přeraženou. Ale kuchař už na mě vyletěl a řval na mě z dveří kuchyně:

"Helejte, vy! Ať vám to netrvá celej večír! Kde máte hrnec? Spadnul přes palubu? Kdyby vám to radši palici urazilo!"

Podářilo se mi dostat se na nohy. Velikou čajovou konvici jsem dosud držel v ruce. Dobelhal jsem se do kuchyně a podal jsem mu ji. Kuchař byl však úplně zmožen hněvem, ať už skutečným nebo předstíraným.

"Bóže mě netrestej, jste vy ale kus nemehla. Rád bych věděl, nač vás vlastně může někdo na světě potřebovat. Co? K čemu jste vůbec dobrej, co? Nedokáže ani vodnést dozadu trochu čaje, už to musí rozlejt. Ted' abych vařil čaj znova. A proč mi tu fňukáte?" osopil se na mne s novým návalem vzteku. "Protože se uhodil do nožičky, chudinka malá mazlíček maminčin má bebičko."

Nefňukal jsem, třebaže možná můj obličej se stahoval a rozechvíval bolestí. Sebral jsem však všechnu svou odhodlanost, zaťal jsem zuby a belhal jsem se potom sem a tam z kuchyně do kajuty a z kajuty do kuchyně bez dalších nehod. Z té nehody mi zůstaly dvě památky; poranění kolenní česky, které zůstalo neošetřeno a trpěl jsem jím celé dlouhé měsíce, a jméno "Hump", jímž na mne Vlk Larsen zavolal s horní paluby. Od té chvíle vždy a všude, na přídi jako na zádi jsem byl znám už jenom pod tím jménem, až se ta přezdívka stala součástí mého vlastního myšlení a já sám jsem se s ní ztotožňoval, sám jsem se tak v duchu nazýval, jako bych skutečně odjakživa byl jen a jenom Hump.

Nebyl to nijak snadný úkol příslužovat u stolu v kajutě, kde seděli Larsen, Johansen a šest lovců. Především už sama kajuta byla těsná a pohybovat se v ní tak, jak jsem byl já povinen, nebylo nijak usnadňováno prudkými poskoky a kymácením škuneru. Ze všeho nejvíc mě však zarazelo, jak naprosto bez účasti zůstávali všichni ti lidé, které jsem obsluhoval. Cítil jsem skrze nohavici, jak mi koleno víc a víc otéká, a bylo mi zle i mdlo od rostoucí bolesti. Tu a tam jsem v kajutním zrcadle zachytil pohled na vlastní tvář, zbledlou a mrtvolnou, znetvořenou bolestí. Všichni ti lidé musili vidět, v jakém jsem stavu, nikdo však na mne nepromluvil ani si mne nevšímal, takže jsem byl takřka vděčen Vlkovi Larsenovi, když mi později (to už jsem myl nádoby) řekl:

"Z takových maličkostí si nic nedělejte. Na to si časem zvyknete. Třeba vás to trošku zchromí, ale přesto se naučíte chodit."

Tohleto byste nazval paradoxem, vidíte?" dodával.

Zdálo se, že ho docela potěšilo, když jsem přikývl a odpověděl předepsaným: "Prosím ano, pane."

"Domnívám se, že se hodně vyznáte ve věcech literatury? Pravda? Dobrá. Někdy si o tom s vámi porozprávím."

A potom se obrátil zády a vyšel na palubu, aniž nadále vůbec bral mou existenci na vědomí.

Toho večera, když jsem dodělal nekonečnou spoustu práce, poslali mě spát do podpalubí, kde jsem si upravil lože na přebytečném kavalci. Byl jsem rád, že jsem se dostal z ohavné společnosti kuchaře a mohl konečně dopřát odpočinek nohám. K mému překvapení na mně šatstvo uschlo a neprojevovaly se žádné příznaky nachlazení ani z toho posledníhho promočení, ani z oné dlouhé lázně po katastrofě Martinezu. Po všem, co jsem prodělal, bych za obvyčejných okolností byl tak právě zralý pro nemocniční lůžko a péči odborné ošetrovatelky.

Narazené koleno mě však strašlivě trápilo. Pokud jsem sám dokázal zjistit, měl jsem uvnitř otoku kolenní jablko obrácené na hranu. Seděl jsem na lůžku a zkoumal si to (všech šest lovců bylo v podpalubí a všichni kouřili a hlučně se bavili), když Henderson si mě všiml a letmo mi koleno prohlédl.

"Vypadá to škaredě," usoudil. "Utáhněte si vokolo toho kus hadru a bude to dobrý."

Tím to končilo; na pevnině bych s tím ležel pohodlně na zádech, pečoval by o mne chirurg s přísnými příkazy nic nedělat a odpočívat. Musím však být k těm lidem spravedlivý. Právě tak, jak otrlí byli vůči mému utrpení, tak byli stejně otrlí ke všemu, co postihlo je samé. Věřím, že příčinou byl především zvyk; a za druhé to bylo tím, že byli od přírody méně citliví. Opravdu věřím, že člověk citlivější povahy, jemněji ustrojený, trpěl by obdobným zraněním dvakrát i třikrát víc než oni.

Ačkoli jsem byl unaven, vlastně vyčerpan, nemohl jsem pro tu bolest v kolenně usnout. Stěží jsem se ovládl, abych hlasitě nesténal, Doma bych se nepochybně své bolesti poddal; ale toto nové prostředí, plné živelnosti, jako by zrovna volalo po surovém sebezapření. Jako člověk za časů divoštství měli ti lidé k velkým věcem vztah stoický a k maličkostem dětinský. Pamatuji si, že jsem později za naší plavby viděl jiného z lovců, Kerfoota, jak přišel o prst, který mu byl rozdrčen na kaši; a ten člověk při tom ani nepípl, ani nepohnul jediným svalem v tváři. Ale zas naopak jsem téhož člověka vidal mnohokrát a často vzplanout nejkřutější vášnivostí pro nepatrnou maličkost.

Tak to bylo právě teď; vykřikoval, hulákal, mával rukama a nadával jak všichni čerti, a to všechno jen proto, že se rozcházel s druhým lovcem v otázce, zda umí tulení štěně už pudově plavat. Tvrdil, že umí, že dokáže plavat hned v okamžiku narození. Ten druhý lovec, Latimer, hubený chlapík yankeeského typu, s chytrými očima úzkými jak štěrby, tvrdil opak, horlil, že tulení štěně se rodí na zemi právě proto, že plavat neumí, že ho matka musí teprve plavání učit právě tak, jako ptáci učí svá holátka létat.

Ostatní lovci po větší díl té hádky zůstávali opření o stůl nebo se povalovali na kavalcích a spor ponechávali oběma protivníkům. Avšak svrchovaně je to zajímalo, neboť se co chvíli přidávali horkokrevně k tomu nebo onomu stanovisku, někdy mluvili všichni najednou, až se jejich hlasy převalovaly sem a tam v ryčných vlnách, podobných v té uzavřené malé místnosti úderům hromu. Sám předmět sporu byl dětinský a nevýznamný, ale způsob jejich přesvědčování byl ještě dětinštější a ještě nevýznamnější. Ve skutečnosti v tom bylo velmi málo přesvědčování, skoro

vůbec žádné. Jejich metodou bylo prostě tvrzení, souhlas s domněnkou a odmítnutí druhé domněnky. Že tulení štěně umí nebo neumí hned po narození plavat, dokazovali tak, že neobyčejně bojovně stanovili své mínění a potom už jen napadali protivníkovův úsudek, zdravý rozum, jeho národnost, jeho minulost. Odpověď vypadala přesně stejně. Vypravuji o tom jen proto, abych ukázal duševní úroveň těch lidí, s nimiž jsem byl stržen do těsného soužití, intelektuálně to byly děti převlečené do tělesné podoby mužů.

A kouřili, bez ustání kouřili, a ke všemu ještě ten nejhrubší, nejacinější a nejhůř páchnoucí tabák. Vzduch byl zahoustlý a zešeřelý z toho tabáku; a toto ovzduší společně s prudkým zmítáním lodí, jak se prodírala bouří, bylo by mi jistě přivodilo mořskou nemoc, kdybych na tu chorobu trpěl. I tak jsem z toho byl celý nemocný, ačkoli mi možná bylo na zvracení jen z bolesti v koleně a z vyčerpanosti.

Jak jsem tam ležel a uvažoval, myslil jsem přirozeně především na sebe a na své postavení. Bylo to s ničím nesrovnatelné, ani ve snu nepředstavitelné, že bych já, Humphrey Van Weyden, vědec, chcete-li trochu ochotnický, znalec umění a literatury, že bych já se mohl octnout na kavalci tuleňářského škuneru mířícího na lov do Beringova moře! Jako kluk z kajuty! Nikdy za celý život jsem se ani nedotkl žádné tělesné nebo kuchyňské práce. Žil jsem pokojný, nevzrušený život, po všechny své dny sedavou existencí - život učence a samotáře se zajištěným a blahobytným příjmem. Život prudký a tělesná cvičení mě nikdy nelákala. Odjakživa jsem byl knihomol; tak mě aspoň sestry i otec od dětství nazývali. Tábořit jsem se vypravil jen jedinkrát v životě a to ještě jsem svou společnost opustil takřka na začátku a vrátil jsem se do příjemného pohodlí pod střechou. A teď jsem se octl zde a měl jsem před sebou únavně nekonečné vyhlídky na posluhování u stolu, loupání brambor a mytí nádobí. A nebyl jsem tělesně silný. Lékaři mi vždy říkali, že mám pozoruhodné zdraví, nikdy však jsem ani zdravý, ani tělo nerozvíjel žádným cvičením. Svaly jsem měl malé a měkké, jako ženská, říkali mi aspoň lékaři znovu a znovu, když se snažili a pokoušeli mě přesvědčit, že bych měl zkusit nějaké sporty. Já však jsem raději užíval hlavy než svalů; a teď jsem se tedy octl zde a bez potřebné tělesné kondice k tomu tvrdému životu, jak se přede mnou slibně otvíral.

Toto je pouze několik představ, jež mi táhly hlavou, a uvádím je proto, abych se předem ospravedlnil za úlohu bezmocného slabocha, již jsem byl odsouzen sehrát. Myslil jsem však také na matku a na sestry a představoval jsem si jejich zármutek. Byl jsem ztracenou mrtvolou z katastrofy Martinezu, nezvěstná oběť. Dovedl jsem si představit titulky v novinách; kolegové z Universitního klubu a z Bibelotu pokývují smutně hlavou a říkají: "Chudák, škoda ho!" A dovedl jsem si představit Charleyho Furusetha, jak jsem se s ním loučil ještě tohoto rána a on se povaloval v županu pod oknem na pohovce plné podušek a pronášel své nejasné a pesimistické epigramy.

A zatím celou tu dobu se Přízrak kymácel a houpal, sklouzával a opět vystupoval po valících se horách vod a padal a provaloval se v hloubi vodních údolí, dral se a probíjovával si cestu dál a dál a stále hloub do samého srdce Pacifiku - a já na něm. Slyšel jsem nahoře vítr. Doléhal ke mně jako tlumený řev. Tu a tam mi nad hlavou zadupaly něčí nohy.

Nekonečný skřípot zněl kol dokola, prkna, trámy a spoje sténaly a vrzaly a naříkaly v tisícerých tónech. Lovci se stále ještě přeli a hulákali jako jakási zpola lidská čeládka z obojživelného rodu. Ovzduší zaplňovaly kletby a neslušné výrazy. Rozeznával jsem jejich tváře, zardělé a zlostné tváře, jejichž surovost byla zdůrazňována a karikována nedomrlým žlutým světlem lodních lamp, jak se houpaly s kymáčením korábu. V mlze tabákového kouře vypadaly kavalce jako brlohy šelem ve zvěřinci, Námořnické pláště do deště z průsvitných kůže a holinky visely na stěnách a tu a tam spočívaly kulovnice i brokovnice pevně zasazené ve skřípících držáků. Vypadalo to jako vybava mořských loupežníků z dávných dob. Obraznost se mi bláznivě rozběhla a pořád ještě jsem nemohl usnout. Byla to dlouhá, dlouhá noc, únavná a chmurná a dlouhá.

## KAPITOLA 5

Avšak má první noc v podpalubí lovců byla tam zároveň mou nocí poslední. Hned nazítří byl nový lodní důstojník Johansen vyhnán Vlkem Larsenem z kajuty, poslán do podpalubí, aby nadále spal tam, a já jsem se zatím ujal maličkého pokojíka v kajutě, kde se hned prvního dne cesty vystřídali dva obyvatelé. Důvod této změny, jak se o něm samozřejmě Lovci brzy dověděli, vyvolal u nich nemálo bručivého reptání. Ukázalo se, že Johansen prožíval ve spánku vše, co se za den událo. Jeho ustavičné mluvení, vykřikování a houkání povelů bylo Vlku Larsenovi příliš nesnesitelné, a proto prostě tuto nepříjemnost podstrčil lovcům.

Po bezesné noci jsem vstával zsláblý a celý rozbolavělý, abych kulhavě nastoupil pouť svým druhým dnem na palubě Přízraku. Thomas Mugridge mě vyhnal z kavalce již o půl šesté a učinil to způsobem velmi podobným oné metodě, již vyháněl Bill Sykes svého psa; jenže surovost páně Mugridgeova byla zaplácena stejnou mincí a ještě s úroky. Nadělal hromadu zbytečného hluku (ležel jsem celou noc s očima otevřenými) a musil tím několik lovců probudit; jítřním šerem zasvištěla těžká bota a pan Mugridge pronikavě zaskučel bolestí a pokorně prosil kdekoho za odpuštění. Později jsem v kuchyni viděl, že má potlučené a oteklé ucho. Už nikdy se zúplna nevrátilo do původní podoby a námořníci je potom nazývali "karfiol".

Můj den byl naplněn rozmanitými bědami. Už večer předtím jsem si sebral své usušené šatstvo z kuchyně a ráno jsem se místo do kuchařových oblekl do svých šatů. Hledal jsem peněženku. Kromě trochy drobných (a mám na takové věci dobrou paměť), obsahovala sto pětadesát dolarů ve zlatě a v bankovkách, Peněženku jsem sice našel, ale její obsah, až na drobné stříbrné mince, byl z ní vybrán. Jakmile jsem vyšel na palubu, abych se ujal svých povinností v kuchyni, promluvil jsem o tom s kuchařem. Třebaže jsem očekával odpověď jistě nevrlou, byl jsem překvapen bojovnou řečností, již se mi za to dostalo.

"Nelejte, Humpe," spustil se zlomyslným plamínkem v očích a s vrčením v hrdle; "nechtěl byste jednu do nosu? Jestli si vo mě myslíte, že jsem zloděj, tak si to nechte pro sebe, nebo uvidíte, jak se zatraceně mejlíte. Koukám jak slepý kotě, jaká je tohleto vod vás vděčnost! Vobjeví se mi tu takovej kus lidskýho vodpadku, já se ho ujmu tadyhle ve své kuchyni a hezky se vo něj starám a tuhleto z toho mám! Po druhý si můžete táhnout ke všem čertům, to já na to říkám, se ví, a stejně mám chuť ukázat vám, zač je toho loket!"

Dopověděl to, zdvíhal pěstě a vykročil na mne. Hanba mi, jak jsem se přikrčil před hrozící ranou a vyběhl jsem z kuchyňských dveří. Co jiného mi zbývalo? Síla a nic než síla převládala na této lodi surovců. Mravní přesvědčování zde bylo něčím neznámým. Udělejte si sami obrázek: muž obyčejné výšky, útlé postavy, se slabým, nevyvinutým svalstvem, který žil pokojným, mírným životem a není zvyklý žádnému způsobu násilnictví - co mohl takový člověk dělat? Abych se čelem postavil těmto lidským šelmám, nemělo o nic víc smyslu, než kdybych se postavil rozzuřenému býku.

Tak jsem si to hned tehdy promýšlel, když jsem cítil, že se musím ospravedlnit a vyrovnat s vlastním svědomím. Jenže toto ospravedlnění neuspokojuje. Do dneška si nemohu dovolit mužně pohlédnout nazpět na ony příhody a cítit se zcela očištěn. Mé postavení se skutečně vymykalo rozumové úvaze o chování a vyžadovalo něco víc než chladné rozumové závěry. Podíváme-li se na to jenom ve světle formální logiky, nenajdeme vůbec nic, zač bych se musil stydět; a přece mi ve vzpomínce nitro zaplavuje hanba a ve své mužné hrdosti cítím, že má mužnost byla jakýmsi nepostižitelnými způsoby dotčena a poskvrněna.

Což konec konců všechno vlastně nic nefiká. Rychlost, jak jsem utekl z kuchyně, způsobila mi ukrutnou bolest v koleně a na hraně horní paluby jsem bezmocně klesl. Londýňan mě však nepronásledoval.

"Koukejte, jak prchá! Koukejte, jak prchá!" slyšel jsem ho křičet. "A to ještě se zchromenou nohou! Vraťte se, chudinko, mamínčin mazánku. Neuhodím vás, na mou duši ne!"

Vrátil jsem se a dal jsem se do práce; tím ta epizoda zatím končila, ačkoli další její vývoj mě ještě očekával. Prostřel jsem v kajutě k snídani a v sedm hodin jsem obsluhoval lovce i důstojníky. Bouře se zřejmě v noci vyčerpala, třebaže se dosud hnaly velikánské vlny a vál prudký vítr. Plachty byly seřizeny za časné ranní směny, takže Přízrak uháněl pod všemi až na obě vrchní plachty a volný nástavec. Tyto tři plachty, jak jsem z rozhovorů vyrozuměl, měly být napjaty hned po snídani. Dověděl jsem se také, že Vlk Larsen hleděl do krajnosti využít bouře, protože ho hnala k jihozápadu do oněch končin oceánu, kde doufal, že potká a využije severovýchodní pasát. S tímto stálým větrem urazí největší díl své plavby k Japonsku, stočí se na jih do tropů a potom na sever, jakmile se přiblíží břehům Asie.

Po snídani jsem zas ještě něco zažil, co by mi nikdo nemohl závidět. Když jsem byl hotov s mytím nádobí, vyčistil jsem v kajutě kamna a popel jsem vynášel na palubu, Vlk Larsen stál nedaleko kormidelního kola s Hendersonem, zabrán v hovoru. Kormidloval námořník Johnson. Jak jsem vykročil k návětrné straně, viděl jsem, že náhle a významně pokývl hlavou, jenže jsem to omylem pokládal za projev zdvořilosti, že mi prostě dává dobré jitro. On však se ve skutečnosti pokoušel varovat mě, abych šel popel vyhodit na stranu podvětrnou. Já jsem si ovšem chybu neuvědomoval a obešel jsem Vlka Larsena i lovce a vyhodil jsem popel přes palubu do větru. Vítr jej ovšem zanesl zpátky, a nejen na mne, ale také na Hendersona a na Vlka Larsena. V mžiku mě kapitán nakopl, prudce, jako se kopá do psa. Neměl jsem ani tušení, že by kopnutí mohlo způsobit takovou bolest. Odpotácel jsem se od něho a napůl v mdlobě jsem se opřel o stěnu kajuty. Svět se mi před očima točil a bylo mi zle. Žaludek se mi bolestně zdvíhal a jen s námahou jsem se doplnil k zábradlí. Ale Vlk Larsen mě nepronásledoval. Smetl si popel s obleku a dál rozprávěl s Hendersonem. Johansen viděl příhodu s horní paluby a poslal dva námořníky, aby to neřádstvo po mně uklidili.

Později dopoledne jsem zažil překvapení naprosto odlišného rázu. Podle kuchařových pokynů jsem šel do pokojíka Vlka Larsena uklidit a ustlat postel. Nad hlavou lůžka visela na zdi police plná knih. Podíval jsem se na ně a s údivem jsem objevoval jména jako Shakespeare, Tennyson, Poe a De Quincey. Byla tam také vědecká díla reprezentovaná jmény jako Tyndall, Proctor a Darwin. Také hvězdářství a fyzika zde byly zastoupeny a všiml jsem si Bulfinchova "Věku bájí", Shawových "Dějin anglické a americké literatury a Johnsonovy "Přírodovědy" ve dvou velkých svazcích. Také řádka gramatik tam byla, na příklad Metcalfova, Reedova a Kelloggova; usmál jsem se, když jsem spatřil výtisk díla "Vybraná angličtina".

Nedovedl jsem nijak srovnat takové knihy s takovým mužem, a rád bych byl věděl, zda je vůbec může číst. Když jsem se však dostal k ustýlání postele, našel jsem mezi pokrývkami úplné cambridgeské vydání Browninga. Patrně mu vypadlo z ruky, když usínal, a bylo otevřeno u básně "Na balkoně" a všiml jsem si tu a tam tužkou podtrženého verše. A nadto ještě, když jsem knihu za kymácení lodi upustil, vypadl z ní list papíru. Byl počmárán geometrickými vzorci a jakýmsi výpočty.

Ujasnil jsem si, že tento hrozný člověk není žádný zanedbanec, jak by nevyhnutelně vyplývalo z toho, jak brutálně se projevoval. Najednou se stal záhadou. Jedna nebo druhá stránka jeho povahy byla dokonale srozumitelná; ale spojení těch dvou stránek v jedné osobě udivovalo. Zmínil jsem se již o tom, že mluvil výtečným jazykem, jen tu a tam porušovaným nepatrnými nepřesnostmi. Rozumí se ovšem, že v běžném hovoru s námořníky a lovci se jeho řeč někdy přímo ježila chybami, ale ty vyplývaly z užívaného výraziva; ale těch několik vět, které vyměnil se mnou, to byla řeč čistá a správná.

Když jsem takto zahlédl také jeho druhou stránku, nabyl jsem z toho odvahy a rozhodl jsem se promluvit s ním o své ztrátě peněz.

"Byl jsem okraden," řekl jsem mu maličko později, když jsem ho viděl samotného přecházet po horní zadní palubě.

"Prosím, pane," opravil mě, ale pouze přísně, bez hrubosti.

"Byl jsem okraden, prosím, pane," polepšil jsem se.

"Jak se to stalo?" zeptal se.

Na to jsem mu celou tu příhodu vypravoval, jak mé šatstvo zůstalo v kuchyni, aby uschlo, a jak později, když jsem se o tom zmínil, málem mě kuchař zbil.

Usmál se mému povídání. "Paběrky zlodějčička," konstatoval; "kuchty paběrky. A nemyslíte, že váš ubohý život stojí za to? A krom toho je v tom pro vás poučení. Časem se naučíte sám o své peníze lépe pečovat. Domnívám se, že až dosud to za vás dělal advokát nebo obchodní jednatel, vidíte?"

Vycítil jsem posměšek za těmi slovy skrytý, ale důrazně jsem se zeptal: "Jak dostanu ty peníze zpátky?"

"To je vaše starost. Tady nemáte ani advokáta, ani obchodního jednatele, takže se budete muset spoléhat sám na sebe. Jak se zmocníte dolaru, sevřete ho v hrsti. Člověk, který nechává své peníze povalovat jako vy, zaslouží, aby o ně přišel. A kromě toho jste zhřešil. Nemáte práva přivádět své bližní do takového pokušení. Kuchtu jste pokoušel a on podlehl. Přivolał jste na jeho nesmrtelnou duši nebezpečí. A když jsme u toho, věříte na nesmrtelnost duše?" Za té otázky lině pozdvihl oční víčka a zdálo se, že mi otvírá jejich hlubiny a že zírám do jeho duše. Byl to však klam. Ať se to zdá jakkoli přepjaté, nikdy se žádný člověk nepodíval nijak hluboko do duše Vlka Larsena, ani ji nezahlédl - o tom jsem přesvědčen. Byla to velmi osamělá duše, jak jsem se měl ještě poučit, nikdy nesnímala masku, třebaže ve vzácných okamžicích to někdy předstírala.

"Vyčetl jsem nesmrtelnost z vašich očí," odpověděl jsem a na zkoušku jsem vynechal "prosím, pane", domnívaje se, že za tak důvěrného rozhovoru si to mohu dovolit.

Ani si toho nevšiml. "Tím asi chcete říci, že vidíte něco živého, ale to ještě nemusí znamenat, že by to musilo žít na věky."

"Vyčetl jsem v nich víc než jen to," řekl jsem směle.

"To tedy čtete vědomí. Čtete, že život si uvědomuje, že žije; ale stále ještě nic dalšího, žádnou nekonečnost života."

Jak jasně myslil a jak přesně svou myšlenku vyjadřoval! Do té chvíle mě zvědavě pozoroval a teď odvrátil hlavu a podíval se na olověné moře směrem do větru. V očích měl pusto a rysy okolo úst mu zpřísněly a zhrubly. Zřejmě naň padla chmurná nálada.

"A co z toho?" ptal se náhle naléhavě, obraceje se na mne. "Jestliže jsem nesmrtelný - nač?"

Zarazil jsem se. Jak bych mohl tomuto člověku vysvětlovat svůj idealismus? Jak bych mohl vyjádřit řečí něco vytušeného citem, něco podobného tónům hudby slyšené ve spánku, něco přesvědčujícího, a přece nevýslovného?

"Več tedy věříte?" zaodporoval jsem otázkou.

"Věřím, že život je hudlařina," odpověděl bez otálení. "Je to jako kvas, jako kvašení se to hýbe a může se to pohybovat minutu, hodinu, rok nebo sto let, ale nakonec se to pohybovat přestane. Větší pojídají menší, aby se mohli dál pohybovat, silnější požírají slabší, aby si zachovali sílu. Šťastlivci dostávají nejvíc jídla a pohybují se nejdéle, to je to celé. Co vy si o tom všem myslíte?"

Mávl rukou a nedůtklivě ukázal na několik námořníků, kteří pracovali na lodním středě s jakousi motanicí lan.

"Pohybují se; právě tak se pohybují slimejší. Pohybují se, aby se najedli, a jedí, aby se dál pohybovali. Tady to máte. Žijí pro své břicho a jejich břicho je udržuje naživu. Je to kruh; nikam se s tím nedostanete. Oni také ne. Nakonec znehybní. Již se nepohybují. Jsou mrtví."

"Oni sní," vpadl jsem mu do řeči, "mají zářivé, oslnivé sny -"

"O tom, čím by si nacpali břich," uzavřel mudrcky. "A ještě víc... Nabaštit se. O větší chuti a ještě větším štěstí, jak tu chuť uspokojit." Hlas mu zhrubl. Nebylo to míněno lehkomyšlně. "Neboť, hleďte, snívají o šťastných plavbách, na nichž vydělají víc peněz, o povýšení na lodní důstojníky, o nález pokladu - zkrátka o tom, jak by se lépe dostali na kobytku svým bližním, aby mohli celou noc nerušeně spát, aby dostali dobré jídlo a špinavou práci aby za ně udělal někdo jiný. Vy a já jsme zrovna takoví. Není tu rozdílu až na to, že my dva jídáme víc a lépe. Já teď požírám námořníky i vás. Ale dříve jste vy jídal lépe než já. Spával jste v měkké posteli, nosil jemné prádlo a obleky, jídal dobrá jídla. Kdo udělal ty posteje? To šatstvo? Ta jídla? Vy ne. Vy jste ve vlastním potu ještě nikdy nic neudělal. Žijete z příjmu, který vydělal váš otec. Jste jako dravý pták, který se vrhá na ty pomalé ňoumy dole a vyvrve jim právě ulovenou rybu. Jste jedním z těch, kdo vytvářejí tak zvanou vládu, poroučejí všem ostatním a jedí potravu, kterou ti ostatní obstarali a rádi by ji snědli sami. Nosíte teplé šatstvo. Oni je vyrobili, ale sami se třesou chladem v hadrech a doprošují se vás, nebo vašeho advokáta či vašeho obchodního jednatele, který vám opatruje vaše peníze, o zaměstnání."

"Ale to s tím nemá co dělat," zvolal jsem.

"Naopak." Mluvil teď rychle a v očích mu hořelo. "Je to prasečí hltavost a takový je život. Jaký účel nebo smysl může mít nesmrtelnost prasečího hltounství? K jakému cíli vede? Oč vůbec jde? Vy jste žádné potraviny nevyrobil. A přece ty, které jste snědl nebo proplýval, mohly zachránit život dvaceti chudákům, kteří potraviny vyrobili, ale nedostali jíst. Jakému nesmrtelnému účelu jste tím posloužil? Jakému oni? Uvažujme o vás a o mně. Co znamená vaše vychloubačná nesmrtelnost, když se váš život srazí s mým? Vy byste rád zpátky na pevninu, protože tam jsou výhodné podmínky pro váš způsob prasečí hltavosti. Ale já jsem si z rozmaru umínil, že vás zadržím tady na palubě lodi, kde se daří mé prasečí hltavosti. A také vás tu zadržím. Buď z vás něco udělám, nebo vás zničím. Možná, že umřete dnes, možná tento týden nebo příští měsíc. Mohu vás jedinou ranou pěsti zabít ihned, neboť jste ubohý slaboch. Jestliže však jsme nesmrtelní, kde jsou příčiny toho všeho? Chovat se hltavě, jako jsme se chovali vy a já celý život, to se mi nezdá právě nejvhodnějším jednáním pro nesmrtelné. Znovu tedy, oč vůbec jde? Proč jsem vás tu zadržel? -"

"Protože jste silnější," podařilo se mi vybreptnout.

"Ale proč jsem silnější?" pokračoval ve svých ustavičných otázkách. "Protože jsem větší kus kvasu než vy? Nechápete? Což to nevidíte?"

"Ale jaká beznaděj takto!" odporoval jsem.

"Souhlasím," odpověděl. "Nač potom se vůbec pohybovat, když tedy pohyb je život? Nepohybovat se a nebýt součástí toho kvašení znamená zbavit se beznaděje. Jenže a v tom to vězí - my chceme žít a pohybovat se, i když k tomu nemáme žádné důvody, protože je náhodou v povaze života žít a pohybovat se. Kdyby toho nebylo, život by zemřel. A protože je ve vás tento život, sníte o své nesmrtelnosti. Život ve vás je živý a chce se mu zůstat živý na věky. Třesky plesky! Celá věčnost prasečí hltavosti!"

Náhle se otočil na podpatku a odcházel k přídi. U kraje horní zadní paluby se zastavil a zavolal mne k sobě.

"A poslyšte, kolik vám to ten kuchta ukradl?" zeptal se.

"Sto osmdesát pět dolarů," odpověděl jsem.

Přikývl jen. A za okamžik, když jsem sbíhal schodištěm, abych v kajutě prostřel k obědu, slyšel jsem ho na lodním středě hlasitě nadávat námořníkům.

#### KAPITOLA 6

Nazítí ráno se bouře úplně vyčerpala a Přízrak se mírně kolébal na klidné hladině bez jediného závanu větru. V dlouhých přestávkách bylo tu a tam cítit přece jen aspoň lehounký vánek a Vlk Larsen přecházel po horní zadní palubě ustavičně na stráž a upíral zrak k severovýchodu, odkud musí přijít vytoužený velkolepý pasát.

Všechno mužstvo bylo na palubě a v plné práci na přípravách jednotlivých člunů k nadcházející lovecké sezóně. Na palubách je sedm člunů, kromě kapitánovy lodice ještě šest dalších pro lovce. Posádku člunu tvoří vždy trojice: lovec, veslař a kormidelník. Na palubě škuneru jsou veslaři a kormidelníci člunů námořníky. Také lovci mají být zařazeni do směn a ve všech případech podléhají velení Vlka Larsena.

To vše jsem se dověděl a ještě mnohem víc. Přízrak je pokládán za nejrychlejší škuner v obou loďstvech, v tom ze San Franciska i v onom z Victorie. Býval vlastně zábavní jachtou a stavěn zvlášť pro rychlost. Jeho tvar a výstroj - třebaže těm věcem vůbec nerozumím - vyjadřují to dost výmluvně. Johnson mi o našem škuneru hodně pověděl včera večer v krátkém rozhovoru za druhé psi směny. Rozhovořil se nadšeně a s láskou k plavidlu tak krásnému, podobně jako někteří lidé hovoří o koních. Vyhlídkou do příštích dnů je znechucen a dal mi na srozuměnou, že Vlk Larsen má mezi tuleňářskými kapitány velmi nepěknou pověst. Jenom krása Přízraku přivábila Johnsona, že se upsal na tuto plavbu, začíná však již litovat.

Pověděl mi, že Přízrak je osmdesátitunový škuner podivuhodně pěkných linií. Má největší šířku skoro sedm a půl metru a délku něco přes třicet metrů. Olověný kýl pohádkové, ale neznámé váhy zvyšuje jeho stabilitu, protože nahoře nese nesmírnou rozlohu plachet. Od paluby až na vrcholík nástavce hlavního stožáru je víc než třicet tři metry, kdežto přední stožár i s nástavcem měří asi o tři metry méně. Uvádím tyto podrobnosti, abych poskytl představu o velikosti tohoto malého plovoucího světa, na němž žije dvaadvacet mužů. Je to velice maličký svět, zrnko prachu, pouhá smítka a naplňovalo mě údivem, že se lidé vůbec odvažují na moře v tak malém a křehkém plavidle.

Vlk Larsen je rovněž pověstný bezohledným nasazováním plachet. Zaslechl jsem onehdy Hendersona a druhého lovce, Kalifornana Standishe, jak o tom hovořili. Před dvěma lety v bouři na Beringově moři nechal vichřici urvat stožáry Přízraku, načež si dal zasadit nové stožáry, ty, pod nimiž se plavíme a které jsou těžší a po všech stránkách pevnější. Říká se, že když je dával zasadit, prohlásil prý, že se dá raději obrátit dnem vzhůru, než by opět přišel o stožáry. Všichni na palubě s výjimkou jediného Johansena, který je opojen svým povýšením, mají, jak se zdá, každý nějakou výmluvu, proč vlastně se plaví na Přízraku. Polovina mužstva z přídě jsou oceánští námořníci a ti se vymlouvají, že vůbec nic o lodi ani o jejím kapitánovi nevěděli. A ti, kdo poměry na lodi znali, šeptá se to zejména o lovcích, kteří jsou výteční střelci, jsou prý všichni proslulí svými nesnášlivými a zbojnickými kousky, takže se na slušnější škuner upsat ani nemohli.

Seznámil jsem se s dalším námořníkem - jmenuje se Louis a je to zavalitý Ir z Nového Skotska s přívětivou tváří, velmi přátelský chlapík se sklonem vykládat tak dlouho, dokud je někdo ochoten poslouchat. Odpoledne, když kuchař dole spal a já jsem škrabal věčně brambory, Louis zaskočil do kuchyně na "kousek řeči". Ten omlouval svou přítomnost na této lodi tím, že se upsal v opilosti. Znovu a znovu mě ujišťoval, že ve střízlivém stavu by ho něco takového jakživo ani nenapadlo. Zdá se, že již dvanáct let pravidelně každou sezónu se plaví na lov tuleňů a je pokládán v obou loďstvech za jednoho z dvou nebo tří nejlepších kormidelníků člunu.

"Ó, chlapče drahá," vrtěl na mne příznačně hlavou, "tohleto je ten nejhorší škuner, jaký jste si moh vybrat, a to jste ani nebyl tu chvíli vožralej, jako já byl. Tuleňářství je pro námořníka učiněnej ráj - na jinejch lodích. Důstojník šel první, ale pamatujte moje slova, tady bude víc mrtvol, než tu cestu dokončíme. Pst pst ale, jenom mezi náma dvouma a tadyhle tou vzpěrou, víme, tenhle Vlk Larsen je vopravdickej ďábel a Přízrak bude zas jen ta pekelná loď, jako byl vždycky, co ho von dostal do rukou. Copak to nevím? Copak já to nevím? Copak se nepamatuju na Hakodate před dvěma lety, jak měl na palubě tu hádku a vodstřelil čtyři své námořníky? Cožpak jsem nekotvil na lodi Emma L. ani ne tři sta metrů vedle? A ještě jednoho člověka taky v tom roce, toho zabil holou pěstí. Ano, prosím pěkně, načisto ho zabil. Nejspíš mu tu hlavu prorazil jak vaječnou skořápku. A nebyl tam tenkrát ten guvernér ostrova Kura a policejní ředitel, japonský pánové to byli, představte si, a copak nepřišli na palubu Přízraku jako kapitánovi hosti a nepřivedli s sebou paničky - takový drobounký a hezounký ženušky, víte, jak je vídáváme namalovaný na vějířích. A jak se potom rozjížděl zas dál, nenechal ty zamilovaný manžilký v sampanu hezky za zádi Přízraku, jako náhodou, víme? A copak to netrvalo celej tejden, než ty ubohý drobounký dámy vysadil na břeh na docela vopačný straně vestrova a ty nevěděly, co si počít, museli zkrátka pěšky přes hory v těch drobounkých slaměných pantofličkách, který jim tam nemohly vydržet ani na kilometr cesty? Copak já to nevím? Divý zvíře je, tenhle Vlk Larsen - obrovský strašlivý zvíře, jak se vo něm bible zmiňuje ve Zjevení; s tím to nijak dobře neskončí. Ale já vám nic neříkal, pamatujte! Ani slůvko jsem nezašeptal! Protože starěj tlustěj Louis chce tuhleto cestu přežít, i kdyby votať toho posledního synka z lidský matky hodili rybám!"

"Vlk Larsen!" zachřčel za chvíli. "Slyšíte to slovo, ne? Vlk - a to taky že je. To není chlap se srdcem plným zloby, jako některý. Tenhle vůbec srdce nemá. Vlk, zkrátka vlk, no, to je. Můžete se divit, že ho tak trefně pojmenovali?"

"Ale je-li tedy tak dobře známo, jaký je," tázal jsem se, "jak je možné, že sežene lidi k sobě na loď?"

"A jak je teda možný, že vůbec seženete lidi něco dělat na zemi nebo na moři?" ptal se Louis důrazně se svou irskou ohnivostí. "Jakpak byste třebaš mě tady vobjevil, kdybych nebyl vožralej jak prase, když jsem se podpisoval? Pak jsou tu ty, co se s lepšíma lidma plavit nemůžou, jako naši lovci, a pak ty, co se nevyznaj, jako ty ubohý drobečkové, co mačkaj vzduch do plachet tadyhle na přídí. Však voni na to přijdou, voni na to přijdou a to potom budou litovat, že se vůbec narodili. Hned bych se nad těma chudásama rozbrečel, jen kdybych dokázal zapomenout na chudáka Louise a co všechno jeho ještě čeká. Ale ani slůvko jsem nešeptnul, pamatujte, ani slůvko!"

"Víte, ty naši lovci, to jsou zlí kluci," rozjel se znovu, neboť trpěl od narození chronickým nadýmáním řečností. "Jen počkejte, až se začnou vytahovat a roztahovat se tu se svým rošťáctvím. Ten jim to srovná. Zrovna von je ten, kdo jim do těch černejších dušiček napumpuje várku bázně boží! Podívejte se třeba na toho mého lovce, na Hornera. Říkej mu „Jock Horner, takovej tichej a bezstarostnej, mluví tiše jak holčička, až by si jeden pomyslel, že by nemoh ani mouše ublížit. A nezabil loni svého kornidelníka? Řeklo se tomu nešťastná náhoda, jenže já jsem se sešel v Jokohamě s jeho veslařem a mám to hezky z první ruky. A potom tenhle Čoud, ten mrňavej černej čert, nezavřeli ho Rusové na tři roky do solnejch dolů na Sibiři za pytláčení na Měděném ostrově, co je tam ruská rezervace? Železama ho spoutali na rukou a na nohou i s jeho kumpánem. A neporvali se ty dva spolu? Vždyť toho druhýho Čoud vodposílal ve vokovu rumpálem nahoru z dolu; a kus po kuse ho posílal, dneska nohu, zejtra ruku, pozejtří hlavu a tak dál."

"Ale to přece nemyslíte vážně!" zvolal jsem překonán hrůznou představou.

"Copak vážně!" křikl naléhavě a prudce, "Nic jsem neřikal, Hlučej jsem, němej jsem, zrovna jako vy byste měl bejt v zájmu své vlastní matky; ani jednou jsem hubu nevotevřel, jenom samý hezký jsem povídal vo nich a vo ňom, hrom do jeho hříšný duše! A hnije v očištění deset tisíc let a pak letí dolů ke všem čertům až do toho nejhlubšího pekla pekelnýho!"

Námořník Johnson, který mi do krve rozedřel pokožku, když jsem se octl na palubě, připadal mi ze všech lidí na přídí i na zádi nejméně poťouchlý. Skutečně v tom člověku nebylo nic dvojakého. Na první pohled byla u něho nápadná jeho přímost a mužnost, naopak zas mírněná skromností, kterou by bylo možno omylem pokládat za plachost. Ale plachý nebyl. Spíše vypadal na to, že má dostatek odvahy stát za svým přesvědčením, dostatek mužné pevnosti. Právě to jej vedlo k protestu, hned na počátku naší známosti, proti oslovení "Jonson". A na to a vůbec na něho vyslovil Louis úsudek a proroctví.

"Pěkněj chlapík, tenhleten Johnson s čtverhranou kebulí, co ho máme s námi na přídí," říkal, "Nejlepší námořník v našich kotcích. Je to můj veslař. Ale ten se dostane s Vlkem Larsenem do maléru tak jistě, jakože jiskry lítaj nahoru. Já to dobře vím. Vidím, jak se to sbírá a jak se to blíží jako bouřka na vobloze. Mluvil jsem do něj jak do bratra, ale von se málo vyzná v uhejbání lampou a v rozvěšování falešnejch praporek, Hnedka určí, jak mu něco přeletí přes nos, a to se vždycky najde nějaká užvaněná tlama a donese to na záď Vlkovi. Vlk má sílu a je to už v nátuře každýho vlka, že u druhýho sílu nemůže ani vidět, a právě sílu u Johnsona pozná - žádný vohýbání hřbetu a „Prosím ano, pane, děkuju uctivě, pane,“ za každou nadávku nebo i za ránu. Však se to žene! Žene se a jenom bůh milej ví, kde si potom seženu novýho veslaře! Proč si ten trouba vyskočil a povídá, když mu starej řek Jonsone, ale „menuju se Johnson, prosím, pane,“ a pak mu to vyřikal po písmenkách jak ve škole. Měl jste vidět, jak se na to starej tvářil! Myslel jsem si, že mu tam vrazí jednu do těla hned na fleku. Neudělal to, ale ještě to udělá a rozdrť srdíčko tej hranatej kebuli, uvidíte, nebo se vůbec nevyznám v lidech na moři."

Thomas Mugridge se už stává nesnesitelný. Jsem donucován říkat mu pane a prosím, pane, při každém oslovení. Jedna z příčin toho všeho je v tom, že se zdá, jako by si ho byl Vlk Larsen oblíbil. Domnívám se, že je to neslýchané, aby se kapitán kamarádlil s kuchařem; ale právě toho se Vlk Larsen docela určitě dopouští. Dvakrát už nebo třikrát strčil hlavu do kuchyně a dobromyslně Mugridge pochválil a jednou, to dnes odpoledne, stál na hraně horní záď a plných patnáct minut s ním žvanil. Když ta rozprávka skončila a Mugridge byl zas zpátky v kuchyni, začal zamaštěně zářit a při práci si propěvoval písničky pouličních prodavačů tak falešnou fistulkou, že to rvalo nervy.

"Já vždycky dobře vycházím s důstojníky," prozrazoval mi důvěrně, "Vím, jak nato, umím to, aby mě vocenili. To třeba můj předešlej kapitán - vždyť mi bylo jako nic skočit si za ním dolů do kajuty na kousek kamarádskýho pohovoru u skleničky. "Mugridgi", povídá mi, "Mugridgi", povídá; "vy jste se minul s povoláním." "A jakpak to?" povídám zas já. "Vy jste se měl narodit jako lepší pán, abyste si nemusel vydělávat na živobytí." Ať mě pámbu na místě hromem zabí, Humpe, jestli mi to zrovinka takhle nepovídá, a to si já sedím v jeho vlastním pokojíku docela veselej a v pohodlíčku, kouřím si jeho doutník a piju si jeho rum."

Takové jeho žvanění mě již dohánělo k šílenství. Nikdy ještě jsem neslyšel hlas, který bych tak nenáviděl. Jeho olejnaté, vtíravé přízvuky, jeho mastný úsměv a nestvůrná domýšlivost mi drásaly nervy, že jsem se častokrát až celý roztrásl. Docela určitě byl tou nejodpornější a nejhnusnější osobou, s jakou jsem se jakživ setkal. Špinavost jeho vaření byla nepopsatelná; a protože vařil všechno, co se na palubě Přízraku jedlo, musil jsem si vybírat jídlo s neobyčejnou opatrností, volil jsem vždy z jeho podivných várek ty nejméně špinavé.

S rukama jsem měl spoustu potíží. Nebyly na práci zvyklé. Nehty jsem měl bez lesku a zčernalé, kdežto v pokožce jsem již měl špinu tak zažranou, že jsem ji nedokázal vydrhnout ani kartáčem. Potom začaly naskakovat puchýře v bolestivém a nekonečném procesi a na pravém předloktí jsem si utržil rozsáhlou popáleninu, když jsem za kymácení lodi pozbyl rovnováhy a padl na horkou plotnu. Ani mé poraněné koleno se nelepšilo. Otok se nezmenšoval a jablko pořád ještě stálo na hraně. Belhat se na noze tak rozbolavěle od rána do noci nijak poranění neprospívalo. Potřeboval jsem odpočívat, mělo-li se to koleno vůbec kdy zotavit.

Odpočívat! Ještě nikdy jsem neměl o významu toho slova ani ponětí. Odpočíval jsem celý svůj život a nevěděl jsem o tom. Nyní však, kdybych si byl mohl na půl hodinky sednout a nic nedělat, ani nemyslet, byla by to pro mne ta největší rozkoš na světě. Ale zato je to také objev. Napříště budu umět ocenit a vážit si života pracujících lidí. Ani ve snu mě dříve nenapadlo, že by tělesná práce byla tak hrozná. Od půl šesté ráno až do deseti hodin večer jsem otrokem kdekoho, nemám pro sebe ani okamžik volný, leda tu a tam chvilíčku, když se mi podaří urvat si ji na konci druhé psí směny. Když se jen chvilíčku pozastavím a rozhlédnu se po hladině moře, jiskřící v slunci, nebo se zadívám na námořníka, jak se šplhá na vratiráho vrchní plachty nebo vybíhá na čnělku, docela jistě ihned uslyším ten nenáviděný hlas: "Hej vy, Humpe, žádný flákání. Však vás mám v merku!"

Dole v podpalubí se objevují příznaky zlé krve a nezkrocenosti, od úst k ústům jde pověst, že se Čoud a Henderson porvali. Henderson se zdá z lovců ještě tak nejlepší, nechává každého na pokoji a nerozčiluje se tak snadno; musil však

být podrážděn, protože Čoud má naběhlé a zmodralé oko a vypadal zvlášť vztekle, když přišel do kajuty k večeři. Ještě před večeří jsem byl svědkem ukrutnosti, která dokonale odhaluje otrlost a surovost těchto lidí. V našem mužstvu námořníků je nováček jménem Harrison, už na pohled nemotorný venkovský chlapec, kterého, jak si představuji, vylákala touha po dobrodružství a toto je jeho první plavba na moři. V lehkých, těžko odhadnutelných větrech se škuner často otáčel do větru s boku na bok, nabíral vítr hned od pravého, hned od levého boku, aby se křivolace prodíral svým směrem. Za takové plavby jsou plachty přehazovány z jedné strany na druhou a tu je vždy poslán do lanoví námořník, aby přehodil košovou vratiplachtu. Když už byl Harrison nahoře, zadržela se plachta ve velké kladce na konci vratiráhna. Jak už jsem tomu tehdy rozuměl, bylo ji možno uvolnit dvěma způsoby předně spuštěním přední hlavní plachty, což bylo poměrně snadné a bez nebezpečí; nebo za druhé tak, že námořník vyšplhal po zdvihacích lanech čnělky až na konec vratiráhna, což byl výkon svrchovaně nebezpečný.

Johansen volal na Harrisona, aby přešplhal po zdvihacích lanech. Každému bylo zřejmé, že se chlapec bojí. Však nebylo divu, když se měl skoro třicet metrů nad palubou svěřit tenkým provazům, které se škubavě napínaly. Kdyby vál stálý vítr, nebylo by to tak zlé, jenže Přízrak se volně kolébal v dlouhých vlnách a s každým hupem lodi plachty splaskávaly a opět se nadouvaly, takže provazy povolovaly a s trhnutím se opět napínaly. Mohly tak námořníka odmrštit jako mušku s napjaté struny, o kterou se brnklo prstem.

Harrison rozkaz slyšel a rozuměl, co se na něm žádá, váhal však. Pravděpodobně byl po prvé v životě nahoře v lanoví. Johansen se již nakazil pánovitostí Vlka Larsena a začal teď chrlit nadávky a kletby.

"Tak dost, Johansene," okřikl ho úsečně Vlk Larsen. "Vezměte na vědomí, že na této lodi obstarávám nadávání já. Až budu potřebovat vaši pomoc, zavolám vás."

"Prosím ano, pane," uznal poníženě důstojník. Harrison se už zatím vydal po zdvihacích lanech. Díval jsem se z dveří kuchyně a dobře jsem viděl, jak se mu všechny údy rozechvěly zimničím třasem. Postupoval velmi opatrně a pomalu, vždy jen po dvou třech centimetrech. Jak se rýsoval na jasně modré obloze, připadal mi jako obrovský pavouk šplhající po tkanivu vlastní pavučiny.

Šplhal se mírně vzhůru, protože vrchol přední plachty dosahoval vysoko; zdvihací lana, vedená různými kladkami na stěžni a na vratiráhnu, poskytovala mu oporu jak pro ruce, tak i nohy. Potíž však byla s větrem, který nebyl ani dosti silný, ani dosti stálý, aby mohl udržet plachty napjaté. Když byl Harrison v půli cesty, vyhoupl se Přízrak na dlouhé vlně směrem do větru a sklouzl opět do koryta mezi dvěma vlnami. Harrison se zastavil a křečovitě se držel.

Sedmadvacet metrů pod ním jsem viděl, jak mučivě napjal svalstvo a držel se o život. Plachta splaskla a vratiráhno se přehouplo k lodnímu středu. Zdvihací lana povolila, a třebaže se to dělo rychle, viděl jsem, jak se pronesla pod vahou jeho těla. Tehdy bylo vratiráhno prudce odmrštno k boku, velká plachta praskla jako výstřel z děla a vzdula se větrem, tři řady zesilovacích dílů pleskaly do plachty jako palba z ručnic. Harrison se držel a proletěl závratnou rychlostí vzduchem. Náhle byl zprudka v letu zaražen. Zdvihací lana se v mžiku napjala. Jako prasknutím biče Harrisonovy držící ruce povolily. Z jedné ruky se mu lanko vytrhlo. Druhá ještě zoufale vytrvávala, ale za okamžik rovněž pustila. Odletěl stranou a dolů, nějak se mu však podařilo zachránit se nohama. Zůstal tak viset hlavou dolů. Rychle a s námahou se dostal opět rukama na zdvihací lana, dlouho však mu trvalo, než se dostal zpátky do původního postavení, kde se potom držel a vypadal velmi zbědovaně.

"Vsadil bych se, že dneska nebude mít vůbec chuť na večeři," slyšel jsem hlas Vlka Larsena, jak ke mně dolehl okolo rohu kuchyně. "Ustupte tam kousek, Johansene, pozor! Vidíte, už to letí!"

A opravdu, Harrisonovi bylo zle, asi tak, jak bývá zle člověku postiženému mořskou nemocí; a dlouho tam lpěl na tom nebezpečně vratkém hnízdišti a vůbec se nepokoušel ani hnout. Johansen naň přes všechno naléhal, aby si pospíšil dokončit svůj úkol.

"Je to sprostáctví," slyšel jsem Johnsona, který stál u lanoví hlavního stěžně ani ne dva metry ode mne. Bručel tu v úzkostlivě pomalé a pečlivě angličtině. "Ten chlapec je docela ochotný a naučí se tomu, dají-li mu příležitost, Toto však je -" Odmlčel se na chvíli, neboť jeho konečný úsudek vyjadřovalo slovo "vražda".

"Pst, budeš přece ticho!" šeptl mu Louis. "Jestli máš rád svou matku, buď zticha!"

Avšak Johnson se dál díval a dál si bručel.

"Podívejte se," oslovil lovec Standish Vlka Larsena, "to je můj veslař a nerad bych o něj přišel."

"Dobrá, dobrá, Standishi," zněla odpověď. "Je to váš veslař, když ho máte v člunu; ale je to můj námořník, dokud ho mám na palubě, a budu si s ním dělat, co se mně uráčí."

"Ale to ještě neznamená -" spustil Standish zprudka.

"Tak dost, jen pomalu s tím," radil mu Vlk Larsen, "Už jsem vám řekl, jak to je, a tím to končí. Je to můj člověk, a jestliže se mi zachce, nadělám z něj kaši a sním ho."

Lovcovi se zlostně zablesklo v očích, obrátil se však na patě a zašel do vchodu k podpalubí, kde zůstal stát a díval se vzhůru. Tou chvílí už byli všichni muži na palubě a všechny oči upeny do lanoví, kde se lidský život dostal do křížku se smrtí. Otrlost těchto lidí, jinž uspořádání výrobních sil umožňovalo vládu nad životy druhých, byla odstrašující. Až dosud jsem byl vždy chráněn před takovými víry života a nikdy mě ani ve snu nemohlo napadnout, že by se takovým způsobem mohlo vůbec pracovat. Lidský život mi vždy připadal obzvlášť posvátný, tady však neplatil za nic, tady byl pouhou jednotkou v kupeckých počtech. Musím však přiznat, že námořníci sami byli soucitní, jak ukazuje příklad Johnsona; nadřizení však (lovci a kapitán) zůstávali bezcitně lhostejní. I Standishova námitka vznikala jen z toho, že nechtěl pozbyt svého veslaře. Kdyby šlo o veslaře některého druhého lovce, byl by se tím vším také jen bavil, jako všichni ostatní.

Abych se však vrátil k Harrisonovi. Johansenovu urážlivému a pohoršlivému křiku trvalo plných deset minut, než ho donutil, aby se šplhal dál. Potom se již brzy dostal na konec vratiráhna a tam se usadil rozkročmo na zápoře v postavení značně bezpečnějším. Uvolnil plachtu a mohl se vrátit zpátky k stěžni, tentokrát mírně dolů po zdvihacích lanech.

Pozbyl však všechnu odvalu. Jakkoli bylo i toto jeho postavení málo bezpečné, hrozil se opustit je do ještě nebezpečnějšího postavení na zdvihacích lanech.

Pohlédl na vzdušnou dráhu, již se musí vydat, a potom dolů na palubu. Oči měl široce otevřené a strnulé, celý se prudce třásl. Nikdy jsem neviděl v lidské tváři tak silný výraz strachu. Johansen naň marně volal, aby slezl. Každou chvíli mohl být s vratiráhna sražen, zůstával však bezmocný hrůzou. Vlk Larsen přecházel sem a tam, rozprávěl s Čoudem a již si námořníka v lanoví nevšímal, ačkoli jednou ostře okřikl námořníka u kormidelního kola:

"Uhnul jste z kursu, človíčku! Dejte si pozor, jestli se nechcete dostat do maléru!"

"Prosím ano, ano, pane," odpověděl muž u kormidla a pootočil kolem o několik kolíků.

Provinil se odbočením Přízraku o několik bodů z původního kursu, aby nabral beze zbytku všechnen slabý vítr a naplnil přední plachtu a ustálil ji. Snažil se tak pomoci nešťastnému Harrisonovi i za cenu, že vyvolá hněv Vlka Larsena.

Čas míjel a napětí se stávalo nesnesitelným. Naproti tomu Thomas Mugridge to pokládal za příležitost k smíchu a ustavičně vystrkoval hlavu z dveří kuchyně a pronášel žertovné poznámky. Jak se mi hnusil! A jak za těch hrozných chvil narůstala má nenávisť k němu až do kyklopských rozměrů! Po prvé v životě jsem pocítil žádostivost zabít - "neznal jsem se vzteky", jak se tomu někdy obrazně říká. Povšechně může být pořád ještě život posvátný, ale tento určitý život jistého Thomase Mugridge byl už opravdu až hrůza nesvatý. Zhrozil jsem se, když jsem si uvědomil, že se začínám neznat vzteky, a hlavou mi bleskla myšlenka: což i já začínám podléhat nákaze tohoto zezvířetění, jež mě tu obklopuje? Já, který jsem i v případech nejzřejmějších zločinů odpíral lidské spravedlnosti právo na trest smrti?

Uplynulo dobře půl hodiny, než jsem si všiml, že Johnson se dostal do jakéhosi sporu s Louisem. Skončilo to tím, že Johnson odstrčil Louisovu zbraňující paži a vykročil směrem k přidi. Přešel po palubě, vyskočil do předního lanoví a začal šplhat vzhůru. Ale bystré oko Vlka Larsena ho zahlédlo.

"Hej, vy tam, copak, copak?" zvolal,

Johnson se v lanoví zastavil. Díval se kapitánovi do očí a odpovídal zvolna:

"Jdu toho chlapce sundat."

"Jen hezky slezte tady s toho lanoví a pěkně zčerstva, zčerstva! Slyšíte? Už ať jste dole!"

Johnson zaváhal, ale dlouholetý návyk poslouchat velitele lodi ho překonával a on seskočil hněvivě na palubu a odešel na příd.

V půl šesté jsem šel dolů prostřít v kajutě k večeři, ale byl jsem si sotva vědom, co dělám, neboť jsem měl oči i mozek plně představit člověka se zbledlým obličejem, celého se třesoucího a směšně jako brouka lnoucího k vratiráhnu, jež se zmítalo se strany na stranu. V šest hodin, kdy jsem dával na stůl večeři, vyšel jsem na palubu cestou do kuchyně a viděl jsem Harrisona stále ještě v stejném postavení. U stolu se hovořilo o jiných věcech. Zdálo se, že o zbytečně ohrožený život se nikdo nezajímá. Když však jsem později musel ještě jednou do kuchyně, utěšil mě pohled na Harrisona, jak se zesláble potácel od lanoví k poklopu do kotů pro mužstvo. Konečně tedy sebral odvalu a sestoupil. Než tuto příhodu uzavřu, musím ještě uvést úryvek své rozprávky s Vlkem Larsenem v kajutě při mytí nádobí. "Vypadal jste dneska odpoledne celý nemocný," oslovil mě. "Copak vám bylo?"

Dobře jsem věděl, že si uvědomoval, proč mi bylo možná stejně špatně jako Harrisonovi, a že se mě pokouší tou otázkou vylákat. Odpověděl jsem: "Bylo mi zle z toho surového jednání s tím chlapcem."

Krátce se zasmál. "Něco jako mořská nemoc, řekl bych. Někdo tím trpí a někdo ne."

"Tak to není," odporoval jsem.

"Přesně tak," vedl svou dál. "Země je plna surovosti právě tak, jako je moře plno pohybu. A někomu je špatně z toho a jinému opět z onoho. Není jiné příčiny."

"Což vy, když si tak tropíte z lidského života šašky, což vy si života člověka vůbec neceníte?" zeptal jsem se urputně.

"Necením? Co je to za cenu?" hleděl na mne, a třebaže měl oči klidné a nehybné, přec se v nich jaksi skrýval cynický úsměv. "Jakápak je ta cena? Jak ji měříte? Kdo ji měří?"

"Já ji měřím," odpověděl jsem.

"Tak tedy na kolik si to oceňujete? Mním život druhého člověka. Nu, povězte, zač stojí?"

Cena života? Jak bych mohl stanovit jeho hmatatelnou cenu? A já, který jsem vždy mívával výraz pohotově, tady s Vlkem Larsenem jsem najednou jaksi tápal a výraz nenalezal. Od té doby jsem si již uvědomil, že to bylo zčásti způsobováno osobností toho člověka, ale větší část zavinil jeho tak dokonale odlišný názor. Na rozdíl od jiných materialistů, s nimiž jsem se kdy setkal a s nimiž jsem měl něco společného, z čehož bylo možno vycházet, s Vlkem Larsenem jsem neměl společného pranic. Možná, že také ta živelná prostota jeho ducha mě mátlá. Mířil vždy s takovou přímostí hned k jádru věci, zbavoval otázku všech zbytečných podrobností a činil to s tak rozhodnou konečností, že jsem si připadal, jako bych zápolil v hluboké vodě a neměl kousku půdy pod nohama. Cena života? Jak jsem měl zodpovědět takovou otázku jen tak beze všeho a v tu chvíli? Posvátnost života jsem vždy přijímal jako samozřejmost. Že je život člověka sám sebou z nitra svého hodnotný, byla takřka banální samozřejmost, o níž jsem nikdy nepochyboval. Když však Vlk Larsen na tu samozřejmost zaútočil, byl jsem v koncích.

"Hovořili jsme o tom včera," připomínal. "Tvrdil jsem, že život je kvas, jakési kvašení, které požívá život, aby samo mohlo žít, a že život je pouze úspěšná prasečí hltavost. Vždyť je-li vůbec jaký smysl v poptávce a nabídce, pak je život tím nejlacinějším zbožím na světě. Máme pouze určité množství vody, určité množství země, určité množství vzduchu; ale života, který se domáhá zrození, toho je bez konce. Příroda je marnotratnice. Vezměte na příklad ryby s jejich miliony vajíček. A konečně vezměte třeba sám sebe a mne. Naše ledví obsahují možnost milionů životů. Kdybychom jen měli dost času a příležitosti, abychom využili do posledního ždíbce všech ždíbek nezrozeného života, co jich v sobě nosíme, mohli bychom se stát otci celých národů a osídlit celé kontinenty. Život? Třesky plesky! Nemá ceny. Ze všech laciných věcí je tou nejlacinější. Všady chodí žebrotou. Příroda ho rozhazuje marnotratnou rukou. Kde je místo pro jeden život, zasévá jich tam tisíc a je z toho jen život požívající život, až nakonec zbývá ten nejsilnější a nejhltařejší."

"Četl jste Darwina," řekl jsem. "Ale špatně jste mu rozuměl, když docházíte k závěru, že boj o život vás opravňuje zbytečně život ničit."

Pokrčil rameny. "Sám víte, že toto vztahujete pouze na život lidský, protože zvíře, drůbež a ryb ničíte právě tolik jako já nebo kdokoli jiný. A lidský život se od jiného nijak neodlišuje, třebaže vy si to domýšlíte a domníváte se, že to dovedete odůvodnit. Proč bych měl škudlit tímto životem, když je tak laciný a bez ceny? Je víc námořníků než lodí na moři, které by je potřebovaly, víc dělníků než továren nebo strojů, kde by se uplatnili. Vždyť přece vy, který žijete na suché zemi, víte o tom, že necháváte své chudé bydlet v brlozích měst a dáváte je napospas hladu a smrtelným nákazám a že pořád ještě zůstává mnohem víc chudáků umírajících z nedostatku kůrky chleba nebo ždíbce masa - což je opět zahubený život-, mnohem víc, než si s nimi dovedete poradit. Viděl jste někdy londýnské dokaře, jak se rvou jako dravé šelmy o kousek zaměstnání?"

Vykročil k schodům, ale ještě se obrátil na závěrečné slovo. "Víte, že jedinou cenou, kterou život má, je ta, kterou sám sobě přikládá? A je to ovšem přepínání, protože život je nutně předpojatý ve svůj vlastní prospěch. Vezměme toho člověka, co šplhal do lanoví. Držel se tam, jako by byl drahocennou vzácností, pokladem dražším nad brilianty a nad rubíny. Vám je tak drahý? Ne. Mně snad? Vůbec ne. Sám sobě? Ano. Jenže já jeho ocenění sebe neuznávám. On se nemožně přeceňuje. Je dost a dost života, domáhajícího se zrodu. Kdyby byl spadl a vystříkl mozek na palubu jak med z plástve, nebyla by to, pro svět žádná ztráta. Neměl pro svět cenu. Nabídka je přílišná. Cenu měl jen sám pro sebe, a aby se dokázalo, jak je ta cena vymyšlená, nebyl by si ve smrti ani vědom toho, že sám sebe pozbyl. Jenom on sám se hodnotil nad brilianty a rubíny. Brilianty a rubíny jsou ty tam, rozmázly se na palubě a vědro mořské vody je spláchne, přičemž on sám ani neví, že jsou ty brilianty a rubíny ty tam. On sám vůbec nic neztrácí, protože při ztrátě sama sebe ztrácí také vědomí ztráty. Nechápete? A jaké je vaše mínění o tom?"

"Že jste aspoň důsledný," nic víc jsem na to nemohl říci a dal jsem se opět do mytí nádobí.

## KAPITOLA 7

Konečně po třech dnech proměnlivých větrů jsme se dostali do severovýchodního pasátu. Celou noc jsem dobře spal navzdory bolavému kolenu, a když jsem vyšel na palubu, objevil jsem, že Přízrak uhání po zpěněných vlnách jakoby s křídly rozpjatými a táhne všemi plachtami až na kosatky v čerstvém větru přímo od zádi. Jaký zázrak je ten velkolepý pasát! Celý den jsme se hnali pod plachtami a celou noc, druhý den a také příští, den za dnem a vítr stále za zádi a dul pravidelně a mocně. Škuner se plachtil sám. Teď nebylo zapotřebí vytahování a stahování plachet a kladkostrojů, přehazování vrchních plachet, námořníci neměli nic na práci, jen řídit u kormidelního kola. Večer po západu slunce povolovali vázání; ráno, když se z plachet vypařila rosa a povolily, znovu je utáhli - a to byla všechna práce.

Deset uzlů, dvanáct uzlů, jedenáct uzlů, jak kdy jsme dosahovali krásné rychlosti. A ustavičně ten mocný vítr vane od severovýchodu a žene nás žadaným směrem, že od úsvitu k úsvitu urazíme dvě stě padesát mil. Naplňuje mě smutkem a naplňuje mě radostí toto rychlé tempo, jímž se vzdalujeme San Francisku a jímž se v pěnách hrneme do tropů. Každý den se znatelně otepluje. V druhé psí směně přicházejí námořníci na palubu, svlékají se a chrstají na sebe navzájem vědra vody nabírané přes zábradlí. Začínají se ukazovat létající ryby a za noci služba šmátrá po palubě a hledá ty, které spadly na škuner. A ráno dostává Thomas Mugridge povinný úplatek a kuchyň příjemně zavání, jak se čerstvé ryby smaží; kdežto zas jindy, když Johnson uloví ty zářivé krasavce z konce ležatého stěžně na přídi, bývá servírováno na zádi i na přídi maso delfinů.

Zdá se, že Johnson tráví všechn svůj volný čas tam na konci příde nebo nahoře v lanoví na křížové spojnici a dívá se, jak Přízrak roztíná vody pod tlakem plachet. Oči mu planou vášní a zbožňováním, chodí jako ve snu, zírá unešeně na vzdušné plachty, na zpěněnou brázdu za lodí, na její zdvih a splav a běh po tekutých horách, jež putují s námi v slavnostním průvodu.

Dny i noci jsou "jen samý div a bláznivá radost", a třebaže mi zbývá jen málo času při věčné dřině, ukrádám sem tam okamžik a upřeně zírám a zírám na nekonečnou nádheru toho všeho, o čem se mi nikdy ani nezdálo, že to vůbec na světě je. Obloha nad námi je bez poskvrnky modrá - tak modrá jako moře samo, které má pod hrotem příde barvu a tóny azurového hedvábí. Kol dokola na obzoru jsou rozvěšeny bledé obláčky jako z vaty, nikdy se nemění, nikdy se nepohnou, jen jako stříbrná obruba zdobí jasné tyrkysové nebe bez poskvrnky.

Nezapomenu ten pozdní večer, kdy jsem měl již spát a ležel jsem na přední horní hraně kotev pro mužstvo a upřeně jsem hleděl dolů na duhovou vlnku pěny, jak ji ostrá příde odhazuje. Zněla jako bublání potůčku po kamenech obalených mechem někde v tichu údolí a její ukolébavka mě čarovně vábila a unášela od sebe sama, až jsem již nebyl Hump, kluk z kajuty, ani Van Weyden, člověk, který prožil pětatřicet let života v knihách. Probudil mě však hlas za zády, hlas Vlka Larsena, o němž se nebylo možno mýlit, silný neochvějnou sebejistotou toho muže a něžný významovou hodnotou slov, jež citoval:

"Plujem v žhoucích, jižních tmách, lesk je obut v čeřinách,  
v těch, co krotí horkost bání.

Vytrvale hryže příde hvězdnatou a kluzkou sil,  
kde velryba jiskří polekaně.

Lod' je sluncem zjizvená, z lan za rosy struny má  
naše milá rachotina.

Obloukem se šinem tmou tou svou starou pěšinou,  
tou pěšinou, co je vždycky jiná."

"Co, Humpe? Jak se vám tohle líbí?" tázal se po nezbytné zámlce, vyžadované náladou chvíle i slovy básně.

Pohlédl jsem mu do tváře. Vyzářovala jas jako to moře a oči mu plály ve svitu hvězd.

"Jestliže se mám vyjádřit co nejmíněji, tak je to div, že jste schopen se nadchnout," odpovídal jsem chladně.

"Človče drahá, vždyť tohle je život, tohle je život!" zvolal.

"Tedy cosi laciného a bez ceny," hodil jsem po něm jeho vlastními slovy.

Zasmál se a tehdy po prvé jsem slyšel v jeho hlase upřímné veselí.

"Vy nikdy nepochopíte a já vám nevtrhnu do hlavy, co všechno je takový život. Rozumí se, že život nemá cenu, leda sám pro sebe. A řeknu vám, že zrovna teď je můj život náramně cenný - pro mne. Je mi naprosto nedocenitelný a vy sám jistě doznáte, že je to strašlivá nadsázka, ale já si nemohu pomoci, protože ten život ve mně si sám určuje ocenění." Vypadal, jako by čekal na slova, jimiž by vhodně vyjádřil svou myšlenku, až konečně mluvil dál:

"Věřil byste, že jsem jako přeplněn jakýmsi zvláštním povznesením; mám pocit, jako by všechen čas zněl ve mně ozvěnou, jako bych měl všechnu sílu světa. Poznávám pravdu, tuším a odlišuji dobré od zlého, správné od špatného. Vidím jasně a daleko. Málem bych uvěřil v boha. Jenže" - a hlas se mu proměnil a světlo v jeho tváři pohaslo - "jaký je to stav, v němž jsem se ocitl? Tato radost života? Toto nadšení životem? Tato inspirace, jak bych to skoro mohl nazvat? Je to stav, který vychází z dobrého zažívání, když má člověk žaludek v dokonalém pořádku, když má výtečnou chuť k jídlu a všechno se daří. Je to podplácení žitím, šampaňské víno krve, šumivé zajiskření kvasu - to, co u něho vyvolává zbožné myšlenky a jiní z toho vidí boha nebo si ho stvoří, když ho uvidět nedovedou. Nic víc to není, pouhá opilost životem, pohnutí a plazení kvasu, žvatlání života zešilevšího z vědomí, že žije. A - třesky plesky! Zítřka za to zaplatím, jako opilec platí. Budu zas vědět, že musím zemřít, s největší pravděpodobností na moři, sám se plazit přestanu a budu celý rozplizlý plazivou hnilobou moře; budu potravou, mřinou budu, veškeré síly a pohybu svého svalstva budu zbaven, aby se to všechno mohlo stát silou a pohybem ploutve a šupiny a střeva ryb. Třesky plesky! A znovu zas - třesky plesky. Šampaňské již zksylo. Jiskra a bublinka jsou ty tam a je to nápoj bez chuti."

Odešel ode mne stejně náhle, jako přišel, seskočil na palubu s lehkostí a měkkou pružností tygra. Přízrak se dral svou cestou dál. Povšiml jsem si, že bubláni pod přídi se velmi podobá chrapotu, a jak jsem mu naslouchal, účinek Larsenova náhlého přechodu ze vznešeného nadšení do zoufalství mě pozvolna opouštěl. Potom kterýsi starý oceánský námořník na lodním středu spustil stoupavým a zvukným tenorem "Píseň pasátu":

"Jsem pasát, mne milují námořníci,  
jsem věrný a silný jak oř,  
s oblaky jezdí v mé kolejnici  
přes bezdnou tropickou modř.

Jak ohař, své oběti stopující,  
za světla, za tmy držím se jich;  
já v poledne nejsilnější jsem, ale pod měsícem  
napnu víc vzdutý plachty břich."

#### KAPITOLA 8

Někdy pokládám Vlka Larsena pro jeho podivné nálady a vrtochy za šílence nebo aspoň za člověka zpola šíleného. Jindy opět ho uznávám za velkého člověka, za génia, který nedosáhl patřičného úspěchu. A konečně bývám také přesvědčen, že je dokonalým vzorem primitiva, narozeným o tisíce let nebo celých generací příliš pozdě, za tvora zcela nevhodného do našeho století vrcholící civilizace. Určitě je individualistu nejvyhraněnějšího typu. A nejen to, je také velice osamělý. K ostatním lidem na palubě škuneru nemá žádné rovnocenné vztahy. Jeho obrovská mužnost a duševní síla ho od všech oddělují jako zeď. Jsou mu spíš něčím jako dětmi, i ti hrubí lovci, a jako s dětmi s nimi jedná, záměrně sestupuje na jejich úroveň a hraje si s nimi asi tak, jak si člověk hrává se štěňaty. Nebo zas jindy je prozkoumává bezcitnou rukou anatoma, prohmatává jejich duševní postupy a vyšetřuje jejich duše, jako by se chtěl přesvědčit, z jaké tkáně jsou ty duše udělány.

Viděl jsem ho víc než dvacetkrát, jak u stolu urážel některého z lovců, dělal to s chladným a vyrovnaným pohledem, a přes všechno také s výrazem zájmu, vážil jejich skutky, odpovědi nebo drobná rozvzteklení se zvědavosti, která připadala mně, chápajícímu nezúčastněnému pozorovateli, takřka směšná. Co se jeho vlastních rozvzteklení týče, jsem už přesvědčen, že nejsou opravdová, že jsou to někdy pokusy, ale většinou je to jen jakási navyklá póza nebo vědomě zvolený způsob, jak se nejvhodněji chovat k svým bližním. Snad jen s jedinou výjimkou onoho případu s mrtvým důstojníkem, věřím, že jsem ho nikdy neviděl doopravdy rozzlobeného; a také si ani nepřeji vůbec ho někdy uvidět upřímně rozzuřeného tak, aby to probudilo všechnu jeho sílu.

Jako ukázkou jeho rozmarů hodlám vyprávět, co potrefilo v kajutě Thomase Mugridge, a tím současně dokončit příběh, jehož jsem se již jednou nebo dvakrát dotkl. Jednoho dne po obědě, podávaném zde ve dvanáct hodin v poledne, dokončil jsem právě úklid kajuty, když vtom Vlk Larsen a Thomas Mugridge sestupovali dolů s paluby. Ačkoli kuchař měl svůj malý pokojík s dveřmi do chodby kajuty, v kajutě samé si nesměl dovolit prodlévat, ani se tu ukazovat. Jen tudy dvakrát za den proběhl a mihl se vždy jako vyplašený duch.

"Tak vy teda dovedete hrát ‚Nap‘," říkal Vlk Larsen potěšeně. "To mě mohlo napadnout, že Angličan to bude umět. Sám jsem se ‚Nap‘ naučil na anglických lodích."

Thomas Mugridge byl radostí bez sebe a žvanil jak hlupák, tak se radoval z kamarádění s kapitánem. Malicherné masky, jež si nasazoval, a jeho urputné úsilí o nenucené chování člověka zrozeného k důstojnému postavení v životě by bylo hnusné, kdyby nebylo tak neskonale směšné. Mou přítomnost vůbec nebral na vědomí, ačkoli jsem ochoten mu přiznat, že prostě nebyl schopen mě vidět. Bledé, vodnaté oči mu plavaly jako v líné letní stojaté vodě, jaké blažené vidiny však v nich mohl mít, to jsem si představit nedovedl.

"Přineste karty, Humpe," přikazoval mi Vlk Larsen, když spolu zasedali za stůl. "A vezměte sem hned taky doutníky a whisky, je to všechno v mém pokoji."

Vrátil jsem se s požadovanými věcmi právě včas, abych slyšel, jak Londýňan ze široka a v narážkách naznačuje tajemství okolo své osobičky, že je možná synem lepšího pána, kterého potrefilo takové či onaké neštěstí; naznačoval také, že je "placeným vystěhovalcem", to jest osobou, které se platí za to, aby se nevracela do Anglie - "a platěj pěkně, prosím, pane," vyjadřoval se o tom; "platěj moc pěkně, jen abych vytáh paty a nechal je pořad vytažený."

Přinesl jsem obvyklé likérové skleničky, ale Vlk Larsen se zamračil, zavrtěl hlavou a rukou mi naznačil, abych přinesl odlivky. Naplnil je do dvou třetin neředěnou whisky - "tak pijou páni", vyjádřil se Thomas Mugridge - a přitukli si sklenicemi na tu nádhernou hru "Nap", zapálili si doutníky a začali míchat a rozdávat karty.

Hráli o peníze. Zvyšovali sázky. Pili whisky čistou, neředěnou, a tak jsem musil skočit pro další láhev. Nevím, zda Vlk Larsen podváděl nebo nepodváděl - byl toho dokonale schopen - ale ustavičně vyhrával. Kuchař si znovu a znovu odbíhal do své světničky pro peníze. S každou novou cestou si vykračoval nadutěji, nikdy však nepřinášel najednou víc než několik dolarů. Byl stále víc ufnukaný, kamarádil se hloupě, sotva již na karty viděl a jen s námahou seděl zpřímá. Chystaje se na další cestu do své světničky, zavěsil umaštěný ukazováček do knoflíkové dírký na kabátě Vlka Larsena a nesmyslně prohlašoval: "Však já mám peníze, mám peníze, říkám vám, že jsem syn jednoho velkého pána."

Na Vlkovi Larsenovi se pití neprojevovalo, ačkoli vyprazdňoval sklenice rovnoměrně jako kuchař, možná, že jeho byly spíš plnější. Nebylo na něm vidět žádné změny. Nezdálo se ani, že by ho kuchařovo vyvádění bavilo.

Nakonec s hlasitým vykřikováním, že si může dovolit prohrávat jako velký pán, vsadil kuchař poslední peníze a prohrál. Načež složil hlavu na lokte na stůl a rozplakal se. Vlk Larsen se naň zvědavě zahleděl, jako by se chystal ho rozpitvat a prozkoumat, potom však, jako by si to rozmyslil a dospěl k přesvědčení, že tu není co zkoumat.

"Humpe," oslovil mě se zdvořilostí až přepjatou, "vezměte laskavě pana Mugridge pod paži a dovedte ho na palubu. Zdá se, že mu není docela dobře."

A řekněte Johnsonovi, ať ho poleje několika vědry vody," dodával hlasem tišším, abych slyšel jenom já.

Zanechal jsem pana Mugridge na palubě v péči dvou zubících se námořníků, kteří byli k danému úkolu odveleni. Pan Mugridge ospale zhrblal, že je synem velkého pána. Když však jsem již sestupoval po schodech, abych po hráčích uklidil stůl, slyšel jsem ho vyvrísknout, jak ho zasáhla voda z prvního vědra.

Vlk Larsen počítal výhru.

"Rovných sto a pětasmadesát dolarů," pravil nahlas. "Přesně, jak jsem se domníval. Ten žebrák přišel na palubu bez vındry."

"A všechno, co jste vyhrál, je mé, prosím, pane," prohlásil jsem směle.

Pocítil mě žertovně zkoumavým pohledem. "Humpe, svého času jsem také trochu studoval gramatiku a domnívám se, že máte poněkud popletené časování. Měl jste říci ,bylo mé', nikoli ,je mé'."

"To není otázka gramatická, nýbrž mravní," odpověděl jsem.

Trvalo mu snad celou minutu, než promluvil.

"Víte, Humpe," říkal pomalu a vážně s nádechem sotva postižitelného smutku, "že toto je vůbec po prvé, co slyším slovo ,mravní' z úst člověka? Vy a já jsme na této lodi jediní, kdo znají jeho význam."

Byla kdysi doba," pokračoval po nové zámce, "kdy jsem mával o tom, že bych jednou mohl hovořit s lidmi, kteří užívají takových slov; že bych se mohl pozdvihnout z té úrovně života, v jaké jsem se narodil, že bych mohl rozprávět a stýkat se s lidmi, kteří mluví o takových věcech, jako je mravnost. A toto je po prvé, kdy jsem slyšel to slovo vyslovit. Což je všechno docela vedlejší, protože se mýlíte. Není to ani otázka gramatiky, ani mravnosti, nýbrž otázka skutečnosti."

"Rozumím," odpověděl jsem. "Skutečnost je taková, že ty peníze máte vy."

Tvář se mu rozjasnila. Vypadal, jako by ho má účelivost potěšila.

"Tak se však skutečnému problému vyhýbáme," říkal jsem dál, "je to problém práva."

"Ach," vzdychl a našpulil rty, "podívejme se, tak vy dosud věříte na takové věci, jako je právo a bezpráví?"

"A což vy ne? Vůbec?" ptal jsem se důrazně.

"Ani v nejmenším. Moc je právo, a nic víc na tom není. Slabost je v nepravu. Což je velmi ubohé vyjádření skutečnosti, že pro člověka je prospěšné být silný a velmi špatné být slabý - nebo ještě lépe, že je příjemné být silný, protože to vynáší; bolestné být slabý, protože se tím trpí. Právě teď vlastnictví těchto peněz je příjemné. Mít je v kapse je člověku prospěšné. Protože jsem schopen je mít, ukřivdil bych sám sobě a životu, který ve mně je, kdybych vám je dal a připravil se tak o tu příjemnost, že je mám."

"Ale křivdíte mně, jestliže si je ponecháte," namítal jsem.

"Vůbec ne. Člověk druhému člověku ukřivdit nemůže. Může ukřivdit jenom sám sobě. Jak já na to nahlížím, dopouštím se křivdy po každé, když mám ohled na zájmy druhých. Nechápete to? Jak by mohly dva žďibce kvasu ukřivdit jeden druhému, když se snaží jeden druhého pozřít? Snažit se pozřít druhého je jejich vrozeným dědictvím, a také snažit se ubránit, nedat se pozřít. Jakmile se od tohoto dědictví uchýlí, dopouštějí se hříchu."

"Vy tedy nevěříte v altruismus?" tázal jsem se.

Vyslechl to slovo a tvářil se, jako by mu znělo povědomě, ačkoli nad ním zamyšleně uvažoval. „Počkejme, počkejme, to znamená něco jako spolupráci, součinnost, tak něco?"

"Nu, nějaká souvislost tu je," odpovídal jsem, překvapen tentokrát takovou mezerou v jeho slovníku, který stejně jako jeho vědomosti byl výsledkem sčítlosti samouka, kterého v jeho studiích nikdo nevedl, takže hodně četl, ale málo rozprávěl s druhými lidmi, možná vůbec ne. "Altruistický skutek je čin vykonaný pro dobro druhých. Je nesobecký na rozdíl od skutku vykonaného pro sebe, který je sobecký."

Přikývl. "Ano, už si vzpomínám. Narazil jsem na to slovo u Spencera."

"U Spencera!" zvolal jsem. "Vy jste ho četl?"

"Jen málo," přiznával se. "Rozuměl jsem dost jeho Prvním zásadám, ale jeho Biologie mi úplně vzala vítr z plachet a ta jeho Psychologie mě zahnila do bezvětrí a tloukl jsem se v tom docela bezmocně hezkých pár dní.

Docela upřímně řečeno, nedovedl jsem pochopit, kam s tím míří. Připisoval jsem to nedostatečnosti svého mozku, ale od těch dob jsem už pochopil, že to byl jen nedostatek správné průpravy. Chyběly mi potřebné základy. Jenom Spencer a já víme, jak těžce jsem se protloukal. Ale přece jen jsem něco vydobyl z jeho Mravních ustanovení. V tom díle jsem narazil na ‚altruismus‘ a vzpomínám si, v jaké souvislosti bylo slova užito."

Podivil jsem se, co by byl takovýto člověk mohl z onoho díla dobýt. Pamatuji si ze Spencera dost, abych věděl, že altruismus je podle něho nezbytný jako ideál vyššího konání. Vlk Larsen si zřejmě procedil učení toho velkého filosofa, odmítal a vybíral si podle své potřeby a chutě.

"Nač jiného jste ještě narazil?" zeptal jsem se.

Stáhl maličko obočí při duševní námaze vyjádřit vhodně myšlenky, které ještě nikdy do slov neodával. Povzbuzovalo mě to v duchu. Prohledával jsem jeho duševní tkáň tak, jak si on zvykl prohledávat duševní tkáň druhých. Pronikal jsem na dosud nedotčené území. zvláštní, strašlivě zvláštní oblast se začínala před mýma očima pootvírat.

"Krátko, jak jen možno," začal, "Spencer to stanoví asi tak: Nejprve má člověk jednat pro své vlastní dobro a znamená to, že jedná mravně a slušně. Za druhé se musí starat o dobro svých dětí. A za třetí má jednat pro dobro svého rodu."

"A to nejvyšší, nejkrásnější a nejsprávnější konání," připojil jsem, "jsou takové skutky, které současně prospívají jednotlivci, jeho dětem i jeho rodu."

"Já bych s tím nesouhlasil," odpověděl. "Nechápu ani potřebnost, ani rozumnost takových činů. Děti a rod předem vylučuji. Jim bych nic neobětoval. To je jenom takové sentimentální zvanění a vy to jistě sám nahlížíte, aspoň u člověka, který nevěří na život věčný. Kdybych byl nesmrtelný a měl před sebou věčnost, byl by pro mne altruismus výhodnou investicí. Tu by mi stálo za to povznášet svou duši do všech možných výšek. Když však nemám před sebou nic věčného než smrt, když je mi jen na krátkou chvíli dáno toto kvasivé plazení a kroucení, jemuž se říká život, vždyť to potom by ode mne bylo nemravné vše, co ode mne vyžaduje oběť. Každá oběť, která mě připraví o jediné popolezení nebo zakroucení, je bláhovost-a nejen bláhovost, vždy je to křivda na sobě samém, špatnost. Nesmím se připravit o jediné popolezení, o jediné zakroucení, jestliže mám z toho kvašení co nejvíce vyzískat pro sebe. A také ani ta věčná nehybnost, jež mě čeká, nebude o nic snadnější ani horší pro všechny oběti nebo nesobeckost, kterých se dopustím v čase, kdy jsem kvasivý a plazivý."

"Pak jste tedy individualista, materialista a logicky též hédonista."

"Náramná slova," usmál se. "Ale co je to hédonista?" Přikývl na souhlas, když jsem mu řekl definici hédonismu.

"A jste také," mluvil jsem dál, "člověk, kterému by nikdo ani v nejmenším nemohl důvěřovat, kdykoli by se mohl vyskytnout sobecký zájem?"

"Začínáte mi rozumět," odpověděl a rozzářil se.

"Jste člověk naprosto bez morálky, jak tomu lidé říkají?"

"Tak jest."

"Muž, kterého je nutno ustavičně se bát -"

"Tak je to správně vyjádřeno."

"Tak, jak se člověk bojí hada, tygra nebo žraloka?"

"Konečně mě znáte," pravil. "A znáte mě tak, jak jsem znám vůbec všeobecně. Lidé mi říkají Vlk."

"Jste jakási nestvůra," dodával jsem troufale. "Kalibán, který prohlédl Setebosa, ten jedná ve volných okamžicích jako vy jen z rozmarného nápadu."

Touto narážkou se cítil dotčen. Nerozuměl mi a hned jsem pochopil, že báseň nečetl.

"Právě čtu Browninga," přiznával, "a je to hodně těžké. Ještě jsem se s tím daleko nedostal, a jak to vypadá, začínám bloudit na šíru."

Abych nevyprávěl rozvlekle, povím jen, že jsem skočil do jeho pokoje, přinesl knihu a přečetl Kalibána nahlas. Velmi se mu to líbilo. Ten prostý, takřka primitivní způsob přesvědčování a nazírání na věci dovedl dokonale pochopit. Znovu a znovu mě přerušoval poznámkami a námitkami. Když jsem dočetl, přiměl mě, abych to přečetl ještě jednou a potom po třetí. Dostali jsme se do diskuse - o filosofii, o vědeckém pokroku, o vývojové teorii, o náboženství. Prozrazoval nepřesnosti sčítalého samouka, a musím mu také přiznat, že projevoval jistotu a přímot ducha primitivního. Sama prostota jeho argumentace byla její silou a jeho primitivní materialismus byl přes všechno daleko přesvědčivější než zjemněle složitý materialismus Charleyho Furusetha. Ne že bych já - pevně věřící, a jak to vyjadřoval Furuseth, zanícený idealista - mohl být přesvědčen; ale že Vlk Larsen dobýval i poslední hradby mé víry s mužností, jež zasloužila uznání, i když nepřesvědčovala.

Čas ubíhal. Už tu byla hodina večere a stůl zůstával neprostřen. Začínal jsem pochovat znepokojení a úzkost, a když Thomas Mugridge s chorobnou a zlostnou tváří nahlédl dolů na schody, chystal jsem se vykročit za svými povinnostmi. Ale Vlk Larsen na něho křikl:

"Kuchto, dneska sebou musíte mrsknout! Já mám tady s Humpem co dělat a vy si už musíte poradit bez něho." A opět jednou se uskutečnilo neočekávané a nevidané.

Toho večera jsem seděl za stolem s kapitánem a s lovci, kdežto Thomas Mugridge nás obsluhoval a potom sám umyl nádobí - rozmar, kalibánská nálada Vlka Larsena, ovšem taková, o níž jsem předvídal, že mi vynese nepříjemnosti. Zatím jsme spolu s kapitánem hovořili a hovořili a pořádně jsme se s tím zprotivili lovcům, kteří z toho nechápali ani slovo.

#### KAPITOLA 9

Tři dny odpočinku, tři požehnané dny odpočinku jsem si užil s Vlkem Larsenem, jedl jsem za stolem v kajutě a nedělal nic, než diskutoval o životě, o literatuře a o vesmíru, zatím co Thomas Mugridge se vztekal a zuřil a vykonával mé úkoly za mne a svou práci k tomu.

"Pozor na přehánky, víc vám říct nemůžu," varoval mě Louis za volné půlhodiny na palubě, když byl Vlk Larsen zaměstnán rovnáním jakési tahanice mezi lovci.

"Nedá se předem říct, co by se mohlo stát," pokračoval Louis po mých otázkách na bližší poučení. "Ten člověk je takovej vzteklík jako proudy vzduchu a proudění vod. Nikdy ty jeho způsoby předem neuhádnete. Zrovna když si myslíte, že ho znáte, a začínáte si o něm myslet, že není tak nejhorší, v tom momentě se votočí rovnou přídí do vás a zafíčí vám do těla, že vám roztrhá nadranc všechny plachty, co máte do pěkného počasí."

Nebyl jsem proto tak docela překvapen, když na mne přehánka, Louisem předpověděná, dolehla. Vedli jsme horkokrevnou debatu - samozřejmě o životě - a já, nepřiměřeně osmělen, začal jsem Vlků Larsenovi vyčítat v ostrých odsudcích způsob života Vlka Larsena. Doopravdy jsem ho rozpitvával a přehrabával jsem jeho duševní tkáň tak bezohledně a důkladně, jak měl on sám ve zvyku s druhými lidmi. Snad je to má slabůstka, že mám již takový uštěpačný způsob vyjadřování; ale v té chvíli jsem odhodil všechnu zdržlivost do větru a řezal jsem a trhal, až se celá ta jeho člověčina zuřivě rozvrčela. Temný bronz jeho opálené tváře zčernal hněvem, oči mu zahořely plamenem. Nezbylo v nich už špetky jasu nebo rozumnosti - nic než hrozná zuřivost šilence. Uviděl jsem v nich toho vlka z jeho nitra, a k tomu ještě vzteklého vlka.

Skočil po mně s přítlumeným řevem a popadl mě za paži. Obrnil jsem se smělostí a postavil jsem se tomu, třebaže jsem se v nitru třásl strachy; jenže nesmírná síla toho člověka byla na mou statečnost přílišná. Stiskl mi sval mezi loktem a ramenem jen jednou rukou, a jak stisknutí zesílil, zhroutil jsem se a hlasitě jsem vykřikl. Nohy pode mnou klesaly. Nedokázal jsem prostě zpřímá stát a vydržet tu bolest. Svalstvo mi vypovědělo poslušnost. Bolest byla příliš prudká. Drtila mi sval na kaši.

Vypadal, jako by se náhle vzpamatoval, neboť se mu v očích objevil jas světla, pustil mi paži a zasmál se krátce, ale znělo to spíš jako zavrčení. Klesl jsem na podlahu, bylo mi strašně mdlo, kdežto on se znovu posadil, zapálil si doutník a zahleděl se na mne, jako se kočka dívá na myš. Jak jsem se po zemi svíjel, viděl jsem mu v očích onu zvědavost, již jsem si častěji povšíml, ten údiv a zmatek, nevyslovenou otázku, tu věčnou jeho otázku, co to všechno vlastně znamená.

Konečně jsem se dokázal postavit na nohy a vyšel jsem po schodech. Krásné časy byly ty tam a nezbyvalo mi než vrátit se do kuchyně. Levou paži jsem měl docela bezvládnou, jako ochrnutou po mrtvici, a trvalo několik dní, než jsem s ní mohl něco dělat, celé týdny uplynuly, než z ní konečně zmizel zbytek ztuhlosti a bolesti. A to mi pouze položil ruku na paži a stiskl. Ani trochu nekroutil a neškubal. Pouze ruku sevřel plynule stupňovaným tlakem. Co mi udělat mohl, pochopil jsem zplna teprve nazítří, když strčil hlavu do kuchyně a na znamení obnoveného přátelství se mě zeptal, jak se mi vede.

"Mohlo to dopadnout hůř," usmál se.

Škrabal jsem brambory. Vzal si ze škopíku syrovou bramboru. Byla pěkně veliká, zdravá a neoškrabaná. Sevřel ji v ruce, stiskl a brambora mu vystřikovala v kašovitých proudech mezi prsty. Zbylou dřevěnou část pustil zpátky do škopíku a odcházel, já však jsem z toho měl jasnou představu, jak to se mnou mohlo dopadnout, kdyby ta nestvůra byla na mne použila své skutečné síly.

Avšak přes to všechno mi ty tři dny odpočinku velmi prospěly, neboť poskytly mému poraněnému kolenu právě tu příležitost, již mělo tolik zapotřebí. Bolest v něm mocně polevila, otok viditelně sešel a jablko, jak se zdálo, ustupovalo do své správné polohy. Ty tři dny také přinesly nepříjemnosti, které jsem předvídal sám. Thomas Mugridge dával okázale najevo, že mě donutí za ty tři dny zaplatit. Nakládal se mnou hnusně, ustavičně mi spílal a házel mi svou vlastní práci na bedra. Opovážil se dokonce vyletět na mne se zdviženou pěstí, já však jsem již také dostatečně zezvířečtel a zavrčel jsem mu do očí tak, že ustrašeně couvl. Není to jistě nijak hezký obrázek, když si sám sebe v té chvíli představím, sebe, Humphreyho Van Weydena, tam v té hlučně rozdrnčené lodní kuchyni, jak se v koutě hrbím nad svou prací a tvář zdvímám k tváři toho tvora, který se chystá mě udeřit, rty mám pootevřené, nadzdvížené a určím jako pes, oči mi hoří strachem a bezmocí a odvahou, která vzniká právě ze strachu a bezmocnosti. Nelíbí se mi ten obraz. Příliš mi připomíná krysu v pasti. Nechce se mi naň pomyslet; ale účinkovalo to, protože hrozící rána nedopadla. Thomas Mugridge ucouvl a z očí mu sálala stejná nenávisť a zloba, jako sálala z mých. Stali jsme se dvojicí šelem společně uzavřených do klece a cenících na sebe zuby. Byl zbabělec, bál se uhodit, protože jsem se dostatečně nezhroutil strachy už napřed; zvolil si proto něco jiného, aby mě zastrašil. Měli jsme tam jen jediný kuchyňský nůž, který byl jako nůž k něčemu. Dlouhými lety používání a opotřeбенí se jeho dlouhé želízko velmi zúžilo. Ten nůž snad proto vypadal tak neobyčejně krutě a z počátku jsem se zachvěl po každé, když jsem ho musil použít. Kuchař si vypůjčil od Johansena kamenný brousek a začal si ten nůž brousit. Dělal to s náramnou okázalostí a co chvíli po mně hodil významným pohledem. Celý den přejížděl nožem po brousku sem a tam. Každou volnou chvíli se vytasil s nožem a s brouskem a obtahoval jej o sto prýč. Ocel dostávala ostří břitvy. Zkoušel to ostří palcem nebo napříč přes nehet. Holil si s ním chlupy na hřbetě ruky, zíral podél jeho ostří, jako by je zkoumal drobně, a vždy ještě objevoval, nebo aspoň předstíral, že objevuje, někde na jemné hraně ostří nějaké nepravidelnosti. Tu znovu přikládal nůž k brousku a obtahoval, obtahoval, obtahoval, až bych se byl málem rozesmál nahlas, jak s tím byl směšný.

Bylo to také vážné, neboť jsem se přesvědčil, že je schopen nože použít, že ta jeho zbabělost obsahuje zbabělou odvalu, stejnou, jako byla moje, a která by ho přiměla udělat právě to, čemu se celá jeho nátura bránila a čeho se hrozila. "Kuchta si brousí kudlu na Humpa," šeptalo se kol dokola mezi námořníky a někteří si ho s tím dobírali. On to však přijímal v dobrém, skutečně ho to těšilo, přikyvoval s prorockou hrozivostí a tajemností, až si jednou George Leach, bývalý kluk z kajuty, dovolil v té věci jaksi hrubší požertování.

Ke všemu byl Leach jedním z těch námořníků, kteří měli přikázáno po oné hře v karty s kapitánem Mugridgem polévat vodou. Leach zřejmě vykonal tehdy svůj úkol s důkladností, již mu Mugridge neodpouštěl, neboť nyní z maličkosti byla hádka, poletovala sprostá slova a z obou stran se kydal hnůj i na předky. Mugridge pohrozil nožem, který si

brousil na mne. Leach se jen smál a dál chrлил roztomilosti svého slovníku z předměstí San Franciska, a než jsme se já nebo on nadáli, najednou měl pravou paži rozřátou od lokte až k zápěstí mávnutím nože. Kuchař s vražedným výrazem v tváři ustupoval a nůž držel před sebou vztyčený na obranu. Leach to však přijal zcela klidně, ačkoli mu krev crčela na palubu jako voda z pramene.

"Však já tě dostanu, kuchto," řekl jen, "a pořádně. A nijak s tím nebudu spěchat. Ten nůž mít u sebe nebudeš, až já po tobě šmátnu!"

Řekl své, obrátil se a odcházel klidně na před. Mulridgeův obličej přímo hořel strachem z toho, co provedl a co může nyní dřív nebo později očekávat od člověka, kterého bodl. Ale jeho chování vůči mně bylo ještě sveřepější než prve. Přes všechny strach ze zúčtování, které musí za svůj čin očekávat, dobře také postřehl, že to pro mne znamenalo poučnou lekci, a byl od té chvíle panovačný s novou vítězoslavností. Objevila se v něm také téměř šílená chtivost, vyvolaná pohledem na krev, kterou prolil. Začínal vztekem ztrácet sebevládu, ať kamkoli pohlédl. Psychologicky je to všechno nemožné popletené, přece však jsem dokázal číst mu z očí tak jasně, co se mu dělo v hlavě, jako by to byla dobře vytištěná kniha.

Uplynulo několik dní. Příznak si stále ještě šuměl dál v příznivém pasátu, a já bych byl mohl odpřisáhnout, že jsem viděl v očích Thomase Mugridge narůstající šílenství. A přiznám se, že jsem dostával strach, pořádný strach. Sem tam, sem tam, ustavičně jezdil nožem po brousku sem tam a tak to šlo celý den. Výraz jeho očí, když zkoušel palcem ostří a pohlédl na mě, byl docela jasně lidožravý. Báł jsem se obrátit se k němu bokem, a když jsem vycházel z kuchyně, ustupoval jsem pozpátku - k nemalé zábavě námořníků a lovců, kteří se zvláště shlukli po každé v celé skupině, aby mě při tom viděli. Napětí už bylo přílišné. Kolikrát již mě napadlo, že to můj rozum nevydrží a podlehne v šílenství - což by bylo docela přiměřené této lodi plné šílců a surových zvířat. Každou hodinu, každou minutu byla má existence v nebezpečí. Stal jsem se lidskou duší, již hrozí katastrofa, a přec ani jedna duše na přídí nebo na zádi neprojevila aspoň tolik soucitu, aby mi přispěla na pomoc. Někdy jsem už zamýšlel spolehnout se na slitování Vlka Larsena, ale představa toho posměvačného ďábla v jeho očích, který pochyboval o životě a poškleboval se mu, ta představa mě přemohla a zadržela mě. Jindy jsem zas docela vážně uvažoval o sebevraždě. Tehdy bylo zapotřebí veškeré síly mé nadějeplné filosofie, abych se nevrhl přes palubu do temné noci.

Několikrát se mne pokoušel Vlk Larsen přivábit do rozprávky, já však jsem mu odpovídal krátce a vyhýbal jsem se mu. Nakonec mi poručil zaujmout místo v kajutě a ponechat zas na nějaký čas kuchaři i své práce. Tehdy jsem promluvil upřímně, pověděl jsem mu, co musím vytrpět od Thomase Mugridge za ony tři dny velitelské přízně, které mi prokázal. Vlk Larsen na mne zíral s úsměvem v očích.

"Máte teda strach, což?" posmíval se.

"Ano," odpověděl jsem se vzdornou upřímností, "bojím se ho."

"Tak to s vámi chodí, vy lidičky," zvolal napůl zlostně, "povídáte sentimentálně o svých nesmrtelných duších a umřít se bojíte. Pouhý pohled na ostrý nůž a na zbabělého Londýňana stačí, aby život lpěl na životě a přemohl všechny vaše oblíbené pošetilsti. Vždyť vy, člověče drahá, vždy budete žít navěky. Jste bůh a boha nelze zabít. Vám kuchta ublížit nemůže. Jste si přece jist svým zmrtvýchvstáním.

Čeho se můžete obávat?

Máte před sebou život věčný. Jste milionářem v nesmrtelnosti, milionářem, který nemůže o jmění přijít, jehož jmění je méně zničitelné než hvězdy a stejně trvalé jako prostor a čas. Vaše jistina se nemůže zmenšit. Nesmrtelnost je bez začátku a bez konce. Věčnost je věčnost, a i když zemřete tady a teď, dál budete žít někde jinde v životě posmrtném. A je to tak krásné, setřást svou tělesnost a uletět do výšin z uvězněného ducha. Vám kuchta ublížit nemůže. Může vás jen povznést na cestu, kterou se věčně musíte ubírat.

Anebo jestli si dosud nepřejete být takto povznesen, proč byste nepovznosl kuchtu? Podle vašich představ také on musí být milionářem nesmrtelnosti. Nelze ho přivést k úpadku. Jeho akcie budou vždy obíhat v kursu. Délku jeho života nemůžete zkrátit tím, že ho zabijete, neboť také on je bez začátku a konce. Je předurčen k dalšímu životu, bude žít někde, nějak. Tak ho povznesete! Vraďte do něho nůž a vysvobodíte jeho duši. Stejně je v hanebném vězení, a prokážete mu jen laskavost, když mu rozrazíte dveře. A kdo ví? Možná, že to bude překrásný duch, který se vznese do modra nebe z této škaredé mršiny. Jen do toho, povznesete ho a povýším vás na jeho místo - vydělává pětáctýřicet dolarů měsíčně."

Bylo jasné, že od Vlka Larsena nemohou očekávat ani pomoc, ani slitování. Jestliže je třeba něco dělat, musím to udělat sám; a z odvahy zplozené strachem jsem vymyslel plán, jak se utkat s Thomasem Mugridgem jeho vlastní zbraní.

Vypůjčil jsem si od Johansena kamenný brousek. Veslař Louis mě už prosil o kondensované mléko a cukr. Spižírna, kde se takové lahůdky uskladovaly, ležela pod podlahou kajuty. Vystihl jsem vhodnou chvíli a ukradl jsem tam pět plechovek mléka, a ještě téže noci, kdy měl Louis službu na palubě, dal jsem mu je za díky tak tenkou a ohavně ukrutnou, jako byl ten kuchyňský nůž Thomase Mugridge. Byla zrezivělá a tupá, ale točil jsem velkým kamenným brusem a Louis jí ostří spravil. Té noci jsem spal lépe než obyčejně.

Druhý den ráno hned po snídani začal Thomas Mugridge obtahovat, sem tam, sem tam, sem tam nožem po brousku. S obavou jsem po něm pošilhával, neboť jsem vleče vybíral z plotny popel. Když jsem vyhodil popel přes palubu a vrátil jsem se, hovořil s Harrisonem, jehož poctivá selská tvář vyzařovala okouzlení a údiv.

"Áno," vykládal Mugridge, "a co dělá jeho ctihodnost pan soudce? Napařil mi dva roky v Readingu. Ale ať mě hrom, jestli mě to hnulo. Ten druhý byl zrychtovanej jak se patří. Měls ho vidět. Kudlu jsem měl zrovna takovouhle. Vsadil jsem ji do něj jak do hroudy másla, a jak kvičel, podívaná lepší než za dva brďoly." Zamžoural po mně, chtěl vědět, zda to vnímám, a žvanil dál: "Já to tak nemyslel, Tommy, fňukal; přísahám ti, že jsem to tak nemyslel! Ale já tě stejně voddělám, povídám mu já a pořád za ním. Rozšvihal jsem ho na nudle, panečku, a von jenom furt kvičel. Jednou popad kudlu do ruky a chtěl mě zadržet, ale škulb jsem, jak měl prsty vokolo vostří, a proříz jsem mu je až na kost. Panečku, ten vypadal, to ti řeknu!"

Volání důstojníka přerušilo krvavé vypravování a Harrison odešel. Mugridge se usadil na zvýšený práh kuchyně a dál si broustil nůž. Uklidil jsem lopatu a klidně jsem si sedl na uhlák čelem proti němu. Poctil mě vzteklým pohledem. Stále ještě klidně, třebaže mi srdce skomíralo, vytáhl jsem dýku od Louise a začal jsem ji obtahovat na kameni. Očekával jsem od Londýňana všemožné výbuchy, ten však k mému údivu vůbec neprojevil, že by si uvědomoval, co dělám. Dál si obtahoval nůž. Já dělал totéž. A tak jsme tam seděli dvě hodiny tváří v tvář a sem tam, sem..., sem..., sem..., až se to rozneslo po palubě a polovička mužstva se tlačila ve dveřích kuchyně, aby jim ta podívaná neušla.

Ochotně poskytovali povzbuzení a rady; a Jock Horner, ten tichý, spíš do sebe uzavřený lovec, který vypadal, jako by mouše ublížit nedokázal, mi radil, abych se nenamáhal mezi žebry a vrazil nůž raději zdola do břicha a současně s ostrým zakroutil tak, jak on to nazýval "španělská křivka". Leach zase vystrkoval obvázanou pravou paží nápadně na oči a prosil mě, abych mu nechal aspoň nějaký kousek z kuchaře, aby aspoň něco zbylo také pro něho; a Vlk Larsen se asi jednou nebo dvakrát zastavil na hraně horní zádě a zvědavě na nás pohlížel, vida ovšem jenom to, co mu bylo pouhými pohyby a plazením čehosi kvasivého, co on pokládal za život.

A já se odvažuji prohlásit, že v té době i pro mne nabyt život takové ohavné hodnoty. Nic pěkného v něm nebylo, nic vznešeného - pouze dvě zbabělá pohyblivá stvoření, obtahující ocel na kameni, a skupina jiných pohyblivých se tvorů, zbabělých i jiných, kteří přihlíželi. Jsem jist, že dobrá polovina dychtla po tom, aby nás viděla prolévat krví. Byla to zábava. A nemyslím, že by se byl mezi nimi našel jediný, kdo by zakročil, kdybychom se dostali do smrtelného zápasu.

Na druhé straně se zas celá věc jevila jako směšná a dětinská, Sem tam, sem..., sem..., sem... - Humphrey Van Weyden si brouší nůž v lodní kuchyni a palcem zkouší ostří! Ze všech možných situací byla tato tou nejnepředstavitelnější. Jsem přesvědčen, že lidé mé úrovně by to měli za nemožné a nevěřili by tomu. Nebylo mi přezdíváno celý můj život "slečinka" Van Weyden jen tak pro nic za nic. A že "slečinka" Van Weyden byl schopen něčeho takového, to bylo právě zjevení pro Humphreyho Van Weydena, který najednou ani nevěděl, má-li nad tím jásat nebo se stydět. Nic však se nestalo, Po dvou hodinách Thomas Mugridge odložil nůž i brousek a podával mi ruku.

"Proč a nač bysme tady pro ty tlamy zvědavý dělali ze sebe kašpary?" ptal se důrazně. "Rádi nás nemaj a moc by je těšila podívaná, jak si my dva podřezáváme chřtány. Nejste tak špatnej, Humpe! Máte nerva, jak tomu vy Yankeeové říkáte, a líbíte se mi v lečems, Tak pojďte a potřesem si na to."

Jakkoli jsem možná byl zbabělec, přece jen jsem nebyl tak zbabělý jako on. Dobyl jsem jasného vítězství a odmítl jsem ztrácet z něho tím, že bych stiskl tu jeho odpornou ruku.

"No dobrá," řekl bez špetky hrdosti, "berte nebo nechte tak. Nebudete se mi proto vo nic mñ líbit," Aby zachránil ze své reputace, co se dalo, obrátil se zuřivě na diváky. "Koukejte vypadnout ze dveří mojí kuchyně, zatracený flákači!" Aby velitelský křik zdůraznil, popadl kotlík s vroucí vodou, a to když námořníci viděli, odklaskovali z cesty. Bylo to jakés takés vítězství Thomase Mugridge a usnadnilo mu to přijmout porážku ode mne aspoň se zdáním důstojnosti, ačkoli byl ovšem dostatečně opatrný, aby se nepokoušel odhánět lovce.

"Tohle je kuchtív konec," slyšel jsem podotknout Čouda k Hornerovi.

"Bych řek," zněla odpověď. "Ode dneška vede v kuchyni Hump a kuchta zatáhne drápky."

Mugridge to slyšel a rychle se podíval na mne, já však nedával nijak najevo, že jsem ten hovor zaslechl. Nedomníval jsem se, že by mé vítězství bylo tak dalekosáhlé a úplné, ale umiňoval jsem si, že si udržím, čeho jsem nabyt. Jak mijely dny, Čoudovo proroctví se potvrzovalo. Londýňan se choval vůči mě pokorněji a otročtěji ještě než k samému Vlkovi Larsenovi. Už jsem mu neřikal pane, ani prosím ano, prosím ne, už jsem neumýval mastné hrnce a neškrabal brambory. Dělal jsem jen svou práci v kajutě a nic víc, a dělal jsem to tehdy a takovým způsobem, jak se mi zlíbilo. Také jsem nosil tu dýku v koženém pouzdře po námořnicku za pasem a vůči Thomasovi Mugridgeovi jsem zachovával vztah složený rovným dílem z panovačnosti, urážlivosti a pohrdání.

## KAPITOLA 10

Mé důvěrné sbližení s Vlkem Larsenem pokračuje - možno-li ovšem nazvat důvěrnosti takové vztahy, jaké existují mezi pánem a sluhou, nebo spíš mezi králem a jeho šaškem. Má mě za pouhou hračku a necení si mě o nic víc, než si dítě cení hračky. Mám za úkol bavit, a dokud bavím, všecko je v pořádku; jakmile však se začne nudit nebo ho posedne zlý rozmar, ihned jsem vyhnán od stolu v kajutě do kuchyně, a přitom jsem ještě šťasten, vyvážnu-li živ a se zdravými údy. Pomalu začínám chápat osamělou tesknotu toho člověka. Na palubě není človíčka, který by k němu necítil nenávisť nebo se ho nebál, a právě tak tu není nikdo, kým by on neopovrhoval. Případá mi jako člověk stravovaný svou vlastní nesmírnou silou, která, jak se zdá, nikdy nedovedla najít vhodné vyjádření v práci. Vede se mu jako Satanovi, kdyby ten hrdý duch byl vyhnán do společnosti bezduchých, užvaněných přízraků.

Tato osamělost je již sama o sobě dosti zlá, aby však byla ještě horší, Vlk Larsen je mučen také tou prvopočáteční melancholičností rasy. Jak ho poznávám, dovedu se už dívat na staré skandinávské myty s jasnějším pochopením. Ti divoši bílé pleti a plavých vlasů, kteří vytvořili onen hrůzný panteon, byli z téže tkáně jako on. Lehkomyslnost latinských milovníků smíchu v něm ani částečkou neuvízla. Směje-li se přece, činí tak z pocitu v podstatě zuřivého. Směje se však velmi zřídka; příliš často je smutný. A je to smutek tak hluboký jako ty kořeny rasy. Pouhé rasové dědictví je tento smutek, který učinil tu rasu střízlivou, čistotnou a fanaticky mravnou a který v pozdějších souvislostech, aspoň u Angličanů, vyvrcholil v reformované církvi a ve věčném společenském strachu, "co tomu řekne sousedstvo".

V reálné skutečnosti z této melancholičnosti vždy nejvíc ulevovalo náboženství, a to ve svých přísnějších formách. Jenže výhody takového náboženství jsou Vlkovi Larsenovi odepřeny. Nedovolí mu to jeho hrubý materialismus. Tak potom, když naň dolehne skličující těžkomyslnost, může se jen zachovat jako všichni čerti. Kdyby nebyl mužem tak strašným, mohl bych ho někdy i litovat, jako na příklad ráno před třemi dny, když jsem nesl do jeho pokoje čerstvou vodu a nečekaně jsem ho tam přistihl. Neviděl mě. Hlavu svíral v dlaních a ramena se mu křečovitě zdvihala, jako by

vzlykal. Vypadal, jako by ho mučil mocný zármutek. Jak jsem tiše odcházel, slyšel jsem ještě jeho stony: "Bože můj! Bože! Bože!" Nebylo to vzývání boha; pouhé citoslovce to bylo, ale vycházelo z hloubi duše.

U oběda se ptal lovců, nemá-li někdo prostředek proti bolesti hlavy, a odpoledne přes všechnu svou sílu byl napůl osleplý a potácel se po kajutě.

"V životě jsem nestonal, Humpe," říkal mi, když jsem ho vedl do jeho pokoje. "Ani mě nikdy hlava nebolela, kromě těch několika chvil, když se hojila, jak byla tehdy na patnáct centimetrů rozražena o železnou hranu vratidla."

Ta oslepivá bolest hlavy ho držela tři dny a trpěl přitom, jako trpí divoké šelmy, což se zdá jaksi případný způsob utrpení na této lodi, trpěl bez nářku, bez soucitu a účasti, zcela sám.

Avšak hned dnes ráno, jak jsem vstoupil do jeho pokoje ustlat a uklidit, zastal jsem ho již zdravého a v pilné práci. Stůl i lůžko byly pokryty výkresy a výpočty. S kompasem a s příložníkem v ruce kopíroval na veliký průhledný arch a vypadalo to jako jakási divná stupnice.

"Ahoj, Humpe," zdravil mě zvesela. "Právě to dodělávám na čisto. Chcete se podívat, jak to funguje?"

"Ale co to je?" tázal jsem se.

"Přístroj na úsporu práce pro mořeplavce, plavební věda zjednodušená na prostotu dětské hračky," odpovídal vesele.

"Ode dneška bude moci řídit loď každé dítě. Žádné nekonečné výpočty. Potřebujete jen jednu hvězdu na obloze za škaredé noci, a okamžitě víte, kde jste. Podívejte se. Tuto průhlednou stupnici položím na mapu hvězdného nebe a podle severního pólu stupnici otáčím. Na stupnici jsem nakreslil kruhy šířky a linie délky. Potřebuji to jen přiložit na hvězdu a otáčet stupnici, až se můj bod dostane přímo naproti tady těm číslům na mapě vespod, a ejhle! Tady to máte! Přesná poloha lodi!"

Hlas mu zazvonil vítězným jásotem a v očích, toho rána modrých jak moře, měl jiskřivá světélka.

"To musíte být výtečný matematik," řekl jsem. "Kde jste studoval?"

"Jakživ jsem do školy nevskočil, na neštěstí," odpovídal mi. "Musil jsem se k tomu prodrápat sám."

"A hádejte, proč jsem tohleto urobil?" zeptal se mě náhle a zprudka. "Sníl jsem o tom, že zanechám po sobě věčnou památku?" Zasmál se tím svým strašlivým výsměšným chechem. "Ani zdání! Proto, abych si to dal patentovat, abych na tom vydělal peníze, abych si užil prasečí hltaivosti a mohl si spát celou noc v posteli, zatím co druzí se dřou. To je můj cíl. Taky jsem z toho měl radost, když jsem to vypracovával."

"Tvůrčí radost," zabručel jsem.

"Tak by se to, myslím, dalo nazvat. Což je pouze zas ještě jeden způsob vyjádření radosti života z toho, že je živ, vítězství pohybu nad hmotou, živoucího nad mrtvým, pýchy kvasu z toho, že kvasí a plazí se."

Zvedl jsem ruce v bezmocném protestu proti jeho zarytému materialismu a dal jsem se do stání postele. Kapitán pokračoval v kopírování čar a čísel na průhlednou stupnici. Byla to práce vyžadující svrchované jemnosti a přesnosti, a musil jsem obdivovat, jak dokázal přizpůsobit svou sílu potřebné filigránské choulostivosti toho díla.

Když jsem postel ustlal, přistihl jsem se, že jsem se naň zahleděl s jakýmsi okouzlením. Dozajista byl mužem sličným. Krásný byl, v onom mužném smyslu slova. A opětovně jsem si s neumdlévajícím údivem povšiml, jak naprosto a úplně postrádá jeho tvář jakýkoli výraz zlovolnosti nebo špatnosti nebo hříšnosti. Jsem o tom přesvědčen, že to byla tvář muže, který nedělal nic zlého. Nerad bych, aby mi bylo špatně rozuměno. Chci jen říci, že to byl obličej muže, který buď nedělal nikdy nic v rozporu s příkazy svého svědomí, nebo muže, který svědomí neměl. Přikláním se spíše k tomu druhému vysvětlení. Byl velkolepým přežitkem, člověkem tak číře primitivním, že byl ukázkou těch, kdož obývali tento svět ještě před vznikem mravnosti. Nebyl nemravný, byl pouze bez mravů.

Jak jsem pravil, v mužném slova smyslu měl tvář krásnou. Hladce vyholenou, takže každý rys jasně vynikal, a byly to rysy řezané čistě a ostře jako na řezbě kameje; moře a slunce ošlehaly přirozeně bílou plet do barvy tmavého bronzu, jež výmluvně vyjadřovala zápasy a bitvy a zesilovala jak jeho divokost, tak i jeho krásu. Rty měl hodně plné, přece však pevné, s výrazem takřka drsným, což obvykle charakterizuje rty tenké. Utváření a proporce úst, brady a čelistí bylo právě tak pevné až drsné, mělo všechnu prudkost a nepoddajnost mužství - právě tak i nos. Byl to nos tvora zrozeného k ovládnání a k poroučení. Měl pouze lehký náznak orlího zahnutí. Mohl by být fecký, mohl by se zdát římský, jenže byl o maličko příliš mohutný na první pojmenování a naopak zas maličko příliš jemný na to druhé. A zatím co celá ta tvář byla ztělesněním divoké síly, ona základní melancholičnost, již trpěl, jako by uvolňovala a rozšiřovala linie úst, očí a čela, jako by celku dávala šíři a úplnost, již by se jinak bylo té tváři nedostávalo.

A tak jsem se tedy přistihl, jak tu nečinně stojím a zkoumám jeho tvář. Nedovedu vypovědět, jak silně mě ten člověk začal zajímat. Kdo je a čím je? Z jakých náhod se utvářel? Zdálo se, že má všechny síly, všechny možnosti proč tedy je pouhým neznámým vlastníkem a kapitánem tuleňářského škuneru, pověstný mezi lovci tuleňů zvířeckou surovostí?

Zvědavost ze mne vytryskla celou záplavou řeči. "Řekněte mi, proč jste nedokázal ve světě něco velikého a významného? Se silou, již jste nadán, mohl jste to dotáhnout, kam byste byl chtěl. Nebrzděn svědomím nebo mravními cítěním, mohl jste ovládnout svět, podrobit si ho a vzít ho do rukou. A zatím jste zde, na vrcholu svých životních sil, kdy už jich začíná ubývat a začíná se odumírat, prožíváte neznám světu ubohou existenci, lovíte mořskou zvěř na uspokojení ženské marnivosti a parádivosti, oddáváte se prasečí hltaivosti, abych užil vašich vlastních slov, což všechno dohromady není nic velkolepého. Proč jen jste se vši tou podivuhodnou silou něco nedokázal? Nic vás nezdržovalo, nic vás zdržet nemohlo. Co se vám stalo? Nedostávalo se vám ctížádosti? Podlehl jste pokušení? Co s vámi bylo? Co to bylo?"

Kapitán Larsen pozdvihl zrak od práce hned na začátku mého výbuchu a shovívavě mě poslouchal, až jsem dopověděl a zůstal před ním stát bez dechu a zaleknutý. Čekal ještě chvilku, jako by hledal, kde začít, a potom promluvil:

"Humpe, znáte podobenství o rozsěvači? Jak si asi vzpomínáte, rozsěvačova semena dopadala někdy na místa kamenitá, kde nebylo dost země, rychle vzklíčila, protože neměla hloubky. A když potom slunce vyšlo, sežehlo je, a protože neměla kořenů, vadla. A jiná zapadla mezi trní a hloží a trní se zdvíhalo a zadusilo je."

"Nu a?" ozval jsem se.

"Nu?" opáčil otázku zpola nedůtklivě. "Nebylo to dobré. Byl jsem právě takovým semenem."

Sklonil hlavu na svou stupnici a dal se opět do kopírování. Dokončil jsem uklíd a otvíral jsem dveře k odchodu, když mě oslovil.

"Humpe, když se podíváte na mapě na západní pobřeží Norska, najdete tam zázemí nazývaný Romsdalský fjord. Narodil jsem se jen něco přes sto kilometrů od jeho vod. Nejsem však rodem Nor. Jsem Dán. Otec i matka byli Dánové, a jak se vůbec vlastně dostali tam na ten pochmurný ždíbec půdy, nevím. Nikdy mi o tom nepověděli. Kromě toho v tom není nic tajemného. Rodiče byli chudí a negramotní. Vyšli z dlouhých pokolení chudých a negramotných lidí: přímořských rolníků, kteří rozsávali své syny na vlny moře, jak už u nich bylo zvykem od počátku času. Víc už to nestojí za řeč."

"Ale přece," namítal jsem. "Stále ještě mi to není jasné."

"Co vám mohu ještě povědět?" ptal se důrazně s nově zjištěnou prehlivostí. "O bídě dětství? O věčně pouhé rybi stravě a hrubém ohavném bydlení? O tom, že jsem vyjížděl na lodích od chvíle, kdy jsem se naučil batolit? O bratřech, kteří jeden za druhým odcházeli na oceán a nikdy se nevraceli? Že jsem neuměl číst ani psát, že jsem byl klukem v kajutě v dospělém věku deseti let na pobřežních lodích ve staré vlasti? O hrubém živobytí a ještě drsnějším zacházení, že kopance a rány jsem měl místo postele a snídaně, a kopance a rány nahrazovaly řeč? Že strach a nenávisť a bolest byly jedinými zážitky mé duše? Nechci na to vzpomínat. Šílená zuřivost mi stoupá do hlavy i teď ještě, kdykoli si vzpomenu. Byli tam na pobřežní plavbě kapitáni; z nichž leckterého bych byl strašně rád po návratu zavraždil, když jsem dospěl do mužných sil, jenže v té době jsem měl tráť života vyměřeny v jiných končinách. Vrátil jsem se, není to tak dávno, na neštěstí však ti kapitáni zatím pomřeli, až na jediného, který byl za těch starých dob důstojníkem a kapitánem teprve tehdy, když jsem se s ním srazil. Když jsem od něho odcházel, zůstal mrzákem, který se už nikdy na nohy nepostaví."

"Ale jak tedy vy, který jste četl Spencera a Darwina a jakživ nevskočil do školy, jak jste se naučil číst a psát?"

"Ve službách anglického obchodního loďstva. Kluk v kajutě ve dvanácti, plavčík ve čtrnácti, obyčejný námořník v šestnácti a kvalifikovaný námořník v sedmnácti a největší kokrháč v kotcích na přídi, nekonečná ctižádost a nekonečná tesknost osamělosti, nikdy ani kousek pomoci nebo soucitu, všecko jsem dokázal sám a sám - mořeplavectví, matematiku, vědy, literaturu a co ráčíte. A nač mi to bylo dobré? Kapitánem a vlastníkem lodi na vrcholu životních sil, jak pravíte, kdy už začínám slábnout a umírat. Chudoba, co? A jak slunce vyšlo, sežehlo mě, a protože jsem neměl kořenů, uvald jsem."

"Ale dějiny nám vypravují i o otrocích, kteří se domohli purpuru vladařů," dráždil jsem ho.

"A dějiny nám vyprávějí o šťastných příležitostech oněch otroků, kteří se domohli purpuru," odpověděl suše. "Nikdo si příležitost neudělá. Velcí mužové jakživi dokázali jen to, že poznali, kdy se jim příležitost nabízí. Korsičan to věděl. Snil jsem stejně velké a smělé sny jako Korsičan. Byl bych poznal svou příležitost, jenže se nikdy nenaskytla. Trní se na mě vrhlo a zadusilo mě. A Humpe, mohu vám ještě říci, že o mně víte víc, než kdokoli z žijících lidí, až na mého bratra."

"A čím ten je? Kde žije?"

"Vlastník a kapitán parníku Macedonia, tuleňář," zněla odpověď. "Velmi pravděpodobně se s ním u japonských břehů potkáme. Říkají mu Smrtonoš Larsen."

"Smrtonoš Larsen!" zvolal jsem bezděčně. "Je tedy jako vy."

"To sotva. Je to kus živočišného masa. Hlavu nemá. Má se mnou společnou mou - mou -"

"Zvířecí surovost," napověděl jsem mu.

"Ano - děkuji vám za vhodný výraz - všecku mou zvířeckou surovost má, ale dovede jen tak sotva číst a psát."

"A nikdy o životě nefilosofoval," doplnil jsem.

"Nefilosofoval," potvrdil mi Vlk Larsen s nepopsatelně smutným výrazem. "A právě o tolik je šťastnější, že se v životě nešourá. Příliš se snaží žít, aby měl kdy o tom mudrovat. Moje chyba je v tom, že jsem vůbec začal otvírat knihy."

## KAPITOLA 11

Příznak již dosáhl nejnižšího bodu oblouku, který opisuje napříč Pacifikem, a začíná se již stáčet k západu a k severu směrem k opuštěnému ostrovu, kde - jak se na palubě trouší pověst - naplní své sudy obnovenou zásobou pitné vody, než vyrazí do loučí sezóny podél pobřeží Japonska. Lovci si vyzkoušeli kulovnice i brokovnice a pocvičili se s nimi do syta, veslaři a kormidelníci si připravili malé trojúhlé plachty na jednoduchou šikmou záporu, na vesla a do sedel havlinek našili kůže a důkladně je vymazali, aby pracovaly bez hluku, až se budou plížit za tuleni, a vůbec dali své čluny do vzorného pořádku - jak pocukrované štrůdl -, abych užil přílehlavě obyčejné fráze Leachovy.

Mimochodem, paže se mu krásně hojila, ačkoli mu jizva zůstane na celý život. Thomas Murgidge z něho má smrtelný strach a bojí se vyjít po setmění na palubu. V kotcích pro mužstvo na přídi vznikla dvě nebo tři trvalá nepřátelství.

Louis mi říkal, že pomluvy z hovorů námořníků jsou donášeny na zád a že dva přistižení donašeči byli od svých druhů důkladně zbiti. Pochybovačně kroutí hlavou nad osudnou vyhlídkou námořníka Johnsona, který je veslařem v člunu s ním. Johnson se provinil příliš otevřeným vyjadřováním všeho, co si myslí, a již dvakrát nebo třikrát se srazil s Vlkem Larsenem kvůli výslovnosti svého jména. Oheďdy večer spráskal na lodním středu Johansena a od té chvíle ho důstojník oslovuje správně. Je ovšem naprosto vyloučeno, že by Johnson dokázal spráskat Vlna Larsena.

Louis mi také poskytl další informace o Smrtonoši Larsenovi. Se stručnou charakteristikou kapitánovou se shodují.

Vskutku můžeme očekávat, že se u japonských břehů se Smrtonošem Larsenem potkáme. "A to potom pozor na špatnej vítr," prorokuje Louis, "protože ty dva se nenáviděj jak párek vlčích štěňat, a taky že jsou to vlčí štěňata." Smrtonoš Larsen velí jedinému parníku v celém tuleňářském loďstvu. Jeho Macedonia nese na palubách čtrnáct člunů, kdežto ostatní škunery nesou jenom po šesti člunech. Udržují se divoké pověsti o lodním děle na palubě Macedonia a o jejich podivných nájezdech a výpravách, snad má na svědomí i pašeráctví s opiem do Spojených států a se zbraněmi do

Číny, snad i tajně přiváží domorodce z jižního Pacifiku do Států, dokonce se prý dopouští otevřeného pirátství. Přes všechnu nehoráznost takových pověstí nemohu Louisovi nevěřit, neboť jsem ho dosud nikdy nepřistihl při lži a o tuleňářství a o lidech v tuleňářském loďstvu ví všechno jako chodící naučný slovník.

Na této doopravdy pekelné lodi je to na přidi stejné jako v kuchyni a v podpalubí lovců stejné jako na zádi. Muži se rvou a surově ukládají jeden druhému o život. Lovci očekávají, že co chvíli vypukne přestřelka mezi Čoudem a Hendersonem, jejichž stará hádka zůstává nevyřízena, zatím co Vlk Larsen prohlašuje, že muže, který přestřelku přežije, vlastnoručně zabije, jestliže k takové přestřelce dojde. Kapitán upřímně konstatuje, že jeho stanovisko nevyplývá ze žádných mravních zásad, že - co se jeho týče - mohou se všichni lovci navzájem pobít a třeba i sníst, jenže on je teď potřebuje na tuleňářskou sezónu. Jestli si dají pokoj, aspoň než se sezóna úspěšně skončí, slibuje jim královský karneval, na němž se mohou vyřídít všechny msty a vzteky, a ti, kdo přestřelky a rvačky přežijí, mohou ty nepřeživší klidně naházet přes palubu a vymyslet si jakoukoli povídku o tom, jak zmizeli lidé přišli nešťastnou náhodou na moři o život. Myslím, že i ty naše lovce zaráží jeho bezcitnost. Ať už jsou to chlapi jakkoli zlí, Vlka Larsena se určitě všichni bojí.

Thomas Mugridge se mi psovsky podřizuje, zatím co já sám okolo něho chodím s utajovaným strachem. On má odvalu zplozenou strachem - ten podivný pocit, který jsem poznal sám v sobě - a tato odvaha může každým okamžikem překonat jeho strach a přimět ho, aby mně sáhl na život. Koleny se mi velice zlepšilo, třebaže stále ještě v dlouhých přestávkách pobolívá. Také z paže, kterou mi Vlk Larsen stiskl, strnulost pomalu odchází. Jinak jsem ve výtečném tělesném stavu, sám cítím, že přímo ve velkolepém stavu. Svaly mi tuhnou a rostou. Pohled na mé ruce by však člověka rozplakal. Vypadají jako vyvařené, na prstech mám plno záděr a nehty polámané a začernalé, okraje kůžičky jako by vyháněly houbovitě výrůstky. Také mi naskakují vředy, patrně ze stravy, neboť jsem ničím podobným jakživ netrpěl. Odpoledne před několika dny mě velice pobavilo, když jsem spatřil Vlka Larsena číst bibli, jejíž výtisk, po marném hledání tehdy na počátku plavby, byl potom nalezen v kufru nebožtíkově. Podivil jsem se, co v ní mohl pro sebe Vlk Larsen objevovat, a tu mi začal nahlas předčítat z Kazatele. Měl jsem takřka dojem, že vyslovuje své vlastní myšlenky, když mi předčítal, a jeho hluboce zvučný a smutný hlas mě v těsné kabině okouzloval. Možná, že tedy je nevzdělaný, určitě však umí náležitě hlasem vyjadřovat smysl psaného slova. Ještě dnes ho slyším a do smrti budu slyšet tu zděděnou rodovou melancholickou, chvějící se v jeho hlase, jak četl:

"Nashromáždil jsem sobě také stříbra a zlata a klenotů od králů a krajin; způsobil jsem sobě zpěváky a zpěvkyně i jiné rozkoše synů lidských, a nástroje muzické rozličné.

A tak velkým jsem učiněn, a zrostl jsem nade všecky, kteříž přede mnou byli v Jeruzalémě; nadto moudrost má zůstávala při mně.

Ale jakž jsem se ohlédl na všecky skutky své, kteréž činily ruce mé, a na práci, kterouž jsem pracně vedl, shledal jsem, a aj, všechno marnost a trápení ducha, a že nic není užitečného pod sluncem.

Všecko se děje jednoduše při všech; jedna a táž případnost jest spravedlivého jako bezbožného, dobrého a čistého jako nečistého, obětujícího jako toho, který neobětuje, tak dobrého jako hříšníka, přísahajícího neprávě jako toho, kterýž se přísahy bojí.

A toť jest přebídná věc mezi vším tím, což se děje pod sluncem, že případnost jednodušná jest všechněch, ovšem pak že srdce synů lidských plné jest zlého, a že bláznovství přidrží se srdce jejich, pokudž živi jsou, až potom odcházejí za mrtvými.

Ačkoli ten, kterýž tovaryši se všechněmi živými, vždy má naději, an psu živému lépe jest nežli lvu mrtvému.

Nebo živí vědí, že umřítí mají, mrtví pak nevědí nic, aniž více mají jaké odplaty, protože v zapomenutí přišla památka jejich.

Anobř i milování jejich, i nenávisť jejich, i závist jejich zahynula, a již více nemají dílu na věky v žádné věci, kteráž se děje pod sluncem."

"Tady to máte, Humpe," pravil, zavíraje knihu na vložený ukazováček a hledě na mne. "Kazatel, který byl králem nad Izraelem, smýšlel tak jako já. Nazýváte mě pesimistou. Copak to není ten nejčernější pesimismus? - ,Všecko je marnost a trápení ducha', ,Nic není užitečného pod sluncem', ,Všecko se děje jednoduše při všech', hlupáku jako moudrému, čistému a nečistému, hříšníkovi a světcí, a to, co se děje, je smrt, případnost zlá, jak praví. Neboť Kazatel miloval život a umřít nechtěl, řka: ,Psu živému lépe jest nežli lvu mrtvému.' Milejší mu byla marnost a trápení než ticho a nehybnost hrobu. A tak i já. Plazit se je prasečí hltavost; ale neplazit se, být jako hrouda a jako skála, to je odporné pomyšlení. Je to odporné životu, který v sobě nosím, jehož samou podstatou je pohyb, síla hybná a vědomí té hybné síly. Život sám je nespokojenost, ale hledět smrti vstříc je ještě větší neuspokojení."

"Jste horší než Omar," řekl jsem. "Ten aspoň po obvyklých úzkostech mládí nalezl spokojenost a našel i ve svém materialismu radost."

"Kdo to byl ten Omar?" zeptal se Vlk Larsen a já jsem již toho dne nepracoval, ani nazítří, ani pozítří.

Ve své nazdařbůh vybírané četbě dosud nenarazil na "Rubajját", a teď mu to přišlo, jako by nalezl zakopaný poklad. Hodně jsem si pamatoval, možná dvě třetiny všech čtyřverší, a zbytek se mi podařilo bez námahy aspoň po úryvech slepit dohromady. Celé hodiny jsme hovořili nad jednotlivými slokami a shledával jsem, že v nich objevuje nářky lítosti a tóny hněvu, které jsem v nich za nic na světě sám objevit nedokázal. Je možné, že jsem recitoval s tím svým příznačným radostným rytmem, neboť - kapitán měl dobrou paměť a po druhém přednesu, často již po prvním, vybavil si čtyřverší sám - recitoval ty verše a vkládal do nich nepokoj a vášnivý vzdor tak, že zněl skoro přesvědčivě. Zajímalo mě, které čtyřverší se mu nejvíce zalíbí, a nepřekvapovalo mě, když uhořel na čtyřverší vyrůstající z okamžitého podráždění a zcela odlišné od Peršanovy shovívavé filosofie a boдрého nazírání na život:

"Tak bez otázky odkud sem jsem spěl

a bez otázky kam zas dále šel!  
Ó, mnohá zakázaná vína čiš  
té nadutosti mé teď ztápí žel."

"Úžasné!" volal Vlk Larsen. "Úžasné! Tohle je ten pravý tón. Nadutost! Nemohl užít slova vhodnějšího!"

Marně jsem namítal a potíral. Zaplavil mě, úplně mě překonal svými argumenty.

"Není v povaze života chovat se jinak. Život, protože ví, že musí přestat žít, vždycky bude vzdorovat. Nemůže si pomoci. Kazatel našel na životě a na všem konání života jen marnost a trápení, všechno zlé; ale smrt, ono skoncování s marností a s trápením shledával ještě horší. Kapitulu po kapitole se mučí starostí o té jedné případnosti, která je jedinečná všechněch. Stejně Omar, stejně já, tak vy, i vy sám, neboť jste se bouřil proti umírání, když si na vás kuchta brousil nůž. Báli jste se umřít; život, který v sobě nosíte, z něhož se skládáte a který je větší než vy, ten umřít nechtěl. Mluvil jste o pudovém vycítění nesmrtnosti. Já mluvím o pudu života, kterýž jest pudem žítí a který potom, kdy se smrt vztyčí blízka a mocná, přemůže pud tak zvané nesmrtnosti. Přemohl jej ve vás (nemůžete to popřít), jen proto, že potrhlý Londýňan si začal brousit nůž.

Ještě teď se ho bojíte. Máte strach ze mne. To nemůžete popírat. Kdybych vás popadl za krk; asi takhle -" a jeho ruka se sevřela na mém hrdle a zarazila mi dech - "a kdybych stiskl a vymačkával z vás život, takhle a takhle, tu by vaše pudové vycitřování nesmrtnosti začalo skomírat a váš pud života, který touží žít, ten vzplane a začnete bojovat, abyste se zachránil. Že ne? Vidím vám hrůzu ze smrti v očích. Pažemi bijete do vzduchu. Napínáte všechnu svou křivou sílu do zápasu o život. Svíráte mi rukou paži, cítím to jen lehounce, jako by tam usedl motýl. Hrud se vám vzdouvá, jazyk vám vylézá, plet vám začíná černat, oči se točí jak v rybníčku. Žít! Žít! Žít! křičí to ve vás; a voláte po životěездеjším, ne po tom posmrtném v záhrobi. Začínáte o své nesmrtnosti pochybovat, co? Cha, cha! Žádnou jistotu o ní nemáte. Nebudete to riskovat. Jistotu máte jen o tomtoездеjším životě, že je skutečný. Ó, ó, je stále větší a větší tma. Jsou to temnoty smrti, ztráty bytí, ztráty citění, ztráty pohybu, takové temnoty se na vás snášejí, obklopují vás, kol dokola se zdvihají. Oči vám skelnatí a již ustrnuly. Slyšíte mě již nezřetelně a z dálky. Už nerozeznáváte můj obličej. A stále ještě se bráníte mému sevření. Nohama kopáte. Tělo se vám vzpíná v uzlech jako tělo hadí. Hrud' se vzpíná a namáhá. Žít! Žít! Žít -"

Víc už jsem neslyšel. Vědomí mi zastřela tma, kterou tak názorně líčil, a když jsem zas přišel k sobě, ležel jsem na podlaze a on kouřil doutník a hleděl na mě přemítavě s tím dávno známým světlým zvědavostí v očích.

"Nu, přesvědčil jsem vás?" ptal se naléhavě. "Tu máte, napijte se. Chtěl bych vám dát pár otázek."

Vrtěl jsem na podlaze odmítavě hlavou. "Vaše argumenty jsou trochu příliš - uf - příliš mocné," podařilo se mi ze sebe vypravit s velkými bolestmi v krku.

"Za půl hodinky budete v pořádku," ujišťoval mě. "A slibuji, že již nebudu používat k výkladu fyzických důkazů.

Vstaňte. Můžete přece sedět na židli."

A jak už jsem tedy byl hračkou tohoto netvora, diskuse o Kazateli a Omarovi pokračovala. A dobrou polovinu noci jsme nad tím proseděli.

## KAPITOLA 12

Uplynulých čtyřiaadvacet hodin se odehrával pravý karneval zvířecí surovosti. Od kajuty až po kotce na přidi se to provalilo jako nákal. Nevím ani, čím začít. Skutečnou příčinou všeho byl Vlk Larsen. Vztahy mezi jednotlivci z mužstva i mezi lovci, napjaté a stále přepínané mstou, hádkami a vzteky, držely v jakési vratké rovnováze, až se divě vášně vzňaly plamenem jako préríjní tráva.

Thomas Mugridge je plaz, špicl a donašeč. Pokoušel se přilísat a znovu si dobýt u kapitána ztracené postavení miláčka tím, že donášel výroky námořníků na přidi. Ví, že to byl on, kdo donesl Vlkovi Larsenovi některé ukvapené řeči Johnsonovy. Johnson si koupil nepromokavý pracovní oblek z lodní konfekce a zjistil, že je to zboží velice podradné jakosti. Nelenil a začal to roznášet. Lodní konfekce je jakýsi miniaturní krám se šatstvem a strážním zbožím, na tuleňářských škunerech obvyklý a zásobený speciálně potřebami pro námořníky. Co si námořník zakoupí, strhne se mu potom z výdělku na lovištích; neboť stejně jako lovci i veslaři a kormidelníci člunů dostávají místo mzdy "podíl", stanovenou částku za každou kožešinu, ulovenou a přivezenou jejich člunem.

Avšak o Johnsonově reptání na lodní konfekci jsem nic nevěděl, takže všechno, čeho jsem byl potom svědkem, dolehlo na mne jako překvapení. Právě jsem dokončil vymetání kajuty a Vlk Larsen mě zlákal k diskusi o Hamletovi, který byl jeho oblíbenou Shakespearovou postavou, když vtom sestupoval po schodech do kajuty Johansen a za ním v patách námořník Johnson. Námořník smekl v kajutě čapku, jak je na moři zvykem, a zůstal stát vprostřed kajuty, silně se pohupuje podle kymáčení lodi, a celý jaksi nesvůj hleděl kapitánovi do tváře.

"Zavřete dveře a zatáhněte závoru," poručil mi Vlk Larsen.

Když jsem příkaz poslušně splnil, všiml jsem si úzkostného záblesku v Johnsonových očích, příčinu jsem však vůbec netušil. Netušil jsem, co se bude dít, dokud se to dít nezačalo, on však věděl hned od začátku, co se chystá, a statečně se tomu postavil. A právě v jeho jednání jsem shledával dokonalé vyvrácení celého materialismu Vlka Larsena.

Námořníka Johnsona strhovala myšlenka, zásada, pravda a počestnost. Byl v právu, věděl, že je v právu, a nebál se. Kdyby bylo zapotřebí, zemřel by za své právo, zůstal by si věren, do hloubi duše poctivý. A v tom se zobrazovalo vítězství ducha nad tělem, nepřemožitelnost a mravní velikost duše, která se nedá spoutat a dovede se pozdvihnout nad čas a prostor a hmotu s jistotou a neústupností, které mohou pramenit jen z věčnosti a nesmrtnosti.

Ale abych se dostal k věci. Všiml jsem si úzkostných světlých v Johnsonových očích, ale omylem jsem je měl za projev vrozené plachosti a rozpačitosti toho člověka. Důstojník Johansen stál tak asi na metr od něho po jeho boku a plně tři metry před ním seděl Vlk Larsen na jedné z otáčecích kajutních sedaček. Výrazná zámlka nastala, když jsem zavřel dveře a zatáhl závoru, zámlka, která musila trvat nejméně aspoň minutu. Přerušil ji Vlk Larsen.

"Jonsone," začal.

"Jmenuji se Johnson, prosím, pane," opravil ho námořník směle.

"Dobrá, tak třeba Jonsone, hrom do vás! Uhodnete, proč jsem pro vás poslal?"

"Ano a ne, prosím, pane," zněla, pomalá odpověď. "Svou práci konám dobře. Váš důstojník to ví a vy sám to víte, prosím, pane. Tak v tom se mi nic vytýkat nemůže."

"A to je všechno?" tázal se Vlk Larsen hlasem měkkým, tichým, jako by kočička předla.

"Vím, že jste si na mne zalezl," mluvil dál Johnson se stále stejně nezměnitelnou, těžkopádnou pomalostí. "Nelíbím se vám, vy - vy -"

"Jen dál," vybízel ho Vlk Larsen. "Nebojte se, že byste se mě mohl dotknout."

"Nebojím se," odsekl námořník a do opálené pleti mu prorážel hněvivý ruměnec. "Nemluvím-li dost rychle, je to tím, že jsem se nevystěhoval ze staré vlasti tak dávno jako vy. Nelíbím se vám proto, že jsem příliš mužný; proto, prosím, pane."

"Jste příliš mužný, až to nesvědčí lodní disciplíně, jestli jste tohle měl na mysli a jestli rozumíte, co tím chci říci," odpovídal Vlk Larsen.

"Umím anglicky, a co tím chcete říci, rozumím, prosím, pane," odpověděl Johnson a ruměnec mu ještě víc ztemněl nad pohrdavou nárazkou na jeho znalost angličtiny.

"Jonsone," vyjel Vlk Larsen tónem, kterým odstraňoval vše, co se řeklo až dosud, jako pouhý úvod k záležitosti, o níž jde, "vyrozumívám, že nejste spokojen s tím nepromokavým šatstvem."

"Ano, nebyl jsem spokojen. To šatstvo je špatné, prosím, pane."

"A vy jste si o tom roztahoval hubu."

"Říkám vždy otevřeně, co si myslím, prosím, pane," prohlašoval námořník statečně, nezanedbávaje přitom lodní zdvořilost, jež vyžaduje, aby věčné "prosím, pane" přidával po každé, když promluví.

V té chvíli jsem náhodou pohlédl na Johnsona. Jeho veliké pěstě se zatínaly a rozvířaly a tvář měl dokonale ďábelskou, tak zlomyslně se díval na Johnsona. Všiml jsem si stále ještě viditelné začernalé modřiny pod Johnsonovým okem, známky výprasku, který utřil od tohoto námořníka před několika dny. To po prvé jsem začínal tušit, že se zde chystá něco strašného - ale co, to jsem si představit nedovedl.

"Víte, co se stane lidem, kteří se vyslovují o mé lodní konfekci a o mně tak, jak jste se vyjadřoval vy?" tázal se naléhavě Vlk Larsen.

"Prosím ano, pane, vím," zněla odpověď.

"Cože?" naléhal opět Vlk Larsen ostře a velitelsky.

"Vím, co vy a tady ten váš zástupce se mnou uděláte, prosím, pane."

"Dobře se na něj podívejte, Humpe," Vlk Larsen oslovil teď mne, "jen se podívejte na ten ždibec oduševnělého prachu, na toto seskupení hmoty, které se pohybuje, dýchá a vzdoruje mi a pevně věří, že je složeno z něčeho výtečného; seskupení hmoty podléhající dojmu některých lidských představ, jako je třeba spravedlnost a počestnost, a zachová se to podle nich přes všechny osobní nepříjemnosti a ohrožení. Co si o něm myslíte, Humpe? Co si vy o něm myslíte?"

"Myslím si o něm, že jako muž je lepší než vy," odpověděl jsem hnán jakousi touhou strhnout na sebe aspoň část hněvu, který jsem viděl padat na Johnsonovu hlavu.

"Jeho lidské představy, jak se vám líbí je nazývat, tvoří základ jeho ušlechtilosti a mužnosti. Vy nemáte žádné představy, žádné sny, žádné ideály. Jste chudák."

S divošským potěšením přikývl. "Docela správně, Humpe, zcela správně. Já nemám žádné představy, z nichž se dělá ušlechtilost a mužnost. Lepší živý pes než mrtvý lev, říkám já v souhlasu s Kazatelem. Mou jedinou doktrínou je doktrína vypočítavosti a tou se projevuje schopnost přežít. Až tento ždibec kvasu, který nazýváme Johnson, nebude už ždibcem kvasu, nýbrž pouhým prachem a popelem, nebude obsahovat žádnou ušlechtilost ani mužnost, jako ten prach a popel, kdežto já budu dál žít a řvát jak lev."

"Víte vy, co udělám?" zeptal se mne. Zavrtěl jsem hlavou.

"Nu, jenom užiji své moci řvát jak lev a ukážu vám přitom, jak to dopadá s ušlechtilostí. Jen se dívejte!"

Byl od Johnsona vzdálen celé tři metry a seděl. Tři metry! Ale od židle se odpoutal v plném skoku, aniž napřed vstal. Opustil tu sedačku tak, jak na ní seděl, rovnou, vyskočil z posice v sedě jako dravá šelma, jako tygr, a jako tygr proletěl tu třímetrovou vzdálenost. Byla to lavina zuřivosti a Johnson se ji marně pokoušel odrazit. Napřáhl jednu paži napříč dole, aby si chránil břicho, druhou paži nahoře, aby chránil hlavu; jenže Vlk Larsen mu vrazil pěst doprostřed mezi paže, udeřil do prsou drtivým, dutě ozvučným úderem. Johnson vyhekl, všechn vzduch z plic náhle vyražený mu vyletěl ústy a stejně náhle se zarazil, prudkostí zkrácený, slyšitelný jako výdech muže mávnuvšího sekerou. Málem se skácel na záda a potácel se, jak usilovně hledal ztracenou rovnováhu.

Nedovedu vypovědět všechny další podrobnosti hrozné scény, jež se z toho vyvinula. Nadmíru hnusné to bylo.

Žaludek se mi zdvíhá odporem ještě dnes, když na to vzpomenu. Johnson bojoval sice statečně, ale ani zdaleka se nemohl rovnat Vlk Larsenovi, tím méně Vlk Larsenovi posílenému jeho důstojníkem. Bylo to strašné. Nikdy bych si byl nedokázal představit, že by lidský tvor mohl tolik vydržet a zůstat naživu a ještě se stále dál bránit. A Johnson se bojovně bránil. Rozumí se, že neměl nejmenší vyhlídky, ani nejmenší naděje, a on to věděl zrovna tak dobře jako já, ale pro tu svou mužnost nemohl ustát v boji na obranu té mužnosti.

Už jsem se na to nemohl dívat. Báł jsem se, že přijdu o rozum, a vyběhl jsem po schodech otevřít dveře a chtěl jsem uprchnout na palubu. Ale Vlk Larsen pustil na chvíli svou oběť a obrovským skokem, jak jen on to uměl, dostihl mě a hodil mě zpátky do opačného kouta kajuty.

"Jevy života, Humpe," dobíral si mě. "Zůstaňte a pozorujte. Můžete nashromáždit údaje o nesmrtelnosti duše. A potom, vždyť víte, že Johnsonově duši ublížit nemůžeme. Můžeme pochroumat jenom tu časnou tělesnou schránku."

Vypadalo to jako celá staletí - a možná, že to nebylo ani deset minut, co strašné bití trvalo. Vlk Larsen a Johansen se na ubožáka vrhali jak sršni. Bili ho pěstmi, kopali ho těžkými botami, kdykoli ho srazili k zemi, vyvlekli ho opět násilím na nohy a srazili ho znovu. Oči měl oslepené, že vůbec neviděl, krev mu crčela z uší, z nosu a z úst, až se kajuta změnila v jatka. A když už vůbec vstát nemohl, bili ho dál a kopali do něho, jak ležel na zemi.

"Jen volnou, Johansene; to by tak pomalu stačilo," řekl konečně Vlk Larsen.

Jenže důstojníková zvířecnost byla probuzena a divoce rozpoutaná, takže Vlk Larsen byl nucen ho odehnat rozmachem paže na stranu a dozadu, zřejmě to udělal dost jemně, ale Johansen odletěl jako korková zátka a s hluchým úderem narazil hlavou na stěnu. Na okamžik omráčen padl na podlahu, těžce oddechoval a jaksi zhlouple mžikal očima.

"Otevřte dveře, Humpe," dostal jsem příkaz.

Otevřel jsem a ti dva zezvířetělí surovci sebrali námořníka, ležícího v úplném bezvědomí, a vyhodili ho jako pytel smetí přes celé schodiště kajutního vchodu a úzkými dveřmi až úplně ven na palubu. Krev mu stříkala z nosu rudým proudem až na nohy muže u kola kormidla, a seděl tam právě Louis, Johnsonův druh z člunu. Louis však utáhl a zas povolil o kolík a nedotčen klidně dál zíral do optiky kompasnice.

Docela jinak se zachoval George Leach, bývalý chlapec z kajuty. Od příde až k zádi nebylo nikde nic, co by nás mohlo tak udivit jako jeho vystoupení. To on přišel na horní zád' bez rozkazu a dovolení, odvěkl Johnsona na příď a tam mu začal ošetřovat rány, jak nejlépe dovedl, a snažil se mu co nejvíc ulevit. Johnson jakožto Johnson byl k nepoznání; a nejen to, jeho tvář vůbec, jakožto tvář lidská, nebyla k poznání, tak byla plná různobarevných modřin a tak strašně otekla za těch pouhých několik minut, jež uplynuly od začátku bití do chvíle, kdy bylo zmučené tělo odvedeno na příď. Ale k Leachovu vystoupení -. Když jsem byl hotov s uklidě kajuty, ošetřoval ještě Johnsona. Vyšel jsem na palubu, abych se nadechl čerstvého vzduchu a pokusil se uvolnit a uklidnit své bolestně přepjaté nervy. Vlk Larsen kouřil doutník a zkoumal patentní přístroj na měření rychlosti, který Přízrak obvykle vlekl za zádi, nyní však byl z nějakého důvodu vytažen na palubu. Z čista jasna mi dolehl k sluchu Leachův hlas. Zněl přepjatě a chraptivě od neovladatelného vzteku. Obrátil jsem se a uviděl jsem ho, jak stojí přímo pod hranou horní zádě na levoboční straně od kuchyně. Zbledlý obličej se mu chvěl a oči mu jen hořely, zaťaté pěstě zdvihal nad hlavu.

"Ať sám pámbu zatratí tu vaši černou duši do horoucích pekel, Vtku Larsene, jenže peklo je pro vás málo, vy, vy jeden zbabělče, vy vrahu, vy prase!" znělo jeho úvodní pozdravení.

Zůstal jsem jako hromem zasažen. Očekával jsem, že bude okamžitě zničen. Jenže Vlk Larsen v té chvíli asi neměl takový rozmar. Volným krokem rozšafně přešel k brlení horní zádě, a opíraje se loktem o roh kajuty, zahleděl se dolů upřeně, zamyšleně a zvědavě na rozčileného chlapce.

A ten mladíček osočoval Vka Larsena, jak ještě nikdy osočován nebyl. Námořníci se shlukli do vyděšené skupiny u samého poklopu do kotců na přídi a dívali se a poslouchali. Lovci se vyhnuli jeden přes druhého z podpalubí, ale jak Leachova tiráda pokračovala, dobře jsem jim viděl na obličejích, že se nijak lehkomyšlně nebvá. I oni byli vyděšeni, ne snad mladíkovými strašnými výroky, ale jeho strašlivou opovázlivostí. Nikomu nepřipadlo vůbec možné, že by se našel živý tvor, který by mohl takto dráždit Vka Larsena rovnou do očí. Vím sám o sobě, že jsem byl otřesen, až jsem toho chlapce obdivoval, až jsem v něm spatřoval onu nádhernou nepodrobitelnost nesmrtnosti, jež se povznáší nad pouhé tělo a nad bázeň těla, jako u starozákonních proroků, aby proklela nespravedlnost.

A jaké to prokletí! Předhazoval obnaženou duši Vka Larsena k opovržení všech lidí. Sršel na ni kletbami boha a nebe nadhvězdného, spaloval ji v žáru urážek, které zaváněly středověkou exkomunikací církve katolické. Vystupoval celou stupnicí vin, stoupal do takových výšin hněvu, že byl až vznešený a téměř božský, teprve z vyčerpanosti klesal opět do hrubého a nejvyšší neslušného spílání.

Ta rozzuřenost byla holé šílenství. Rty měl potřísněné zpěněnou slinou, chvílemi se dusil a chroptěl, nebyl schopen srozumitelně vyslovovat. A vprostřed toho všeho klidný a nevzrušený, opřený o loket a s pohledem upřeným dolů, Vlk Larsen se zdál pohřížen do veliké zvědavosti. Toto divoké vzkyplnění kvasivého života, tato hrůzná vzpoura a boječtivá výzva hmoty v pohybu ho mátl a pohlcovala jeho zájem.

Každým okamžikem jsem očekával, a kdekdo očekával, že po mladíkovi skočí a zahubí ho. Ale on zrovna neměl takový rozmar. Doutník mu vyhasl a on stále jen zíral upřeně a zvědavě.

Leach se rozvášnil až do bezmocné zuřivosti.

"Prase! Prase! Prase!" opakoval z plných plic. "Proč neskočíte sem dolů a nezabijete mě, vy jeden vrahu, vy! Však můžete! Já se nebojím! Nikdo vám to tu nezarazí! Setsakramentsky lepší bejt mrtvej a pryč vod vás, než bejt živ a zůstávat tady v těch vašich drápech! Tak pojďte, zbabělče! Zabte mě! Zabte mě! Zabte mě!"

Právě za tohoto stadia scény vyvedla Thomase Mugridge jeho omylná dušička do středu děje. Naslouchal u kuchyňských dveří, teď však vyšel, předstíral, že jde vyhodit jakési zbytky přes palubu, ale zřejmě chtěl zblízka vidět zabít, o němž byl přesvědčen, že k němu nyní dojde. Umaštěn se ucukl Vtku Larsenovi do očí, ten však jako by ho vůbec neviděl. Ale Londýňana to neodstrašilo, byl vzteklý, slepě rozvzteklý byl. Obrátil se na Leache:

"Jaké to výrazy! Hrůza!"

Najednou nebyla už Leachova zuřivost bezmocná. Tady se konečně něco naskytlo. A to po prvé od onoho bodnutí do předloktí se Londýňan objevil venku z kuchyně bez nože. Jen mu ta slova vyšla ze rtů, a Leach ho srazil k zemi. Třikrát se vymotal opět na nohy, a po každé byl znovu sražen.

"Ó bóže!" volal. "Pomóc! Pomóc! Vodvlíkněte ho! Což ho nemůžete podržet! Vodvlíkněte!"

Lovci se rozesmáli pouhopouhou úlevou. Tragedie se vytratila a začínala fraška. Námořníci se začali směle tlačit k zádi, zubili se a přešlapovali, drali se o podívanou na zmlácení nenáviděného Londýňana. I já jsem pocítil, jak se mi v nitru zdvihá ohromná radost. Přiznám se, že mi tento výprask, který uděloval Thomasu Mugridgeovi mladý Leach, působil přímo rozkoš, ačkoli to bylo bití takřka stejně hrůzné jako to, které Mugridge donášením přivodil Johnsonovi. Ale výraz tváře Vka Larsena se ani dost málo nezměnil. Ani se z původní polovice nepohnul, jenom dál upřeně zíral dolů se

strašlivou zvědavostí. Přes všechnu ustrnulou jistotu nyní vypadal, jako by se díval na hru rozhybaného života s nadějí, že se o něm doví o něco víc, že uvidí a rozezná v jeho nejšílenějším svícení ještě zas něco, co mu až dosud unikalo - dokonce klíč k tajemství života, klíč, který mu všechno osvítlí a objasní.

Toho strašného výprasku! Docela se to podobalo onomu, na který jsem se díval dole v kajutě. Londýňan se marně pokoušel rozzuřenému chlapci ubránit. A stejně marně se snažil uniknout do bezpečí kajuty. Válel se směrem k vchodu, padal tím směrem po každé, když byl novou ranou opětovně sražen. Rána za ranou naň přšela s úděsnou rychlostí.

Odlétal pod ranami sem a tam jako fackovací panák na pouti, až konečně, tak jako Johnson prve, byl zbušen a zkopán, ještě když už ležel na palubě a nebyl s to povstat. A nikdo nezakročil. Leach ho s klidem mohl zabít, jenže zřejmě naplnil míru své pomstylačnosti a odtáhl od nepřítele bezmocně nataženého na palubě, kňučícího a nařikajícího jako štěně, a odešel na příď.

Ale tyto dvě scény se vyřídily jen jako zahajovací čísla programu onoho dne. Odpoledne se do sebe dostali Čoud a Henderson, a po několika salvách výstřelů, jež zarachotily z podpalubí, vyběhli na palubu úprkem ostatní čtyři lovci. Sloup hustého, čpavého kouře - jaký dovede nadělat jen laciný černý střelný prach - stoupal z otevřených dveří nad schody a dolů se po nich skokem vrhl Vlk Larsen. K uším nám dolehly ozvuky ran a tahanice. Oba soupeři byli postřeleni a kapitán je teď trestal za to, že neuposlechli jeho rozkazu a zmrazčili se ještě před zahájením lovu.

A byli opravdu vážně poraněni. Když je oba ještě stloukl, pustil se do hrubě neodborné chirurgické práce a rány jim ošetřil. Přisluhoval jsem jako asistent, a díval jsem se, jak prohlížel a čistil průstřely, a jak oba lovci trpělivě snášejí jeho drsnou chirurgii bez umrtvování a bez narkosy, kromě povzbuzení několika důkladnými doušky whisky.

Potom v první psi směně vyvrcholily svízele v kotcích na přídi. Začalo to slovními tahanicemi o donašečství, které způsobilo výprask Johnsonovi, a podle hluku, který jsme na palubě slyšeli, a podle zhmožděnin a modřin, kterými se nazířti mužstvo vyznačovalo, bylo zřejmé, že jedna půlka kotců důkladně ztloukla druhou půlku.

Za druhé psi směně se den zakončil rvačkou mezi Johansenem a oním hubeným lovcem yankeeského vzezření, Latimerem. Vznikla z Latimerových poznámek o rámusu, který důstojník nadělá noc co noc ze spaní, a i když byl Johansen opět bit, stejně nedal ostatním v podpalubí celou noc usnout, protože ze spokojeného spánku vykřikoval a prožíval celou tu rvačku znovu.

Já sám jsem trpěl mučivou počni můrou. Ten den sám byl jako jediný zlý sen. Surovost se vršila na surovost a planoucí vášně i chladnokrevná krutost rovnomocně doháněly muže až tam, že si navzájem ukládali o život, snažili se ublížit si navzájem, zmrazčit se, zničit. Odesl jsem si z toho nervový otřes. I otřes mozku téměř. Celý život jsem prožil v poměrné neznalosti oné živočišnosti, jež v lidech dřímá. Skutečně jsem znal život jen po jeho intelektuálních stránkách.

Surovosti jsem již zažil, ale byly to vždy jen surovosti intelektu - drásavý sarkasmus Charleyho Furusetha, kruté bezohledné epigramy a tu a tam šíravé vtípkování kolegů v klubu Bibelot, nebo ohavné poznámky některých profesorů ještě ze studentských let.

Nic horšího. Že si dovedou lidé vylévat svůj hněv na druhého tak, že mu zhmoždí tělo a prolíjí jeho krev, to bylo pro mne podivné a docela nové. Nebyl jsem jen tak pro nic za nic nazýván "slečinka" Van Weyden, uvažoval jsem, jak jsem se převaloval na kavalci od jednoho ošklivého snu k druhému. A zdálo se mi, že ta má neznalost hrubých skutečností života byla vskutku úplná. Trpce jsem se sám sobě vysmíval a připadalo mi to, jako bych v odporné filosofii Vlka Larsena nacházel vhodnější výklad života než ve své vlastní filosofii.

A zhrozil jsem se, když jsem si uvědomil vývojovou tendenci svého vlastního myšlení. Ty nepřestávající zvířecí surovosti okolo mne začínaly na mne působit degenerujícím vlivem. Opravdu již hrozily zničit ve mně všechny lepší a krásnější vztah k životu. Rozum mi přikazoval vidět ve výprasku, uštědřeném Thomasu Mugridgeovi, ohavnost, a přece jsem za nic na světě nedovedl potlačit v duši radostný jásot nad tím výpraskem. A současně, jak mě mučila nestvůrnost tohoto vlastního prohřešku - a hřích to vskutku byl -, pochechtával jsem se s bláznivou rozkoší. Už jsem nebyl Humphrey Van Weydenem. Byl jsem Hump, kluk z kajuty na škuneru Přízrak. Vlk Larsen je můj kapitán, Thomas Mugridge a ostatní jsou mými společníky a tak dostávám znovu a znovu další otisky onoho razidla, jimž oni všichni byli utvářeni.

## KAPITOLA 13

Tři dny jsem ke své práci dělal ještě také práci Thomase Mugridge; a lichotím si, že jsem tu jeho vykonával dobře. Vím, že vyvolala pochvalu Vlka Larsena, kdežto námořníci za mého krátkého kuchyňského vladaření zrovna zářili spokojeností.

"První čistý sousto, co jsem tady na palubě," říkal mi Harrison ve dveřích kuchyně, když vracel hrnce od oběda z kotců. "Tommyho krmení vždycky smrdí ztuchlým vomastkem a taky si myslím, že si ten chlap nevzal čistou košili, co jsme vyjeli z Friska."

"Já vím, že nevzal," potvrdil jsem.

"A vsadil bych se, že v ní taky spí," dodával Harrison.

"A sázku byste neprohrál," souhlasil jsem. „Pořád ta jedna jediná košile a za celou tu dobu ji ani jednou nesvlékl."

Vlk Larsen mu však povolil na zotavenou z výprasku pouhé tři dny. Již čtvrtého dne, kulhavý a celý bolavý, s očima takřka nevidoucím, jak je měl sevřené opuchlinami, tak zubožený byl vyhozen ze svého pelechu za krk a poslán do práce. Popotahoval a brečel, Vlk Larsen však zůstal neoblomný.

"A hleďte, abyste už nepředkládal takové blafy," nařizoval ještě při odchodu. "Dost už té kolomazi a špíny v jídle, a vezměte si tu a tam čistou košili, nebo vás dám vykoupat na špagátě přes palubu. Rozuměno?"

Thomas Mugridge se vysíleně plížil po kuchyni a po krátkém prudkém kyvu Přízraku se zapotácel. Jak se pokoušel obnovit rovnováhu, hmátl po železné obrubě okolo plotny, která tu chránila hrnce, aby nesklouzávaly s plotny na podlahu; obrubu však minul a celou vahou padl na horkou plotnu. Bylo cítit spalované maso a slyšet zaškvíření a pronikavý výkřik bolesti.

"Óch, bóže můj, bóžičku, co jen jsem komu provedl?" kvílel, sedl si na uhlák, ošetřoval si novou bolístku a kolébal se sem a tam. "Proč a zač mě tohleto všechno potrefilo? Už jsem z toho na smrt, dočista na smrt, a to se tolika namáhám žít slušně a nikomu nikdy neublížit."

Slzy se mu kutálely po naběhlých a zmodřených lících a celý obličej se mu stahoval novou bolestí. Výraz divokého vzteku mu přeletěl tvář.

"Ou, já bych mu, já bych mu, ani cejit ho nemůžu!" zaskřípěl zuby.

"Kohopak?" zeptal jsem se; ale ten ubožák už zas plakal nad svými bédami. Snáze se dalo uhodnout, koho by byl snad mohl "cejit", než ty všechny, které "ani cejit" nemohl. Neboť nyní už jsem v něm poznával toho zlomyslného ďábla, který ho nutil nenávidět celý svět. Někdy mě napadlo, že snad nenávidí i sám sebe, tak pokrouceně, tak nestvůrně si s ním život zahrál. V takových chvílích se mi v nitru vzdouvala veliká vlna soucitu a styděl jsem se, že jsem se kdy dokázal radovat z jeho strážní a z jeho bolestí. Život k němu spravedlivý nebyl. Mrzký kousek mu provedl již tím, že z něho utvářel tvora tak ubohého a jen samé mrzké kousky mu prováděl stále dál. Měl vůbec nějakou možnost stát se něčím lepším, než byl? A zrovna jako by odpovídal na mé nevyslovené myšlenky, znovu zakvílel:

"Nikdy nic dobrého mě nepotkalo, nikdy nic ani napůl dobrého! Kdopak se staral, abych já chodil do školy, nebo jestli si někdy kapku nacpu žaloudek, kdopak mi aspoň sem tam utřel nos, když jsem byl ještě mrně, co? Kdo mi jakživ kapku pomoh, co? Kdo, kdo, povídám!"

"Pusťte to z hlavy, Tommy," řekl jsem mu a položil jsem mu přátelsky ruku na rameno. "Hlavu vzhůru! Všechno se k lepšímu obrátí. Máte ještě před sebou dlouhá léta a můžete se vypracovat a stát se, čím budete chtít."

"To je lež, zatracená lež!" křikl mi do očí a shodil mou ruku s ramene. "Jenom lež a vy to víte sám. Já jsem už udělanej, a jen ze samejch vejškrabků a zbytků. Copak s vámi je hej, Humpe. Vy jste se narodil jako pán. Nepoznal jste, co je to hlad, neuspával jste se brekotem, když vám v břicho hryzlo a hryzlo, jako byste tam měl zavřeného potkana. Z toho nic kloudného nikdá nevyleze. I kdybych byl hned vod zejťka třebaš prezidentem Spojenejch států., jakpak by mi to zaplnilo žaloudek aspoň za jedinkrát z těch časů, když jsem byl děťátko a běhal jsem s prázdným břichem?"

Jakpak by to bylo možný, povídám, co? Narodil jsem se do trápení a do mizerie. Prodělal jsem horší trápení než deset jinejch dohromady. Polovičku setsakramentského života jsem proležel po špitálech. Zimnice mě složila v Aspinwallu, v Havaně a v New Orleansu. Málem bych byl umřel na kurděje a šest měsíců jsem s tím hněl v Barbadoesu. Neštovice v Honolulu, obě nohy přeražené v Šanghaji, zápal plic v Unalašce, tři přeražené žebra a celý vnitřnosti zkroucený ve Frisku. Tak jsem teďka tady. Jen se na mě podívejte! Ať se jen na mě někdo podívá! Žebra zas už vodkopaný vod hřbetu. Než bude tlouct vosum zvonů, začnu plivat krev. Jak se mi tohleto jednou vynahradí, ptám se, co? Kdo mi to, co? Pámbu? Jak mě pámbu musel mít nerad, hned když mě vůbec nechal upsat na plavbu v tomhle prachzatraceným světě!"

Takové tirády proti osudu pokračovaly potom hodinu a možná déle, ale nakonec se zabral do práce, kulhal a sténal, z očí mu svítila nenávist k všemu stvoření. Nicméně však diagnosu si udělal vcelku správnou, protože mu chvílemi bylo velice špatně, zvracel krev a trpěl silnými bolestmi. A jak sám řekl, bůh tak ho nenáviděl, že ho ani umřít nechtěl nechat, nebol konec konců se mu přece jen dařilo lépe a lépe a začal zas prospívat a byl zlomyslnější než dřív.

Ale několik dalších dní musilo ještě uplynout, než se vyploužil na palubu Johnson a napůl bez zájmu se dal do svých povinností. Nebyl ještě zdrav a několikrát jsem si všiml, že nahoru na plachty vylézá s bolestí, nebo stojí u kormidelního kola a hrbí se bolestnou únavou. Což však bylo nehorší, zdálo se, že to také zlomilo jeho ducha.

Před Vlkem Larsenem se choval ubožácky a před Johansenem se div neplazil. Docela jinak se choval Leach. Ten si chodil po palubě jako tygří kotě a nezakrytě vyzařoval nenávist jak vůči Vlkovi Larsenovi, tak vůči Johansenovi.

"Však já tě ještě voddělám, ty šmatlavej Švejdo jeden," zaslechl jsem jednou večer na palubě, jak zahučel na důstojníka.

Ten kapitánův zástupce mu ve tmě spílal a hned potom jakýs vržený předmět udeřil do stěny kuchyně ostrým klepnutím. Kletby a výsměšný chechtot, a když se venku všechno utišilo, vykradl jsem se tiše na palubu a našel jsem těžký nůž zaseknutý špičkou na tři centimetry do tvrdého trámu. Za několik minut zástupce kapitánův vyšel a tápavě jej hledal, já však jsem jej tajně vrátil nazítří Leachovi. Když jsem mu nůž podával, jen se zazubil, ale v tom úšklebku bylo víc upřímného vděku než ve spoustě slovních díky, běžných u lidí mé společenské vrstvy.

Nepodoben v tom nikomu druhému ze všech lidí na palubě, stál jsem tu teď mezi nimi bez jediného a jakéhokoli nesváru s kýmkoli z nich. Se všemi jsem vycházel dobře. Lovci mě možná jenom snášeli, ale žádný z nich mě neměl v nelásce, kdežto Čoud a Henderson, zotavující se na palubě pod závěsem z plachtoviny a pohupující se ve dne v noci ve visutém lůžku, ujišťovali mě oba svorně, že jsem lepší než kterákoli kvalifikovaná sestra z nemocnice a že na mne budou pamatovat na konci plavby při výplatě. (Jako bych byl od nich potřeboval peníze! Já, který jsem si je mohl koupit se vším jejich majetkem a celý ten škuner s celým vybavením třebaš dvacateronásobně.) Byl mi však uložen úkol ošetřovat jejich rány a vyplát je z nich, a tak jsem je vyplával, jak nejlépe jsem uměl.

Vlk Larsen prodělal další záchvat bolestí hlavy, který ho držel dva dny. Musil ukrutně trpět, protože mě k sobě zavolal a uposlechl mých příkazů s trpělivostí nemocného dítěte. Jenže mu zřejmě žádný z mých prostředků nepomáhal. Na můj návrh však přestal kouřit a pít; proč však tak velkolepý živočich, jako je on, má vůbec trpět bolestmi hlavy, je mi záhadou.

"Je v tom prst boží, to vám řeknu," vyslovuje se o tom Louis. "Je to boží navštívení za jeho bezcitný skutky a je v tom ještě vo moc víc a ještě to přijde, nebo by -"

"Nebo?" pobízeli jsem ho.

"Pámbu podřimuje a nekoná svou povinnost, i když bych já tohleto říkat neměl."

Mýlil jsem se, když jsem pravil, že vycházím se všemi dobře. Nejenom že Thomas Mugridge nepolevuje ve staré nenávisti, nýbrž dokonce objevil novou příčinu, aby mě nenáviděl ještě víc. Trvalo mi hezkou chvíli, než jsem to

rozluštil, nakonec však jsem objevil, že je to tím, že jsem se dovedl šťastněji narodit - "narodil jsem se jako lepší pán", jak on to vyjadřuje.

"A pořád ještě žádné další mrtvoly," popichoval jsem Louise, když se Čoud a Henderson bok po boku v přátelské rozprávce po prvé procházeli po palubě.

Louis mě přeměřil svými chytrými šedými očima a zavrtěl významně hlavou. "Bouře se už hrne, to vám řeknu, a bude to pěkně k plachtám a k zdvihacím provazům; všichni muži na palubu, až se to rozfouká. Cítím to v kostech už dlouho a teď zrovna jako bych vymakával ráhnoví a lanoví za černý noci. Už je blízko, blízoučko."

"Kdo bude první?" ptal jsem se.

"Určitě ne tlustej Louis, za to vám ručím," smál se. "Protože to mám v kostech a vím, že vod teďka za rok se zakoukám do očí starý maminky, unavených vod vyhlížení na moře po všech pěti synech, co moři věnovala."

"Co vám zas povídal tenhle?" ptal se mě za chvíli naléhavě Thomas Mugridge.

"Že pojede zas jednou ponavštívit maminku," odpověděl jsem diplomaticky.

"Já žádnou jakživ neměl," podotkl na to Londýňan a zadíval se mi beznadějnými očima bez lesku do mých očí.

#### KAPITOLA 14

Začíná mi svítat, že jsem nikdy dosud neuměl náležitě ocenit ženskou polovinu lidstva. Konečně, třebaže jsem nikdy příliš netrpěl na milosti a lásky, pokud se pamatuji, přece jsem dosud nikdy nezůstával mimo sféru žen. Stále jsem měl okolo sebe matku a sestry a vždy jsem se snažil jim uniknout; neboť mě až k zlosti sužovaly věčnými starostmi o mé zdraví a občasnými nájezdy do mého doupěte, kde potom můj na pohled chaotický pořádek obracely do úpravného zmatku, ale s menší mírou řádu, třebaže to na pohled vypadalo jako pěkně uklizené. Když s tím byly hotovy, nemohl jsem nikdy nic najít. Nyní však, běda mi, nyní by mě blažil pocit jejich blízkostí, onen šust a šum jejich sukní, který se mi dřív tak do hloubi srdce protivil. Jsem přesvědčen, dostanu-li se vůbec jakživ domů, že už na ně nikdy nebudu podrážděn. Mohou mě mořit medicínami a veškerou péčí ráno, v poledne i večer, mohou prach utírat a vymetat a uklízet v mém doupěti každou minutu každého dne a já se jen opřu zády v křesle a budu se na to všechno dívat a vděčný budu, že mám matku a několik sester.

Z takového vzpomínání jsem se najednou podivil. Kde že jsou matky těchto asi dvaadvaceti mužů na Přízraku? Připadá mi to nepřírozené a nezdravé, jsou-li muži tak zúplna odděleni od žen a potloukají se světem jen sami a stále jen mezi muži. Nevyhnutelně z toho vzchází hrubost a zdivočení. Tito muži zde by měli mít manželky a sestry a dcery; potom by uměli být laskaví, něžní a soucitní. Je to s nimi tak, že ani jediný není ženat. Léta letoucí se žádný z nich nedostal do společnosti slušné ženy, ani pod vliv, ani k povznesení, které neodolatelně z takových příbuzných vyzařuje. Jejich životu se nedostává rovnováhy. Jejich mužnost, sama o sobě surová, rozvíjí se přespříliš. Druhá, duchovnější stránka jejich osobnosti zakrněla vlastně odumřela.

Je to společnost celibátníků, kteří se hrubě střetávají a od věčných třenic jsou den ze dne otrlejší. Někdy mi připadá takřka nemožné, že vůbec kdy měli matky. Skoro by se zdálo, že je to jakýsi zpola zvířecí a zpola lidský rod, zvláštní rod, u něhož se pohlaví nevyskytuje; že je vysedělo slunce asi jako želví vajíčka, nebo že se jim dostalo života ještě nějakým jiným pokoutním způsobem; a oni jen celé své dny kvasí v surovosti a zlobě, aby nakonec umírali stejně nepěkně, jako žili.

Se zvědavostí zaměřenou tímto novým směrem představ hovořil jsem včera večer s Johansenem - byla to první neslužebná slova, jimiž mě ráčil od začátku plavby poctit. Tedy Johansen odejel ze Švédska ve věku osmnácti let a teď je mu třicet osm, a celý ten dlouhý čas nebyl ani jednou doma. Před několika lety se potkal v námořnickém hotýlku v Chile s krajanem ze své vsi, takže se dověděl, že má matku dosud naživu.

"Musí být už teďka pořádně stará," říkal, nahlížeje uvážlivě do kompasnice. Vrhл pronikavý pohled na Harrisona, který seděl u kola a kormidloval o celý bod z kursu.

"Kdy jste jí naposledy psal?"

Vypočítával si to z paměti nahlas. "To máme v jednaosmdesátém; ne - dvaosmdesátém, co? nebo ne v třiaosmdesátém? Ba, v třiaosmdesátém. Před deseti lety.

Z mňavého přístavu na Madagaskaru. To jsem dělal na obchodních.

Víte, to máte tak," spustil, jako by oslovoval svou opuštěnou matku přes celou polovinu zemské koule, "rok co rok jsem se chystal domů. Tak nač psát? Přece už za rok. A rok co rok se zas něco stalo a já nejel. Ale teď jsem důstojník a seberu ve Frisku vejplatu, bude to snad až pět set dolarů, upíšu se na plachták kolem Hornova mysu do Liverpoolu a tím našetřím ještě zas trochu peněz; a potom už si cestu domů zaplatím. A matka už nebude muset pracovat."

"Což ona pracuje? I teď? Jak je stará?"

"Asi sedmdesát," odpověděl. A potom vychloubačně: "My tam u nás pracujeme vod narození až do smrti. Proto jsme tak dlouho živi. Já se dožiju sta let."

Nikdy na tento rozhovor nezapomenu. Byla to poslední slova, která jsem od něho slyšel. Možná, že to také byla jeho vůbec poslední slova. Neboť, když jsem seběhl dolů do kajuty, abych se uložil k spánku, řekl jsem si, že je dole na spaní příliš dusno. Byla tichá noc. Dostali jsme se již z pasátu a Přízrak se prodíral vpřed jen tak asi rychlostí jednoho uzlu za hodinu. Mučen dusnem té tiché noci, sbalil jsem pokrývku a podušku pod paži a vyšel jsem na palubu, Jak jsem procházel mezi Harrisonem u kola a kompasnicí, která byla připevněna na nástavbě kajuty, všiml jsem si, že tentokrát kormidluje plné tři body z kursu. Domníval jsem se, že usnul, a chtěl jsem ho uchránit důtky nebo něčeho ještě horšího. Promluvil jsem naň. On však nespál. Oči měl dokořán a vyjeveně zíral. Připadal mi jako pomatený a nebyl schopen mi odpovědět.

"Co je s vámi?" zeptal jsem se. "Není vám dobře?" Zavrtěl hlavou a s hlubokým vzdechem, jako by se probouzel, popadal zas normální dech.

"Měl byste se teda hledět přidržet správného kursu," vytkl jsem mu chybu.

Pootočil kolem o několik kolíků a viděl jsem, jak se směrovka busoly zvolna přitáčí k severo-severo-východu a s lehkým třepotáním se ustaluje.

Nadhodil jsem si své lože pod paží a chystal jsem se vykročit, když jsem koutkem oka zachytil nějaký divný pohyb a zahleděl jsem se na zábradlí zádě. Šlachovitá ruka, mokrá, až s ní kapalo, zachytila se tam zábradlí. Druhá ruka se tam vynořila z tmy vedle první. Díval jsem se jako očarován. Jakou návštěvu z temnot mořských hlubin uvidím? Ať cokoli to bylo, věděl jsem, že se šplhá na palubu po šňůře rychloměru. Uviděl jsem hlavu, mokré splhlé vlasy, vynořovala se a už bylo vidět s nikým nezaměnitelné oči a tvář Vlka Larsena. Pravou tvář mu do červena barvila krev, prýšticí z tržné rány na hlavě.

Rychlým vzepětím se vytáhl na palubu, postavil se na nohy a současně se rychle ohlédl na muže u kola, jako by se chtěl přesvědčit, kdo to je a že se ho netřeba obávat. Mořská voda s něho stékala proudem. Docela slyšitelně chrčela, až mě to děsilo. Přikročil ke mně a já jsem se bezděčně schoulil a couvl jsem, neboť jsem mu viděl na očích nepopsatelný výraz zabijáctví.

"To nic, Humpe," oslovil mě tiše. "Kdepak je náš důstojník?"

Zavrtěl jsem hlavou.

"Johansene!" zavolal tlumeně. "Johansene!"

"Kde je?" zeptal se Harrisona.

Mladík se již zřejmě vzpamatoval, protože odpověděl dosti vyrovnaně: "Prosím nevím, pane. Před chvílí jsem ho viděl odcházet k přídi."

"Já jsem také šel k přídi. Ale mohl jste vidět, že jsem se nevrátil tudy, kudy jsem odcházel. Dovedete si to vysvětlit?"

"Musil jste se dostat nějak přes palubu, prosím, pane."

Já jsem se kapitána zeptal: "Neměl bych se po něm podívat do podpalubí, prosím, pane?"

Vlk Larsen zavrtěl hlavou. "Tam byste ho nenašel, Humpe. Ale můžete být k něčemu. Pojdte. O tu pokrývku se nestarejte. Nechte to tady."

Šel jsem v patách za ním. Na lodním středě se nic ani nehnu.

"Zatracení lovci," prohodil. "Jen tloustnou a tak sprostě lenoší, že nedokážou odstát ani čtyřhodinovou směnu." Ale na stříšce kotce pro mužstvo na přídi jsme našli tři spící námořníky. Obracel je a díval se jim do obličeje. Byla to směna na palubě a na této lodi bylo zavedeno, že v klidném počasí může směna na palubě spát, ovšem s výjimkou důstojníka, muže u kormidla a muže na vyhlídce. "Kdo má vyhlídku?" ptal se kapitán důrazně.

"Já, prosím, pane," odpověděl Holyoak, jeden z oceánských námořníků, a hlas se mu lehce chvěl. "Zdřím jsem jen zrovna teďka. Promiňte prosím, pane. Víckrát to neudělám."

"Zahlédl jste něco na palubě nebo zaslechl?"

"Ne, prosím, pane, já -"

Ale Vlk Larsen již odcházel, jen znechuceně zachrčel a námořníka nechal. Ten si jen s překvapením protíral oči a divil se, že vyvázl tak snadno.

"A teď tiše," varoval mě Vlk Larsen šepem, když se předkláněl do poklopu kotce a chystal se tam sestoupit. S bušícím srdcem jsem ho následoval. Nevěděl jsem teď o nic lépe, co se bude dít, než jsem věděl prve, co se vlastně stalo. Ale krev byla prolita a jistě to nebyl žádný rozmar Vlka Larsena, když se octl přes palubu s rozraženou lebkou. Krom toho lodní důstojník byl najednou nezvěstný.

To po prvé jsem sestupoval do kotce pro mužstvo na přídi a tak brzy nezapomenu na první dojem. Ta místnost pro mužstvo byla vtesána přímo do přídě škuneru, takže měla tvar trojúhelníku a na všechny tři strany byly připevněny kavalce ve dvou řadách nad sebou, vcelku dvanáct lůžek. Kotec nebyl o nic větší než chodbová ložnice ve velkoměstském předměstí bída, ale bylo tu napěchováno dvanáct lidí a ti zde jedli a spali a konali všechny životní úkony. Neměl jsem doma ložnici nijak velikou, přece však by se do ní vešlo snad deset takových kotců, a uvážím-li výšku stropu, v celkové kubatuře snad i dvacet.

Páchlo tu kyselou zatuchlinou a v matném světle rozkymáčené lodní lampy jsem viděl všechny prostory volných stěn do posledního ždíbce ověšené námořnickými holínkami, nepromokavými obleky a vůbec špinavými i čistým šatstvem všeho druhu. Všechno se to s každým hupem lodi kývalo sem a tam a vydávalo to šustění, asi jako když se třou ve větru větve stromu o střechu nebo o zed'. Někde narážela na stěnu bota hlučnými nepravidelnými nárazy; a třebaže bylo moře té noci mírné, nepřestával znít koncert vrzajících trámů a hlavic žebních pažeb, provázených dutými hlubinnými zvuky pod podlahou.

Spáčům to nevadilo. Bylo jich tu osm - obě směny dole mimo službu - a vzduch zde houstl teplem a výpary jejich dechu, uši zaléhaly hlasité chrápání; vzdechy a tlumené stony, neklamně důkazy nočního odpočinku živočišných lidí. Ale spí opravdu? A všichni? Nebo spali všichni už prve? To zřejmě Vlk Larsen usiloval vypátrat - zjistit muže, kteří spánek předstírají a nespí, nebo nespali ještě před malou chvílí. A dal se do toho tak, že mi to připomínalo jednu povídku z Boccaccia.

Vyndal lampu z rozkymáčeného závěsu a podal mi ji. Začal od prvního lůžka na samé přídi na pravoboku. V hořejším ležel Ufty-Ufty, domorodec z Tahiti, jímž v Americe říkají Kanakové, a jméno Ufty-Ufty dostal tento skvělý námořník hnědavé pleti od mužstva na lodi. Spal na zádech a oddychoval tiše jako žena. Jednu ruku měl pod hlavou; druhou položenou na pokrývce. Vlk Larsen ho vzal palcem a ukazováčkem za zápěstí a počítal mu puls. Kanaka se přitom probudil. Probouzel se právě tak něžně, jako spal. Nepohnul jediným údem. Pouze oči se mu pohybovaly. Vyšlehlý náhle dokořán otevřeny, veliké a černé, a bez mžiknutí se na nás upřely. Vlk Larsen si přiložil prst na rty na znamení, že potřebuje mlčení a ticho, a oči Kanakovy se opět zavřely.

V dolejší lůžku ležel Louis, velký, tlustý, zahřátý a zapocený, spal nepředstíraně, jaksí úporně. Když ho Vlk Larsen uchopil za zápěstí, zavrtěl se polekaně a prohnul se v těle, až spočíval na okamžik jen na patách a na ramenou.

Pohyboval rty a zamumlal záhadné výroky:

"Shilling stojí čtvrták; ale dej si pozor na troják, nebo ti ho putykář strčí místo šoufku."

Potom se převalil na bok a s hlubokým vzdechem, jakoby sténavým vzdechem říkal:

"Šest pencí je šoufek a shilling je vočko; ale co je to korunáč, to zas nevím."

Uspokojen, že Louis i Kanaka spí opravdu a poctivě, přešel Vlk Larsen k dalším dvěma lůžkům na pravoboku, nahoře i dole obsazeným, a ve světle lodní lampy jsem tam spatřil Leache a Johnsona.

Jak se Vlk Larsen sehnul k dolnímu lůžku, aby zkontroloval Johnsonův puls, a já jsem zůstal stát vzpřímen s lampou v ruce, viděl jsem, jak Leach pokradmu nadzdvihuje hlavu a snaží se nahlédnout přes okraj lůžka a podívat se, co se děje.

Určitě vytušil záměry Vlka Larsena a nabyl jistoty, že bude odhalen, protože mi okamžitě vyrazil lampu z ruky a kotce zůstaly ve tmě. Určitě také v též okamžiku skočil rovnou dolů na Vlka Larsena.

První zvuky zazněly jako srážka býka s vlkem. Slyšel jsem nesmírně zuřivý řev Vlka Larsena a Leachovo zavrčení znělo zoufale, krev z něho stydla v žilách. Johnson se k němu musil okamžitě připojit, což dokazovalo, že jeho schliplé a podlézavé chování na palubě v několika posledních dnech byl jen dobře vypočtený, záměrný klam.

Z této rvačky ve tmě jsem byl tak přemožen hrůzou, že jsem se opřel o žebřík, třásl jsem se po celém těle a nebyl jsem schopen vylézt na palubu. A opět mi bylo tak špatně od žaludku, jako po každé při pohledu na tělesné násilnosti.

Tentokrát jsem nic neviděl, ale zato jsem slyšel rány měkký drtivý zvuk těla narážejícího na tělo druhého. Potom hluk propletených mužských postav padajících na podlahu, těžký, namáhavý dech a prudké odhekávání z náhlé bolesti.

Ve spiknutí proti kapitánovi a důstojníkovi bylo jistě víc účastníků, protože jsem z těch zvuků neklamně poznával, že se k Leachovi a Johnsonovi rychle přidávají ještě další námořníci.

"Podejte mi někdo nůž!" křičel Leach.

"Bij ho do hlavy! Vraž mu mozek z palice!" volal Johnson.

Ale Vlk Larsen již od toho prvního výkřiku zůstal zticha. Bojoval o život v urputném mlčení. Byl na tom zle. Sražen hned v prvním okamžiku, nebyl s to dostat se znovu na nohy a přes všechnu jeho nesmírnou sílu jsem si uvědomoval, že mu nezbyvá naděje na vyvážnutí.

Prudkost zápasu mi rváči dokázali s přesvědčivou názorností; byl jsem zmítajícími se těly sražen a utržil jsem několik modřin. Podařilo se mi však ze zmatku vylézt, a zalezl jsem do prázdného dolního lůžka, abych nepřekážel.

"Všichni do toho! Už nám neuteče! Už ho máme!" slyšel jsem volat Leache.

"Koho máme?" naléhali otázkou ti, kdož opravdu pokojně spali a probudili se, aniž věděli do čeho.

"Toho zatraceného důstojníka!" Leach lstivě odpovídal hlasem přepjatým a jakoby přiškrceným.

Odpovědělo mu několik hrdel výkřiky radosti a od toho okamžiku měl na sobě Vlk Larsen sedm silných chlapů, protože jsem nepočítal Louise, o němž jsem byl přesvědčen, že se nezúčastnil. Kotec mužstva se proměnil ve včelí úl rozdrážděný lupičským vetřelcem.

"Hola héj! Co je tam dole?" slyšel jsem lovce Latimera, jak volá dolů poklopem s paluby. Z opatrnosti však nesestupoval do toho pekla vášní, které slyšel zuřit dole ve tmě.

"Což mi nikdo nepodá nůž? Krucinál, podá někdo ten nůž?" doprošoval se Leach v první přechodné chvílce poměrného ticha.

Velký počet útočníků vyvolával mezi nimi zmatek. Překázeli si navzájem, kdežto Vlk Larsen, který jediný měl jasný cíl, probíjel se k němu. Jeho cílem bylo zřejmě jen to, aby se probíjoval na podlaže kotce k žebříku pod poklopem. Ačkoli byla úplná tma, sledoval jsem jeho postup podle zvuků. Jenom skutečný obr mohl dokázat, co dokázal on, když se konečně dostal k patě žebříku. Pomalu a po ždibcích a pouhou mohutností svých paží, zatím co celá smečka mužů se namáhala stáhnout ho zpět a dolů, zdvíhal své mocné tělo z podlahy, až konečně vzpřímen stál. A potom zas po ždibcích, krok za krokem, tu nohou, tu rukou, pomalu se dral po žebříku vzhůru.

Až teprve sám konec jsem také viděl. Nebot Latimer, když konečně odběhl pro lucernu, přidržel ji tak, že svítila poklopem dolů. Vlk Larsen byl již skoro nahoře, třebaže ho vidět nebylo. Viděl jsem jen změtené množství mužů, jak na něm visí. To celé mnohočlenné těleso se kroutilo a svíjelo, jako obrovský pavouk s mnoha nohami, pohupovalo se to sem a tam s pravidelným kýváním lodi. A stále a stále, krok za krokem, s dlouhými přestávkami, celá ta masa vystupovala. Jednou se to všechno zapotácelo, jako by už už mělo sletět opět zpátky, odervané ruce se však znovu sevřely, udržely se a stále dál masa stoupala.

"Kdo je to?" křikl Latimer.

V paprscích lucerny jsem rozeznával jeho rozpačité zaraženou tvář, jak mžoural dolů.

"Larsen," slyšel jsem přidušený hlas ze změtené masy. Latimer natáhl volnou paži dolů. Viděl jsem, jak od žebříku vyletěla ruka a chopila se ho. Latimer táhl a další dva kroky zdola se povedly kvapem. Potom se idola vztáhla druhá Larsenova ruka a zachytila se obruby poklopu. Masa námořníků se zhoupala volně od žebříku, jak stále ještě křečovitě svírali unikajícího nepřitele. Teprve potom po jednom začali odpadávat, jak je se sebe strhával o ostrou hranu poklopu, srážel je také nohama. Ted už měl volný prostor a mocně kopal. Leach odletěl poslední, spadl s celé výše od horní hrany poklopu a narazil hlavou a rameny na své spoluplavce, válejší se u paty žebříku. Vlk Larsen a lucerna zmizeli a zůstali jsme znovu ve tmě.

#### KAPITOLA 15

Za mnohých kleteb a četných stonů se začínali námořníci pod žebříkem stavět na nohy.

"Rozsviňte někdo lampu, mám vyvrtnutej palec," promluvil jeden. Byl to Parsons, snědý, mrzoutský chlap, kormidelník z člunu lovce Standishe, v němž byl Harrison veslařem.

"Najdeš ji dole u hran, kutálí se někde," radil Leach, usedaje na okraj kavalce, na němž jsem se skrýval. Následovalo tápavé hledání, škrtání zápalek a nakonec lodní lampa vzplála matně a čadivě a přízračné světlo odhalilo muže,

přecházející tu bosýma nohama a ošetřující své rány a modřiny. Ufty-Ufty vzal za Parsonsův palec, prudce zaň zatáhl a srovnal jej zpět do kloubu. Všiml jsem si přitom, že Kanaka má klouby rukou po celé šíři odřený na kost. Ukazoval je, zubil se a svítil bělostnými zuby, vykládal, že si toto zranění způsobil mohutnou ranou do Larsenových úst.

"Tak tos byl ty, koukněme se, ty žebroto černá, ty?" ptal se bojovně Kelly, Američan irského původu, dokař, který konal svou první plavbu na širé moře a byl veslařem v Kerfootově člunu.

Jak vyslovil onu otázku, vyplivl plná ústa krve a zvyrážených zubů a naklonil se rozkohoutěnou tváří k Ufty-Uftymu. Kanaka uskočil k svému lůžku a skokem se vracel, mávaje dlouhým nožem.

"Krucifix, nechte toho, už se mi z vás dělá špatně," zakročoval Leach. Zřejmě měl tady v kotcích přes své mládí a nezkušenost hlavní slovo. "Vodtáhni, Kelly. Uftyho nech bejt. Jak měl, sakra, v tý tmě poznat, že jsi to ty?"

Kelly cosi zamumlal a ustoupil, Kanaka zableskl bílými zuby ve vděčném úsměvu. Byl to krásný člověk, v pěkných tvarech jeho těla bylo takřka cosi ženského a z velikánských očí mu vyzařovala snivost a laskavost, která se zdála v rozporu s pověstí muže usilovných činů, již si zaslouženě dobyl. "Jak se nám jen mohl vyrvat?" tázal se Johnson.

Seděl na hraně kavalce a z celé jeho zhroucené postavy vzházel dojem naprosté sklíčenosti a beznaděje. Po velikém úsilí ve rvačce stále ještě zprudka oddechoval. Košili mu v tahanici beze zbytku servali s těla a krev z rozřáté tváře mu stékala po obnažené hrudi, táhla se rudou čarou až na stehno a skapávala na podlahu.

"Protože je to sám ďábel, jak už jsem ti říkal stokrát," odpověděl mu Leach; nato vyskočil na nohy a zuřil nad svým zklamáním se slzami v očích.

"A ani jeden z vás nedovedl podat nůž!" nařikal stísněně. Ale ostatní mužstvo již propadalo náhlé bázni z následků, které na ně dolehnou, a nedbali ho.

"Jak by mohl vědět, co kdo dělal?" vyslovil to Kelly otázkou a při dalších slovech se rozhlížel okolo sebe vražedným pohledem - "leda by někdo z nás dělal žalobníčka."

"Jak by moh vědět! Hned jak nás ráno zmerčí," odpovídal mu Parsons. "Na tebe mu stačí kouknout akorát jednou."

"Řekni mu, že si paluba nadskočila a vyrazila ti zuby," posmíval se Louis. Byl jediný, kdo vůbec nevstal z kavalce, a zářil teď radostí, že nemá žádných modřin, které by prozrazovaly jeho účast v tom nočním díle. "Jen počkejte, jak vás ráno zhlídne, ty zřízený tlamy celý vaši bandy," chechtal se.

"Řekneme, že jsme mysleli, že je to důstojník," navrhoval kdosi. A jiný: "Už vím, co řeknu - slyšel jsem randál, vyskočil jsem z postele a dostal jsem za to jednu do sanice a tak jsem se vzteky do toho dal. Nepoznal jsem ve tmě, kdo to je a co se děje, a jen jsem do toho mlátil."

"A strefil ses, to se ví, zrovna do mě," doplňoval Kelly a tvář se mu na chvíli rozjasnila.

Leach a Johnson se na tomto rozhovoru nepodíleli a bylo jasné, že jejich spoluplavci na ně hledí jako na lidi, které to nejhorší minout nemůže, kteří propadli osudu a jsou vlastně již mrtví. Leach jejich strachy a výčitky nějakou chvílí snášel. Potom vybuchl:

"Dělá se mi z vás špatně! Jste mi to pěkná sebranka vočumů! Kdybyste mň mlátili hubou a dělali něco rukama, byl by touhle chvílí vyřízenej. Proč ani jeden z vás, ale ani jeden jedinkej proč nedokázal podat mi kudlu? Když jsem tolikrát volal? Je mi z vás zle! Kecáte a kňouráte, jako by vás měl zabít! Sami až moc dobře víte, že vás zabíjet nebude. Nemůže si to dovolit. Tady holečku nejsou žádný agentury ani tuláci na nábreží, a tak vás potřebuje do podniku a potřebuje vás zatraceně nutně. Kdo mu bude veslovat nebo řídit čluny nebo tahat plachty tady na škuneru, když vo vás přijde? To jenom já a tady Johnson máme uřáda. Zalezte teďka do pelechů a držte hubu; rád bych se kapku vyspal."

"No dobrá, dobrá," ozval se Parsons. "Možná teda, že nás nevoddělá, ale vzpomenete si na moje slova, že tadyhle proti tomu korábu bude vodteřka peklo učiněná lednička."

Celou tu dobu jsem s obavami přemítal o šlamastice, v níž jsem se octl. Co se stane se mnou, až tito lidé objeví, že jsem zde? Ani pomyšlení, že bych se dokázal probíjet, jako to udělal Vlk Larsen. A právě v té chvíli zavolal Latimer shora poklopem:

"Humpe! Starej vás volá!"

"Von tu není!" volal v odpověď Parsons.

"Ale jakpak ne," ozval jsem se a vylézal jsem z kavalce a současně se namáhal, aby mi hlas zněl pevně a směle.

Námořníci na mě zděšeně pohlédli. V tvářích se jim zračil mocný strach a ďábelská zloba, pramenící z toho strachu.

"Už jdu!" křikl jsem na Latimera.

"Tak to teda ne!" zvolal Kelly a zastoupil mi cestu k žebříku a jeho pravice se již zdvíhala v neklamném gestu škrtiče.

"Zatracenej hade. Já ti už zacpu hubu!"

"Nech ho běžet!" poroučel Leach.

"Ani za boha ne," zazněla vzteklá odpověď.

Leach se na hraně svého kavalce ani nepohnul. "Povídám ti, nech ho jít," opakoval; jenže tentokrát hlasem tvrdým jako žula a železo.

Ir zaváhal. Vykročil jsem okolo něho a on ustoupil. Od žebříku jsem se ohlédl na ten kruh surových a zlovolných tváří, mžourajících na mne z polotmy. Náhle mně v nitru vyvřela vlna hlubokého soucitu. Vzpomněl jsem si, jak to v nářku vyjádřil Londýňan. Jak je asi bůh nenáviděl, že jim přisoudil taková muka!

"Nic jsem neviděl a nic jsem neslyšel, můžete se spolehnout," řekl jsem jim tiše.

"Povídám vám, že je dobrej," slyšel jsem ještě Leache, jak jsem vystupoval po žebříku. "Nemá starýho vo nic radši než vy nebo já."

Vlka Larsena jsem zastal v kajutě svlečeného a zkrvaveného. Očekával mě. Vítal mě tím svým vrtošivě rozmarným úsměvem.

"Pojďte a dejte se do toho, doktore. Jak tak všechno příznivě ukazuje, budete mít na této cestě bohatou praxi. Nevím, co by si bez vás Přízrak počal, a kdybych byl jen trošku schopn takových vznešených citů, řekl bych vám, že jeho velitel

je vám náramně povděčen."

Už jsem se tou dobou dobře vyznal v uspořádání obsahu dosti jednoduché lékárničky, již byl Přízrak vyzbrojen, a zatím co jsem si ohříval na plotně v kuchyni vodu a připravoval si všechno potřebné na obvazy, přecházel Vlk Larsen okolo, smál se a tlachal a odhadujícím okem si prohlížel svá zranění. Předtím jsem ho ještě nikdy neviděl svlečeného a pohled na jeho tělo mi úplně vzal dech. Žasnout nad tělesností nebylo nikdy mou slabostí toho jsem byl vždy dalek; mám však tak silné umělecké sklony, že jsem uměl tento div přírody ocenit.

Musím se přiznat, že jsem byl očarován dokonalostí linií Larsenovy postavy a tím, co bych mohl nazvat jeho hrůznou krásou. Všiml jsem si mužů v kotcích na přídi. Třebaže někteří měli mocně vyvinuté svalstvo, každý měl nějakou vadu, buď nedostatečně vyvinutý zde a naopak příliš vyvinutý jinde, nebo měl nějakou pokrouceninu nebo ohnutí, které ničilo souměrnost, buď příliš krátké nebo příliš dlouhé nohy, nebo příliš vyčnělé šlachy či kosti, nebo zas naopak něco vyvinuté nedostatečně. Ufť-Ufť jediný měl postavu vůbec aspoň pěknou, avšak i ten, třebaže hezký, byl také stejnou měrou typem, který bych musil nazvat zženštilým.

Vlk Larsen byl však mužným typem, výlupkem mužnosti a ve své dokonalosti takřka božským. Jak přecházel nebo zdvíhal paže, jeho ohromné svaly pod hedvábnou pokožkou přímo poskakovaly. Zapomněl jsem upozornit, že do bronzova byl opálen pouze v obličeji. Ostatní tělo, díky skandinávskému původu, měl bílé jako ta nejbělostnější žena. Pamatuji se, jak zdvihl ruku, hledal hmatem novou ránu na hlavě, a já jsem se díval na dvouhlavý sval zdvižené paže, poskakující ve svém bělostném hávu jako živoucí tvor. Byl to ten dvouhlavý sval, který by mě jednou málem byl rozdrtil do bezživotí, ten, který jsem viděl uštěďřovat nejednu zabijáckou ránu. Nemohl jsem od něho odtrhnout oči. Stál jsem tam znehybnělý a svitek antiseptického obvazu se mi odvíjel z ruky a vláčel se po podlaze.

Povšiml si mne a tu jsem si uvědomil, že hloupě očumuji.

"Krásně vás bůh udělal," vyslovil jsem svůj obdiv.

"Myslíte?" opáčil otázkou. "často mě to také napadlo a rád bych věděl proč a nač."

"K účelu -" začal jsem.

"K užitku," přerušil mě. "To tělo je na to, aby bylo užíváno. Tyto svaly byly udělány, aby svíraly, aby trhaly, aby ničily všechno živé, co se postaví mému životu do cesty. Což nepomyslíte na ty druhé živé bytosti? Také ony mají svaly, takové nebo onaké, také udělané na to, aby svíraly, aby trhaly, aby ničily; a když se postaví mému životu do cesty, tu já svírám, trhám a ničím lépe než ony. To nevysvětluje žádný účel. Jen užitečnost."

"To není nic krásného," namítal jsem.

"Chcete říci, že život není krásný," usmíval se. "A přece říkáte, že jsem krásně udělán. Podívejte se!"

Napjal se v nohou a prohnul šlapky, vzepřel se do podlahy prsty u nohou, jako by se do ní zarýval. Uzly, pruhy a hroudy svalstva se mu svíjely a nabíhaly pod kůži.

"Sáhněte," velel mi.

Byly jako ze železa. A pozoroval jsem také, že se mu bezděčně napíná celé tělo, vypjalo se, jako by zpozornělo; že se mu svaly v hladkých tvarech měkce svíjejí po bocích, po zádech a na ramenou; že maličko nadzdvihl paže a svalstvo se na nich stáhlo, prsty se přiohnuły, až měl ruce jako spáry; a že se mu změnil i sám výraz očí, že se mu v nich najednou objevil výraz pozorné bdělosti, odhadování a zcela nepochybně přísvit bojovnosti.

"Pevnost, rovnováha," pravil a v okamžiku se celý uvolnil a napjaté tělo opět sestoupilo do klidného odpočívání.

"Nohy, které se umí zarýt do země, nohy, na nichž je možno pevně stát a vytrvávat, zatím co paže a ruce, zuby i nehty usilují zabít a nedat se zabít. Účel? Lépe se hodí slovo užitek."

Nepřel jsem se. Uviděl jsem ústrojí primitivního bojovného dravce a podlehl jsem dojmu stejně silnému, jako bych se byl díval na stroje velké bitevní lodi nebo velkého atlantického parníku.

Když uvážím ten zuřivý zápas dole v kotcích na přídi, byl jsem překvapen nepatrností jeho zranění a jsem na to hrdý, že jsem je obvázal dobře. Až na pouhých několik vážnějších ran to byly všechno jen škrábance a modřiny. Rána, kterou si utřil ještě předtím, než sletěl přes palubu, rozrazila mu lebku na několik centimetrů. Tu jsem podle jeho direktiv vyčistil a zašil, napřed ovšem okraje vyholiv břitvou. Potom ještě měl jedno lýtko ošklivě rozdrásané a vypadalo to, jako by ho byl rozerval buldog. Pověděl mi, že se mu do lýtku hned na začátku rvačky zakousl některý námořník tak pevně, že se udržel zuby a byl vyvlečen až na žebřík poklopu, odkud se Vlkovi Larsenovi teprve podařilo ho odkopnout.

"A jen tak mimochodem, Humpe, už jsem se zmínil, že jste obratný člověk a že se hodíte," začal Vlk Larsen, když jsem tu doktorskou práci dokončil. "Jak víte, chybí nám nyní důstojník, kapitánův zástupce. Od této chvíle budete konat služby, dostávat pětasedmdesát dolarů měsíčně a na přídi i na zádi vás budou oslovovat pane Van Weydene."

"Vždyť já - já se, víte přece, že se v mořeplavectví vůbec nevyznám," popadal jsem dech.

"Není vůbec třeba."

"Opravdu nestojím o to, abych byl povyšován," namítal jsem. "Mám život až dost riskantní i v tomto poníženém postavení. Nemám s ničím žádných zkušeností. Ubohá průměrnost má někdy také své výhody, jak jistě nahlédnete."

Usmíval se, jako by už všechno bylo vyřízeno. "Nebudu zástupcem velitele na této pekelné lodi!" vykřikl jsem vzdorně. Obličej se mu zatvrdil a oči se mu zaleskly nelítným třípytem. Šel k dveřím do svého pokoje a řekl jen:

"Nuže, pane Van Weydene, dobrou noc."

"Dobrou noc, pane Larsene," odpověděl jsem chabě.

KAPITOLA 16

Nemohl bych říci, že by mi postavení kapitánova zástupce vyneslo něco příjemného, až snad na to, že jsem již nemusel vykonávat hrubé práce s úklidem. Neměl jsem ani ponětí o těch nejzákladnějších povinnostech důstojníka a bylo by se mi vedlo opravdu zle, kdyby se mnou byli námořníci neměli soucit. Ani dost málo jsem se nevyznal v podrobnostech provazů, lanoví a ráhnoví, nic jsem nevěděl o stahování a rozpínání plachet; ale námořníci se vynasnažili mě poučit - zejména Louis se projevil jako výborný učitel -, a tak jsem neměl se svým podřízeným mužstvem potíží.

S lovci to bylo jiné. Byli, každý v různém stupni, jakž takž s mořem obeznámeni, a teď mě pokládali za špatný vtip. A byl to opravdu vydařený vtip, když já, nejopravdovější suchozemec, najednou jsem zde měl zastávat důstojnické místo kapitánova zástupce; ale být pokládán za špatný vtip od druhých, to bylo něco jiného. Sám jsem si nestěžoval, ale Vlk Larsen vymáhal vůči mně dodržování nejpřísnější námořní etikety - daleko důsledněji než zdvořilost, již se dostávalo ubohému Johansenovi; a za cenu několika výstupů, mnoha hrozeb a po častém reptání nakonec naučil i lovce zdvořilosti. Byl jsem "pan Van Weyden" na přídí i na zádi, a pouze v úplném soukromí mě jenom sám Vlk Larsen někdy oslovoval "Humpe".

Bylo to zábavné. Tak třeba vítr přeskočil o několik bodů, zatím co jsme obědvali, a když jsem odcházel od stolu, kapitán mě oslovil: "Pane Van Weydene, přehodte ji laskavě šikmo na levobok." A já teda vyšel na palubu, kývl jsem na Louise, přivolal si ho, a poučil se od něho, jak se to musí udělat. A hned potom za několik minut, když jsem strávil jeho poučování a celý ten manévr důkladně ovládl, začal jsem vydávat námořníkům rozkazy. Pamatuji se na jeden z prvních takových případů, kdy se Vlk Larsen objevil na palubě právě ve chvíli, kdy jsem začínal vydávat rozkazy. Kouřil svůj věčný doutník a mlčky přihlížel, až byla věc dokončena, a potom kráčel se mnou bok po boku na zád' okolo návětrné strany zvýšené paluby.

"Humpe," řekl, "promiňte, pane Van Weydene, blahopřeji vám. Myslím, že už můžete dát výpověď' nohám svého otce a poslat mu je zpátky do hrobu. Objevil jste své vlastní a naučil jste se na nich stát. Ještě trochu pocvičení s provazy, se stavěním plachet a nějakou tu zkušenost v pořádných bouřích a v takových věcech, a po skončení této cesty můžete velet kterémukoli škuneru pobřežní plavby."

Za tohoto období, od smrti důstojníka Johansena a než jsme dorazili na loviště tuleňů, prožil jsem své nejpříjemnější hodiny na Přízraku. Vlk Larsen byl velmi ohleduplný, námořníci mi všemožně pomáhali a zbavil jsem se nepříjemně dráždivého styku s Thomasem Mugridgem. A osměluji se říci, že jak dny plynuly, objevoval jsem v sobě určitou hrdost na své výkony. Byla to sama o sobě situace docela fantastická - suchozemská krysa zástupcem velitele lodi - a nicméně a přes všechno jsem si vedl dobře; a za toho krátkého období jsem byl na sebe hrdý a naučil jsem se mít rád hup a splav Přízraku pod nohama, jak se vzpínal ve vlnách Pacifiku na sever a na západ tropickými končinami směrem k ostrůvku, kde jsme měli obnovit zásoby pitné vody.

Mé blaho však nebylo bez špatných příměsků. Bylo jen poměrné, jenom období menších miserií, vložené mezi minulé velké miserie a budoucí velké miserie. Protože Přízrak, aspoň co se tklo zájmů posádky námořníků, byl teď d'ábelskou lodí nejhoršího stupně. Námořníci neměli ani chvilku odpočinku nebo pokoje. Vlk Larsen jim nezapomínal ono spiknutí s pokusem připravit ho o život a onen výprask, který utřil té hrozné noci v kotcích na přídí; a nyní tedy ráno, v poledne i večer, a právě tak i celou noc ustavičně se věnoval novému zvláštnímu úkolu, aby jim činil život docela nesnesitelným.

Velmi dobře se vyznal v psychologii maličností, a právě maličkostmi udržoval ustavičně mužstvo v podráždění až na pokraj šílenství. Viděl jsem, jak zavolal Harrisona již z postele, aby šel pořádně uklidit nedbale pohozenou natěračskou štětku, a obě směny odpočívající dole vzbudil a vyhnal na palubu, aby šly s ním a dávaly se, jak to pěkně pořádně musí udělat. Pouhá maličkost, pravda, ale když ji znásobíme tisícerými vynalézavými nápady té zlomyslné hlavy, můžeme si učinit částečně srozumitelnou představu o duševním stavu mužstva na přídí.

Rozumí se, že z toho bylo mnoho repotu a k drobným výbuchům docházelo ustavičně. Padaly rány a stále aspoň dva tři námořníci si ošetřovali zranění, která utrpěli z rukou toho lidského dravce, jejich velitele. Organisované soustředěný útok nebyl možný, ani pomyslit na to námořníci nemohli tváří v tvář úplnému arsenálu palných zbraní v podpalubí a v kajutě. Leach a Johnson se ovšem stali zvlášť vybranými obětmi d'ábelského temperamentu Vlka Larsena, a nad výrazem hlubokého smutku, který se trvale usadil v Johnsonově tváři i v jeho očích, mi srdce krvácelo.

Leach byl dočista jiný. Měl v sobě příliš velký díl dravé šelmy. Zdál se posedlý nenasytnou zuřivostí, která mu nedala na zármutky čas. Rty se mu trvale zkroutily do vzteklého šklebu, který při pouhém spatření Vlka Larsena propukal v hlasité zavrčení, hrůzné a hrozné a - jak pevně věřím - zcela podvědomé. Viděl jsem ho sledovat Vlka Larsena očima, jako dravé zvíře sleduje svého krotitele, a celou tu dobu mu zcela zvířecí vytí zaznívalo z hloubi hrdla a vrčivě se mu chvělo mezi zuby.

Vzpomínám si, jak jednou za jasného dne jsem se ho na palubě zlehka dotkl na rameni, chystaje se dát mu jakýsi příkaz. Byl ke mně obrácen zády a při tom pouhým dotekem mé ruky vyskočil rovnou do vzduchu a ode mne, vrčel a ještě ve skoku obrátil na mne hlavu. Pokládal mě na ten okamžik omylem za muže, kterého tolik nenáviděl.

On i Johnson by byli Vlka Larsena zabili při nejmenší příležitosti, ale vhodná příležitost se nikdy nenaskytla. Na to byl Vlk Larsen příliš chytrý a kromě toho neměli vhodné zbraně. S pouhými pěstmi neměli proti němu naděje. Znovu a znovu si to pěstmi s Leachem vybojovával a ten se nedal a bil se vždy jak divoká kočka, rval se zuby nehty, i pěstí se bil, dokud neklesl a nezůstal ležet natažený vyčerpaním nebo v bezvědomí na palubě. A nikdy se nevyhýbal novému střetnutí. Všechna d'ábelská divokost v něm vyzývala bojovně d'ábelskou divokost Vlka Larsena. Došlo to tak daleko, že stačilo, aby se objevili současně na palubě, a již byli v sobě, kleli a spílali, vrčeli, bili do sebe; a viděl jsem také Leache vrhnout se na Vlka Larsena bez výstrahy a bez provokace. Jednou po něm hodil svým těžkým tesákem z pochvy a jen o kousek minul Larsenovo hrdlo. Jindy zas spustil ocelovou ostrou spojku na lana s křížové příčky na hlavním stěžni. Nebyl to snadný vrh na kolébající se lodi, ale ostrý hrot spojky proletěl s výše pětadvaceti metrů a jen tak tak minul hlavu Vlka Larsena, když ten právě vycházel z dveří kajuty, a zarazil se na pět centimetrů do tvrdých prken paluby. A jindy zas se Leach vkradl do podpalubí, zmocnil se nabitě brokovnice a přechal s ní na palubu, když ho v poslední chvíli Kerfoot zadržel a odzbrojil.

Často jsem si lámal hlavu otázkou, proč ho Vlk Larsen nezabije a neskončuje s tím. Ten však se jen smál a vypadalo to, jako by ho to docela bavilo. Zdálo se, že je v tom jakési koření, něco podobného, co lidé pocít'ují, když se baví s ochočováním dravých šelem.

"Dává to životu vzrušení," vysvětloval mi, "člověka baví, když nese vlastní život jaksi zlehka v jedné ruce. Člověk je od přírody hazardní hráč a život je nejvyšší možná sázka. A čím je sázka vyšší, tím je potěšení větší. Proč bych si měl odpírat potěšení z toho, že vydraždí Leachovu duši do nejvyšší horečnatosti? Konec konců mu tím poskytnu laskavost. Velikost pocitů je vzájemná. On si teď žije vznešeně, královštěji než kdokoli z ostatních v kotech na přidi, i když to ani sám neví. Neboť má něco, co ostatní nemají - má účel, něco dělat a dodělat, plně vyčerpávající cíl, o který usiluje, touhu zabít mě, naději, že se mu to podaří. Vskutku, Humpe, ten mladík si žije do hloubky i do výše. Pochybují, že si jakživo žil tak prudce a čiperně, a docela upřímně mu někdy závidím, když ho tak vidím zuřit až k samým vrcholům vášnivého vydraždění."

"Jenže je to zbabělé, zbabělé!" vykřikl jsem. "Máte v ruce všechny výhody."

"Vezměme nás dva, vás a mne, kdo z nás je větší zbabělec?" položil mi docela vážně otázku. "Když jste v nepříjemné situaci, uzavíráte se svým svědomím kompromis a stáváte se spoluvinníkem. Kdybyste byl opravdu velký a sám sobě věrný, spojil byste se s Leachem a s Johnsonem. Ale vy se bojíte, bojíte se. Chcete žít. Ten život ve vás křičí, že musí žít, ať to stojí cokoli; a tak tedy žijete v hanbě, zpronevěřujete se tomu nejlepšímu, o čem sníte, hřešíte proti celé své ubohé soustavě zásad, a kdyby bylo peklo, mřil byste s tou svou duší rovnou do něho. Žvást! To já hraju statečnější úlohu. Nedopouštím se hříchu, protože zůstávám věrný pobídkám života, který ve mně je. Jsem upřímný aspoň k své duši, a to vy nejste."

V tom, co říkal, byl opravdu osten. Snad opravdu zde konec konců hraju úlohu zbabělce. A čím víc jsem o tom přemýšlel, tím zřejměji se mi vynořovala povinnost k sobě samému, povinnost udělat to, co mi radil, připojit svou sílu k síle Johnsona a Leache a usilovat o jeho smrt. Myslím, že právě tady do toho přistoupilo přísné svědomí mých puritánských předků a pohánělo mě až k úděsným skutkům, posvěcovalo i vraždu jako jednání spravedlivé. Zabýval jsem se tou myšlenkou. Zbavit svět takového netvora by přece byl skutek nejvyšší mravní. Lidstvo by tím činem bylo na tom lépe a šťastnější by bylo, život byl by hezčí a sladší.

Uvažoval jsem o tom dlouho, ležel jsem beze spánku na lůžku a v nekonečném průvodu jsem přehlížel všechny jednotlivé skutečnosti nastalé situace. Hovořil jsem s Johnsonem i s Leachem za nočních služeb, kdy Vlk Larsen zůstal dole v kajutě. Oba ti bojovníci pozbývali naděje Johnson svou vrozenou malomyslností, Leach proto, že se nechával bít v marném zápase a byl již vyčerpan. Stiskl mi však jedné noci vášnivě ruku a říkal mi;

"Myslím, že jste rovně chlap, pane Van Weydene. Ale zůstaňte si, kde jste, a mlčte. Dělejte jen, co musíte, abyste se udržel. My dva už jsme mrtvolky, tolik vím; ale přes všechno vy nám tu a tam můžete dobře posloužit, když to budem nejvíc potřebovat."

A hned nazítří, když se ostrov Wainwright objevil na návětrné straně v ostrém úhlu k boku, Vlk Larsen promluvil prorocky. Napadl Johnsona, sám byl napaden Leachem a právě dokončil výprask obou.

"Leachi," pravil, "vy víte, že vás jednou zabiju, vidíte?" Odpovědělo mu jen zavrčení.

"A co vás se týče, Johnstone, vás už život tak unaví, než s vámi budu hotov, že sám skočíte přes palubu. Uvidíte!"

"To je náznak," dodával stranou jen pro mé uši. "Vsadím se s vámi o měsíční plat, že se podle toho zařídí."

Těšil jsem se nadějí, že jeho oběti si najdou příležitost k útěku, až budeme naplňovat sudy vodou, ale Vlk Larsen si vybral místo velmi dobře. Příznak zůstal na kotvě asi osm set metrů za čarou příboje u zcela opuštěného písčitého pobřeží. Byl to vlastně hluboký a úzký zářez do pobřeží, rokle obklopená sráznými vulkanickými skalami, na které by se nikdo nedokázal vyšplhat. A zde pod jeho osobním dohledem - neboť Vlk Larsen sám vystoupil na břeh - Leach a Johnson naplňovali soudky a váleli je po písku k moři. Neměli nejmenší příležitosti pokusit se o únik na svobodu v některém z člunů.

Pokusili se však o to Harrison a Kelly. Byli posádkou jednoho z člunů a měli za úkol veslovat od škuneru k břehu a zpátky a na každé cestě odvézt jeden naplněný sud. Právě před obědem, když se vydali k břehu s prázdným soudkem, změnili nečekaně směr a hnali se vlevo, aby objeli výběžek, který tu trčel do moře mezi nimi a svobodou. Za jeho úpatím, zpěněným příbojem, ležely hezké visky japonských kolonistů a úsměvná údolí, pronikající hluboko do nitra ostrova. Jakmile by se ocitli v bezpečí, které se tam slibně nabízelo, mohli by oba navždy Vlkem Larsenem pohrdat. Pozoroval jsem, že Henderson a Čoud se celé dopoledne potloukají po palubách, ale teprve teď jsem se měl poučit, proč tu tak vytrvale zůstávali. Doběhli si pro kulovnice a beze spěchu zahájili palbu na uprchlíky. Zcela chladnokrevně ukazovali své přesné střelecké umění. Z počátku hvízdaly kulky neškodně po hladině na obou stranách člunu; když však námořníci dál chtivě veslovali, narážely kulky stále blíž a blíž.

"Teď se dívej, jak seberu Kellymu pravý veslo," holedbal se Čoud a pečlivě zamířil.

Díval jsem se dalekohledem a viděl jsem, jak se po výstřelu označené veslo roztříštilo. Henderson výkon opětoval, když si vybral za terč právě veslo Harrisonovo. Člun viditelně zpomalil. Rychle byla rozbita i zbývající dvě vesla.

Uprchlíci se pokoušeli pádlovat zbylými třískami a také ty jim byly odštěleny rovnou z rukou. Kelly vytrhl z dna člunu prkno a začal pádlovat, ale s výkřikem bolesti prkno upustil, když se mu třísky zadřely do rukou. Tehdy se vzdali a nechali člun volně splavávat, než je druhý člun, vyslaný za nimi Larsenem, vzal do vleku a dopravil je na palubu.

Pozdě odpoledne jsme zdvihli kotvu a odpluli jsme. Neměli jsme už před sebou nic než ty tři nebo čtyři měsíce lovu na tuleních lovištích. Byla to vskutku vyhlídka černá a vykonával jsem svou práci se stísněným srdcem. Na Příznak se snesla úplně pohřební nálada. Vlk Larsen zůstal upoután na loži opět s novým záchvatem své podivné, vražedné bolesti hlavy. Harrison stál netečně u kola, napůl se o ně opíral, jako by ho unavovala váha vlastního těla. Všichni ostatní námořníci byli mrzutí a mlčeli. Kellyho jsem objevil v závětrí předního poklopu s hlavou na kolenou, s lokty okolo hlavy, v posici nevýslovné skleslosti.

Johnsona jsem našel nataženého na přední hraně přístřešku na přidi, zíral upřeně do rozdurděných pěn před hrotem přídě. S hrůzou jsem si vzpomněl na onen náznak, který mu Vlk Larsen nadhodil. Vypadalo zcela pravděpodobně, že ten náznak ponese ovoce. Pokoušel jsem se prorazit začarovaný kruh jeho chmurných myšlenek a volal jsem ho odtud, on

však se na mne jen smutně usmál a odmítl se pohnout.

Když jsem se vrátil na zád, přistoupil ke mně Leach. "Chtěl bych vás o něco poprosit, pane Van Weydene," oslovil mě. "Jestli budete mít to štěstí a dostanete se ještě jakživ do Friska, zašel byste k Mattovi McCarthymu? Je to můj táta. Bydlí na Horním hned za pekárnama Mayfair a má tam obuvnickou dílnu, kterou zná každý, takže ho najdete snadno. Vyřídte mu, že jsem se dožil chvíliček, který mě naučily vyčítat si maléry, co jsem mu nadělal, a všechno, a - zkrátka mu za mě řekněte 'potěš vás pámbu', to stačí."

Přikývl jsem, ale řekl jsem mu; "My se všichni vrátíme do San Franciska, Leachi, a půjdeme k Mattovi McCarthymu spolu."

"Kdybych vám moh tohle věřit," odpovídal a potřásl mi rukou, "ale to nemůžu. Vlk Larsen mě voddělá, to vím; a doufám jenom, že to dodělá rychle."

A jak ode mne odcházel, uvědomoval jsem si v hloubi srdce stejné přání. Protože se to stát musí, nechť se tak stane bez odkladů. Všeobecný smutek zahalil do chmur i mne. Zdálo se, že se nevyhneme nejhoršímu; a jak jsem přecházel celé hodiny po palubě, objevoval jsem, že jsem nakažen hnusnými názory Vlka Larsena. Nač je to všechno? Kde je velikost a sláva života, jestliže dopouští takové marné ničení lidských duší? Konec konců je tento pozemský život jen cosi laciného a špinavého, a čím dřív je to odbyto, tím lépe. Odbýt si to, skoncovat s tím! Také já jsem se opřel o palubní zábradlí a zíral jsem toužebně do moře s jistotou, že dřív nebo později budu klesat dolů a jen dolů chladnými zelenými hlubinami nekonečného zapomenutí.

#### KAPITOLA 17

Je podivné připustit, že přes všechny zlé předzvěsti se nic zvláštního na Přízraku nedělo. Hnali jsme se na sever a na západ, až jsme spatřili japonské břehy a střetli jsme se s velkým stádem tuleňů. Nořilo se z nikomu nepovědomých končin nesmírného Pacifiku a táhlo na sever na své každoroční pouti k hnízdištím v Beringově moři. A k severu jsme táhli s nimi, pustošili jsme je a ničili, odhazovali jsme stažené mršiny žralokům a kůže jsme nasolovali, aby mohly být později zpracovány a aby mohly zdobit půvabná ramena městských krasavic.

Byla to svévolná jatka a všechno jen pro ženy. Nikdo nikdy nejedl ani tulení maso, ani tuk. Po dobrém denním lovu jsme měli paluby plné kůží a mršin, kluzké od krve a tuku, žlaby chrlyly jen červenou špinu a stěžeň, provazy a zábradlí, všechno bylo zastříkáno barvou krve; a mužstvo vypadalo jako řezníci v plné práci u svého řemesla, obnažení, s rukama i pažemi zčervenalýma, činili se s krájecími i stahovacími noži, snímali jimi kožešiny s těch pěkných mořských tvorů, které pobili.

Měl jsem za úkol počítat a zaznamenávat kožešiny, jak přicházely na palubu z člunů, dohlížet na stahování a potom na umývání palub a uklizení všeho tak, jak má spořádaná loď vypadat. Nebyla to práce příjemná. Odporná mé duši i žaludku; a přece mi jistým způsobem toto ovládnutí a vedení mnoha mužů prospívalo. Rozvinul jsem v sobě aspoň tu špetku řídicích schopností, které jsem měl, a současně jsem si uvědomoval, že se otužuji a nabývám potřebného stupně otrlosti, což mohlo být "slečince" Van Weydenovi jenom prospěšné.

A ještě něco jsem začal vychovat: že už nikdy nebudu přesně týž, jako jsem býval. Zatím co mé naděje a má víra v lidstvo přetrvávaly i ničivou kritiku Vlka Larsena, byl nicméně příčinou změn v některých maličkostech. Otevřel mi svět skutečností, o němž jsem vlastně nevěděl vůbec nic a před nímž jsem dříve jen couval. Naučil jsem se dívat zblízka na život takový, jak jej lidé žijí, poznávat, že ve světě je cosi jako nezvratná fakta, vybavit se z říše ducha a myšlenek a oceňovat náležitě také konkrétní a objektivní stránky bytí.

Jakmile jsme se dostali na loviště, vidal jsem se s Vlkem Larsenem víc než kdykoli dřív. Neboť kdykoli nám počasí přálo a octli jsme se vprostřed stáda, vyplulo všechno mužstvo v člunech a na palubě jsme zůstali jen on a já, a ovšem Thomas Mugridge, který nic neznamenal. Ale nebyla to žádná hračka. Šest člunů vyplulo od škuneru a rozvinulo se do vějířovité formace tak daleko, až krajní člun na straně návětrné a poslední člun na straně podvětrné byly od sebe patnáct až pětadvacet kilometrů vzdáleny, a křižovaly po moři stále vpřed, dokud je soumrak nebo nepřízeň počasí nezahnal zpátky. Musili jsme plavit Přízrak pod plachtami hezky pod vítr posledního člunu závětrného, aby všechny čluny měly příznivý vítr k rychlému návratu, kdyby se chystaly přehánky nebo hrozila bouře.

Není to nikterak snadná záležitost pro pouhé dva muže, zejména když vální silnější vítr, ovládnout plachetní koráb, jako byl Přízrak, kormidlovat u kola, stále udržovat vyhlídku na čluny a nasazovat nebo stahovat plachty; tak jsem byl donucen učit se, a učit se rychle. Kormidlování u kola jsem pochytil snadno, ale vybíhat nahoru do lanoví až na křížové spoje a potom vytahovat celou váhu těla jen pažemi, když jsem se octl mimo žebříky a provazové příčky a musil šplhat ještě výš, to již bylo těžší. Ale také tomu jsem se naučil a hodně rychle, protože se mě zmocnila jakási bláznivá touha ospravedlnit se v očích Vlka Larsena, dokázat schopnost i právo žít také jiným způsobem než jenom prací ducha. Ba přišel čas, kdy jsem nacházel radost a potěšení v šplhání nad vrchol stěžeň, kde jsem se držel jen nohama v té výši, jež bere dech, a rozhlížel jsem se po širu moře dalekohledem, pátraje po našich člunech.

Vzpomínám na jeden krásný den, kdy čluny vypluly časně a výstřely lovců byly stále nezřetelnější a vzdálenější a úplně zanikly, když se čluny rozvinuly daleko do širého moře. Vál pouze ten nejlehčí vánek od západu; jenže vypustil svůj poslední vzdech právě v té chvíli, kdy se nám podařilo dostat se do závětří od krajního závětrného člunu. Jeden po druhém - byl jsem nahoře na stěžni a díval jsem se -, všech šest člunů zmizelo za vypuklinou Země, jak se hnaly za tuleni k západu. A my jsme leželi na klidné hladině sotva se pohupující a nemohli jsme za nimi. Vlk Larsen projevil obavy. Barometr klesal a obloha na východě se mu nelíbila. Pozoroval ji ustavičně a bedlivě.

"Jestli se přizene tam odtud," řekl, "hezky silná a náhlá, takže nás dostane do návětrí od člunů, můžeme očekávat, že budeme mít volná lůžka jak v podpalubí, tak i v kotcích na přídi."

Okolo jedenácté hodiny byla najednou hladina moře jako ze skla. V poledne, ačkoli jsme byli v dosti vysokých

severních šířkách, zavládlo úmorné dusno. Vzduch neměl ani stopy svěžesti. Byl horečnatě útlačný a připomínal mi to, čemu se v Kalifornii říká "počasí na zemětřesení". Bylo v tom ovzduší něco zlověstného a jakýmsi nepostižitelným způsobem člověk vychoval, že dojde k nejhoršímu. Zvolna se celá východní obloha zaplňovala mračny, která se začala tyčit i nad námi jako nějaké černé pohoří z pekelných krajin. Tak jasné bylo vidět kaňony, strže a propasti a hluboké stíny v nich, že divák bezděčně hledal bílou čáru příboje a hučící jeskyně tam, kde moře věčně útočí na pevninu. A stále ještě jsme se jen mírně pohupovali a bezvětrí trvalo.

"Tohle nebude žádná přehánka," pravil Vlk Larsen. "Stará matička příroda se dnes postaví pěkně na zadní a rozežene se ze všech sil a tak se rozhučí, že budeme mít co skákat, Humpe, máme-li zachránit aspoň polovičku člunů. Radši byste měl letět nahoru a povolit vrchní plachty."

"Ale jestli se rozhučí a jsme tu jenom my dva sami?" odpověděl jsem otázkou s názvukem protestu.

"Musíme co nejvíc využít první náraz větru a hnát se rychle za našimi čluny, než nám bouře strhá všechny plachty. Potom už je mi všechno docela fuk. Stěžně to vydrží a my dva taky budeme muset, i když toho na nás bude zatraceně moc."

Ještě potrvalo ticho a klid. Ve spěchu a v úzkosti jsme pojedli oběd, mučily mě starosti o našich osmnáct mužů na širém moři za vypuklinou Země a pod nebem zavaleným horami mraků. A mračna se na nás pomalu stahovala. Avšak na Vlk Larsena jako by to nijak nepůsobilo; přece však jsem si povšiml při návratu na palubu, že se mu lehce chvěje chrčící, bylo to takové sotva postřehnutelné, ale prudké rozechvění. Obličej měl přísně vážný, rysy se mu zatvrdily, a přesto v očích - dnes jasné modrých měl zvláštní lesk, jasné a jiskřivé světlo. Napadlo mě, že je jaksi divoce a dravě rozradován; že se těší z hrozícího zápasu; že ho vzrušuje a povznáší vědomí, že se naň hrne veliká chvíležití, kdy přivalí života rozbouří krev.

Jednou, netuše, že to dělá, ani že ho já vidím, rozesmál se nahlas, výsměšně a pohrdavě se smál blížící se bouří. Dodnes ho vidím, jak tam stál jako ten trpaslík z Tisíce a jedné noci před obrovitou postavou zlého ducha. Vyzýval osud a nebál se.

Zašel ke kuchyni. "Kuchto, až budete hotov s mytím nádobí, budu vás potřebovat na palubě. Připravte se na zavolání."

"Humpe," oslovil mě, uvědomuje si, jak okouzleně na něj hledím, "tohleto je lepší než kořalka a tomu právě ten váš Omar nerozuměl. Myslím si, že konec konců žil jen tak napolo."

Západní polovina oblohy se začínala smrákat. Slunce se zamhouřovalo a vytratilo se. Bylo dvě hodiny odpoledne a snášel se na nás strašidelný soumrak, prorážený toulavými nafialovělými světly. A tvář Vlk Larsena v tom fialovém světle stále víc a víc zářila a ve své vznícené představitosti jsem ji viděl v kruhu svatozáře. Spočívali jsme v samém středu nepozemského ticha a kol dokola se kupily příznaky a hrozby blížícího se zvuku a pohybu. Parnaté dusno už bylo nesnesitelné. Na čele mi vyrážel pot a cítil jsem, jak mi v potůčcích stéká po nose. Měl jsem pocit, jako bych omdléval, a zachytil jsem se palubního zábradlí.

A v té chvílce, právě v té chvílce zašvelel okolo ten nejlehčí pohyb vzduchu jako tiché zašeptání. Přilétl od východu a jen jako šelest se zjevil a zmizel. Splhlé plachty se nepohnuly, a přece můj obličej ucítil vzduch jako ochlazení.

"Kuchto," zavolal Vlk Larsen tlumeně. Thomas Murgridge na nás obrátil svou ubožáckou vyděšenou tvář. "Spusťte kladku předního ráhna a přehodte ji na druhou stranu, a když se poddá, rozviňte plachtu celou a kladku zas utáhněte. A jestli mi to zašmodrcháte, tak je to vaše poslední motanina. Rozuměno?"

"Pane Van Weydene, připravte se přehodit hlavní plachty. Potom skokem na vrchní plachty a rozviňte je tak rychle, jak pámbu dovolí - čím rychleji to dokážete, tím to bude snadnější. Co se týče tady kuchty, jestli se nepřičiní, vražte mu jednu do nosu."

Pochopil jsem tu poklonu a těšilo mě, že pokyny pro mne neprovázejí žádné pohružky. Leželi jsme přidi k severozápadu a kapitán hodlal přehodit na opačný bok hned s prvním závanem větru.

"Dostaneme vítr ze čtvrtky," vysvětloval mi. "Podle posledních výstřelů uhýbaly čluny poněkud k jihu." Obrátil se a šel na zád' ke kolu. Já jsem šel k přidi a zaujal jsem své postavení u kosatek. A nové zašeptání větru proletělo a pak ještě jedno. Plachty lenivě zapleskaly.

"Díky bohu všemohoucímu, že nepřiletěla najednou hnedka celá, pane Van Weydene," ulevoval si Londýňan od srdce. Opravdu jsem děkoval bohu, neboť jsem už tou dobou dobře věděl, že se všemi plachtami rozpjatými nás v takovém případě čekala katastrofa. Šepoty větru se měnily v závan, plachty se napínaly, Přízrak se hnul. Vlk Larsen přetočil kolem do ostrého úhlu, k levoboku, a začali jsme se vytáčet. Vítr jsme měli pro tu chvíli přímo v zádi, potřepávání a popraskávání bylo stále silnější a silnější a mé hlavní plachty už chtivě práskaly. Nemohl jsem vidět, co se děje jinde, ale cítil jsem náhlý rozběh a sklon škuneru, jak se tlaky větru měnily za přehazování přední i hlavní plachty. Sám jsem měl plně ruce práce s pohyblivou záporou, s kosátkou a s plachtou na čeleni; jakmile jsem tuto partii své práce dokončil, hnal se Přízrak k jihovýchodu s větrem ze čtvrtky a s veškerou plachtovinou k pravoboku. Nezastavil jsem se, ani abych popadl dech, ačkoli mi od námahy srdce bušilo jako parní perlik, rychle jsem vyšplhal na vrchní plachty, a ještě než vítr příliš zesílil, měli jsme je dobře rozvinuté a spouštěli jsme se dolů. Šel jsem si na zád' pro rozkazy.

Vlk Larsen uznale přikývl a pustil mě ke kolu. Vítr neustále sílil a vlny se zdvíhaly. Celou hodinu jsem kormidloval a každým okamžikem bylo ovládání kola obtížnější. Nebyl jsem valně pocvičen v kormidlování za takové rychlosti a s větrem ze čtvrtky.

"A teď si vyběhněte nahoru s dalekohledem a najděte nějaké ty čluny. Rozehnali jsme se aspoň na deset uzlů a teď už děláme dvanáct nebo třináct. Ta naše stará holka si dovede vyšlápnout."

Spokojil jsem se s křížem na předním stěžni, skoro pětadvacet metrů nad palubou. Jak jsem prozkoumával pustou rozlohu vod před námi, uvědomil jsem si naplno nezbytnost spěchu, jestliže jsme vůbec měli někoho ze svých lidí zachránit. Jak jsem upíral dalekohledem oči do rozbouřeného moře, jímž jsme se hnali, pochyboval jsem dokonce, že by

tu vůbec nějaký člun mohl plavat. Zdálo se nemožné, že by tak křehké plavidlo vydrželo takový nápor větrů a vod. Nemohl jsem plnou sílu větru pocítit, protože jsme ujížděli většinou po větru; avšak s té mé povznesené sedačky jsem měl vyhlídku na Přízrak, jako bych byl od něho oddělen, takže jsem viděl jeho trup v ostrých obrysech na podkladě zpěněného moře, jak se žene vpřed nabitý pudem žití. V některé chvíli se zdvíhal a letěl přes obrovskou vlnu, přičemž utopil zábradlí pravoboku do vody a celou palubu až po poklapy zaplavil divým oceánem. Tehdy ovšem, začínaje od plného výkyvu do návětrí, přeletěl jsem vzduchem závrtnou rychlostí, jako bych se přidržoval obrovského kyvadla obráceného vzhůru nohama, jehož oblouk, aspoň mezi rozkyvy na větších vlnách, musil měřit přes pětadvacet metrů. Jednou mě hrůza takového závrtného rozmachu přemohla a nějakou chvíli jsem tam bezmocně visel, zavěšen rukama nohama, ochablý a roztřesený, neschopen prozkoumávat moře a hledat ztracené čluny, ani uvidět vůbec to rozbouřené moře, hučící pode mnou a řádící, jako by se napínalo ze všech sil, aby Přízrak zničilo a potopilo.

Ale pomyšlení na naše námořníky uprostřed toho spuštění mě vzpamatovalo a pátráním po nich zapomínal jsem na sebe. Po celou hodinu jsem neviděl nic než holé a pusté moře. Až potom, tam, kde zatoulaný paprsek slunce dopadl na oceán a proměnil hladinu v zlostně tekuté stříbro, zahlédl jsem malou černou skvrnku vyhozenou k oblakům, na okamžik viditelnou a hned zas pohlcenou. Trpělivě jsem čekal. A znovu se ten maličký černý bod odrazil na hněvivém třípytu stříbra, jen několik bodů od předního oblouku našeho levoboku. Nepokoušel jsem se volat, ale oznámil jsem novinku Larsenovi máváním paží. Změnil kurs lodi a zamával jsem mu na souhlas, když se mi černá tečka objevila přímo před přídělí.

Začala se zvětšovat a zvětšovala se tak rychle, že jsem si po prvé uznale uvědomil, jak rychle uháníme. Vlk Larsen mi dal znamení, abych sestoupil, a jakmile jsem stanul vedle něho u kola, dal mi příkazy k zatočení, abychom vrazili Přízrak přímo před přídělí do větru.

"A čekejte, že se na nás peklo utrhne," varoval mě, "ale nic na to nesmíte dát. Starejte se jen, abyste udělal svoje a donutil kuchtu zůstat a držet u přední plachty."

Podávalo se mi dostat se na přídělí, bylo však zbytečné vybírat si kudy, neboť návětrné zábradlí se potápělo skoro tak často jako návětrné. Když jsem přikázal Thomasu Mugridgeovi, co má udělat, povylezl jsem tak asi na metr do lanoví na přídělí. Člun byl už teď velmi blízko a docela dobře jsem viděl, že leží přímo proti větru a vlnám a vleče se na vlastním stěžni a plachtě, které hodili na vodu upravené na tak zvanou vodní kotvu. Všichni tři muži vyhazovali z člunu vodu. Každá valící se hora vod je zavalila a zmizeli z dohledu a já jsem po každé s úzkostí čekal, v přímo bolestivém strachu, že se již neobjeví. Potom s ukrutnou neočekávaností člun vyletěl rovnou z rozpěněného hřebenu vlny, špičkou mířil do oblak a odhalil celou délku dna, mokrou a černou, až se zdálo, že se postavil na zadní. Jako v letu jsem zahlédl tři muže, ve zběsilem spěchu vyhazující vodu, když se člun přehoupal a sletěl rovnou do zející hlubiny údolí mezi vlnami špičkou zas dolů a odhaluje své nitro celou délkou od zádi, zdvižené teď takřka kolmo nad špičku. Po každé, když se opět člun objevil, připadalo mi to jako zázrak.

Přízrak náhle změnil kurs, přidržuje se stranou, a mne s úlekem napadlo, že se Vlk Larsen vzdává možnosti záchrany těch tří, že ji pokládá za neuskutečnitelnou. Teprve potom jsem pochopil, že se tak připravuje na zatočení přídělí do větru. Seskočil jsem na palubu, abych byl pohotově. Měli jsme teď vítr docela přesně rovnou v zádech, člun byl od nás daleko a v rovině našeho boku. Ucítíl jsem náhle povolení v tahu škuneru, na okamžik se ztratila všechna napětí a tlaky a zároveň změnu násobil dojem náhlého zrychlení. To se Přízrak zprudka otáčel na patách do větru.

Když se dostal do pravého úhlu k vlnám, vrazil do nás plnou silou vítr, před nímž jsme až dotud unikali. Já jsem na neštěstí stál hloupě proti tomu náporu přímo čelem. Vichřice vyvstala proti mně jako zeď, přepličovala mi plíce vzduchem, který jsem nedokázal vydechnout. A jak jsem chroptěl a dusil se a jak se Přízrak na okamžik válel mezi vlnami bokem a nakláněl se hluboko po větru, zočil jsem obrovskou vlnu vyšlehlou až vysoko nad mou hlavu. Odvrátil jsem se, popadl jsem dech a znovu jsem se podíval. Vlna se tyčila vysoko nad Přízrak a já jsem tak hleděl přímo vzhůru a rovnou do vody. Sluneční paprsek narazil na překocný hřeben a zahlédl jsem ještě záblesk průsvitné a ženoucí se zeleně s pozadím mléčného povlaku pěn.

A pak dopadla, všecko okolo mne se roztřeštilo a všecko se stalo najednou. Dopadla na mne drtivá, omamující rána, nezasáhla žádné určité místo, ale jakoby všude. Od místa, kde jsem se držel, mne ta síla oderval a octl jsem se pod vodou, hlavou mi ještě proběhla myšlenka, že toto je ta hrůza, o níž jsem slýchal, to je ta chvíle, kdy je člověk smeten přes palubu do roklin oceánu. Narážel jsem a bušil jsem celým tělem nevím kam, vrhán bezmocně sem a tam a válen a převrácen, a když jsem již nedokázal zadržovat dech, vdechoval jsem palčivou slanou vodu rovnou do plic. Ale přes všechno a skrze to všechno jsem lpěl na jediné myšlence - musím přehodit zevní kosatku zpátky do větru. Strach ze smrti jsem neměl. Vůbec jsem nepochyboval, že se z toho nějak dostanu. A jak mi to pomyšlení na výkon rozkazu Vlka Larsena utkvělo v omámeném vědomí, zdálo se mi, že ho vidím, jak tam stojí u kormidelního kola v samém středu té divoké spouště, jak se vši mocí a vůlí vzpírá proti vůli a moci bouře a pohrdavě ji vyzývá.

Přitáhl jsem se zprudka k čemusi, co snad mohlo být zábradlí, vydechl jsem a nadechl jsem se opět sladkého vzduchu. Pokusil jsem se vstát, ale narazil jsem hlavou a znovu klesl na ruce a na kolena. Podivnou hrou hmoucích se vod jsem byl smeten až pod přední vrchol krytu kotců do samé špice přídělí. Jak jsem se po čtyřech dral, přešel jsem po těle Thomase Mugridge, který tam ležel jako knouravá hromádka neštěstí. Neměl jsem kdy se mu věnovat. Musím obrátit zevní kosatku.

Když jsem se konečně dostal na palubu, vypadalo to jako konec všeho. Na všech stranách se všechno trhlo a drtilo, dřevo, železo i plachtovina. Jako by měl být celý Přízrak rozdrčen a roztrhán na kusy. Přední hlavní a přední vrchní plachta ztratily obratem vítr, a protože tu nebylo nikoho, kdo by plachtovinu včas stáhl, práskaly jako hrom a trhaly se na pentličky a těžké ráhno lítalo od zábradlí k zábradlí a drtilo vše i sebe na třísky. Vzduch byl plný poletujících trosek, urvané lanoví a opory syčely a svíjely se jak hadi, a tím vším padalo dolů vrátiráhno předního stěžně.

Zápora vrátiráhna mě minula jen o vlas, ale pobídla mě k činu. Snad to naše postavení není ještě tak beznadějně.

Připamatoval jsem si varování Vlka Larsena. On věděl, že se peklo utrhne, a tak se tedy utrhlo. A kde on vězí? Zahlédl jsem ho, jak se dře s hlavní plachtou na středu, jak ji zdvihá do plochého napětí silou svých obrovských svalů, když žád' škuneru byla zdvižena vysoko do povětří a jeho postava se rýsovala na bílém pozadí zpěněného moře. Tohle vše a ještě mnohem víc - celý svět nekonečného chaosu a zpusťování - možná že v pouhých patnácti vteřinách jsem to všechno viděl, slyšel a vnímal.

Nezdržoval jsem se rozhlížením, co se stalo s našim člunem, rovnou jsem vyskočil k zevní kosatce. Kosatka sama již začínala splihávat a volně se pleskat, zčásti se nadouvala a opět vyprazdňovala s prudkým praskotem; ale za obrátů lana, když jsem napřel všechnu svou sílu po každé, kdy povolila, dařilo se mi zvolna ji odtlačovat. Tolik vím; dělal jsem, co jsem mohl. Táhl jsem, až jsem si do krve rozedřel konečky všech prstů; a zatím co jsem napínal a zatlačoval zevní kosatku, pohyblivá zápora a kosatka na čeleni se odtrhly a s rozervanou plachtovinou odhýmely kamsi do nicoty. A stále ještě jsem táhl, čeho jsem dobyt, zadržoval jsem po každé dosažený kus přesunu dvakrát ovinutým lankem, dokud mi další povolení neumožnilo pokračovat. Potom už lano povolovalo snadněji a už jsem měl po boku Vlka Larsena, který se opel po každé, když jsem měl co dělat se sbíráním pronešené partie.

"A teď na uzel!" vykřikl. "A pojďte se mnou!"

Jak jsem šel za ním, všiml jsem si, že přes všechnu zkázu a trosky přetrvává na palubách jakýsi hrubý pořádek. Příznak byl vražen přídi do větru. Stále ještě byl schopen plavby a ovladatelný a také byl zvládnut. Třebaže ostatní plachty byly ty tam, zevní kosatka, převrácená do větru, a hlavní plachta, utažená na plocho, samy stačily Příznak udržet a držely ho přídi proti zuřícím vlnám docela dobře.

Rozhlížel jsem se a hledal náš člun, zatím co Vlk Larsen odepjal kladky na spouštění člunů; uviděl jsem jej na podvčetně straně, jak se zdvihl na velikou vlnu necelých sedm metrů od našeho boku. Tak přesně si to Vlk Larsen vypočítal, že jsme byli snášeni přímo na člun, takže už stačilo jen zahákovat na obou koncích kladku a vytáhnout jej na palubu. Jenže udělat se to nedalo tak snadno, jako se to dá napsat.

Ve špici byl Kerfoot, na zádi Ufty-Ufty a Kelly uprostřed. Jak nás to sneslo blíž, člun se zdvihl na vlně a my jsme klesli do prohlubně, až jsem viděl hlavy těch tří mužů napjatě hledící přes hranu boku na nás dolů. A hned v příštím okamžiku zas moře zdvihalo nás, kdežto oni se propadali hluboko pod námi. Zdálo se nevyhnutelné, že příští vlna vrhne Příznak na ně a rozdrť tu lodičku jak vaječnou skořápku.

Avšak přece jen se mi podařilo v pravou chvíli podat kladku Kanakovi, zatím co Vlk Larsen udělal totéž a na špici podal kladku Kerfootovi. V mžiku byly obě kladky zahákovány a tři muži, obratně využívající převalování plavidel na vlně, všichni současně přeskočili na škuner. Když Příznak vyvalil svůj bok z vlny, byl člun vytažen pevně k hraně, a než se loď převálila na opačnou stranu, měli jsme člun vytažen na palubu a uložili jsme ho dnem vzhůru. Všiml jsem si, že Kerfootovi crčí z levé ruky krev. Nějak mu cosi při té práci rozdrtilo prostřední prst na kaši. On však nedal bolest na sobě ani v nejmenším znát a jako jednoruký jenom pravicí nám pomohl člun připoutat.

"Připravte se přehodit zas tu zevní kosatku zpátky, vy, Ufty!" velel Vlk Larsen hned v té vteřině, kdy jsme dokončili práci s člunem. "Kelly, pojďte na žád' a povolíte hlavní plachtu. Vy, Kerfoote, vy běžte na příď a podívejte se, co se stalo s kuchtou! Pane Van Weydene, vy se vyšplhejte zas nahoru a cestou odřezejte všechny cáry a zbytky!" Když vydal rozkazy, běžel svými zvláštními, tygřími skoky na žád' ke kolu. Zatím co jsem se ze všech sil namáhal na příčných záporách předního stěžně, Příznak se zvolna stácel. Když jsme nyní po druhé sklouzli bokem na vlny a na vítr a do prohlubně mezi vlnami a oceán nás smetl, neměli jsme již plachet, které by mohl vítr urvat. A já na půl cestě ke křížové spojce, přitisknut k stěžni a do lanová plnou silou větru, takže by vůbec ani nebylo fyzicky možné, abych spadl, s Příznakem takřka na samé hraně postaveným a s oběma stěžni ve vodorovné poloze, díval jsem se na palubu Přízraku ne dolů, nýbrž takřka v pravém úhlu ke kolmici. Jenže jsem stejně palubu neviděl tam, kde by být měla, neboť ta byla potopena v divokých přivalech vod. A z těchto vln a vírů jsem viděl vystupovat jen oba stěžně a jejich výstroj, nic víc. Příznak byl pro tu chvíli potopen v moři. Jak se stále víc a víc vytácel a unikl bočnímu tlaku větru i vln, vyrovnával se také v poloze, až prorazil palubou, podobnou hřbetu velryby, opět nad hladinu oceánu.

A potom jsme opět uháněli a v divokém úprku po stejné divoké moři jsme se hnali vpřed, zatím co jsem se držel jako moucha na křížové spojce a prozkoumával jsem oceán a hledal další naše čluny. Za půl hodiny jsem zahlédl druhý, zatopený a převrácený dnem vzhůru. Se zoufalou křečovitostí se člunu přidržovali Jock Horner, tlustý Louis a Johnson. Tentokrát jsem zůstal nahoře a Vlku Larsenovi se podařilo vrazit loď přídi do vichřice, aniž byl zachycen, přivalem s boku. Jako předtím jsme se pomalu snášeli k člunu. Kladky byly připjaty a mužům hozena lana; vyškrabali se na palubu jako opice. Člun sám byl potlučen a na několika místech roztržštěn, jak byl přitažen k boku, než se ho podařilo vytáhnout; ale i ta troska byla pevně na palubě přivázána a zajištěna, neboť ji lze spravit a člun bude ještě sloužit.

A znovu se Příznak stočil a uháněl s vichřicí, když se tentokrát při obrátce tak silně potopil, že jsem byl na několik vteřin přesvědčen, že se již nevynoří. I kormidelní kolo, posazené hodně výš než lodní střed, bylo zaplaveno a znovu a znovu mizelo pod vodou. V těch krátkých chvílkách jsem si připadal podivně sám před jsoucností boží, sám s věčným bohem, zahleděný na spoušť, již dopustil jeho hněv. A potom se kolo vždy zas znovu objevilo a s ním mohutná ramena Vlka Larsena, jeho ruce svírající kolíky a udržující Příznak v kursu podle jeho vůle, on sám jako pozemský bůh vládnoucí bouří, odhazující její padající vody, stršající její vody hněvu a ujíždějící k vlastnímu cíli. Ale jaký div! Jaký zázrak byl v tom všem! Že drobní lidé dovedou žít, dýchat a pracovat, hnát a řídit takové křehké zařízení z dřeva a tkaniny, hnát je takovým nesmírným pozdvižením živlů.

A zas jako prve, Příznak se vytočil z koryta, vyzdvihl opět své paluby z moře a uháněl vpřed s jekotem vichřice v zádech. Bylo již půl šesté a za půl hodiny, když se už den ztrácel v šerém a divokém soumraku, zahlédl jsem třetí člun. Byl dnem vzhůru a po jeho posádce nikde ani stopy. Vlk Larsen opakoval opětovně celý manévř, zadržel z větru a zatočil se do návětrí, aby se opět zvolna snášel k člunu. Tentokrát se však minul cíle skoro o osm metrů a člun nás

minul za zádi.

"Člun číslo čtyři!" zvolal Ufty-Ufty, jehož bystrý zrak dokázal přečíst číslo v té jediné vteřince, kdy se převrácený člun zdvihl z pěn.

Byl to člun Hendersonův a s ním se ztratili Holyoak a Williams, další z party oceánských námořníků. A ztraceni nepochybně byli; člun zde však zůstal a Vlk Larsen se ještě jednou zcela bezohledně pokusil člun zachránit. Sestoupil jsem dolů na palubu a viděl jsem, jak Horner a Kerfoot marně proti takovému pokusu protestují.

"U sta hromů, žádná takováhle bouře, i kdyby rovnou ze samého pekla foukala, nesmí mě oloupit o člun!" hulákal, a třebaže jsme tu stáli všichni čtyři hezky pohromadě a s hlavou nakloněnou, abychom ho slyšeli, zdál se jeho hlas přicházet z nesmírné dálky a zněl jenom chabě.

"Pane Van Weydene!" křičel na mne a já jsem ho slyšel v té vřavě, jako by mi šeptal. "Jděte k té zevní kosatce tady s Johnsonem a s Uftym! Vy ostatní táhněte k zádi na hlavní plachtu! A hezky zčerstva! Nebo vás zavezu až někam do království nebeského! Rozuměno?"

A když zatočil kolem a nasadil kormidlo do ostrého úhlu a příd' Přízraku stejně ostře uhýbala, nezbývalo lovcům nic než poslouchat a udělat v tom riskantním podniku, co se dalo. Jak velké riziko s tím bylo spojeno, pochopil jsem brzy, když jsem se opětovně octl pod bušícím vlnobitím a křečovitě jsem se držel, abych zachránil holý život, železná spony u paty předního stěžně. Síla nárazů vod mi prsty odtrhla a smetla mě k boku a přes zábradlí do moře. Neuměl jsem plavat, ale ještě než jsem se mohl potopit, smetla mě druhá vlna zpátky. Popadla mě něčí silná ruka, a když se Přízrak konečně vynořil, shledal jsem, že vděčím za svůj život Johnsonovi. Uviděl jsem ho, jak se úzkostlivě rozhlíží, a spolu jsme si všimli, že Kelly, který přecházel k přidi poslední, není mezi námi.

Tentokrát, když po prvé člun minul a nebyl již v stejném postavení jako v prvních dvou případech, byl Vlk Larsen nucen uchýlit se k jinému manévru. V běhu po větru s veškerou výstrojí k pravoboku obrátil se a vracel se s přitaženou výstrojí šikmo na levobok částečně do větru.

"Nádhěra!" vykřikoval mi Johnson rovnou do ucha, když jsme se opět vynořili z očekávané záplavy, a věděl jsem, že tu neobdivuje námořnické schopnosti Vlka Larsena, nýbrž výkon samého Přízraku.

Nyní již byla taková tma, že jsme člun ani nezahledli; Vlk Larsen však přidržoval proti větru skrz všechnu tu příšernou vřavu, jako by ho vedl tajemný a neomylný instinkt. Ačkoli jsme byli takřka ustavičně napůl zatopeni, nebylo tentokrát koryta, do něhož by nás vlnobití smetlo, a snášeli jsme se přímo na převržený člun, a než jsme ho dostali na palubu, důkladně jsme ho opět potloukli.

Potom následovaly dvě hodiny strašlivé dřiny. Všichni muži na palubě - dva lovci, tři námořníci, Vlk Larsen a já - všichni jsme skasávali postranní pruhy, nejprve na zevní kosatce a potom na hlavní plachtě. Vrazení přidi do vichřice pod takto zkrácenými plachtami, měli jsme potom paluby poměrně uchráněny od převalujících se vln, zatím co Přízrak nadskakoval po letících velkých vlnách jako korková zátka.

Už na samém začátku jsem si do krve rozedřel konečky prstů a za skasávání jsem pracoval se slzami bolesti v očích. A když jsme byli se vším hotovi, poddal jsem se tomu jako ženská a válel jsem se po palubě bolestí a vyčerpáním.

A zatím již také vytáhli Thomase Mugridge jako utopenou myš zpod předního konce krytu kotev, kde se zbaběle celou tu dobu skrýval. Viděl jsem, jak ho táhnou na záď do kabiny, a teprve tehdy jsem si s úžasem všiml, že kuchyň úplně zmizela. Tam, kde stávala, prostíral se teď čistý kus paluby.

Všichni muži se shromáždili v kajutě, i námořníci, a zatím co se na malých kamnech vařila káva, popíjeli jsme whisky a chroupali suchary. Ještě nikdy v životě mi nebylo sousto tak milé. Přízrak nadskakoval a kymácel se tak prudce, že ani staří námořníci nemohli přecházet, aniž se přidržovali stěn a brlení, a několikrát po výkřicích: "Tak teď už je v pánu!" jsme byli všichni na hromadě na levobočné stěně kajuty, jako by to byla podlaha.

"Čert vem vyhlídku," promluvil Vlk Larsen, když jsme se do syta najedli a napili. "Na palubě se nedá vůbec nic dělat. I kdyby na nás mělo něco narazit, stejně nedokážeme uhnout. Zalezte do pelechů, všichni, koukejte se trochu vyspat." Námořníci vyklouzli a šli na příd', cestou nasadili boční světla. Lovci však zůstali spát v kajutě, neboť nebylo radno otvírat posuvné dveře podpalubí. Vlk Larsen a já jsme společným úsilím a uměním odřízli Kerfootovi rozdrčený prst a pahýl jsme zašili. Mugridge, který si celou tu dobu, co byl rozkazy donucen vařit a podávat kávu a udržovat oheň, stále stěžoval na vnitřní bolesti, nyní přísahal, že má přeražené jedno nebo dvě žebra. Prohlédli jsme ho a zjistili jsme, že má přeražena tři žebra. Ale odložili jsme to s ním na zítřek, hlavně proto, že jsem vůbec nevěděl, jak ošetřovat polámaná žebra, a musil jsem si to napřed v lodní knihovně vyhledat a přečíst.

"Myslím, že to nestálo za to," řekl jsem Vlkovi Larsenovi, "rozbítý člun za život Kellyho."

"Však ten Kelly za moc nestál," zněla odpověď. "Dobrou noc."

Po všem, čím jsme prošli, s nesnesitelně mučivou bolestí v konečcích prstů a s třemi ztracenými čluny, o divokém skočném tanci Přízraku ani nemluvil, byl bych se domníval, že nebudu moci usnout. Ale oči se mi určitě zavřely v té chvíli, kdy jsem hlavou spočinul na podušce, a v naprostém vyčerpání jsem spal celou noc, zatím co Přízrak, opuštěný a neřízený, sám se probojoval bouří.

#### KAPITOLA 18

Na druhý den, zatím co se bouře vybíjela a vysilovala, Vlk Larsen a já jsme biflovali anatomii a chirurgii a nakonec jsme Mugridgeovi žebra ošetřili. A potom, když bouře ustala, křížoval Vlk Larsen sem a tam po té končině oceánu, kde nás zastihla, a také ještě o něco dál k západu, a celou tu dobu mužstvo opravovalo potlučené čluny, šilo nové plachty a zalamovalo je. Potkávali jsme jeden tuleňářský škuner za druhým a navštěvovali jsme se s nimi navzájem. Většinou pátrali po ztracených člunech a právě tak většinou měli na palubách čluny a posádky, které posbírali a které jim nepatřily. Neboť hlavní jádro celého tuleňářského loďstva se táhlo od nás k západu a čluny, do šira a do daleka rozptýlené, mířily v šíleném úprku k nejbližšímu útočišti.

Dva naše čluny, se všemi muži v pořádku, jsme převzali od Cisco, a k obrovské radosti Vlka Larsena a k mému zármutku

převzali jsme Čouda s Nilsonem a s Leachem ze škuneru San Diego. Tak jsme po uplynutí pěti dnů měli jen čtyři nezvěstné, pravděpodobně ztracené a zahynuvší muže - Hendersona, Holyoaka, Williamse a Kellyho - a znovu jsme se dali do lovu tuleňů na křídle velkého stáda.

Jak jsme se táhli za stádem stále k severu, začínali jsme již narážet na obávané oceánské mlhy. Den za dnem byly čluny spouštěny a také pohlcovány, ještě než se dotkly hladiny, zatím co my na palubě jsme usilovně pracovali s ručními sirénami v pravidelných a sjednaných přestávkách, a každé čtvrt hodiny jsme vypalovali kanónek s výstražnou pumou. Čluny se ustavičně znovu a znovu ztrácely a opět se nacházely, ztrácely se a nacházely čluny všech škunerů. Byl zaveden obyčej, že ztracený člun lovil na podíl s tím škunerem, který jej našel a zachránil, ovšem jen tak dlouho, dokud člun nenašel jeho vlastní škuner. Avšak Vlk Larsen, jak se u něho ostatně dalo očekávat, protože mu jeden člun nyní chyběl, zmocnil se prvního bludného člunu a přinutil jeho posádku lovit s Přízrakem a nedovolil jí vrátit se na vlastní škuner ani tehdy, když jsme ho potkali. Nezapomenu, jak s kulovnicí v ruce donutil lovce i jeho dva námořníky skrýt se v podpalubí, když jejich vlastní kapitán míjel naší loď na vzdálenost, co by lehký suchar dohodil, a volal na nás, zda jsme jeho člun nepotkali.

Thomas Mugridge, s podivnou umíněností Inoucí k životu, brzy zas pokulhával okolo a vykonával svou dvojí povinnost kuchaře a chlapce v kajutě. Johnson a Leach byli zastrašováni, týráni a bití jako dřív a očekávali už jen, že skončí svůj bědný život zároveň s koncem loučí sezóny; ostatní mužstvo přitom žilo životem psů. Štvání do dřiny jako psi nemilosrdného pána. Co se týče mne a Vlka Larsena, vycházeli jsme spolu vcelku slušně; třebaže jsem se nikdy nadobro nedokázal zbavit představy, že kdybych se měl zachovat opravdu správně, měl bych ho vlastně při první příležitosti zabít. Nesmírně mě okouzloval a stejně nesmírně jsem se ho bál. A přece jsem si ho nedovedl představit padlého do nemohoucnosti smrti. Byla v něm jakási vytrvalost a odolnost podobná věčnému mládí a ta se vždy znovu jakoby zdvíhala a takovou představu znemožňovala. Dovedl jsem si ho představit jen jako věčně živého, věčně panovačného, bojovného a ničícího vše okolo sebe, zatím co sám všechno přežije.

Kromě jiného oddával se zvláštní zábavě. Když jsme byli uprostřed stáda a moře bylo příliš bouřlivé, že nebylo možno čluny spouštět na lov, dával si spustit svůj vlastní dlouhý člun a s dvěma veslaři a s kormidelníkem se vydával na lov. Střílel velmi dobře a přivázel tak na loď mnoho kožešin za podmínek, které lovci prohlašovali za nemožné. Zdálo se, že toto je dech a vůně života pro jeho chřípě, když může takto vzít svůj život do rukou a zápasit o něj proti nejhoršímu protivenství.

Sám jsem se stále víc a víc zdokonaloval v znalostech námořnictví; jednoho krásného dne - a takových jsme teď mívali pořádku - dostalo se mi zadostiučinění, když jsem docela sám řídil a proháněl Přízrak po širém moři a sám také sesbíral všechny čluny. Vlk Larsen trpěl zas nápořem svých bolestí hlavy, a od rána do večera jsem stál u kola, křížoval jsem po moři sám a sám, až jsem sebral poslední podvětrný člun a vyzdvihl ho, jako předtím už pět předešlých, bez jediného povelu, pokynu nebo návrhu od kapitána.

Znovu a znovu nás dosti často přepadaly prudké vichřice, neboť jsme se plavili končinami drsných bouřlivých moří, a v polovici června jsme narazili na tajfun. Byla to pamětihodná bouře a pro mne neobyčejně významná změna, které vnesla do mé budoucnosti. Byli jsme zachyceni pravděpodobně v samém středu této kruhové bouře a Vlk Larsen z ní ujížděl a hnal se k jihu, nejprve pod dvakrát zúženou a skasanou zevní kosátkou a nakonec pod holými stěžni a ráhny. Nikdy bych si byl nedovedl představit tak obrovské vlny. Vlny, s nimiž jsme se setkávali až dosud, byly jako pouhé vlnky na rybníčku ve srovnání s těmito tajfunovými, které se hnaly až na osm set metrů od vrcholu k vrcholu a zdvíhaly se, jak jsem se přesvědčil, až vysoko nad vrchol našich stožárů. Bylo to moře tak ohromné, že ani Vlk Larsen se neodvážil vrazit loď předtím do toho, třebaže nás to zahnilo daleko na jih a za tulení stáda.

Když se tajfun zmínil, musili jsme být někde nablízku linky transpaciřických parníků, a najednou i zde, k velkému překvapení lovců, octli jsme se ve spouště tuleňů - druhé stádo to bylo nebo jakýsi zadní voj, prohlašovali lovci - zjev prý nejvyšší nezvyklý. Ale pro nás to jen znamenalo "čluny přes palubu!", rachot výstřelů a nelitostná jatka celý dlouhý den.

V té době se na mě obrátil Leach. Právě jsem dokončil součet a záznam kožešin z posledního člunu, když se objevil ve tmě po mém boku a tiše mi říkal:

"Mohli byste mi povědět, pane Van Weydene, jak daleko jsme od břehu a v kterém směru leží Jokohama?"

Srdce mi poskočilo radostí, neboť jsem snadno uhadl, co má v úmyslu, a udal jsem mu polohu - směr západo-severo-západ a osm set kilometrů daleko.

"Děkuji uctivě, pane," odpověděl stručně a uklouzl opět do tmy.

Nazítí ráno byli pohřešováni Johnson a Leach a člun číslo 3. Ztratily se také nádrčky na vodu a bedničky s jídlem ze všech ostatních člunů, a právě tak, rozumí se, lůžka a osobní vaky obou uprchlíků. Vlk Larsen pukal vzteky. Napjal plachty a hnal se k západo-severo-západu, dva lovci ustavičně zkoumali s vrcholů stožárů obzor dalekohledy, a on sám přecházel po palubě jako rozzuřený lev. Až příliš dobře znal mé sympatie k oběma uprchlíkům, aby mě poslal nahoru na vyhlídku.

Vítr byl příznivý, ale rozmarně nestálý a pátrání po maličkém člunu v blankytném nekonečnu vypadalo asi jako hledání jehly v kupce sena. Ale kapitán vydobýval z Přízraku nejvyšší možnou rychlost, aby se dostal mezi uprchlíky a pobřeží. Jakmile toho dosáhl, křížoval sem a tam napříč místy, kudy, jak věděl, musili zamířit.

Zrána třetího dne, krátce po osmi zvonech, zdvihl Čoud s vrcholu stěžně pokřik, že vidí člun. Všechno mužstvo přiběhlo k zábradlí. Čiperný větřík foukal od západu s příslibem, že má za sebou ještě silnější; a tam na straně podvětrné, v ploškách hladiny na obzoru do stříbřité zčeřených pod vycházejícím sluncem, objevoval se a opět mizel černý fliček.

Srovnali jsme příčný kurs a hnali jsme se k němu. V srdci jsem měl olovo. Cítil jsem, jak mi začíná být zle z představy, co mohu očekávat; a jak jsem se díval na vítězoslavnou zář v očích Vlka Larsena, začala se mi jeho postava před očima

rozplývat a něco mě neodolatelně pohánělo vrhnout se na něho. Pomyšlení na surovosti které se chystají na Leache a Johnsona, mně tak pocuchalo nervy, že jsem pozbyval rozumu. Pamatuji jen, že jsem vklouzl dolů do podpalubí jako omámený a že jsem právě začal vystupovat na palubu s nabitou brokovnicí v ruce, když jsem zaslechl užaslý výkřik: "Vždyť je jich v tom člunu pět!"

Opřel jsem se na schůdkách vchodu celý zesláblý a roztřesený a zatím ono první pozorování se potvrzovalo poznámkami dalších lidí. Potom pode mnou kolena povolila a klesl jsem na schůdky, opět při zdravém rozumu, ale překonaný děsem z pomyšlení, čeho bych se to byl málem dopustil. Byl jsem také velmi vděčen osudu, když jsem brokovnicí uložil a vyklouzl zpátky na palubu.

Mé nepřítomnosti si nikdo nepovšiml. Člun byl teď již dost blízko, abychom rozeznali, že je větší než kterýkoli člun tuleňářský a také jinak stavěn. Když jsme se ještě víc přiblížili, stáhli v člunu plachtu a stěžeň složili, nasadili vesla. Posádka očekávala, že zarazíme přídí do větru a vezmeme je na palubu.

Čoud, který zatím sestoupil na palubu a stál teď vedle mne, spustil mnohoznačný chechtot. Pohlédl jsem naň tázavě.

"Ať mi někdo povídá vo motanici!" uchichl se.

"Copak je?" naléhal jsem.

Znovu se zachechtal. "Což to nevidíte, tam na zádi na dně? Ať se do smrti smrťoucí nestrefím do tuleně, jestli tohle není ženská!"

Podíval jsem se lépe, ale nenabyl jsem jistoty, dokud nezazněly výkřiky ze všech stran. V člunu byli čtyři muži a pátá osoba byla nepochybně žena. Všichni jsme hořeli rozčilením, všichni až na Vlka Larsena, který byl až příliš zřejmě zklamán, že to není jeho vlastní člun s oběma oběťmi jeho zlomyslné tyranie.

Stáhli jsme pohyblivou záporu na přídí, vzepřeli kosatky do větru, utáhli hlavní plachtu na plocho a vytočili do větru.

Vesla zabírala a několika tempy se dostal člun k našemu boku. Teprve teď jsem po prvé zahlédl tu ženu. Halila se do dlouhého hubertusu, bylo syrové ráno; a neviděl jsem nic než její tvář a houšť světle hnědých vlasů unikajících zpod námořnické čapky. Oči měla veliké a hnědé a třpytivé, ústa hezounká a citlivá, a obličej něžně oválný, ačkoli slunce a ostrý mořský vítr jej popálily do červena.

Připadala mi jako bytost z jiného světa. Uvědomoval jsem si hladové rozdychtění po ní, asi jako hladový člověk zadychtí po chlebu. Ale vždyť - vždyť jsem neviděl ženu tak strašně dlouho. Pamatuji se, že jsem se rozplýval v nesmírném úžasu, takřka jsem trnul - tak toto tedy je žena? - až jsem zapomněl na sebe i na své povinnosti lodního důstojníka a zůstal jsem nezúčastněn, když pomáhali trosečníkům na palubu. Neboť v okamžiku, kdy ji jeden z námořníků vyzdvihoval do rukou Vlka Larsena, který se natahoval pro ni pažemi dolů, vzhledla do našich zvědavě vyjevených tváří a usmála se tak pobaveně a hezky, jak se jen žena umí usmát a jak jsem neviděl nikoho se usmívat tak dlouho, že jsem úplně zapomněl, že vůbec takové úsměvy existují.

"Pane Van Weydene!"

Velitelský hlas Vlka Larsena mě přivedl opět k sobě. "Odvedete tu dámu dolů a postaráte se o její pohodlí. Připravte pro ni ten volný pokoj na levoboku. Ať se tam kuchta pustí do úklidu. A podívejte se, co se dá dělat s tím obličejem. Je ohavně spálený."

S obhroublou příkroostí se od nás odvrátil a začal vyslyšet nově příchozí muže. Jejich člun byl odražen na vodu, ačkoli to jeden z nich nazval "vostudnou pitomostí", když je Jokohama tak blízko.

Objevil jsem v sobě podivnou bázeň vůči té ženě, již jsem doprovázel na záď. Byl jsem také trapně nemotorný. Myslím, že jsem si vůbec po prvé s plným pochopením uvědomil, jak delikátní a křehké je žena stvoření; a když jsem ji uchopil za ruku a pomáhal jí sestoupit po schodech vchodu do kajuty, užasl jsem, jak byla ta ruka malá a měkká. A opravdu to byla štíhlá, něžná žena, jak prostě ženy bývají, ale mně připadala tak nadzemsy útlá a něžná, až jsem se lekl a očekával jsem, že se ta ruka v mé docela rozsype. To všechno je upřímný doklad mých prvních dojmů, po dlouhém čase odříkání, z ženy vůbec a z Maud Brewsterové zvlášť.

"Není třeba tolik se kvůli mně namáhat," odporovala, když jsem ji usazoval do křesla Vlka Larsena, které jsem spěšně přivlekl z jeho pokoje. "Naši lodníci vyhlíželi zemi tohoto jitra každým okamžikem a koráb bude jistě do večera v přístavu; nemyslíte?"

Její prostinká důvěra v nejbližší budoucnost mě zarážela. Jak bych jí mohl vysvětlovat situaci, v níž se octla, toho podivného muže, který si kráčí po vlnách oceánu jako osud, všechno to, o čem jsem se sám poučil teprve po dlouhých měsících? Ale odpověděl jsem jí pravdivě:

"Kdyby to byl kterýkoli jiný kapitán, řekl bych, že byste se měla dostat do zítřka do rána do Jokohamy. Ale náš kapitán je divný člověk a já vás prosím, abyste se předem připravila na všechno - rozumíte mi? - na všechno."

"Musím - musím se přiznat, že vám dobře nerozumím," odpovídala váhavě a se zmatkem v očích, ale beze strachu.

"Nebo snad mám mylnou představu, domnívám-li se, že lidem ze ztroskotaných lodí se prokazují všemožné ohledy? Je to přece taková malíčkost, sám víte. Jsme tak blízko země."

"Upřímně řečeno, nemohu přesně vědět," snažil jsem se ji uklidnit. "Přál jsem si pouze připravit vás na nejhorší, kdyby k tomu mělo dojít. Tento člověk, kapitán této lodi, je zvířecky surovec, učiněný démon, takže člověk nikdy neví, jaké fantastické jednání ho může napadnout."

Mé vzrušení rostlo, ale ona sama mě přerušila prostým; "Ó, chápu", a hlas jí zněl unaveně. Myslet jí zřejmě působilo námahu. Viditelně se ocitla na pokraji fyzického zhroucení.

Nekladla další otázky a já již nenabízel nové poznámky, věnoval jsem se prostě příkazům Vlka Larsena, abych se postaral o její pohodlí. Čiperně jsem se motal okolo jako nějaká hospodyňka, vyhledal jsem vodičky na její spálené líce, prohrabal jsem soukromé zásoby Vlka Larsena, hledaje láhev portského, o níž jsem věděl, že se tam kdesi skrývá, a komandoval jsem Thomase Mugridge, který chystal a uklízel volný pokoj.

Vítr rychle zesiloval a Přízrak se víc a víc nakláněl, až konečně ve chvíli, kdy jsme měli její pokoj v pořádku, uháněl zas

oceánem velmi pěkným, ostrým tempem. Docela jsem zapomněl na existenci nějakého Leache a Johnsona, když najednou jako úder hromu "člun vidím!" zaletělo až dolů po schodech. Byl to nepochybně hlas Čouda, volajícího s vrcholu stěžně. Vrhł jsem na ženu krátký pohled, ta si však jen hověla pohodlně opřená v křesle s očima zavřenými a nevýslovně unavená. Pochyboval jsem, že vůbec něco slyšela, a rozhodl jsem se všemožně zabránit, aby neviděla surovosti, které nevyhnutelně budou následovat po dopadení našich zběhů. Je unavena. Dobrá. Nechť tedy spí. Z paluby jsem slyšel spěšné povely, dupot nohou a pleskot kasacích uzlů, jak se Přízrak vystavil do větru a obrátil se na šikmý běh opačné strany. Jak plachty nabraly vítr a loď se naklonila, rozjela se lenoška po podlaze kajuty a přiskočil jsem právě včas, že jsem ještě zabránil, aby zachráněná žena nebyla shozena na zem.

Měla v očích příliš mnoho únavy, postačily jen sotva naznačit rozespálé překvapení, když na mě vzhledla a napůl klopýtala a napůl se potácěla, když jsem ji vedl do jejího pokojíka. Mugridge se mi s mnohovýznamným náznakem zazubil rovnou do očí, když jsem ho vystrčil a poručil jsem mu vrátit se ke kuchařské práci; potom se mi pomstil rozšiřováním květnatých klepů mezi lovci, vykládal, jaký prý jsem výtečný "dámiček-miláček", jak prý jsem se projevil. Dívka se o mne plnou vahou opírala a jsem jist, že znovu usnula mezi lenoškou a lůžkem ve svém pokoji. Potvrdila mi to, když na kavalec takřka padla při náhlém výkyvu lodi. Procitla, usmála se rozespale a opět okamžitě usnula; a nechal jsem ji spát pod dvěma námořnickými pokrývkami s hlavou na podušce, kterou jsem vyvlastnil z lože Vlka Larsena.

#### KAPITOLA 19

Přišel jsem na palubu a objevil, že se Přízrak žene šikmo na levobok a míří k návětrné straně dobře známé šikmé plachty, utažené na stejný směr přímo před námi. Všichni muži byli na palubě, věděli dobře, že se něco bude dít, až budou Leach a Johnson vyvlečeni na loď.

Udeřily čtyři zvony. Louis šel na zád' vystřídat muže u kola kormidla. Vzduch byl provlhlý a všiml jsem si, že Louis má na sobě nepromokavý pracovní oblek.

"Co se z tohohle vyvine?" zeptal jsem se ho.

"Taková zdravoučká mladá vichřice, podle toho, jak jí smrdí z huby, prosím, pane," odpověděl, "s takovým stříkancem deštičku, jen co by nám vomočil žábry, nic víc."

"Škoda, že jsme je našli," řekl jsem, když nám člun přiskočil v dohledu přímo vpředu podle kosatky, jak nám příd' o bod uhnula pod nápořem větší vlny.

Louis utáhl o kolík a jaksi uhýbal: "Stejně by se byli nedostali na zem živi, jak si myslím."

"Myslíte, že ne?"

"Prosím ne, pane. Cítil jste tuhle?" (Nápor větru dolehl na škuner a Louis byl nucen rychle přetočit kolem, aby zabránil sražení lodi bokem na vítr.) "Tak za hodinu bude moře, že se na něm žádná taková vaječná skořápka neudrží, a můžou ještě mluvit vo štěstí, že jsme je uviděli."

Vlk Larsen krácel na zád' z lodního středu, kde hovořil se zachráněnými trosečníky. Kočičí pružnost kroku měl ještě výraznější než jindy a oči mu bystře jiskřily.

"Tři mazači a čtvrtý je strojník," říkal místo pozdravu. "Ale my už z nich uděláme námořníky, ze všech, nebo veslaře, buď jak buď. Nu, a co dáma?"

Bůhví proč, ale jak se o ní zmínil, uvědomil jsem si bolestné svírání jako bodnutí nože. Pokládal jsem to za docela hloupou choulostivost, ale setrvalo to proti mé vůli, a tak jsem v odpověď pouze pokrčil rameny.

Vlk Larsen nešpulil rty a dlouze s žertovnou kritičností zahvízdl.

"Tak tedy aspoň, jak se jmenuje?" naléhal.

"Nevím," odpověděl jsem. "Spí. Byla velmi unavena. Vlastně jsem se to chtěl dovědět od vás. Co to bylo za loď?"

"Poštovní parník," odpovídal úsečně. "City of Tokio na cestě z Friska do Jokohamy. Poškozena a neschopna plavby v tom tajfunu. Staré necky. Zotvírala se horem dolem jak síto. Plavili se v tom člunu nazdařbůh čtyři dny. A vy ani nevíte, kdo to je a co je? Slečna, panička nebo vdova? No to teda, teda!"

Zavrtěl hlavou jaksi škádlivě a zahleděl se na mě očima rozesmátýma.

"A vy -" začal jsem. Už jsem měl na jazyku otázku, zda hodlá dovézt trosečníky do Jokohamy.

"Co já?" ptal se.

"Co zamýšlíte s Leachem a s Johnsonem?"

Zavrtěl hlavou. "Skutečně, Humpe, to opravdu nevím. Vidíte, že s novými přírůstky mám tak asi tolik mužstva, kolik ho potřebuju."

"A ti dva mají nejspíš tolik utíkání, kolik potřebovali," řekl jsem. "Proč byste jim trochu nedopřál a nezměnil nakládání s nimi? Vezměte je na palubu a dejte je s nimi slušně. Ať se čehokoli dopustili, byli k tomu dohnáni."

"To já jsem je k tomu dohnal?"

"Ano, vy," odpověděl jsem pevně. "A chtěl bych vás varovat, Vlu Larsene, že bych mohl jednou zapomenout na lásku k vlastnímu životu v touze vás zabít, jestliže zajdete příliš daleko v týrání těch dvou ubožáků."

"Výborně!" zvolal. "Jsem na vás pyšný, Humpe! Objevil jste vlastní nohy a ještě se dokážete mstít za minulost. Už je z vás opravdu individualita. Na neštěstí vám byl život vyměřen v pohodlných podmínkách, ale už se vyvíjíte a mám vás proto jenom tím raději."

Hlas i výraz tváře se mu změnily. V obličeji měl teď jen vážnost. "Věříte na závazné sliby? Jsou vám svaté?"

"Nu ovšem," odpověděl jsem.

"Tak tady je úmluva," mluvil dál jako herec, který se minul povoláním. "Jestliže vám slíbím, že na Leache a na Johnsona již ruku nevložím, slíbíte mi za to, že se nepokusíte mě zabít?"

"Ach ne, ne že bych se vás bál, ne že bych z vás dostal strach," spěchal potom ještě doplnit.

Sotva jsem věřil svým uším. Co se to s tím člověkem děje? "Platí?" ptal se netrpělivě.

"Platí," odpověděl jsem.

Podal mi ruku, a jak jsem si s ním srdečně stiskl, mohl jsem v té chvíli přísahat, že mu v očích zasvitl výsměšný ďábel. Přešli jsme po horní zvýšené k závětrnému zábradlí. Člun byl již velice blízko a v zoufalé situaci. Johnson kormidloval, Leach vyhazoval nabranou vodu. Předjížděli jsme je přibližně dvojnásobnou rychlostí. Vlk Larsen pokynul Louisovi, aby maličko vytočil, a doletěli jsme k člunu bok po bok, ani ne sedm metrů v návětrí. Přízrak jim zaclonil vítr. Člunová plachta prázdně schlípala a člun se srovnal na kýlu, donutiv oba uprchlíky, aby si rychle přesedli. Člun se zastavoval, a jak jsme se vznesli na vysoké vlně, zakymácel se a šel do koryta.

A v této chvíli se Leach a Johnson dívali vzhůru do očí svým spoluplavcům, kteří se seřadili podle zábradlí na lodním středě. Nikdo nikoho nezdravil. V očích svých druhů byli již mrtví a zela mezi nimi propast, která dělí živé od mrtvých. V příštím okamžiku se octli vedle zadní zvýšené paluby, kde jsme stáli my, Vlk Larsen a já. Propadali jsme se právě do koryta a oni se zdvihali na vlnu. Johnson ke mně vzhledl a viděl jsem, že má tvář unavenou a strhanou. Zamával jsem mu rukou a on mi stejným pozdravem odpověděl, jenže to bylo mávnutí beznaděje a zoufalství. Bylo to, jako by mi dával sbohem. Leachovi jsem do očí neviděl, protože ten se díval na Vlka Larsena s tím svým starým nezakrotným a nenávisným vrčením jako vždy.

Potom splavali na zád. Plachta člunu dostala vítr tak náhle, že naklonila křehké plavidlo, až se zdálo, že se musí převrhnout. Bílý chocholík vlny se zapěnil nad člunem a přeletěl roztrfštěný do sněžné spršky. Potom se člun vynořil napůl naplněný vodou. Leach rychle vodu vyhazoval a Johnson svíral kormidlo s bledou a úzkostnou tváří.

Vlk Larsen mi vyštěkl do ucha krátký výbuch smíchu a přešel na návětrnou stranu zadní zvýšené paluby. Očekával jsem, že vydá rozkazy, aby Přízrak vrazil přídi do větru, ale loď si zachovala kurs a on nedával žádný pokyn. Louis stál nevzrušeně u kola, všiml jsem si však, že někteří námořníci obrazení starostlivé pohledy na nás. A stále ještě se Přízrak hnál dál, až se člun smrští na malou skvrnku, a teprve tehdy zazněl hlas Vlka Larsena v povelích a dal přehodit na šikmý běh od pravoboku.

Zůstávali jsme zpátky nejméně na tři kilometry v návětrí od těžce zápasící skořápky člunu, když konečně byla stržena pohyblivá zápora kosatky a škuner se zatočil přídi do větru. Tuleňářské čluny však nejsou stavěny na plavbu proti větru. Jejich naděje spočívá vždy v tom, že jsou samy v návětrí, a když vítr spustí, letí s větrem v zádech ke škuneru. Jenže v celé té divoké pustině nebylo pro Leache a Johnsona nikde pražádné útočiště kromě Přízraku, a tak se ti dva dali s rozhodností do protloukání proti větru. V mocném vlnobití to byla zdoluhavá práce. V každém okamžiku se ocitali v nebezpečí, že se přes ně některá mocná vlna s převislým hřebenem přežene. Tolikrát a znovu a znovu jsme se dívali, jak se člun pouštěl větru a přetácel se na opačný úhel šikmého běhu v samém středu obrovských, do běla zpěněných vln, jak se zastavoval a moře jím házelo jako zátkou z korku.

Johnson byl velkolepý námořník a vyznal se v malých člunech stejně dobře jako v korábech. Za půldruhé hodiny se nám dostal takřka po bok, míjel naši zád' na poslední tuře ve vnějším úhlu, počítaje, že se dostane až k nám na příští tuře v úhlu dovnitř.

"Tak jste si to rozmysleli?" slyšel jsem Vlka Larsena, jak si říká napůl v samomluvě a napůl, jako by se domníval, že ho mohou slyšet. "Chtělo by se vám na palubu, co? Dobrá, dobrá, tak jen pojedte, pojedte."

"Pevně tam s tím kolem!" zavelel Ufty-Uftymu, který mezitím vystřídal Louise u kormidelního kola.

Nyní zněl povel za povel. Jak se škuner znovu vytočil, byly staženy přední i hlavní plachta na příznivý vítr. A po větru jsme opravdu mířili a skokem, když Johnson povoloval svou plachtu v hrozícím nebezpečí a, přeťal naši lodní brázdu necelých třicet metrů za zádi. Znovu se Vlk Larsen rozesmál a současně na ně mával paží, aby jen následovali za námi. Zřejmě měl v úmyslu si s nimi pohrát - dát jim tak lekci, uhadoval jsem, lekci místo bití, ačkoli to byla lekce hodně nebezpečná, neboť malému a křehkému plavidlu ustavičně hrozilo nebezpečí, že bude převrženo,

Johnson okamžitě vyrovnal a po větru letěl za námi. Nic jiného dělat nemohl. Smrt se naň hrozivě šklebila na všech stranách a bylo jen otázkou času, kdy některá z těch obrovských vln zachytí člun naplno shora, převrátí jej a potopí.

"Srdce jim svírá hrůza ze smrti," zahučel mi Louis do ucha, jak mě míjel cestou na před, kde měl stáhnout pohyblivou záporu a kosou plachtu na čeleni.

"Což o to, on za chvíli vrazí do větru a sebere je," odpověděl jsem mu zvesela. "Má jen chuť si s nimi pohrát dát jim lekci, nic víc."

Louis na mne vrhl pronikavý pohled. "Myslíte?" zeptal se.

"Určitě," ujistil jsem ho. "Vy ne?"

"Já si vůbec nic nemyslím, myslím jen na svou vlastní kůži tadyhle ty dni," zněla odpověď. "A jenom se moc a moc divím, jak se věci vyklubou. Do pěkný bryndy mě dostala ta whisky ve Frisku a do ještě pěknější bryndy vás dostala ta ženská tam na zádi, jen co je pravda. Ó, však já vás poznal, jaké jste bláznivej bloudek."

"Jak to myslíte?" tázal jsem se zprudka; protože vyžvanil svoje a již se chystal k odchodu.

"Jak to myslím?" zvolal. "Vy se mě ještě ptáte! Nejde vo to, co já myslím, ale co myslí Vlk. Vlk, povídám, Vlk!"

"Jestliže z toho bude trápení, budete při nás?" tázal jsem se v náhlém zápalu, protože tady ten námořník vyslovil mé vlastní obavy.

"Při vás? Jen a jenom při tlustým Louisovi, a i z toho bude trápení dost a dost. Ted'ka jsme teprve na samým začátku, to vám povídám, všechno teprve začíná."

"Nemyslí jsem si, že byste byl takový zbabělec," řekl jsem pohrdavě.

On mě také pocítil pohledem opovržení. "Když jsem ani rukou nehnul na pomoc tomu ubohému bloudovi," a ukazoval za zád' do vln na malou skvrnku, "tak si myslíte, že si budu koledovat vo rozbitou palici kvůli ženské, kterou jsem až do dneška jakživ ani nezmerčil?"

Odvrátil jsem se opovržlivě a šel jsem na zád'.

"Raděj hleďte stáhnout ty dvě vrchní plachty, pane Van Weydene," přikazoval mi Vlk Larsen, když jsem vyšel na horní zád'.

Ulevilo se mi, aspoň co se týkalo těch dvou uprchlíků. Bylo z toho jasné, že se jim nechce příliš nebezpečně vzdálit. Z toho pomýšlení jsem nabyl nové naděje a rychle jsem dal rozkaz vykonat. Sotva jsem otevřel ústa k nezbytným povelům, když dychtivé mužstvo začalo vyskakovat na zdvihací i spouštěcí lana a jiní se šplhali vzhůru jako o závod. Této jejich dychtivosti si Vlk Larsen povšiml s pochmurným úsměvem.

Přesto jsme vzdálenost ještě prodloužili, a když jsme konečně vrazili přídí do toho, ztrácel se člun mnoho kilometrů za zádi. Všechny oči se naň upíraly, všichni sledovali, jak se blíží, dokonce i Vlk Larsen; on však byl jediným mužem na palubě, který nepropadl vzrušení. Louis hleděl upřeně a prozrazoval v tváři starostlivost, kterou nedokázal utajit. Člun se blížil a blížil, hrnul se s větrem v zádech po kypících zelených vlnách jako po živém těle, zdvíhal se a prorážel a nadsakoval po zádech obrovských hřebenovitých vln, nebo za nimi úplně mizel a objevoval se opět a vylétal k obloze. Zdálo se neuvěřitelné, že na tom moři může ještě vydržet, ale po každém závratném skluzu vždy znova dokázal nemožné. Přepřska se přes nás přehnala a z poletujícího mokra se člun najednou vynořil takřka u nás.

"Přehodit pevně naplno, hej!" houkl Vlk Larsen a sám přiskočil ke kolu a zběsile je přetáčel.

A znovu Přízrak odskočil a hnál se pod větrem vpřed a znovu nás další dvě hodiny Johnson s Leachem doháněli. Vráželi jsme přídí do větru a pak utkali s větrem, vráželi do větru a utíkali, a za zádi nepřestajně ten bojující ždíbec plachty vyskakoval k obloze a znovu se propadal do propastí moře mezi vlnami. Člun byl od nás jen asi čtyři sta metrů vzdálen, když ho hustý lijavec zakryl z dohledu. Potom už se nikdy neobjevil. Vítr opět rozjasnil ovzduší, ale ani v dobré viditelnosti se neobjevila maličká plachta, nic nerušilo rozbouřenou hladinu. Domníval jsem se v jednom okamžiku, že vidím na hřebeni vlny černé dno převráceného člunu. V nejlepším případě to bylo jediné, co se dalo uvidět. Neboť pro Johnsona a Leache se lopoty slzavého údolí navždy skončily.

Mužstvo zůstávalo v hloučku na lodním středu. Nikdo neodcházel dolů a nikdo nemluvil. Ani se nikdo na druhého nedíval. Všichni zůstali jako omráčení - hluboce zamyšlení byli a nebyli si tak docela jisti, teprve se snad snažili pochopit, co se to vlastně stalo. Vlk Larsen jim valnou příležitost k přemýšlení neposkytl. Ihned nasadil Přízrak do původního kursu - a to byl směr do stáda tuleňů, nikoli do Jokohamy. Ale mužstvo již teď nebylo při vytahování a stahování tak dychtivé a zaslechl jsem tu a tam kletby, jež jim vycházely ze rtů přiškrčené a těžké a neživotné, jako byli oni sami. Docela jinak to bylo zas jednou s lovci. Nezastrašitelný Čoud vyprávěl anekdotu a sestupovali do podpalubí s výbuchy smíchu.

Když jsem procházel v závětrí kuchyně cestou na záď, přistoupil ke mně strojník ze skupiny, kterou jsme zachránili. Měl obličej zbledlý a rty se mu třáslly.

"Dobrý bože! prosím vás, pane, co je to za loď?" zvolal.

"Máte oči, viděl jste," odpověděl jsem skoro surově z bolesti a hrůzy ve vlastním srdci.

"Váš slib?" vyjel jsem na Vlka Larsena.

"Nezamýšlel jsem vzít je na palubu, když jsem vám ten slib dával," odpověděl. "A stejně musíte uznat, že jsem na ně ruku nevztáhl."

Dalek něčeho takového, dalek," smál se ještě za chvíli. Neodpověděl jsem. Nebyl jsem schopen řeči, v hlavě jsem měl příliš velký zmatek. Musím si najít chvíli a promyslet si to, říkal jsem si. Tato žena, právě teď spící v přebytečném pokojíku kajuty, ta na mne uvalila odpovědnost, kterou musím vzít v úvahu, a jediná rozumná myšlenka, jež mi svítila zmuchlenou hlavou, bylo pochopení, že se nesmím dopustit žádné ukvapenosti, mám-li být vůbec schopen nějak jí pomoci.

## KAPITOLA 20

Zbytek dne uplýval jednotvárně. Ta mladá vichřice, když nám tedy umáčela žábry, začala se mírnit. Strojník, který byl na svém parníku v hodnosti čtvrtého inženýra, a ti tři mazači si napřed odbyli horkokrevnou rozprávku s Vlkem Larsenem, načež dostali nepromokavé pracovní šatstvo z lodní konfekce, byla jim určena místa v člunech pod rozličnými lovci a ve směnách na korábu a táhli pěkně na před do kotců pro mužstvo. Poslechli jen s protesty, ale nevykřikovali je příliš hlasitě. Byli vyděšeni už tím, co jim zatím Vlk Larsen ze své povahy ukázal, a hrůzostrašné historky, které brzy vyslechli v kotcích, vyrazily z nich poslední zbytek vzdoru.

Slečna Brewsterová - dověděli jsme se její jméno od inženýra - zatím spala a spala. Za večere jsem žádal lovce, aby přitlumili hlas a umožnili jí nerušený spánek; a tak se opět objevila až nazítří ráno. Měl jsem v úmyslu zařadit, aby jí byla jídla podávána zvlášť, ale tady si Vlk Larsen dupl. Copak je zač, že je povznešena nad stolování v kajutě se společností z lodní kajuty? Tak se s důrazem ptal.

Když však přišla k stolu, bylo to hodně zábavné. Lovci ztichli a mlčeli jak škeble. Jenom Jock Horner a Čoud zůstali dost nestydatě klidní, pokradmu se tu a tam na ni podívali, a dokonce se začali zúčastňovat rozprávky. Ostatní čtyři se zaryli očima do talíře a žvýkali pravidelně a jakoby s promyšlenou důkladností, uši jim poskakovaly v rytmu s čelistmi a vypadali přitom jak němá tvář.

Vlk Larsen neměl z počátku mnoho řeči, odpovídal, jen když byl osloven. Ne snad, že by upadal do rozpaků. To dávno ne. Tato žena mu byla novým typem, odlišným od všech druhů žen, které znal, a byl proto zvědav. Zkoumavě si ji prohlížel, málokdy spouštěl oči s její tváře, leda aby se podíval na pohyby jejích rukou a ramen. Já sám jsem ji také zkoumal, a i když jsem právě já udržoval rozprávku, pamatuji se, že jsem byl poněkud plachý, nebyl jsem tak docela ve své kůži. On však se ovládal dokonale se svrchovanou sebedůvěrou, kterou nic nemůže otřást; a nebyl o nic bojácnější před ženou, než byl před bouří nebo rvačkou.

"A kdy dorazíme do Jokohamy?" zeptala se, obracejíc se naň a hledíc mu přímo do očí.

Už to bylo tady, přímá otázka. Čelisti přestaly pracovat, uši přestaly poskakovat, a třebaže oči zůstaly zavrtány do talíře, všichni dychtivě očekávali odpověď.

"Za čtyři měsíce, možná za tři, jestliže sezóna skončí brzy," odpověděl Vlk Larsen.

Zajíkla se a zakoktala; "Do-domnívala jsem se - vy-vyrozuměla jsem, že máme do Jokohamy jen jediný den plavby. To

tedy - "Odmlčela se a pohlédla okolo stolu na kruh tváří, zírajících upřeně a bez soucitu do talířů. "To je nesprávné," uzavřela.

"To by byla otázka, kterou byste měla vyřídit tady s panem Van Weydenem," odpověděl, kývl na mne a zlomyslně zamrkal. "Pan Van Weyden je tak zvanou autoritou na otázky práva. Kdežto já, kterýž jsem pouhopouhý námořník, já bych se díval na situaci poněkud jinak. Možná; že pro vás je to neštěstí, když budete musit zůstat s námi, ale pro nás je to dozajista štěstí."

Zahleděl se na ni s úsměvem. Sklopila před jeho pohledem oči, ale opět je zdvihla, a bojovně, jenže do mých. Četl jsem jí z očí nevyslovenou otázku: je to tak pravda? Rozhodl jsem se však, že musím sehrát úlohu neutrála, a proto jsem neodpovídal.

"Co vy myslíte?" naléhala na mne.

"Že je to pro vás neštěstí, zejména máte-li na příštích několik měsíců nějaké závazky. Když však říkáte, že jste cestovala do Japonska kvůli zdraví, mohu vás ujistit, že nikde nemůže pobyt prospět vašemu zdraví tolik, jako právě zde na palubě Přízraku."

Díval jsem se, v očích jí zahořelo hněvem, a tentokrát jsem sklopil oči já a cítil jsem, jak mi pod jejím vytrvalým a přímým pohledem rudne tvář. Bylo to zbabělé, ale co jsem mohl dělat?

"Pan Van Weyden to říká jako člověk s odbornou obeznaností," zasmál se Vlk Larsen.

Přikývl jsem a ona se ovládla a s nadějí vyčkávala.

"Ani nyní se o něm nedá tak mnoho říci," pokračoval Vlk Larsen, "ale báječně se už polepšil. Měla jste ho vidět, když přišel k nám na palubu. Sevrklejšího a nanicovatějšího lidského tvora si těžko můžete představit. Že je to tak, Kerfoote?"

Kerfoote na přímé oslovení tak překvapilo, že upustil nůž na podlahu, ačkoli se mu přece jen podařilo zavrčít cosi jako přitakání.

"Vypěštoval si tělo škrábáním brambor a mytím nádobí, že, Kerfoote?"

A opět se ten pán zmohl jenom na jakési zabzučení.

"A podívejte se na něj teď. Pravda, pořád ještě byste ho nemohla nazvat mužem svalnatým, ale přec jen už svaly má, což je něco daleko lepšího, než jak vypadal, když přišel k nám na palubu. Také už má nohy takové, že na nich dokáže stát. Když se na něj jen tak podíváte, snad by vás to ani nenapadlo, ale opravdu se na začátku neuměl postavit na nohy."

Lovci se chrčivě uchichtávali, ona však na mě hleděla s takovou sympatií v očích, že mi to víc než nahrazovalo zlomyslnou uštěpačnost Vlka Larsena. Vlastně už to bylo tak dávno, co jsem vůbec u někoho našel trochu sympatie, že mě to teď dojmalo a stal jsem se hned na místě a docela rád jejím otrokem. Ale měl jsem zlost na Vlka Larsena. Svými výsměšky napadal mou mužnost, vyškliboval se právě těm nohám, o nichž tvrdil, že mi k nim napomohl.

"Možná, že jsem se tedy už naučil stát na vlastních nohou," odsekl jsem mu. "Ale budu muset ještě také dupnout na nohy někomu jinému."

Podíval se na mě s otevřenou nestoudností. "To se tedy vaše vychování dostalo teprve do polovičky," podotkl suše a obrátil se na slečnu Brewsterovou.

"Tady na Přízraku jsme velice pohostinští. Pan Van Weyden se o tom přesvědčil. Děláme, co můžeme, aby se naši hosté měli jako doma, vidíte, pane Van Weydene?"

"Až po to škrábání brambor a mytí nádobí," odpověděl jsem, "nemluvic ani o zakroucení krkem ze samé družnosti."

"Moc vás prosím, abyste si o nás neudělala mylné představy z řečí pana Van Weydena," vložil se do toho s žertovně předstíranou starostlivostí. "Sama vidíte, slečno Brewsterová, že nosí za pasem dýku, což - mhm - což je věru u lodního důstojníka nejvýš nezvyklé. Třebaže je jinak velmi úctyhodný, někdy pan Van Weyden bývá jakpak bych to řekl? - tedy - svárlivý, a tehdy je zapotřebí použít drsnějších prostředků. Ve chvílích klidu je zcela rozumný a pořádný člověk, a protože právě teď je klidný, jistě nezapře, že právě včera ohrožoval můj život."

Div jsem se neudusil a oči mi jistě plály. Upozorňoval na mne:

"Jen se na něj podívejte! I ve vaší společnosti se stěží ovládá. Stejně není na dámskou společnost zvyklý. Budu si musit vzít zbraň, než se opovážím vyjít s ním opět na palubu."

Vrtěl smutně hlavou a hučel: "Škoda ho, škoda, jaká škoda," a lovci vybuchovali v nevázaný řehot.

Hlasy těchto mužů, zvyklých na širé moře, dunící a hulákající v tak těsné prostoro, vyvolaly dojem divočiny. Celé to prostředí bylo divoké a tu po prvé jsem při pohledu na neznámou dívku pochopil, jak je tu neuvěřitelná, jak sem nepatří, a zároveň jsem si uvědomil, jak dalece jsem se já sám už stal součástí toho všeho, jak sem již patřím. Znal jsem se s těmito lidmi, znal jsem myšlenky těchto mužů, byl jsem jedním z nich, žil jsem životem námořníka na lovu tuleňů, jedl jsem tuleňářská jídla, a většinou jsem již myslil myšlenkami tuleňáře. Už mi zde nic nebylo cizí, ani hrubé oblečení, drsné tváře, surový smích, naklánějící se stěny kajuty a rozkymáčená lodní lampa.

Mazal jsem si krajíček chleba máslem a náhodou jsem utkvěl pohledem na své ruce. Všechny klouby jsem měl z kůže sedřené a zanícené od kraje ke kraji, prsty naběhlé, nehty vroubené černou špínou. Na krku jsem pocítil porost vousů jak žíněnku, věděl jsem, že mám roztržený rukáv a že mi u modré pracovní košile chybí u krku knoflík. Dýka, o níž se Vlk Larsen zmiňoval, spočívala v pochvě u mého boku. Bylo to docela přirozené, že byla právě tam - jak velice přirozené, nedovedl jsem si představit až teď, kdy jsem na ni pohlédl jejima očima a uvědomil si, jak podivně se ta dýka a všechno, co s ní souvisí, musí jevit jí.

Ona však vytušila posměvačnost v řeči Vlka Larsena a opět mě potěšila pohledem plným sympatie. Jenže měla v očích také výraz údivu. Že je to všecko jen fraška, zastíralo jí situaci do ještě větší nepochopitelnosti,

"Třebas by mě mohla převzít některá loď, kterou potkáme," nabídla jako mínění.

"Nebudeme potkávat žádné lodi, jen ostatní tuleňářské škunery," odpověděl jí Vlk Larsen.

"Nemám žádné šatstvo ani prádlo, nic," namítala. "Vy si nejspíš sotva uvědomujete, pane, že nejsem muž, ani že nejsem přivyklá tuláckému a nepořádnému životu, jaký, jak se zdá, vedete vy se svým mužstvem."

"Čím dřív přivyknete, tím lépe," řekl na to. "Obstarám vám látku, jehlu a nitě," dodával. "Doufám, že to nebude pro vás tak hrozné neštěstí, když si sama urobíte jedny nebo dvojce šaty."

Pozdvihla ret v křivém úsměvu, jako by se chtěla pochlubit svou neznalostí švadlenství a krejčoviny. Mně bylo docela jasné, že je zděšena a vystrašena a že se statečně namáhá to utajit.

"Soudím, že jste jako tadyhle pan Van Weyden navyklá, že vždycky všechno udělá někdo za vás. Nu, a tu tedy myslím, že když si uděláte jednou pár věcí sama, nemusí vám to ještě polámat kosti. A když jsme u toho, co děláte? Čím se živíte?"

Zahleděla se naň s neskrývaným údivem.

"Nechci se vás nijak dotknout, věřte mi. Lidé jedí, proto musejí na jídlo vydělat. Tady ti lidé stílejí tuleně, aby si vydělali živobytí; z téhož důvodu se já plavím tady na tom škuneru; a pan Van Weyden, aspoň po jistou dobu přítomnosti, vydělává na svá slaná jídla tím, že mi v tom pomáhá jako můj zástupce. Tak co tedy děláte vy?"

Pokřčila rameny.

"Krmíte se sama? Nebo vás někdo musí krmit?"

"Obávám se, že mě celý život někdo musil krmit," zasmála se, snažíc se statečně vykročit po tom tenkém ledě fraškovitosti, já však jsem dobře viděl, že se jí objevil v očích strach, a ten narůstal, jak se dívala na Vlka Larsena.

"A předpokládám, že vám někdo musí i postel ustlat?"

"Postele jsem již stlala," odsekla mu.

"Hodně často?"

Zavrtěla hlavou s žertovně předstíraným politováním. "Víte, co se stane s chudými lidmi ve Spojených státech, kteří tak jako vy nevydělávají na živobytí?"

"Jsem velice nevědomá," doprošovala se. "Co se tedy stane s chudými lidmi, kteří jsou jako já?"

"Zavřou je do kriminálu. Nevydělávat si na živobytí je v jejich případě zločinem, který se nazývá potulka. Kdybych byl jako pan Van Weyden, který věčně vrtá v otázkách práva a bezpráví, zeptal bych se vás, jaké máte právo žít, když nic neděláte, abyste si živobytí zasloužila?"

"Protože však nejste jako pan Van Weyden, nemusím na to odpovídat, že ne?"

Zářila naň těma očima plnými hrůzy a dojemnost toho všeho mi svírala srdce. Umiňoval jsem si vložit se nějak do rozhovoru a zaměřit jej jiným směrem.

"Vydělala jste si jakživa vlastní prací dolar?" naléhal důrazně, už napřed jist její odpovědi, a vítězná vyčítavost mu již zvonila v hlase.

"Ano, vydělala," odpovídala zvolna a já bych se byl jejímu zkormoucenému výrazu málem hlasitě zasmál. "Vzpomínám si, že mi jednou otec dal dolar, když jsem byla ještě malá, jako mzdu za to, že jsem zůstala celých pět minut naprosto zticha."

Usmál se shovívavě.

"Ale to je už dávno," mluvila dál. "I vy byste sotva očekával od malé devítileté dívky, aby si vydělávala na živobytí." Po další kratičké pause opět pokračovala: "Dnes však vydělávám osmnáct set dolarů ročně."

Jakoby vedeny jedinou vůlí se nato všechny oči odtrhly od talířů a spočinuly na ní. Žena, která vydělává osmnáct set dolarů ročně, stojí za podívanou. Vlk Larsen netajil obdiv. "Plat nebo to máte od kusu?" zeptal se ještě.

"Od kusu," odpověděla pohotově.

"Osmnáct set," vypočítával. "To znamená sto padesát dolarů měsíčně. Nuže, slečno Brewsterová, my na Přízraku nejsme malicherní. Počítejte s plným svým platem po celý čas, co u nás zůstanete."

Nebrala to na vědomí. Dosud nepřivykla rozmarům toho muže, aby je mohla přijímat s vyrovnaným klidem. "Zapomněl jsem se zeptat," mluvil přívětivě dál, "jaké to máte povolání. Jaké zboží to vyrábíte? Jakých nástrojů a materiálů vyžaduje vaše činnost?"

"Papír a inkoust," smála se. "Ó, zapomněla bych! Také psací stroj."

"Vy jste Mlaud Brewsterová," řekl jsem zvolna a s jistotou, skoro jako bych ji obviňoval ze zločinu.

Zdvihla na mě zvědavý pohled. "Jak to víte?"

"A nejste?" naléhal jsem.

Kývnutím totožnost přiznala. Ted' zas byl na řadě Vlk Larsen, aby zůstal třet před hádankou. Kouzlo toho jména mu nic neříkalo. Byl jsem na to hrdý, že říkalo něco mně, a po prvé po únavně dlouhé době jsem si byl přesvědčivě vědom své převahy nad ním.

"Vzpomínám, že jsem napsal recenzi o tenkém svazečku -" začal jsem jaksí zlehka a ona mě ihned přerušila.

"Vy!" vykřikla. "Vy jste -"

Zírala na mě s očima vykulenými údivem.

Ted' zas já jsem přikývl na potvrzení své totožnosti. "Humphrey Van Weyden," uzavírala; potom vzdychla úlevou a dodávala, neuvědomujíc si, že se s pohledem úlevy dívá na Vlka Larsena, "to mám takovou radost!"

"Na tu recenzi se pamatuji," zamlouvala to rychle, když si uvědomovala, že snad její poslední slova byla nevhodná; "na tu příliš, přespříliš lichotivou recenzi."

"Vůbec ne," odpíral jsem galantně. "To byste se dotkla mého nestranného úsudku a prohlásila byste mé zásady za bezcenné. A kromě toho byli všichni mí kolegové kritikové se mnou zajedno. Což nezařadil Lang váš 'Polibek strpěný' mezi čtyři největší sonety od ženských autorek z celé anglicky psané literatury?"

"Ale vy jste mě nazval americkou paní Meynellou!"

"A není to pravda?"

"To ne, ne že by to nebylo," odpověděla. "Dotklo se mě to.

"Nepoznané můžeme měřit jenom poznaným," odpovídal jsem svou nejlepší akademickou hantýrkou. "Jako kritik jsem vás musil zařadit. Dnes již jste se sama stala mírou. Mám ve své knihovně sedm malých tenkých svazčků; a kromě toho ještě také dva silnější svazky, vaše essaye, o nichž mi snad dovolíte říci, že nevím, čemu víc lichotit, a že se po mém soudu plně vyrovnají veršům. Není tak vzdálena chvíle, kdy se v Anglii objeví nějaká neznámá a kritika ji nazve anglickou Maud Brewsterovou."

"Jak jste laskavý, vskutku," řikala tiše; a sama konvenčnost jejího tónu i jejích slov, společně se spoustou průvodních představ, které mi vyvolávala z bývalého života na druhém konci světa, naplňovala mě takovým vzrušením bohatým na vzpomínky, ale současně pronikavě bolestným steskem po domově.

"Tak vy jste Maud Brewsterová," pravil jsem slavnostně, zíraje na ni přes stůl.

"A vy jste Humphrey Van Weyden," pravila, zírajíc na mne se stejnou slavnostní vážností. "Jak podivné! Nechápu to. To snad určité ne? Či opravdu máme očekávat z vašeho střizlivého pera nějaký divoce romantický námořnický román?"

"Ach ne, ujišťuji vás, že tu nesbírám materiál na knihu," odpověděl jsem. "Nemám ani sklony, ani schopnosti k beletrii."

"Ale fekněte mi, proč jste se věčně pohřbíval v Kalifornii?" tázala se ještě. "Nebylo to od vás hezké. My na východě Států jsme vás tak málo vídali - příliš málo, po pravdě řečeno, když přece jste druhý nejvyšší sudí americké literatury."

Uklonil jsem se za to a odmítal jsem ten kompliment. "Byl bych se s vámi jednou málem setkal, bylo to ve Filadelfii, nějaká Browningovská záležitost nebo co - měla jste přednášet, však víte. Jenže se vlak zpozdlil o plné čtyři hodiny."

A potom už jsme docela zapomněli, kde jsme, ztichlého Vlka Larsena jsme nechali trčet v samém středu naší záplavy vzpomínek a klípků. Lovci odešli od stolu na palubu a my jsme stále ještě hovořili. Zůstal s námi už jenom Vlk Larsen. Z čista jasna jsem si ho uvědomil, jak se tam opírá zády v židli odkloněn od stolu a zvědavě poslouchá naši neznámou řeč ze světa, který mu byl cizí.

Zarazil jsem se vprostřed věty. Přítomnost se vším nebezpečím a se všemi úzkostmi na mě dolehla s otupujícím úderem. Slečnu Brewsterovou to zasáhlo právě tak, neurčitá a nepojmenovatelná hrůza jí naplnila oči v té chvíli, kdy pohlédla na Vlka Larsena.

Povstal a rozpačitě se zasmál. I tak zněl jeho smích kovovým zvukem.

"Ach což, na mne se neohlížejte," pravil a mávl rukou, jako by se prohlašoval za méněcenného. "V tomhle nejsem k ničemu. Jen povídejte, povídejte si dál, prosím vás."

Zdroje výmluvnosti však vyschly a my jsme oba také vstali od stolu a také jsme se rozpačitě zasmáli.

#### KAPITOLA 21

Vlka Larsena ovšem dopálilo, že jsme ho nechali tak bez povšimnutí, když jsme se Maud Brewsterová a já tak pěkně rozhovořili za stolem jeho lodní jídelny, a musil teď svou zlost nějak vyjádřit. Obětí hněvu se stal Thomas Mugridge. Nikterak se nepolepšil ani v práci, ani se svou košilí, ačkoli o té se přel, že ji už vyměnil. Ten hadr sám jeho tvrzení nijak nepotvrzoval, ani o celkovém polepšení v čistotnosti nesvědčila hromadící se mastnota na pltně, v hrncích a na pánvích.

"Já jsem vás včas varoval, kuchto," řekl mu Vlk Larsen, "a tak si teď musíte spolykat, co jste si nadrobil." Mugridgeova tvář zbledla pod svým černavým nátěrem, a když Vlk Larsen zavolal, že potřebuje provaz a dva muže, chudák Londýňan vyletěl z kuchyně jak šílený a kličkoval a pobíhal po palubě, zatím co celé zubící se mužstvo ho honilo. Máloco se jim mohlo víc líbit než příležitost dát kuchaři plaváka přes palubu, neboť do kotev na přídi posílal patlaniny a žvance nejodpornějšího druhu. Podmínky byly záměru příznivé. Přízrak rozhrmoval moře pomalu, jen asi tak několik kilometrů za hodinu, a hladina byla dosti klidná. Mugridge však nijak netoužil dát se v tom zkoupat. Nejspíš už viděl na jiných, jak se to dělá. A kromě toho byla voda strašlivě studená a náš kuchař nebyl ani trochu otužilý.

Jako obvykle se obě směny zdola i s lovci objevily na palubě v očekávání slibné zábavy. Mugridge se vody tak bál, že byl tou vyhlídkou do zuřivosti vyděšen a vyvíjel nyní rychlost a projevoval čipernost, jaké bychom se u něho nikdy nenadáli. Zahnán do kouta mezi zvýšenou zádí a kuchyní vyskočil jako kočka na střechu kajuty a prchal na záď.

Pronásledovatelé mu však nadběhli a on se obrátil zpátky přes kajutu a přes kuchyni a dostal se zas na palubu přes kryt vchodu do podpalubí. Utíkal rovnou k přídi s veslařem Harrisonem v patách a dobíhající ho. Avšak Mugridge znenadání vyskočil a chytil se výtažného lana u ráhna kosatky. To se událo v mžiku. Přidrží se nahoře rukama a s tělem ve vzduchu se ohnul a vyzdvihl nohy, potom švihl nohama dolů a dozadu. Přibíhající Harrison dostal ten kopanec přímo do žaludku, bezděčně zasténal, v bolestech se předklonil a padl pozpátku na palubu.

Lovci uvítali ten výkon potleskem a výbuchem smíchu, zatím co Mugridge unikl polovině svých pronásledovatelů okolo přídního stěžně, utíkal zpět k zádi a mezi ostatními pronásledovateli prokličkoval jako nejlepší hráč ragby. Přímo na záď se hnál až na zvýšenou a po ní až ke krajní zádi. Běžel tak rychle, že v zatáčce okolo rohu kajuty uklouzl a padl. U kormidelního kola stál Nilson a Londýňanovo prudce letící tělo mu dopadlo na nohy. Upadli spolu na jednu hromadu, ale jen Mugridge povstal. Nějakou hříčkou krutů a tlaků jeho lehká a křehká postava přerazila nohu silného chlapíka jako klacíček.

Parsons zaskočil ke kolu a honba pokračovala. Běhali znovu a znovu kol dokola paluby, Mugridge celý zelený strachem, námořníci hejkali a hulákali na sebe navzájem rady a pokyny, lovci řvali povzbuzováním a smíchem. Na krytu kotev na přídi Mugridge klesl a tři muži padli na něho; vykroutil se však z té motanice jako úhoř, krvácel z úst, provinilou košilí měl nadranc, ale podařilo se mu vyskočit na výstroj hlavního stěžně. A vylézal vzhůru výš a výš, až za horní konec provazových příček na sám vrchol stěžně.

Půltuctu námořníků se rojilo za ním nahoru na křížové spojky, tam se shlukli a čekali, a jen dva z nich, Ufty-Ufty a Black (kormidelník Latimerova člunu), vylézali dál a výš po tenkých železných vzpěrách, vytahující se nahoru jen rukama.

Bylo to pro ně značně nebezpečné, neboť se ve výši víc než třicet metrů nad palubou drželi rukama a v takové pozici se nemohli dost dobře uchránit před Mugridgeovými nohama. A Mugridge kopal zuřivě, až konečně Kanaka, drže se jen jednou rukou, zachytil Londýňanovu nohu druhou rukou. Blackovi se podařilo totéž hned v příštím okamžiku s druhou Mugridgeovou nohou. Potom se tam všichni tři svíjeli v jediném zamotaném chumlu, rvali se, sklouzávali, až konečně spadli do náručí svých spoluplavců na křížových spojkách.

Vzdušná bitva byla dobojována a Thomas Mugridge, kňuče a naříkaje, s krvavou pěnou na rtech byl snesen dolů na palubu. Vlk Larsen zavázal na konci šňůry oko a navlékl mu je do podpaží. Potom kuchaře odnesli na zád' a hodili ho do moře. Deset, patnáct, dvacet metrů šňůry se rozvinulo přes palubu, když Vlk Larsen zavelel: "Na uzel!" Ufty-Ufty zadrhl šňůru okolo příčky zábradlí, šňůra se napjala, a jak se Přízrak vyhoupl kupředu, vyškubla kuchaře na hladinu. Byla to žalostná podívaná. Ačkoli se utopit nemohl, a kromě toho jsme již věděli, že je učiněný nezmar, vytrpěl přitom všechny hrůzy člověka napůl utopeného. Přízrak plul velmi pomalu, a když se zád' zdvihla na vrchol vlny a loď sklouzávala vpřed, vytáhla ubožáka na hladinu a poskytla mu chvilku, aby se nadýchal; ale od zdvihu k zdvihu se zád' propadala, a když příd' s netečnou pomalostí slézala příští vlnu, šňůra povolila a kuchař klesl pod vodu.

Na Maud Brewsterovou jsem úplně zapomněl a připomněl jsem si ji s úlekem, když ke mně lehkým krokem přistoupila. Od chvíle, kdy jsme ji zachránili z člunu, byla teď na palubě po prvé. Uvítalo ji mrtvolné mlčení.

"Co je příčinou tolika veselí?" zeptala se mě.

"Ptejte se kapitána Larsena," odpověděl jsem klidně a chladně, ačkoli se ve mně krev vařila při pomýšlení, že i ona má být svědkem takové surovosti.

Zachovala se podle mé rady a obrátila se, hledajíc kapitána, když jí padl do oka Ufty-Ufty, stojící přímo před ní s tělem plným napjaté soustředěnosti a půvabu, jak přidržoval klikku šňůry na zábradlí.

"Chytáte ryby?" zeptala se ho.

Neodpověděl. V očích, upřených pozorně do moře za zádí, mu náhle zablesklo.

"Žralok, tam prosím, pane!" vykřikl.

"Táhněte zpátky! A čile! Všichni muži k šňůře!" vykřikoval Vlk Larsen povely a sám přiskočil ze všech nejrychleji.

Mugridge zaslechl Kanakovo výstražné volání a bláznivě se rozkřičel. Viděl jsem černou hřbetní ploutev, jak prořezává hladinu a žene se za ním daleko rychleji, než jsme ho dokázali vytahovat na palubu. Vypadalo to, že jsou vyhlídky zcela vyrovnané, stejně ho mohl dostat žralok jako my na palubu, záleželo na každém okamžiku. Když jsme už měli Mugridge přímo pod zádí, klesla po ubíhající vlně a poskytla žralokovi nečekanou výhodu. Ploutev zmizela, za prudkého útoku vzhůru se zalesklo bílé břicho. Vlk Larsen jednal skoro stejně rychle. Vložil všechnu svou sílu do jediného obrovského utrnutí. Tělo Londýňanovo se zdvihlo z vody; právě tak část těla žralokova. Kuchař skrčil nohy vzhůru a zdálo se, že lidožravec se jen sotva dotkl jedné nohy a padl zpátky do vody s mocným šplouchem. V okamžiku doteku Thomas Mugridge vykřikl. Potom přeletěl jako čerstvě chycená ryba hodně vysoko přes zábradlí a dopadl na palubu v jedné hromadě na rukou a na kolenou a překulil se.

Ale krev z něho stříkala. Pravá noha, čistě utřátá u kotníku, mu chyběla. Pohlédl jsem rychle na Maud Brewsterovou. Tvář měla bílou, oči rozšířené hrůzou. Neupírala pohled na Thomase Mugridge, nýbrž na Vlna Larsena. A on si ten pohled uvědomoval, neboť s tím svým příznačným krátkým zachechtáním řekl:

"Mužná hra, slečno Brewsterová. Trochu drsná, připouštím, drsnější, než nač jste bývala zvyklá, přece však jen - mužná hra. Se žralokem jsme ovšem nepočítali. Ten -"

Avšak za té řeči Mugridge pozvedl hlavu a přesvědčil se o tom, že pozbyl nohu. Převalil se na palubě a zahryzl se Vlnu Larsenovi do lýtku. Vlk Larsen se klidně k Londýňanovi sehnul, stiskl mu palcem a prostředním prstem čelisti vzadu pod ušima. Čelisti se neochotně otevřely a Vlk Larsen volně odstoupil.

"Jak jsem pravil," mluvil dál, jako by se nic neobvyklého nestalo, "s tím žralokem jsme nepočítali. To bylo mhm - máme to nazvat Prozfetelností?"

Nijak navenek neprojevila, zda slyší či neslyší, ačkoli se jí výraz očí změnil nevýslovným odporem. Odvrátila se k odchodu. Udělala však sotva první krok, zatočila se a zapotácela a chabě sáhla po mé ruce. Zachytil jsem ji právě včas, než upadla, a dovedl jsem ji k kajutě. Obával jsem se, že v té chvíli omdlí, dokázala se však ovládnout.

"Připravte turniket, pane Van Weydene," zavolal na mě Vlk Larsen.

Zaváhal jsem, Slečna Brewsterová pohnula rty, a třebaže nevyřkla ani slova, poroučela mi očima tak jasně, jako by mluvila, abych šel tomu nešťastníkovi pomoci. "Prosím vás," podařilo se jí přece jen zašeptat a já jsem nemohl neposlechnout.

V té době jsem již nabyl takové obratnosti v chirurgii, že zkušený Vlk Larsen mě po několika slovech rady mohl opustit a nechal mě s tím úkolem samotného, jen s asistencí dvou námoníků na nutnou pomoc. Sám si vzal za úkol pomstu na žralokovi. Hodili přes palubu na šňůře připevněný těžký hák s návnadou velkého kusu tučného soleného vepřového; a když jsem sevěřel přetáté žíly a tepny, námočníci si již propěvovali a vytahovali útočného netvora na palubu. Sám jsem neměl kdy se jít podívat, ale mí asistenti odběhli na okamžik jeden po druhém na lodní střed a podívali se, co se děje.

Žraloka - a byl to kus hodně přes pět metrů dlouhý - vytáhli a zavěsili za hlavní ráhnoví. Kovovými pákami mu rozevěřili čelisti dokořán a potom mu do tlamy zasadili silný kůl na obou koncích přiosťřený tak, že po odstranění pák zůstaly na něm roztažené čelisti pevně sedět. Potom mu vyřízli hák z tlamy. Žralok spadl zpátky do moře zcela bezmocný, a přece se všemi životními silami zachovanými, odsouzený k pomalé smrti hladem - živoucí mrtvola, která však si to jistě méně zasloužila než člověk, který si ten trest pro ni vymyslel.

## KAPITOLA 22

Vytušil jsem, oč jde, jakmile ke mně přišla. Deset minut jsem ji viděl zabranou do vážného hovoru s inženýrem a nyní jsem jí dal gestem na srozuměnou, aby mlčela, a odvedl jsem ji z doslechu muže u kola. Obličej měla bledý, ale plný rozhodnosti; veliké oči, zvětšené ještě výrazem odhodlání, hleděly pronikavě do mých. Byl jsem divně plachý a bázeň

mě naplňovala, neboť přicházela prozkoumat duši Humphreyho Van Weydena a Humphrey Van Weyden neměl, nač by byl od svého vstupu na Přízrak nějak zvlášť hrdý.

Přešli jsme spolu až k okraji zvýšené zádi. Tam se obrátila a postavila se mi tváří v tvář. Rozhlédl jsem se, není-li někdo v doslechu.

"Prála jste si něco?" zeptal jsem se šetrně; ale výraz odhodlání se v její tváři nemínil.

"Jsem ochotna uznat," začala, "že ošklivá příhoda dnešního rána byla způsobena větším dílem nešťastnou náhodou; mluvila jsem však teď právě s panem Haskinsem. Pověděl mi, že včera, když jsme byli zachráněni, právě když jsem byla dole v kajutě, byli dva muži utopeni, úmyslně utopeni - zavražděni."

Hlas jí zněl utajenou otázkou a tvářila se, jako by mě obviňovala, jako bych já tím byl vinen, nebo přinejmenším spoluvinen.

"Vaše informace je naprosto správná," odpověděl jsem. "Ti dva námořníci byli zavražděni."

"A vy jste to připustil!" vykřikla.

"Dalo by se to správněji vyjádřit tak, že jsem nebyl s to vraždě zabránit," odpověděl jsem, stále ještě šetrně a mírně.

"Ale pokusil jste se tomu zabránit?" Zdůraznila slovo "pokusil" a hlas měla maličko zabarvený jakoby doprošováním.

"Ó, vždy vy jste se nepokusil," mluvila rychle dál, když mou odpověď vytušila. "Ale proč jste se nepokusil?"

Pokrčil jsem rameny. "Nesmíte zapomínat, slečno Brewsterová, že jste v tomto malém světě nováčkem, že dosud nemůžete chápat zákony, jimiž se tento svět řídí. Přinesla jste si některé krásné představy o lidskosti, mužnosti, chování a tak dále; tady však se přesvědčíte, že jsou to představy mylné. Já jsem se o tom přesvědčil," dodal jsem s bezděčným povzdechem.

Zavrtěla nevěřičně hlavou.

"Co byste mi tedy radila?" tázal jsem se. "Měl jsem snad popadnout nůž nebo pistoli nebo sekyru a toho člověka zabít?"

Ucouvla zaleknutě. "Ne, to ne!"

"Tak co jsem měl dělat? Sám se zabít?"

"Vyjadřujete se v čistě materialistických termínech," namítala. "Je přece ještě také cosi, čemu říkáme mravní odvaha, a tato mravní odvaha nezůstává nikdy bez účinku."

"Tak tedy," usmál jsem se, "radíte mi, abych nezabíjel ani jeho, ani sebe, ale nechal se prostě zabít." Zvedl jsem ruku, když se chystala promluvit. "Neboť na tomto našem malém plovoucím světě nemá mravní odvaha žádnou cenu. Leach, jeden z těch dvou zavražděných námořníků, byl nadán mravní odvahou v nezvykle bohaté míře. Právě tak ten druhý, Johnson. Nejenže jim odvaha ani v nejmenším neprosperovala, ale právě ona je zahubila. A právě tak by to dopadlo se mnou, kdybych projevoval to málo mravní odvahy, kolik ji snad mám."

Musíte pochopit, slečno Brewsterová, a jasně pochopit, že ten člověk je netvor. Vůbec nemá svědomí. Nic mu není svaté, nic mu není dosti hrozné, aby se toho neodvážil. Vždyť se mnou všechno začalo tím, že mě z pouhého rozmaru zadržel na lodi. Z jeho pouhého rozmaru dosud žiji. Nic nepodnikám, nic dělat nemohu, protože jsem otrokem tohoto netvora a právě tak vy jste nyní jeho otrokyní; protože toužím dál žít, právě jako vy budete také toužit dál žít; protože ho nedokážu v boji přemoci, právě jako vy nebudete schopna přemoci ho v boji."

Čekala, co ještě řeknu.

"Co zbývá ještě povědět? Hraji zde úlohu toho slabšího. Zůstávám zticha a dám si líbit zneuctívání, právě jako vy budete zticha a dáte si líbit zneuctívání. A je to tak dobře. To jediné, co můžeme dělat, chceme-li to přežít. Bitvu nevyhrává vždy jen silnější. K boji s tímto mužem nemáme potřebnou sílu; musíme se přetvařovat a zvítězit, vítězit lstí, máme-li vůbec zvítězit. Přijmete-li mou radu, uděláte to tak. Vím, že jsem tu v nebezpečném postavení, ale dovolte, abych vám upřímně řekl, že vy jste zde v postavení ještě nebezpečnějším. Musíme si navzájem pomáhat, aniž to dáme najevo, pomáhat si v tajném srozumění. Nebudu moci stát vždy otevřeně při vás, a bez ohledu na to, jakým zneuctíváním budu podroben, vy rovněž musíte mlčet. Nesmíme vyvolat žádné srážky s tímto mužem, ani se nesmíme protivit jeho vůli. A musíme se naň usmívat a přátelit se s ním bez ohledu na to, jak nám to může být odporné." Všechna zmatena si přejela hřbetem ruky po čele a prohlásila; "Stále ještě to nechápu."

"Musíte dělat, co vám radím," přerušil jsem ji autoritativně, neboť jsem zpozoroval, že Vlk Larsen se na nás zahleděl a zabočoval směrem k nám z nedalekého lodního středu, kde se procházel s Latimerem. "Dělejte to tak, jak jsem říkal, a brzy se přesvědčíte, že jsem měl pravdu."

"A co mám vlastně dělat?" tázala se, když postřehla můj úzkostlivý pohled na předmět našeho rozhovoru a když podléhala silnému dojmu, jak si lichoťím, z vážné naléhavosti mého výkladu.

"Zbavte se mravní odvahy, jak jen můžete," řekl jsem úsečně. "Nevydražďujte toho člověka k zlé vůli. Chovejte se k němu co nejpráteleštěji, bavte se s ním, debatujte s ním o literatuře a o umění - má ty věci rád. Objevíte, že dovede se zájmem poslouchat a že není hlupák. A ve vlastním zájmu se snažte vidět co nejméně z těch zvířecích surovostí, které jsou na této lodi běžné. To vám usnadní sehrát správně svou úlohu."

"Mám tedy lhát," řekla pevně a vzdorně, "řečí i jednáním mám lhát."

Vlk Larsen odešel od Latimera a přibližoval se k nám. Měl jsem zoufale naspěch.

"Prosím vás, prosím, pochopte mě," říkal jsem spěšně přitlumeným hlasem. "Všechna vaše zkušenost s lidmi a se vším ostatním je tady docela bezcenná. Tady musíte začínat úplně od začátku. A vím - vidím to přece - kromě všeho ostatního jste byla zvyklá poroučet lidem očima, jaksi vyjadřovat jimi svou mravní odvalu. Mne už jste těma svýma očima ovládala, rozkazovala jste mi. Ale na Vlka Larsena nic takového nezkoušejte. Snáze byste ovládla lva, tento muž by si z vás jen tropil šašky. Ten by - a od té doby jsem na to hrdý, že jsem ho objevil," říkal jsem, obrátiv rozhovor jinam, když Vlk Larsen vystoupil na zvýšenou záď a připojil se k nám. "Redaktoři se ho báli a nakladatelé o něm nechtěli ani slyšet. Já však jsem věděl, a brzy byl jak jeho genius, tak i můj správný posudek ospravedlněn, když dobyl

toho velkolepého úspěchu s „Kovárnou“.

„A to byla, prosím, jenom básnička v novinách,“ odpověděla pohotově.

„Náhodou spatřila světlo světa v novinách,“ odpověděl jsem na to, „ale ne snad proto, že by se redaktorům magazínů nedostalo už předtím příležitosti přečíst si ji.“

„Hovoříme o Harrisovi,“ řekl jsem Vlkovi Larsenovi.

„Pravda, pravda,“ přitakával. „Pamatuju se na tu „Kovárnu“. Plná hezoučkových citeček s neskonale vírou v lidské iluze. A k našim věcem, pane Van Weydene, měl byste se jít podívat na kuchtu. Je neklidný a nařiká si.“

Tak jsem byl bez obalu odehnán ze zvýšené žádě a Mugridge jsem našel v hlubokém spánku po morfiu, které jsem mu předtím vstříkl. S návratem na palubu jsem nijak nespěchal, ale když jsem přece jen opět vystoupil nahoru, uspokojilo mě příjemně, když jsem viděl slečnu Brewsterovou v živé rozprávce s Vlkem Larsenem. Jak jsem pravil, ten pohled mě uspokojoval. Uposlechl mou radu. A přes to jsem z toho měl maličký otřes a trochu mě zabolelo, že tak snadno dokázala právě to, o čem jsem ji prosil a co se jí tak viditelně hnusilo.

#### KAPITOLA 23

Vzdorné větry, svižně vanoucí, rychle dohnaly Přízrak na sever a do tuleního stáda. Střetli jsme se s ním až vysoko na čtyřiačtyřicáté rovnoběžce v syrovém a bouřlivém moři, po němž větry honily věčně se ženoucí pruhy mlh. Často celých několik dní za sebou jsme nespátřili slunce a nemohli jsme provést pozorování; a potom zas vítr moře načisto vymetl, vlny se zabělaly a zatřpytily v slunci a měřením jsme si zjistili, kde vlastně jsme. A tu třebas následoval celý den jasného počasí, někdy i dva nebo tři dny, až se potom na nás znovu snesla mlha, vždy zdánlivě ještě hustší než ta poslední.

Lov byl nebezpečný, ale čluny byly přes všechno každý den spouštěny a okamžitě pohlcovány šedivou temnotou; potom už jsme je uviděli až za soumraku, často až dlouho po setmění, kdy se vynořovaly jako mořská strašidla, jeden za druhým se přibližily ze šedivého neviditelná. Wainwright - lovec, kterého Vlk Larsen uloupil i s člunem a posádkou - využil zacloněného moře a uprchl. Jednoho dne zmizel v obklopující nás mlze i se svými dvěma námořníky a již nikdy jsme ho nespátřili, ačkoli netrvalo mnoho dní a dověděli jsme se, že přecházeli ze škuneru na škuner, až se konečně dostali zpátky na svůj.

Toto byl skutek, k němuž jsem se v duchu dlouho odhodlával, ale nikdy se příležitost nenaskytla. Vyplovat s čluny nepatřilo k důstojnickým povinnostem, a třebaže jsem se k tomu lživě chystal pod různými záminkami, Vlk Larsen mi té výhody nikdy nedopřál. Kdyby mi to byl povolil, byl bych již nějak dokázal unést s sebou i slečnu Brewsterovou. Jak se věci vyvíjely, přibližovala se situace, o níž jsem se bál i jen uvažovat. Bezděčně jsem se tomu pomýšlení vyhýbal, a přesto se mi ona myšlenka ustavičně v mysli vynořovala jako kroužící strašidlo.

Čítal jsem kdysi romantické knížky o moři, v nichž jako samozřejmost se vyskytovala obyčejně jedna jediná žena na lodi plné mužů; nyní však jsem se poučil, že jsem nikdy dřív nechápal hlubší smysl takové situace - to, s čím si autoři takových knih ustavičně pohrávali a čeho, zdánlivě, tak důkladně využívali. A tady jsem to teď měl a stál jsem tomu tváří v tvář. A aby to bylo co nejpůsobivější, bylo už jenom zapotřebí, aby právě Maud Brewsterová byla tou ženou, básničkou, která mě nyní okouzlovala svou osobou právě tak, jako mi dávno učarovala svým dílem.

Nebylo možno představit si nikoho víc vytrženého z vlastního prostředí. Byla to něžná, éterická bytost, útle pružná jak vrbový proutek, s pohyby lehkými a plnými půvabu. Ustavičně se mi zdálo, že nechodí, nebo aspoň že nechodí obvyklým způsobem nás smrtelníků. Měla svrchovanou míru oné čilé elasticity, že se pohybovala s nepostřizitelnou vzdušností a přibližovala se po každé k člověku spíš jako snášející se nejlehčí peříčko nebo jako ptáček na neskonale tichých perutích.

Byla jako kousek míšenského porcelánu a nepřestavně mě dojímalá vlastností, již bych nazval její vlastní a zvláštní křehkostí. Jako tehdy, kdy jsem ji po prvé uchopil za ruku a vedl ji do kajuty, tak jsem vždy znovu očekával, kdyby na ni dolehl tlak nebo hrubé jednání, že se v té chvíli rozdrobí. Ještě nikdy jsem nepoznal tělo a ducha v takovém souladu. Postihneme-li její verš tak, jak jej kritikové postihovali jako vznešený a produševnělý, postihujeme tím i její tělo. Zdálo se, že splývá s její duší, že má obdobné vlastnosti a že se spájí se životem jen těmi nejněžnějšími pouty. Vskutku si vykračovala po zemi jen zlehounka a v její tělesné soustavě bylo z hmoty hlíny jen velice málo.

Byla k Vlkovi Larsenovi nápadnou protivou. Každý z nich nebyl nijak podoben ničemu, čím byl ten druhý, a byl vším možným, z čeho ten druhý nebyl. Všiml jsem si jich jednoho rána, když se spolu procházeli po palubě, a přirovnával jsem je k dvěma krajnostem ve vývoji člověka jeden byl vrcholem vši surové divokosti, kdežto druhá tím nejdokonalejším výsledkem zjemnělé civilizace. Pravda, Vlk Larsen měl intelekt neobyčejně vyspělý, ale ten byl zaměřen výlučně k vyjádření divokých pudů a činil ho jen tím nebezpečnějším divochem. Byl to muž velkolepě svalnatý a těžký, a třebaže kráčel jistým krokem siláka, nebylo v jeho kroku nic těžkopádného. Co si z džungle a z pustiny se projevovalo v každém zdvihu a došlápnutí jeho nohou. Měl nohy kočky, byl pružný a silný byl, především vždy silný. Přirovnával jsem ho k velikému tygru, k šelmě nebojácné, obratné a dravé. Byl takový na první pohled. Pronikavý třpyt, jenž se mu občas zableskl v očích, byl přesně též pronikavý třpyt, jaký jsem vídal v očích levhartů nebo jiných dravých zvířat zavřených v kleci.

Ale toho dne, jak jsem si všiml, když přecházeli sem a tam, skončila procházka ona. Došli spolu až tam, kde jsem stál nedaleko vchodu ke kajutě. Ačkoli to nijak navenek nedávala na sobě znát, přece jsem nějak vycíťoval, že je něčím velmi zmatena. Podotkla cosi bezvýznamného, pohlédla na mne a zasmála se dosti vesele; viděl jsem však, jak se vrátila pohledem do očí Vlka Larsena, bezděčně, možná proti své vůli, jako očarovaná; potom oči sklopila, ne však dostatečně rychle, abych nezahlédl přívál hrůzy, který ty její oči náhle zaplavil.

A teprve v jeho očích jsem postřehl příčinu jejího zmatku. Obvykle šedé a chladné a tvrdé, byly nyní vřelé a laskavé a do zlatova, celé roztažené malinkými světlými matnouchými a hasnouchými a zas znovu zářícími, až bylo celé okrouhlé oko zalito plápolem jiskření. Možná že právě ta světlá vyvolávala dojem zlatisté barvy; ale zlaté dnes opravdu ty jeho

oči byly, vábivé a vladařské, zároveň svádivé i panovačné, a vyjadřující požadovačnost i jásavost krve, již žádná žena, tím méně Maud Brewsterová, nemůže neporozumět.

Ta její hrůza zaplavila i mne a v tom okamžiku bázně té nejhroznější bázně, jakou může muž zakusit - věděl jsem najednou, že je mi nevýslovně drahá. Poznání, že ji miluji, zaplavilo mě zároveň s hrůzou, a s oběma city, které mi současně svíraly srdce, zmrazovaly mi krev a v témž okamžiku ji rozpalovaly, byl jsem unášen silou, která nebyla ve mně a byla silnější než já. Proti své vůli jsem znovu obrátil zrak na Vlka Larsena a upřeně jsem mu zíral do očí. On však se ovládl. Zlatavá barva a roztažená světlá byla ta tam. Ty oči byly opět šedé a studené a tvrdě třpytivé, když se kapitán úsečně uklonil a odcházel.

"Mám strach," zašeptala mi a zachvěla se. "Takový strach mám!"

Také já jsem měl strach a s tím objevem, jak mnoho mi Maud Brewsterová znamená, proměnila se mi hlava v jediný vroucí kotel. Ale přec jen se mi podařilo odpovědět jí docela klidně:

"Všechno dobře dopadne, slečno Brewsterová. Spolehněte se na mne, všechno dobře dopadne."

Odpověděla mi jen vděčným a něžným úsměvem, mně však srdce poskočilo. Potom šla po schodech dolů.

Dlouho jsem zůstal stát na místě, kde ode mne odešla.

Nezbytně a naprosto nutně jsem se potřeboval vzpamatovat, uvážit celý dosah změněného významu skutečností.

Přišlo to tedy konečně, zamiloval jsem se, když jsem to nejméně očekával a za nejnepříznivějších podmínek. Rozumí se, že jsem podle svých názorů vždy uznával nevyhnutelnost volání lásky, věděl jsem, že dřív nebo později to přijít musí; ale dlouhá léta v tichu mezi knihami mě špatně na to připravila a otupila mou pozornost.

A jak to přišlo! Maud Brewsterová! Vzpomínky mi letěly nazpět k onomu prvnímu útlému svazečku na mém stole a viděl jsem teď před sebou takřka hmatatelně tu řádku tenkých knížek na polici v mé knihovně. Jak jsem vždy každý z nich uvítal! Každý rok jeden vyšel z tisku a pro mne byl vždy začátkem roku. Vyjadřovaly spřízněný intelekt, mně velmi blízký, a jako takové jsem je vždy přijímal do důvěrného přátelství ducha; nyní však se zahnízdily v mém srdci.

V srdci? City se ve mně převrátily. Připadal jsem si, jako bych stál mimo sebe a nevěřicně se na sebe zahleděl. Maud Brewsterová! Humphrey Van Weyden, "ten chlap s rybí krví", ten "tvor bez citu", ten "děbelský analytik", jak mě křtíval Charley Furuseth, Humphrey Van Weyden se zamiloval! A potom, bez souvislosti a smyslu, plná pochybovačnosti zaletěla má mysl zpátky k životopisné poznámce v červeném svazku seznamu osobností, a přeřikával jsem si: "Narozena v Cambridgi a je jí sedmadvacet let." A potom jsem si říkal: "Je jí sedmadvacet let a stále ještě svobodná i citově volná?" Ale jak jsem mohl vědět, že není ani citově zadána? A žhavé bodnutí novorozené žárlivosti zahlalo všechnu nevěřicnost. Teď už o tom nebylo možno pochybovat. Žárlil jsem; a proto jsem byl zamilován. A žena, do níž jsem se zamiloval, byla Maud Brewsterová.

Já, Humphrey Van Weyden, zamilován! A znovu mě přepadaly pochyby. Ne že bych se byl lásky bál nebo že bych se zdráhal vyjít jí vstříc. Právě naopak, jako idealista nejvyhraněnějšího směru, již svou filosofií jsem vždy lásku uznával a odvděčoval, měl jsem ji za to nejvyšší na světě, za cíl a vrchol bytí, za nejvýlučnější vrchol radosti a štěstí, jakého může život v největším vzrušení dosáhnout, to nejdražší, co lze přivolat a uvítat a uzavřít v srdci. Teď však, když to přišlo, nedovedl jsem uvěřit. Nedovedl jsem snášet takové štěstí. Bylo to příliš krásné, příliš krásné, aby to mohlo být pravda. Přišly mi na mysl Symonsovy řádky:

"Léta a léta jsem se toulal,  
ve světě žen jen tebe hledal."

A tehdy jsem vyhledávat přestal. Toto největší z celého světa nebylo pro mne, říkal jsem si. Furuseth má pravdu; byl jsem nenormální, "tvor bez citu", podivné knihomolské stvoření, schopné radovat se jen z požitků ducha. A třebaže jsem byl obklopen ženami celý život, oceňoval jsem je pouze z hlediska estetického, a nic jinak. Dokonce jsem se někdy cítil jakoby v zámezí toho všeho, jako mnich, jemuž je odepřeno těšit se z věčných i pomíjivých citů a vášní, jimž jsem tak dobře rozuměl, když jsem je pozoroval u druhých. A teď je to tu! Ani ve snu neočekáváno a nezvěstováno a přišlo to. V stavu, který nebyl o nic menší než extáze, odešel jsem z toho svého místa u vchodu do kajutní chodby a vykročil jsem po palubě, huče si pro sebe ony nádherné verše paní Browningové:

"Já s vidinami žila před lety,  
mně společníky byly dobrými  
a sladší hudby, nežli hrály mi,  
jsem nikdy netoužila slyšeti."

Však sladší ještě zpěv zněl mi v uších a byl jsem slepý a nevnímal nic ze svého okolí. Ostrý hlas Vlka Larsena mě probudil.

"Co je, k sakru, s vámi?" naléhal zprudka.

Zatoulal jsem se k přidi, kde námořníci natírali, a když jsem se vzpamatoval, objevil jsem, že bych byl příštím krokem překotil hrnek s barvou.

"Náměsíčnictví, sluneční úžeh - či co?" štěkl na mě kapitán.

"Ne, ne; jenom zaživací potíže," odsekl jsem a pokračoval jsem v procházce, jako by se nic zvláštního nestalo.

KAPITOLA 24

K nejživějším vzpomínkám mého života patří ony příhody na Přízraku, které se udály ve čtyřiceti hodinách po mém objevu, že jsem zamilován do Maud Brewsterové. Až dosud jsem žil svůj život v zákoutí ticha a pokoje a teprve ve věku pětatřiceti let jsem byl stržen do proudu nejnesmyslnějšího dobrodružství, jaké bych si byl dovedl kdy představit,

a nikdy ještě se mi nenahromadilo do pouhých čtyřiceti hodin tolik příhod a rozčilování. A právě tak nedokážu tak docela zavřít uši slabému hlásku pýchy, který prohlašuje, že jsem si nevedl tak špatně, když se všechno uvází. Začalo to tím, že v poledne u oběda Vlk Larsen lovcům oznámil, že napříště budou jíst v podpalubí. Bylo to na tuleňářských škunerech něco neslýchaného, neboť je tu zvykem, že lovci jaksi neoficiálně požívají hodnosti důstojníků. Žádný důvod pro to rozhodnutí neuváděl, ale jeho úmysly byly zřejmé dost. Horner a Čoud vyznamenávali Maud Brewsterovou galantnostmi, které samy sebou směšné a jí neškodné byly jemu nicméně protivné. Prohlášení bylo přijato mlčením, jenom ti ostatní čtyři lovci hodili významným pohledem po oněch dvou, kteří jejich zavržení zavinili. Jock Horner, klidný jako vždy, nedal na sobě vůbec nic znát; ale Čoudovi zbarvil temný ruměnc tvář a on již již otvíral ústa. Vlk Larsen jej sledoval očima, vyčkával, oči mu jiskřily těmi jeho ocelovými jiskřičkami; ale Čoud zase ústa zavřel, aniž promluvil.

"Chtěl jste něco říci?" naléhal kapitán svárlivě. Byla to otevřená výzva, ale Čoud ji odmítl.

"O čem?" otázal se tak nevinně, že to Vlka Larsena vyvedlo z rovnováhy a všichni ostatní se usmáli.

"Ó, tak teda nic," řekl Vlk Larsen nesouvisle. "Jenom mě napadlo, že by se vám mohlo chtít zarejť si do toho."

"Do čeho?" opáčil nevrušitelně klidný Čoud.

Čoudovi kolegové se teď usmívali hodně ze široka. Ten jeho kapitán ho mohl třeba zabít a nepochybuji ani dost málo, že by tu byla tekla krev, kdyby nebyla přítomna Maud Brewsterová. Konec konců to udělala jen ta její přítomnost, že si Čoud vůbec mohl dovolit i to, co si už dovolil. Byl příliš střízlivý a příliš opatrný chlap, aby si byl dovolil dráždit Vlka Larsena k hněvu ve chvílích a na místech, kde by se ten hněv mohl vyjadřovat něčím silnějším než pouhými slovy. Stejně jsem se obával, že dojde k zápasu, ale zavolání muže od kormidelního kola umožnilo, že napětí vyprchalo samo. "Kouř vidím!" dolehl výkřik po schodech a chodbou až k nám dolů.

"Kterým směrem?" volal nahoru Vlk Larsen.

"Přímo na zádi prosím, pane."

"Nejspíš ruskej," mnil Latimer.

Ta poznámka vehnala do tváří lovců úzkost. Ruská loď mohla znamenat jen jedno - válečný křižník. Lovci nikdy neznali polohu lodi líp než jen tak docela zhruba, nicméně však dobře věděli, že se většinou pohybujeme velmi blízko hranice zakázaných vod, a k tomu ještě měl Vlk Larsen náramně nepěknou pověst pytláka. Všechny zraky se upřely na něho. "Jsme absolutně v bezpečí," ujistil je se smíchem. "Tentokrát z toho nekouká žádný solný důl, Čoude. Ale něco vám řeknu - vsadím se pět k jedné, že je to Macedonia."

Nikdo nabízenou sázku nepřijímal a tak pokračoval: "V kterémžto případě sázím deset k jedné, že nám to přifouká trápení."

"Ne, děkuju pěkně," ozval se Latimer. "Nezáleží mi tak moc na tom, jestli prohraju nějaký peníze, ale mám přitom rád aspoň nějakou šanci. Ještě nikdy nebylo, aby z toho nebylo trápení, když jste se vy setkal s tím svým bratrem. A já na to vsadím dvacet k jedné."

Na to se rozumívali všichni, i Vlk Larsen se přidal, a zbytek oběda již probíhal klidně, nejvíc díky mně, protože se mnou jednal celou tu dobu zrovna příšerně, vyškleboval se mi a zas mi shovívavě podkuřoval, až jsem se všecek chvil potlačovaným vztekem. Stále jsem však pamatoval, že se musím ovládat v zájmu Maud Brewsterové, a byl jsem odměněn, když jsme se na prchavou vteřinku setkali očima a ty její mi říkaly stejně výrazně, jako by promluvila: "Buď statečný, buď statečný!"

Odešli jsme od stolu a vyšli na palubu, neboť parník v dohledu byl vítanou změnou v jednotvárnosti moře, na němž jsme se plavili, zatímco přesvědčení, že je to Smrtonoš Larsen na své Macedonii, vzrušení zvyšovalo. Ostrý vánek a prudce rozvlněné moře, jak se nám rozbourilo včera odpoledne, uklidňovalo se dnes celé dopoledne, takže teď bylo možno spustit čluny aspoň na odpolední lov. A všechno slibovalo, že to bude honba výnosná. Od úsvitu jsme plachtili po moři bez tuleňů, ale právě nyní jsme zajížděli do stáda.

Kouř parníku byl ještě na celé kilometry daleko za zádi, ale rychle nás doháněl, když jsme spustili čluny. Rozvinuly se vpřed a do stran a zamířily k severu napříč oceánem. Znova a znova jsme viděli stahovat plachtu a slyšeli výstřely brokovnic a opět viděli plachtu vyletět na stěžeň od šikmého ráhna. Tuleňů bylo hodně a vítr uléhal; všecko ukazovalo co nejpříznivěji na bohatý úlovek. Jak jsme vyrazili, abychom se dostali do závětří pod krajní závětrný člun, viděli jsme hladinu moře pokrytou spícími tuleni, jako vyloženou kobercem. Byli kol dokola všude a hustěji, než jak jsem je kdykoli předtím viděl, ve dvojicích a v trojicích a v celých hloučcích, nataženi celou délkou na hladině, a ve spánku vypadali jako spousty a spousty lenošících psích štěňat.

Pod blížícím se kouřem se ukazoval lodní trup a palubní nadstavby parníku stále větší a větší. Byla to Macedonia. Dalekohledem jsem jasně její jméno přečetl, když mýjela sotva půldruha kilometru na straně našeho pravoboku. Vlk Larsen se díval na koráb posupně, kdežto Maud Brewsterová byla jen zvědavá.

"Kde je to trápení, o němž jste byl tak jist, že se přizene, kapitáne Larsene?" ptala se vesele.

Pohlédl na ni a okamžik pobavenosti mu změkčil svárlivý výraz.

"Co jste očekávala? Že nám vtrhnou na palubu a podřežou nám krky?"

"Něco takového," přiznávala. "Chápete snad, že lovci tuleňů jsou mi něčím tak novým a neznámým, že jsem připravena očekávat všechno možné."

Přikývl na to. "Zcela správně, zcela správně. Mýlíte se jen v tom, že jste nedovedla očekávat to nejhorší."

"Jak prosím? Co může být ještě horšího než podříznout nám hrdla?" tázala se a naivní údiv jí velice slušel.

"Odříznout nám peněženku," odpověděl. "Člověk je v těchto časech udělán tak, že jeho schopnost žít je určována množstvím peněz, které vlastní."

"Kdo vyloupí mou kapsu, ukrádá smetí jen," citovala.

"Kdo vyloupí mou kapsu, krade mi mé právo na život," zněla odpověď. "Prastaré pořekadlo tvrdí opak. Neboť ten mi

ukrádá chleba a maso i lože mé, a tím právě ohrožuje můj život. Není dost kuchyní na vyváření polévek pro chudé, ani dost front na chleba zdarma, aby se dostalo na všechny, a když člověk nemá nic v kapse, obyčejně umírá, a umírá ohavně - leda by byl schopen naplnit si zas hodně rychle kapsu."

"Ale já nedokážu postřehnout, jak by mohl tento parník mít nějaké záměry proti vaší kapse."

"Jen počkejte a uvidíte," odpověděl sveřepě.

A nemusili jsme čekat dlouho. Když předjela několik kilometrů před linií našich člunů, začala Macedonia spouštět své vlastní. Věděli jsme, že jich má na palubě čtrnáct proti našim pěti (chyběl nám jeden po Wainwrightově deserci), a teď je začala klást pěkně daleko do zátvrtí našeho posledního člunu, pokračovala v kladení svých člunů napříč přes náš směr a skončila spuštěním posledních daleko do návětrí našeho krajního návětrného. Náš lov byl zkažen nadobro. Za námi nebylo tuleňů a před námi ta loučí linie čtrnácti člunů, roztažená jako obrovské pometlo, vymetala a hnala stádo před sebou.

Naše čluny lovily přes těch několik kilometrů vod mezi nimi a místem, kde Macedonia začala spouštět, a potom se vrátily domů. Vítr se zmínil na pouhý šepot, oceán byl stále klidnější a klidnější, a to všecko dohromady s přítomností velikého stáda vytvářelo dokonalejší loučí den - jeden ze tří čtyř nejlepších, jaké se natrefí za celou vydařenou loučí sezónu. Navztekaná tlupa chlapů, veslařů, kormidelníků právě tak jako lovců, nahrmla se nám teď zpátky na palubu. Každý jednotlivec se cítil okraden; čluny byly vytaženy s kletbami a nadávkami, které, kdyby měly nějakou hmotnou sílu, samy by stačily vyfídit Smrtonoše Larsena na věky věkův - "Byl by mrtvej a prokletej na dvacet věčností," vyjádřil to Louis a jiskřící oči upíral na mne, když odpočíval chvilku, utáhnuv pevně vázání svého člunu.

"Jen si je poslechněte a řekněte, jestli je zatěžko objevit nejcitlivější místočko jejich duší," pravil Vlk Larsen. "Víra? Láska? Vznešené ideály? Dobro? Krásno? Pravda?"

"Byl hrubě uražen jejich nejvnitřnější smysl pro spravedlnost," pravila Maud Brewsterová, připojivši se k rozhovoru. Stála od nás na čtyři metry vzdálena a jednou rukou se opírala o hlavní příční záporu, celým tělem se něžně houpala v taktu s mírným kolísáním lodi. Nijak nezesílila hlas, a přec mě až zarazil jeho jasný a zvonivý tón. Jak sladce mi zněl v uších! V té chvíli jsem se sotva mohl odvážit na ni pohlédnout, bál jsem se, že bych se prozradil. Na hlavě měla chlapeckou čapku a světle hnědé vlasy, upravené jen volně a jaksi nadýchaně, že se v nich plně zachycovala zář slunečních paprsků, vypadaly jako aureola okolo něžného oválu jejího obličej. Byla skutečně čarovná, a přece zas sladce oduševnělá, ne-li svatá. Všechn můj dávný obdiv k životu se mi navracel při pohledu na toto velkolepé jeho ztělesnění, chladné výklady Vlna Larsena o životě a jeho smyslu byly v tu chvíli opravdu směšné.

"Jste sentimentální," vyškliboval se, "zrovna jako pan Van Weyden. Ti lidé nadávají, protože byla znásilněna jejich chtivost. Nic víc. Jaká chtivost? Po čem? Po lepším krmení a po měkkých postelích na pevnině, až dostanou velkou výplatu a ta jim to všechno přinese - ženské a pití, hltavost a zezvířetění, tím jedině se opravdově vyjadřují, jak nejlépe podle své povahy dovedou, to jsou jejich největší aspirace, jejich ideály, chcete-li. Jak zde vyjevují své city, není nijak dojemné, a přece to dokazuje, jak hluboce se jich to dotklo, jak hluboko jim bylo hmatnuto do kapsy, neboť dotknout se jejich kapsy jest dotknout se jejich duše."

"Vy sám se však sotva chováte tak, jako by vám někdo sáhl na kapsu," řekla s úsměvem.

"Pak je to náhodou jen tím, že se chovám jinak, nebo byla zasažena jak moje kapsa, tak i má duše. Podle běžných cen kožešin na londýnském trhu a na základě střizlivého odhadu, co dnešní lov mohl vynést, kdyby nám jej byla Macedonia nezhlála, byl Příznak oloupen asi o patnáct set dolarů v kožešinách."

"Říkáte to tak klidně -" začala.

"Ale nijak klidný se necítím; mohl bych zabít toho chlapa, co mě oloupil," přerušil ji. "Ano, ano, však vím, ke všemu ještě je ten chlap můj bratr - další sentimentalita. Žvást!"

Jeho tvář proběhla náhlá proměna. Hlas mu zněl méně drsně a zcela upřímně, když říkal:

"Vy, takhle sentimentální, vy musíte být šťastní lidé, skutečně a doopravdy šťastní, když sníte a objevujete dobré stránky ve všem a z toho potom vycitujete, že sami jste dobří. A teď mi teda řekněte, vy dva, shledáváte mě dobrým?"

"Jste dobrý svým zjevem, na pohled, v jistém smyslu," pokusil jsem se o kvalifikaci.

"Máte v sobě všechnu sílu a možnost dobra," zněla odpověď Maud Brewsterové.

"Tu to máte!" křikl na ni zpola zlostně. "Vaše slova jsou pro mne bez obsahu. V myšlence, již jste vyjádřila, není vůbec nic jasného, vyhraněného a určitého. Ten výrok se nedá uchopit do rukou a prohlédnout. Ve skutečnosti to ani není myšlenka. Je to jen pocit, sentiment, cosi založeného na ilusích, a nikoli výsledek myšlení."

Jak potom pokračoval, hlas mu opět změkkl a znovu nabyl jakési důvěřivé noty. "Věřili byste, že se někdy přistihnu, že bych rád byl také tak slepý k skutečnostem života, abych také viděl jen představy života a iluze o něm. Jsou chybné, všechno je to špatné, rozumí se, a odporuje to rozumu; ale při pohledu na ně mi můj rozum říká, že i když je to chybné a nejvýš špatné, přece jen snít a žít v ilusích skýtá větší potěšení, víc rozkoše. A konec konců rozkoš je mzdou života. Bez rozkoše je život činnost bezcenná. Pracovat o život a zůstávat bez výplaty je horší než smrt. Kdo se nejvíce těší v rozkoši, ten žije nejvíce, a ty vaše sny a neskutečnosti vás méně rozrušují a víc vás uspokojují, než dovedou mé skutečnosti uspokojit mne."

Zvolna pokývl hlavou, přemítal.

"Častokrát pochybuji, častokrát pochybuji. Pochybuji, že rozum stojí za to. Sny jsou jistě obsažnější a vydatnější. Citová rozkoš je plnější a trvalejší než duševní rozkoš z rozumu. Kromě toho musí člověk zaplatit za své intelektuální rozkoše beznadějí a sklíčeností. Citové rozkoše mohou člověku nanejvýš trochu pocuchat smysly. A ty se rychle zotavují. Závidím vám, závidím."

Zarazil se náhle a potom se mu rty stočily tím jeho zvědavě posměšným úsměvem, když dodával:

"To je z mozku, že vám závidím, všimněte si dobře!"

To není ze srdce. To má rozum diktuje. Závist je výsledek myšlení. Podobám se střizlivému člověku, který se dívá na

opilé lidi, a protože je nesmírně unaven, přeje si být také opilý."

"Nebo jako rozumný člověk, který se dívá na blázny a přeje si také být blázen," zasmál jsem se.

"Zcela správně," řekl. "Vy jste pozeřvaně zkrachovaná dvojice bláznů. Nemáte v kapse žádná fakta."

"A přece z nich utrácíme stejně štědře jako vy," připojila Maud Brewsterová.

"Štědřeji, protože vás to nic nestojí."

"A protože čerpáme z věčnosti," odporovala.

"Zda opravdu čerpáte, nebo si jen myslíte, že čerpáte; to je nakonec totéž. Utrácíte, co nemáte, a oplátkou dostáváte větší hodnoty za to, co nemáte, než dostávám já za utrácení toho, co mám a za čím jsem se lopotil."

"Proč tedy nezměníte podklad své ražby?" tázala se škádlivě.

Zpola s nadějí k ní rychle vzhledl a potom odpovídal opět úplně smutně: "Pozdě. Možná, že bych rád, ale nemohu. Mám kapsu nacpanou mincí staré ražby a ta je paličatá. Nikdy se nedokážu přinutit, abych uznal platnost čehokoli jiného."

Nemluvil již a zatoulal se pohledem za ni a zamyšleně se ztrácel v tichém moři. Stará základní melancholičnost se ho pevně zmocňovala. Rozechvívala ho. Domudroval se do záchvatu beznaděje a sklíčenosti, ale za několik hodin bylo možno očekávat, že se ten ďábel v něm znovu pohne, procitne do života. Vzpomínal jsem si na Charleyho Furusetha a uvědomil jsem si, že smutek tohoto muže je trest, kterým materialista vždycky platí za svůj materialismus.

#### KAPITOLA 25

"Byl jste na palubě, pane Van Weydene," pravil nazítří ráno Vlk Larsen u snídaně. "Jak to tam vypadá?"

"Hezky jasno," odpověděl jsem a pohlédl jsem letmo na pruh slunce spadající až do kajuty po schodech. "Příznivý západní vítr, slibuje zesílit, jestliže Louis předvídá správně."

Přikývl tak, že bylo vidět, jak ho zprávy potěšily. "Nějaké příznaky mlhy?"

"Husté pruhy na severu a na severozápadě."

Opět přikývl a prozrazoval ještě větší potěšení než prve. "A co Macedonia?"

"Nespatřena," odpověděl jsem.

Byl bych mohl přísahat, že mu na tu zprávu obličeje posmutněl, ale proč by tím měl být zklamán, to jsem si nedovedl představit.

Brzy jsem se poučil. "Kouř vidím!" dolehl sem výkřik z paluby, a kapitánova tvář se rozjasnila.

"Dobrá!" zvolal a odešel od stolu, aby se okamžitě vypravil na palubu a potom do podpalubí, kde lovci jedli svou první snídani ve vyhnanství.

Maud Brewsterová a já jsme se sotva dotkli jídla, zahleděli jsme se upřeně na sebe v němém úzkosti a poslouchali jsme hlas Vlka Larsena, snadno pronikající do kajuty ze sousedního podpalubí lovců stěnou v žebrovém pažení. Rozkládal ze široka a jeho závěr pozdravil divoký výbuch souhlasného jásotu. Stěna však byla přece jen příliš silná, slova jsme neslyšeli; ale ať už jim cokoli řekl, na lovce to silně zapůsobilo, protože po potlesku následovaly výkřiky radosti. Podle zvuků na palubě jsem věděl, že námořníci byli rovněž vyhnáni z kotců a chystají se spouštět čluny. Maud Brewsterová vyšla na palubu se mnou, ale nechal jsem ji stát na hraně zvýšené zádě, odkud mohla rozruch pozorovat a sama zůstat stranou. Námořníci se již musili dovědět, jaké záměry se chystají, a jiskra, již vkládali do práce, prozrazovala jejich nadšení. Lovci nastoupili na palubu s brokovnicemi a s krabicemi střeliva, ale také, což bylo nezvyklé, s kulovnicemi. Kulovnice brávali lovci s sebou do člunů jen zřídka, protože tuleň střelený na dálku z kulovnice se obyčejně potopil dřív, než se k němu člun dostal. Ale dnes měli všichni lovci s sebou kulovnice a velkou zásobu patron. Všiml jsem si, že se spokojeně usklibují po každé, jak jen pohlédli na kouř z Macedonie. Zdvíhal se stále výš a výš, jak se nám od západu přibližovala.

Pět člunů sletělo přes palubu s velkým spěchem a rozvinulo se jako žebra vějíře. Zamířily směrem k severu právě tak jako včera odpoledne, a my jsme měli následovat také tak. Nějakou chvíli jsem zvědavě přihlížel, ale nezdálo se, že by v jejich počínání bylo něco nezvyklého. Spouštěli plachty a odstřelovali tuleně, znovu plachty vytahovali a postupovali svou cestou stejně, jak jsem vídal vždy. Macedonia zopakovala stejný výkon jako včera, "zchlamstla" tu končinu moře spuštěním své linie člunů před naší a napříč našemu směru. Čtrnáct člunů potřebuje k pohodlnému lovu povážlivou rozlohu oceánu, a když Macedonia úplně překryla naši linii, hnala se pod parou dál k severozápadu a cestou spouštěla další čluny.

"Co se děje?" zeptal jsem se Vlka Larsena, neschopen již ovládat svou zvědavost.

"Nestarejte se, co se děje," odpověděl navrčeně. "Nebude vám trvat žádných sto let, než se to dovíte, a zatím se jen modlete a prostě boha o hodně silný vítr."

"No, konečně dobrá, mohu to zrovna tak povědět," řekl mi za chvíli. "Dám tomu svému bratříčkovi ochutnat jeho vlastní medicínu. Zkrátka sehraju sám úlohu žravého prasete, a to nejen na jeden den, ale na celý zbytek sezóny, jestli budeme mít štěstí."

"A když ne?" tázal jsem se.

"O tom se neuvažuje," smál se. "My prostě musíme mít štěstí, nebo je s námi konec."

Zůstal na tu chvíli u kormidelního kola a já jsem šel na před do své nemocnice v kotcích, kde leželi dva zmrzačení, Nilson a Thomas Mugridge. Nilson byl veselý, jak jen bylo možno očekávat, protože se mu přeražená noha hojila velmi pěkně; ale Londýňan byl zoufale smutný a pocítil jsem k tomu nešťastníkovi hluboký soucit. Byl to vůbec div, že dosud žil a dosud na životě lpěl. Léta života v surových podmínkách mu orvala nevyvinuté tělo na roztřepané trosky, a přes všechno v něm jiskra života plála stále stejně.

"S umělou nohou - a dnes už je dovedou udělat výtečně - budete si podupávat po lodních kuchyních na věky věkův," ujišťoval jsem ho bodře.

On však odpovídal vážně, ba slavnostně. "Vo tomani nevím, pane Van Weydene, ale to vím, že už nikdy nebudu mít

klidnou chvilku, dokavad' neuvidím toho ďábla pekelného zatraceně důkladně mrtvého. Ten nesmí žít tak dlouho jak já. Nemá ani právo žít, a jak to je ve svatý knize, 'Smrti umře', a já jen řeknu 'Amen, a ať je to, sakra, brzo!'

Když jsem se vrátil na palubu, zastihl jsem Vlk Larsena, jak přidržuje kolo většinou jen jednou rukou, zatím co v druhé držel námořní dalekohled a zkoumal postavení člunů, věnuje přitom zvláštní pozornost poloze Macedonie. Na našich člunech jsem pozoroval jen jedinou změnu. Zatáhli těsněji do větru a mířily teď několik bodů na západ od severu. Stále však jsem nechápal smysl celého manévru, neboť volně moře před námi bylo stále protínáno pěti návětrnými čluny Macedonie, které rovněž zatáhly víc do větru. Tak se pomalu roztahovaly víc k západu, vzdalující se na větší rozstup než ostatní jejich čluny v řadě. Naše čluny pluly pod plachtou a k tomu také ještě veslovaly. I lovci veslovali a s třemi páry vesel v práci naše čluny rychle doháněly ty, které mohu v této souvislosti nazývat čluny nepřítelů.

Kouř Macedonie se scvrkával na severovýchodním obzoru na pouhou matnou skvrnu. Parník sám vidět nebylo. My jsme se zatím až do této chvíle jen tak potloukali, naše plachty se tak na půl času jen roztrásaly a vítr vytrácel; a dvakrát v krátkém časovém intervalu jsme vrazili přídí do větru. Ale lenivé potloukání již končilo. Plachty byly seřizeny a Vlk Larsen se dal do toho, aby Přízrak rozběhl. Přeběhli jsme přes linii našich člunů a hnali jsme se k prvnímu návětrnému člunu nepřátelské řady.

"Tu pohyblivou záporu dolů, pane Van Weydene," velel Vlk Larsen. "A zůstaňte pohotově přehodit kosatky." Běžel jsem na příd' a měl jsem pohyblivou záporu na celý oblouk dole a znovu utaženou, když jsme proklouzli okolo nepřátelského člunu asi třicet metrů v podvětrí. Tři muži se na nás z člunu podezíravě dívali. Hltali nám loviště a Vlk Larsen znal, aspoň podle pověsti. Všiml jsem si, že lovec, obrovský Skandinávec usazený ve špičce člunu, držel kulovnici pohotově položenou přes kolena. Ta měla být správně na svém místě ve skřepci věšáku na parníku. Když se octli naproti naší zádi, Vlk Larsen je pozdravil mávnutím ruky a volal na ně:

"Pojďte na palubu, uděláme si společně gam!" "Gamovat" společně na tuleňářských škunerech představuje jakousi náhražku sloves "navštěvovat" nebo "zdrbnout si". Vyjadřuje všeobecnou ukecanost na mořích a stává se příjemným povyražením z jednotvárného života.

Přízrak se otočil čelem vzad přídí do větru a já jsem dokončil svou práci na přídí právě včas, abych doběhl nazad a pomohl kapitánovi s hlavní plachtou.

"Vy setrváte laskavě na palubě, slečno Brewsterová," pravil Vlk Larsen, když vykročil k přídí, aby přivítal hosta. "A vy rovněž, pane Van Weydene."

Člun stáhl plachtu a přirazil k boku. Lovec, krásně zlatým plnovousem jako bůh moře, přešel zábradlí a skočil na palubu. Avšak ani ta jeho takřka nesmírná obrovitost nedokázala překonat jeho viditelné obavy. Pochyby a nedůvěra se mu jasně zračily v tváři. Byla to přes všechno zlatisté zaštitění tvář upřímně průhledná a také ihned bezhlasně roztrbovala úlevu, když lovec pohlédl na Vlk Larsena a na mne, a všiml si, že jsme tu jen my dva, a potom zas pohlédl na své dva námořníky, kteří přicházeli za ním. Zajisté měl málo příčin k strachu. Tyčil se nad Vlkem Larsenem jako Goliáš. Musil měřit snad několik centimetrů přes dva metry a dodatečně jsem se potom dověděl jeho váhu - 110 kilo. A to neměl na sobě ani ždíbec tuku. Všechno jen kost a sval.

Že se mu obavy vracely, bylo viditelné, když ho nad vchodem ke kajutě Vlk Larsen zval dolů. Ale opět se obr bezpečil pohledem na hostitele - rovněž velkého muže, ale vypadajícího vedle obra jako trpaslík, na něhož se díval dolů. Tak všechno váhání zmizelo a ti dva sestoupili do kajuty. Zatím oba Skandinávci námořníci podle zvyku přešli na příd', aby sami také vykonali návštěvu u mužstva v koticích.

Znenadání se vzneslo zdola z kajuty příškrčené zařvání a hned potom všechny různé zvuky zuřivého zápasu. Byl to levhart proti lvu a pouze lev nadělal všechn ten kravál. Vlk Larsen byl levhart.

"Tady vidíte posvátnost našeho pohostinství," řekl jsem trpce Maud Brewsterové.

Přikývla, že slyšela, a tu jsem si všiml v její tváři několika znaků téhož chorobného záchvatu, jakým jsem při pohledu nebo při zaslechnutí násilných činů já sám tak ukrutně trpěl tehdy za mých prvních týdnů na palubě Přízraku.

"Nebylo by vám milejší přejít k přídí, řekneme chodbou od podpalubí, než se to přežene?" navrhoval jsem. Zavrtěla hlavou a zahleděla se zbědovaně na mne. Nebyla vystrašena, spíše jen ohromena, zarážela ji ta člověčí živočišnost v tom všem.

"Pochopíte, doufám," využíval jsem příležitosti, "že ať mám jakoukoli účast v tom, co se děje a co se ještě bude dít, jsem k tomu donucen a musím to dělat - jestliže vy a já máme vůbec kdy vyváznout z této strašné situace živi a zdraví."

"Není to nikterak příjemné - pro mne," dodal jsem ještě.

"Chápu," řekla slabým, jakoby dalekým hlasem a její oči mi dokazovaly, že opravdu rozumí.

Hluk dole brzy utichl. Potom vyšel na palubu Vlk Larsen. Pod bronzovým opálením byl jenom nepatrně zrudlý, jinak na něm nebylo vůbec vidět, že by se byl rval.

"Pošlete mi ty dva muže na žád', pane Van Weydene," řekl mi.

Splnil jsem příkaz a za dvě minuty stáli ti dva před ním. "Vytáhněte svůj člun na palubu," řekl jim. "Váš lovec se rozhodl zůstat nějaký čas u nás a nepřeje si, aby se mu tloukl na lodním boku."

"Vytáhněte svůj člun na palubu!" opakoval, tentokrát důrazněji, když námořníci váhali jeho rozkaz splnit.

"Kdo ví? Třebas budete muset námořničit nějakou tu chvíli u mne," říkal docela laskavě, ale s mírným náznakem hrozby, která tu laskavost popírala, když se konečně hnuli, aby mu vyhověli, "a tak můžeme raději hned začít v přátelském srozumění. A teď čiperně! Smrtonoš Larsen vás dovede prohnat do ostřejšího kroku, však vy víte!"

Za těchto poučných povelů znatelně zrychlili pohyby, a jakmile se jejich člun přehoupl na palubu, byl jsem poslán na příd' povolit kosatky. Vlk Larsen se chopil kormidelního kola a hnál Přízrak za druhým návětrným člunem Macedonie. Rozjeli jsme se a tou chvílí nebylo nic na práci. Rozhlížel jsem se pátravě po člunech, jak jsou nyní rozloženy. Třetí návětrný člun Macedonie byl napaden našimi dvěma čluny, čtvrtý našimi zbývajícími třemi; a pátý z Macedonie udělal čelem vzad a pomáhal bránit nejbližší spoluplavce. Boj byl zahájen na dlouhou vzdálenost a kulovnice práskaly

vytrvale. Vítr vzdouval čiperně rozvlněné moře, což znemožňovalo přesnou palbu; co chvíli a vždy znovu, jak jsme se přibližovali, zahlédali jsme kulky drnčící od vlny k vlně.

Člun, který jsme pronásledovali, vyrovnal se do větru a s větrem v zádech pokoušel se nám uniknout a ve směru úprku pomocí odrazit útok našich člunů.

Pracoval jsem na plachtách a na dolních záchytných lanech, takže mi zbývalo málo chviliek na rozhlížení, co se děje, byl jsem však náhodou právě na horní zádi, když Vlk Larsen poroučel oběma cizím námořníkům, aby šli na před' do kotců.

Uposlechli mrzutě a neochotně, ale šli. Hned potom přikázal slečně Brewsterové, aby šla do kajuty, a usmál se, když se jí v mžiku zamžily oči hrůzou.

"Neuvidíte tam vůbec nic příšerného," říkal jí, "jenom docela nezraněného muže bezpečně připoutaného do kruhů závor. Tady přes palubu budou nejspíš lítat kulky a já vás nechci nechat zabít, však víte."

Ještě než to dořekl, odrazila se kulka od mosazné hlavice kolíku přímo mezi jeho rukama a oddrněla do větru. "Vidíte to," řekl jí; a potom se obrátil na mne: "Pane Van Weydene, převezmete kolo?"

Maud Brewsterová vstoupila do vchodu ke kajutě a jenom hlavu jí bylo vidět. Vlk Larsen si přinesl kulovnici, trhl závěrem a nabil patronu k výstřelu. Prosil jsem ji pohledem, aby odešla dolů, ale ona se usmála a řekla mi:

"Možná tedy, že jsme slabošská suchozemská stvoření bez vlastních nohou, ale můžeme aspoň kapitánovi Larsenovi ukázat, že jsme zrovna tak stateční jako on."

Pohlédl na ni rychle a s obdivem.

"Za tohle se mi o sto procent víc líbíte," řekl. "Studie, rozum a statečnost. Jste báječně vyrovnaná osobnost. Ženská knihomolka, ale hodila by se i za ženu náčelníka pirátů. Mhm - o tom si ještě pohovoříme," usmál se, když kulka vletěla přímo do stěny kajuty.

Viděl jsem, jak mu oči zasvítily zlatem za té řeči, a právě tak jsem viděl, jak její oči zaplavila hrůza.

"My jsme statečnější," pospíšil jsem si do toho promluvit. "Aspoň za sebe mohu říci, že jsem statečnější než kapitán Larsen."

Teď zas já jsem byl poctěn rychlým pohledem. Zřejmě by rád byl věděl, zda žertuji. Povolil jsem asi o tři čtyři kolíky, abych vyrovnal sražení Přízraku po větru, a znovu jsem ho upevnil v kursu. Vlk Larsen dosud čekal na vysvětlení a já jsem ukázal na svá kolena.

"Zde můžete vidět," řekl jsem, "že se maličko třesou. To proto, že se bojím, tělo se bojí; a také v mysli se bojím, protože se mi nechce umřít. Ale můj duch ovládá toto roztržené tělo a umdlévání mysli: Jsem víc než jen statečný. Jsem odvážný. Vaše tělo se nebojí. Vy se nebojíte. Na jedné straně vás nic nestojí postavit se nebezpečí; na druhé straně vám to dokonce působí rozkoš. Vy se z toho těšíte. Možná, že jste nebojácný, pane Larsene, ale musíte připustit, že statečnější jsem já."

"Máte pravdu," přiznal ihned. "Nikdy ještě jsem se nad tím takto nezamyslel. Ale je pravda také opak? Jestliže jste statečnější než já, jsem já zas zbabělejší než vy?"

Oba jsme se té nesmyslné představě zasmáli a on seskočil s horní paluby a opřel si hlavě ručnice přes zábradlí. Zatím k nám dolétaly kulky ze vzdálenosti asi půldruha kilometru, teď však jsme ji zkrátily o dobrou polovinu. Vystřelil tři pečlivě mířené rány. První udeřila na patnáct metrů do návětrí od člunu, druhá přímo vedle; a po třetím výstřelu kormidelník upustil řídicí veslo a zhroutil se na dno člunu.

"To je, myslím, vyřídilo," řekl Vlk Larsen a povstal. "Nemohu si dovolit pouštět to do lovice a je docela dobře možné, že veslař neumí kormidlovat. V tom případě lovec nemůže kormidlovat a současně střílet."

Jeho úvaha se potvrdila, protože člun ihned sjel na šif a lovec skočil ke kormidlu. Po nás se už nestřílelo, ačkoli z ostatních člunů kulovnice práskaly stejně vesele jako dřív.

Lovci se podařilo dostat člun zas zpátky po větru, ale dorazili jsme k němu, protože jsme uháněli aspoň dvojnásobnou rychlostí. Když jsme se přiblížili na necelých sto metrů, viděl jsem veslaře, jak podává lovcu na zád' kulovnici. Vlk Larsen přešel na lodní střed a sňal stočené kolo zdvihacího lana se závěsu. Potom zíral přes zábradlí podle zamířené kulovnice. Dvakrát jsem zpozoroval lovece, jak pouští kormidlovací veslo z jedné ruky, sahá po kulovnici a váhá. Už jsme byli vedle nich a šuměli jsme rychle dál.

"Tady, chytejte, vy tam!" houkl náhle Vlk Larsen na veslaře. "A otočte ho!"

Současně hodil stočené lano do člunu. Dopadlo přesně a málem muže srazilo, ten však neuposlechl. Vzhlédl jen na svého lovce, čekaje na rozkazy. Teď byl zas lovec na váhách. Kulovnici měl mezi koleny, ale kdyby odložil veslo, aby mohl střílet, byl by člun smeten a narazil by na škuner. Viděl také namířenou kulovnici Vlka Larsena a věděl, že bude zasažen dávno dřív, než dokáže svou kulovnici uplatnit. "Otočte ho," řekl tiše svému námořníkovi.

Veslař poslechl a otočil lano okolo úzkého předního sedadla, a jak se napjalo a škublo, povoloval na vyrovnání. Člun se prudce stočil a lovec jej vyrovnal v rovnoběžném směru nějakých sedm metrů od boku Přízraku.

"A teď stáhněte tu plachtu a přiražte k boku!" poroučel Vlk Larsen.

Nikdy ani na okamžik ručnici neodložil, i kladky spouštěl dolů jednou rukou. Když byly připevněny na předí i na zádi a oba nezranění muži se chystali vystoupit na palubu, uchopil lovec svou kulovnici, jako by ji chtěl lépe oprýt.

"Pusťte to!" houkl Vlk Larsen a lovec pušku pustil, jako by byla žhavá a spálila mu ruku.

Jakmile se dostali na palubu, vytáhli zajatci člun přes zábradlí, a vedeni Vlkem Larsenem, odnesli postřeleného kormidelníka do kotců na před'.

"Jestli se našich pět člunů přičiní tak jako my dva, budeme mít hromadu mužstva," řekl mi Vlk Larsen.

"Ten postřelený muž - ten je - má vůbec naději?" řikala rozechvěle Maud Brewsterová.

"Dostal to jen do ramene," odpověděl jí. "Nic vážného. Pan Van Weyden ho vykurýruje tak snadno, že do tří neděl bude v pořádku."

"Ale támhle ty chlapíky vykurýrovat nedokáže, jak to vypadá," dodával, ukazuje na třetí člun Macedonie, na který jsem

mřil a který jsme již měli takřka po boku. "To je dílo Hornera a Čouda. A říkal jsem jim, že potřebujeme živé lidi, a ne mršiny. Ale radost ze střílení a ze zásahu strašlivě člověka přemáhá, jakmile se jednou naučí střílet. Zažil jste to jakživ, pane Van Weydene?"

Zavrtěl jsem hlavou a zadíval jsem se na to dílo našich lovců. A bylo vskutku krvavé. Zatím oba s čluny odtáhli a přidali se k ostatním třem našim člunům, útočícím na zbývající dva nepřátelské. Tento opuštěný člun se válel v mořské roklině mezi vlnami, potácel se opile s každou vlnou a šikmou plachtu měl strženu v pravém úhlu. Třepotala se a pleskala bezmocně ve větru. Lovec a veslař leželi zkroutení na dně, ale kormidelník klesl přes boční hranu napůl z člunu ven s pažemi ve vodě. Hlava se mu kymácela ze strany na stranu.

"Nedívejte se, slečno Brewsterová, prosím vás, nedívejte se," prosil jsem ji a byl jsem rád, že dala na má slova a tu podívanou si ušetřila.

"Dejte se rovnou přídí do toho klubka, pane Van Weydene," velel Vlk Larsen.

Jak jsme se přiblížili, palba právě ustala a viděli jsme, že je dobojováno. Zbývající dva čluny byly zajaty našimi pěti a všech sedm se teď drželo pěkně pohromadě a čekalo, až je sebereme,

"Podívejte se tamhle!" vykřikl jsem bezděčně a ukazoval jsem na severovýchod.

Skvrna kouře, jež naznačovala polohu Macedonie, objevila se znovu.

"Ano, ano, však jsem to pozoroval," odpovídal Vlk Larsen klidně. Odměřoval si vzdálenost k pruhům mlhy a na okamžik zůstal bez hnutí a nastavoval tvář větru. Zkoumal jeho sílu. "Myslím, že to dokážeme; a spolehněte na to, že ten můj pozhnaný bratříček už vyčíhl mou hříčku a zrovna se na nás vrhá. Ó, jen se podívejte!"

Skvrna kouře se znenadání velmi zvětšila a velmi zčernala.

"Ale já ti uteču, přes všechnu páru., bratře můj," zachechtl se. "Uletím ti a nepřeju ti nic horšího, než abys ty svý starý mašiny ztrhal do starýho železa."

Když jsme otočili přídí do větru, zavládl úspěchaný zmatek, ale přec jen ovládnutý. Jak přicházeli přes zábradlí na palubu zajatci, naši lovci je odváděli do kotce na přídí a námořníci zatím o překot vytahovali čluny a kladli je na palubu, kde se dalo, ani se nezdržovali uvazováním. Už jsme se znovu rozjeli a všechny plachty táhly s hlavními, povolenými na tah z boku. Poslední člun byl vytažen na kladkách a stočen na palubu.

Bylo nutno si pospíšet. Macedonia, chrlíc z komína ten nejčernější kouř, hnala se na nás útočně od severovýchodu.

Bez ohledu na čluny, které jí na hladině loviště zbyly, změnila kurs tak, aby přeťala předvídaný kurs našeho úniku.

Nehnala se přímo za námi, nýbrž před nás. Linie našich směrů se sbíhaly jako dvě ramena úhlu, jehož vrchol ležel na okraji pruhu mlhy, která se tam tyčila jako zeď. A právě tam nás mohla Macedonia dostihnout, nebo se musila vzdát naděje. Příznak zas měl svou naději v tom, že proletí oním bodem dřív, než se tam dostane Macedonia.

Vlk Larsen stál u kormidla a řídil. Oči mu blyštěly a jiskřily, jak sledovaly plavbu o závod, a poskakovaly z jedné podrobnosti na druhou. Hned zkoumal moře na straně návětrné, pátral po příznacích zesílení nebo zmírnění větru, hned zas pohlížel stejně zkoumavě na Macedonii; a vždy znovu přebíhal zrakem po všech jednotlivých plachtách a vydával rozkazy, maličko povolit tu či onu, jinou zas maličko dotáhnout, až dostával z Přízraku všechnu jeho rychlost do poslední špetky sil. Všechny spory a zlosti a všechna mstivost zůstaly zapomenuty. S údivem jsem se díval na ochotu a čilost, s níž všechno mužstvo, tak dlouho již mučené kapitánovou zvířecí surovostí, nyní skokem plnilo jeho rozkazy. A zvlášť podivné, že v tom rychlém běhu o závod za houpání korábu vpřed a vzad jsem si připomněl nešťastného Johnsona, a velmi jsem litoval, že není živ a s námi; měl Příznak tak rád a tolik se dovedl radovat z jeho síly a pružné poddajnosti pod plachtou.

"Vy, mládenci, vy si raději připravte kulovnice," volal Vlk Larsen na lovce; tak potom celá pětice, všichni do jednoho se postavili v řadě u závětrného zábradlí paluby s puškami v ruce a čekali.

Macedonia už byla vzdálena jen asi půl druhého kilometru, kouř se jí valil z komína docela vodorovně, jak šíleně uháněla, rozrážela hladinu moře rychlostí sedmnácti uzlů. "Letí si tou dálkou slání, jako by do oblak chtěla!" citoval Vlk Larsen, zahledv se na ni. My jsme dosahovali rychlosti nejvýš devět uzlů, ale stěna mlhy byla již blízoučko.

Na palubě Macedonie vyšlehl obláček dýmu, zaslechli jsme mocný výbuch výstřelu a v napjaté tkáni naší hlavní plachty se objevil okrouhlý průstřel. Vypálili na nás jedním z těch malých děl, o nichž šla pověst, že je má Macedonia na palubě. Naše mužstvo se shluklo na lodním středu, mávalo čepicemi a posměšně volalo slávu. Znovu vyskočil obláček dýmu a zahřměl výstřel, ale tentokrát udeřila dělová kule jen asi sedm metrů za naší zádi, dvakrát poskočila po větru od vlny k vlně a klesla pod hladinu.

K palbě z kulovnic však nedošlo z toho prostého důvodu, že všichni jejich lovci byli buď ještě v člunech nebo v našem zajetí. Když byly již oba koráby od sebe vzdáleny jen asi osm set metrů, prostřelil nám třetí výstřel děla druhou okrouhlou díru do hlavní plachty. Potom jsme již vklouzli do mlhy. Zahalila nás ze všech stran a skryla nás ve svém hustém a vlhkém závoji.

Náhla proměna byla až zarážející. Před okamžikem jsme se vznášeli na vlnách v plném jasu slunce, nad hlavou jsme měli čisté nebe, moře vyhazovalo zpěnné hřebeny a vlnilo se před našimi zraky až k obzoru, a pamík, chrlící kouř a vypalující železné koule, se za námi šíleně hnál. A najednou, jako by v jediném skoku lodi, slunce se ztratilo, nebylo oblohy, dokonce i naše vrcholy stožárů zmizely z dohledu a obzor jsme neviděli právě tak, jak jej nevidí oko oslepené slzami. Šedivá mlha se hnala okolo nás jako déšť. Každý vlněný vlásek našeho šatstva, každý vlas na hlavě nebo na obličeji, všechno bylo poseto krystalisujícími kuličkami jako drahokamy. Stěžňové záporby byly úplně mokré; z výstroje nad hlavou kapalo; na spodní straně hlavních ráhen se voda srážela do dlouhých potůčků a za každého velkého hupu lodi se snášela v žertovných sprškách na palubu. Podléhal jsem svíravému, dusivému pocitu. Tak jako zvuky škuneru, prorážejícího vlny, odrážela mlha zpět, tak i naše myšlenky jako by nikam nemohly. Mysl se vzpírala uvažovat o světě za touto vlhkou záclonou, jež nás kol dokola ovíjela. Toto byl sám svět, sám vesmír s konečnou hranicí tak blízkou, že člověk cítil nutkání vztáhnout paže a odstrčit ji dál. Nemožné, že by ostatní svět mohl být za těmito šedivými stěnami.

Daleký svět byl jen sen, pouhá vzpomínka ze snu.

Bylo to tajemné, podivně tajemné. Pohlédl jsem na Maud Brewsterovou a poznal jsem, že má podobné pocity. Potom jsem se podíval na Vlka Larsena, ale v jeho vědomí zřejmě nebylo nic subjektivního. Zajímala ho jediné bezprostřední a objektivní přítomnost. Dosud stál u kola a kormidloval a měl jsem pocit, že si přesně vypočítává čas, že přepočítává minuty po každém vyhoupnutí Přízraku, po každém jeho zakymácení do podvětrí.

"Jděte na příd' a tiše, bez hluku naplno pod vítr," řekl mi ztlumeným hlasem. "Vrchní plachty zatáhněte první. Muže ke všem plachtám. Žádné třískání kladkami, ať nikdo nemluví. Bez hluku, slyšíte? Bez hluku!"

Když bylo všechno připraveno, povel "naplno pod vítr" se mi šeptem vracel od muže k muži až na příd'; a Přízrak se otočil na šikmý běh od levoboku takřka úplně bez hluku. A pokud zazněly nějaké zvuky - praskot skasávacích uzlíků a zaskřípění hřídelky v kladce -, připadaly mi v duté ozvěně mlhy, jež nás halila, strašidelné.

Zdálo se, že jsme sotva nabrali vítr do plachet, a již začala mlha řidnout a znenadání jsme se octli znovu v slunečním jasu, širošíře moře se před námi vlnilo až k čáře oblohy na obzoru. Ale oceán byl prázdný. žádná mstivá Macedonia nebrzdila jeho hladinu, ani nešpinila jeho blankyt kouřem.

Vlk Larsen ihned vyrovnal kurs a uháněl podle okraje nakupených mlh. Jeho chytráctví bylo zřejmé. Do mlhy zajel v návětrí od parníku, a zatím co se teď parník naslepo žene mlhou v naději, že nás dostihne, obrátil se ven ze svého úkrytu a míří teď na místo, kde by znovu zajel do mlhy na straně návětrné. Jakmile se mu to podaří, nepostačí ani staré přirovnání o jehle ve stohu sena vystihnout marnost snahy jeho bratra, aby nás našel.

Neplavil se daleko. Přehodil přední i hlavní plachtu, znovu nasadil vrchní plachty a zamířili jsme zpátky do mlhy. Jak nás mlha pohlcovala, byl bych odpřisáhl, že jsem spatřil nezřetelné těleso vystupující v návětrí. Rychle jsem pohlédl na Vlka Larsena. Už jsme byli pohříženi hluboko do mlhy, ale Vlk Larsen mi přikývl. Také on zahlédl Macedonii, která uhodla jeho úskok a propásla ho jen o zlomek okamžiku. Nebylo pochyby, že jsme unikli nepozorováni.

"Tuhle hru dlouho vydržet nemůže," pravil Vlk Larsen. "Musí se vrátit pro zbylé čluny. Pošlete mi námořníka ke kolu, pane Van Weydene, prozatím udržujte tento kurs a mohl byste hned také postavit hlídky, protože dnes večer se už nebudeme s ničím zdržovat.

Ale, poslyšte, dal bych pět set dolarů, kdybych mohl jít jen na pět minut na palubu Macedonie," dodával ještě, "jen co bych slyšel, jak pan bratr nadává."

"A teď teda, pane Weydene," říkal mi, jakmile byl u kola vystřídán, "musíme uvítat naše nováčky. Vydejte lovcům hodně whisky a postarejte se, aby pár lahví uklouzlo taky do kotců na přidi. Vsaďm se, že zítra každý z nich do posledního Janka poletí přes palubu a bude lovit pro Vlka Larsena stejně spokojeně, jako lovil pro Smrtonoše Larsena."

"A neuprchnou nám jako Wainwright?" tázal jsem se.

Zasmál se zchytrale. "To neudělají, dokud do toho mají co mluvit naši lovci. Rozdělím mezi ně dolar za každou kůži, co jich ti noví odstřelí a přivlečou. Dobře polovina jejich dnešního nadšení pramenila jen z toho. Ba ne, nikdo neuteče, pokud do toho naši mají co mluvit. A teď" byste měl jít radši na příd' ke svým lékařským povinnostem. Jistě vás tam čeká přeplněný chirurgický pavilón."

#### KAPITOLA 26

Vlk Larsen mě zbavil povinnosti s vydáváním whisky a ujal se toho sám. Láhve se začaly objevovat a já jsem se zatím zaměstnával v kotcích se skupinou čerstvě zraněných. Viděl jsem již popíjet whisky, znal jsem to, jak se pije whisky a soda v klubech, nikdy však jsem neviděl nikoho pít tak, jak pili tito námořníci. Lili do sebe kořalku z plecháčů a z konvic, přímo z láhve - po každé se nalévalo až po okraj a každé napití samo o sobě již představovalo hýření. Oni však se nespokojovali jedním nebo dvojím nalitím. Pili a pili a stále přicházely na příd' nové a nové láhve a oni pili dál.

Pil kdekdo; pili ranění; pil Ufty-Ufty, který mi pomáhal. Jediný Louis se zdržel, jen si kořalkou opatrně namočil rty, ale k bujnému řádní se přidal s lehkomyšlností stejnou jako většina námořníků. Byly to orgie. Hulákali o dnešním boji, přeli se o podrobnosti nebo se rozplývali v srdečnostech a přátelili se s muži, s nimiž před několika hodinami bojovali.

Zajatci i vítězové si škytali navzájem na ramenou a strašnými kletbami si přísahali vzájemnou úctu a obdiv. Plakali nad bédami minulosti i nad bédami, které je ještě očekávají pod železnou vládou Vlka Larsena. A všichni ho proklínali a vyprávěli hrůzné příběhy o jeho zvířecí surovosti.

Byla to podívaná zvláštní i strašná - malý, kavalci obklopený prostor, podlaha i stěny rozkymácené a v ustavičném houpání, šeré světlo, vrávorané stíny nestvůrně se prodlužující a opět zkracující, hustý vzduch plný tabákového kouře, tělesných výparů a pachu z jodoformu, a rozpálené tváře mužů - o kterých bych měl spíš říci, že byli lidmi jen napůl.

Všiml jsem si Ufty-Uftyho, když mi přidržoval konec obvazu a rozhlížel se kolem, jak mu sametové a zářivé oči ve světle blýskaly jako oči jelena, ale já přece věděl, jaký barbarský ďábel číhá v jeho hrudi a obrací v lež všechnu laskavost a něžnost, ony takřka ženské rysy jeho tváře i jeho postavy. A všiml jsem si chlapecké tváře Harrisonovy kdysi dobrácké a pěkné tváře, nyní však přímo ďábelské zkroucené vášni, když vykládal nováčkům, na jakou pekelnickou loď se dostali, a vykřikoval kletby na hlavu Vlka Larsena.

O Vlkovi Larsenovi se mluvilo, stále o Vlkovi Larsenovi, otrokáři a mučiteli námořníků, o této mužské Kirké a jejích sviních, mučených surových, hrbících se před ním a bouřících se jen v opilosti nebo potají. A byl jsem já rovněž jen jednou z jeho sviní? Nad tím jsem se zamyslel. A Maud Brewsterová? Ne! Zaskřípěl jsem zuby pln zlosti a odhodlání, až námořník, jehož jsem ošetřoval, usykl pod mou rukou bolestí a Ufty-Ufty se na mne zvědavě podíval. Cítil jsem náhlý příval síly. S objevenou láskou, zamilován, byl jsem obrem. Nebál jsem se ničeho. Silou vůle se tím vším probiju navzdory Vlkovi Larsenovi i těm svým pětatřiceti knihomolským letům. Všechno dobře dopadne. Dokážu, aby to dobře dopadlo. A tak rozjařen, povznášen pocitem síly, obrátil jsem se zády k tomu skučícímu peklu a vyšplhal jsem na palubu, kde se mlha strašidelně ploužila nocí, ale kde byl vzduch čistý, sladký a tichý.

Podpalubí, kde jsem měl dva zraněné lovce, vypadalo jako zdařilá napodobenina kotců, až na to, že tady Vlka Larsena

neproklínali; a s velkou úlevou jsem znovu vystoupil na palubu a šel jsem na zád' a do kajuty. Večeře byla hotova a Vlk Larsen i Maud již na mne čekali.

Zatím co se všechno jeho mužstvo opíjelo, jak nejrychleji dovedlo, on sám zůstával střízlivý. Jeho rty nepřešla ani kapka kořalky. Za daných okolností si to nemohl dovolit, neboť se mohl nyní spoléhat jenom na Louise a na mne, však také Louis byl právě v té chvíli u kola. Plavili jsme se mlhou bez muže na vyhlídce a bez světél. Překvapovalo mě, že za takových okolností Vlk Larsen čepuje mužstvu neomezené množství kořalky, on však zřejmě výtečně znal jejich psychologii a věděl, co je nejlepším prostředkem, jak zabetonovat srdečným přátelstvím to, co začalo nepřátelským krveprolitím.

Vítězství nad Smrtonošem Larsenem naň podivuhodně zapůsobilo. Večer předtím upadl rozumováním do sklíčenosti, a tu jsem očekával každým okamžikem opět jeden z jeho příznačných výbuchů. Nic však se nestalo a kapitán byl opět ve výtečném stavu tělesně i duševně. Je možné, že úspěch při zajmání tolika lovců a člunů působil jako protiváha k obvyklé reakci. Buď jak buď, sklíčenost byla ta tam a čertíci beznaděje se vlastně ani neukázali. Tak jsem si to v té chvíli představoval; ale, ach, jak málo jsem ho znal, i jak málo jsem věděl, že snad právě v té chvíli v duchu chystá výbuch strašnější než všechno, co jsem dosud od něho viděl.

Jak jsem pravil, když jsem vstoupil do kajuty, byl ve výtečném stavu. Bolesti hlavy ho již nesoužily kolik týdnů, oči měl modré jak oblohu, bronz opálené tváře vyjevoval v kráse dokonalé zdraví; život mu proužil v žilách velkolepou záplavou. Při čekání na mne se dostal s Maud do živé rozprávky. Rozhovořili se o pokušení a podle několika zaslechnutých slov jsem vyrozuměl, že kapitán hájí názor, že pokušení je pokušením jen tehdy, kdy se člověk dá svést a klesne.

"Protože, podívejte se," říkal právě, "jak já to vidím, člověk něco dělá proto, že si to přeje. Má mnohá přání. Může si přát vyhnout se bolesti, může si přát užít radosti. Ale ať už cokoli dělá, dělá to proto, že si to udělat přál."

"Ale dejme tomu, že si přeje udělat dvě věci, které se navzájem vylučují?" přerušila ho Maud.

"Právě jsem přicházel zrovna k tomu," pravil.

"A mezi těmi dvěma věcmi rozhodne právě duše člověka," říkala dál Maud. "Jestliže jde o dobrou duši, bude si přát a také udělá ten dobrý skutek, a provede opak, jestliže je to duše špatná. Právě duše rozhoduje."

"Žvást a nesmysl!" zvolal netrpělivě. "Přání rozhoduje. Tady máme muže, který, řekněme, se chce opít. Také se opít nechce. Co udělá? Jak to udělá? Je loutkou. Je otrokem svých přání a z těch dvou přání podlehne silnějšímu; nic víc v tom není. Jeho duše s tím nemá vůbec nic společného. Jak by mohl být v pokušení opít se a odmítnout se opít? Jestliže přání zůstane střízlivý převládne, stalo se to jen proto, že to bylo to silnější z obou přání. Pokušení tu nemá žádnou úlohu, leda -" odmlčel se, jak se začal zmocňovat nové myšlenky - "leda by byl v pokušení zůstat střízlivý."

Cha-cha!" zasmál se. "Co o tom soudíte, pane Van Weydene?"

"Že se zde oba přete o kozí chlup," odpověděl jsem. "Duši člověka jsou právě jeho přání. Nebo, chcete-li, součet jeho přání tvoří jeho duši. A proto se mýlíte oba. Vy zdůrazňujete přání odděleně od duše, slečna Brewsterová zdůrazňuje duši odděleně od přání, a zatím ve skutečnosti jsou duše i přání jedno a totéž."

"Niměně," pokračoval jsem za chvíli, "slečna Brewsterová má pravdu v tom, že pokušení je pokušení bez ohledu na to, zda mu člověk podlehne nebo je překoná. Vítr rozdmychává oheň, až plameny prudce vyskočí. Právě tak přání je jako oheň. Rozdmychává je, tak jako vítr oheň, pohled na předmět přání nebo i jen nový a lákavý popis nebo pochopení předmětu přání. V tom spočívá pokušení. To je ten vítr, který rozdmychává přání, až plameny vzplanou a převládnu. To je pokušení. Může vás nedostatečně, a nestačí rozdmychat přání, aby převládlo, ale pokud vůbec vlaje, potud je to pokušení. A jak jste řekli, může mířit k dobrému jako k zlému."

Když jsme zasedali k stolu, byl jsem na sebe hrdý. Má slova rozhodla. Aspoň ukončila diskusi.

Zdálo se však, že Vlk Larsen je rozpovídaný, že má takovou chuť do řeči, jakou jsem u něho ještě neviděl. Vypadalo to, jako by pukal potlačovanou energií, a ta si musí najít ventil. Takřka bez přechodu se dal do debaty o lásce. A jako obvykle zastával stanovisko hrubě materialistické a Maud byla idealistka. Já sám, až na slovo nebo pokyn nebo tu a tam opravu omylu, jsem se hovoru nezúčastňoval.

Larsen byl skvělý, ale právě tak skvělá byla Maud a na nějakou chvíli jsem ztratil sled jejich rozpravy tím, jak jsem bedlivě zkoumal za řeči její tvář. Byla to tvář, která se málokdy zardívá, toho večera však byla všechna zardělá a neobvykle živá. Užívala svého vtipu břitce a klání ji těšilo zrovna jako Vlka Larsena, a ten se z něho radoval nesmírně. Z jakési příčiny, ačkoli nevím, kde k tomu ve sporu došlo, tak dokonale jsem se ztrácel v pozorování jediné uvolněné hnědé kadeře z Maudina účesu, citoval z Isoldy, kde říká:

"Požehnána nade všemi nad ženami,  
tak nade všechno lidské je můj hřích,  
tak dokonale mě je provinění."

Jako vyčetl pesimismus z Omara, tak nyní četl triumf, pronikavý triumf a blažené vytržení ve verších Swinburnových. A četl správně, a krásně uměl číst. Sotva docitoval, když vrazil Louis hlavu do dveří nad schody a šeptal nám dolů:

"Mírně se tady, ano? Mlha se zdvihla a světlo na levoboku parníku nám zrovna tuhleto chvíli zkřížovalo před přídíl."

Vlk Larsen vyskočil na palubu a vedl si tak čile, že než jsme vyšli za ním, stáhl již zatím zasouvací dveře nad podpalubím a nad opilým řevem tamodtud, a letěl již k přídi, aby zavřel také poklop nad kotci. Mlha sice zůstala, ale vystoupila vysoko, takže zahalovala hvězdy a proměňovala noc v úplnou černotu. Přímě před námi jsem viděl jasné červené světlo a druhé bílé, dokonce jsem slyšel pravidelné otřesy strojů parníku. Nebylo pochyby, že je to Macedonia. Vlk Larsen se vrátil na zvýšenou zád' a zůstali jsme tam všichni stát v mlčelivé skupince a pozorovali jsme, jak světla před námi se vzdalují.

"To mám ještě štěstí, že nemá reflektor," říkal tiše Vlk Larsen.

"A co kdybych hlasitě zavolal?" ptal jsem se šeptem.

"To by bylo všechno ztraceno," odpověděl. "Ale uvážil jste, co by se ihned stalo?"

Dřív než jsem měl kdy vyslovit, zda bych si to přál vědět, svíral mi hrdlo prackou gorily a lehounkým záškubem svalstva - jenom náznak to byl - ukázal mi, jak by mohl zakroutit a zlomit mi vaz. V okamžiku mě zas pustil a dál jsme se dívali na světla Macedonie.

"A kdybych já vzkřikla?" tázala se Maud.

"Mám vás příliš rád, abych vám mohl ublížit," odpovídal mírně - ba i něha a polaskání mu zazněly v hlase, až jsem se zachvěl. "Ale stejně to radši nedělejte, protože bych okamžitě zlomil vaz panu Van Weydenovi."

"Pak tedy má mé svolení k výkřiku," prohlásil jsem vzdorně.

"Sotva bych mohl myslet, že by obětovala druhého nejvyššího sudí americké literatury," posmíval se.

Už jsme nemluvili, však byli jsme na sebe navzájem tak navyklí, že nás ani dlouhá zámka nemohla uvádět do rozpaků; a když napřed červené a potom bílé světlo zmizelo, vrátili jsme se do kajuty k nedojedené večeři.

Znovu jsme propadli citátům a Maud recitovala Dowsonovu "Konečnou zatvrzelost nekajícího". V jejím podání zněla nádherně, já však jsem se nedíval na ni, nýbrž na Vlka Larsena. Qčaroval mě očarováný pohled, který upíral na Maud. Byl úplně unesen a všiml jsem si bezděčných pohybů jeho rtů, jak slovo za slovem nezvučně artikuloval po ní. Přerušil ji, když odříkala verše:

"Budou mi oči její svítit, až slunce mé navždy zapadne,  
a viola jejich slov mi v sluch mrtvý zazní naposled."

"Sama máte violu v hlase," řekl bez obalu a oči mu zasvitly těmi jeho utajenými zlatými lesky.

Byl bych vykřikl radostí, jak se ovládala. Docitovala závěrečnou sloku bez nejmenšího zadrhnutí a hned potom zaváděla rozhovor na méně nebezpečné koleje. A po všechny ty chvíle jsem tam seděl napůl omámen, opilý řev z podpalubí pronikal silnými prkny přepážky a muž, jehož jsem se bál, a žena, již jsem miloval, mluvili dál a dál. Stůl zůstal neuklizen. Námořník, který zaujal Mugridgeovo místo, se večer zřejmě přidal k svým spoluplavcům v koticích.

Jestliže vůbec kdy Vlk Larsen dostoupil vrcholu svého žití, pak ho dostoupil v těchto chvílích. Vždy znovu jsem zapomínal na vlastní myšlenky a sledoval jsem ho, vnímal jsem ho s údivem, na tu chvíli ovládan jeho pozoruhodným intelektem, přemožen kouzlem jeho vášní, neboť kázal vášně vzpoury. Nevyhnutelně musilo dojít na Miltonova Satana, a přesnost a bystrost, s nimiž Vlk Larsen analysoval a charakterisoval tu postavu, zněly jako zjevení jeho potlačeného gema. Připomínalo mi to Taina, i když jsem věděl, že Vlk Larsen jakživ o tom brilantním a nebezpečným mysliteli ani nezaslechl.

"Stál za věcí předem prohranou a nebál se boha ani jeho hromů a blesků," říkal Vlk Larsen. "Svržen do pekel, zůstal nepřemožen. Třetinu božích andělů vedl do boje, a hned také podnítil člověka k vzpouře proti bohu a dobyl sobě a peklu obrovskou většinu všech generací lidských. Proč byl vyhnán z nebe? Protože byl méně statečný než bůh? Méně hrdý? Méně ctižádostivý? Ne! Tisíckrát ne! Bůh byl silnější, jak o něm řekl: 'Jehož hrom učinil větším.' Satan však zůstal duchem svobodným. Sloužit mu znamenalo dusit se. Raději trpěl ve volnosti, než by přijal všemožné blaženství v pohodlné služebnosti. Nechtělo se mu sloužit bohu. Nechtělo se mu sloužit vůbec ničemu. Pro nikoho nebyl panákem. Stál na vlastních nohou. Byl individualitou."

"Prvním anarchistou byl," zasmála se Maud, vstala a chystala se odejít do svého pokojíku.

"Pak je tedy dobré být anarchistou!" zvolal. Také povstal a stál jí tváří v tvář, když se pozastavila v dveřích svého pokoje a poslouchala, jak cituje dál:

"Zde aspoň budeme volni,  
odtud nás nevyžene již Všemohoucí  
zde přec nic nevzdělal, co by nám závidět mohl.  
Zde můžeme bezpečně vládnout, a po mém soudu,  
vládnout vždy stojí za to, třeba jen v pekle:  
raději vládnouti v pekle než otročit v nebi."

Bylo to vzdorné volání mohutného ducha. Kajuta dosud zněla jeho hlasem, jak tam stál a kolébal se podle rytmu lodi, s bronzovou tváří zářící, s hlavou vladařsky vztyčenou a s očima zlatými a mužskými, vypjaté samčima a naléhavě laskavými a sálajícími k Maud ve dveřích.

A opět měla v očích ten nepojmenovatelný a neklamný strach, a promluvila skoro šeptem: "Vy sám jste Satan."

Dveře se zavřely a byla ta tam. Chvilí stál a zíral za ní, potom se vzpamatoval a také mne si uvědomil. "Vystřídám Louise u kola," řekl mi úsečně, "a vzbudím vás o půlnoci, vystřídáte zas mne. Teď si jděte radši lehnout a trochu se prospěte."

Navlékl si palečnice, nasadil čapku a vystoupil po schodech na palubu, kdežto já jsem se zařídil podle jeho rady a šel jsem si lehnout. Z docela neznámého důvodu, snad s tajemným vnuknutím jsem se nesvlékl a ulehl jsem úplně oblečen. Nějakou chvíli jsem naslouchal hluku z podpalubí a žasl jsem nad láskou, již mi konečně bylo dopřáno; jenže na Přízraku mi bylo také dopřáno toho nejzdravějšího a nejpřirozenějšího spánku a brzy ten zpěv a hulákání v mém sluchu odumřely, oči se mi zavřely a vědomí se mi propadlo do oné poloviční smrti, jejíž jméno je spánek.

Co mě probudilo, nevím, ale najednou jsem stál vedle lůžka a nadobro probuzený, s duší rozechvělou výstrahou hrozícího nebezpečí, jako by ji vzrušilo volání trub. Zprudka jsem otevřel dveře. Světlo v kajutě, přitažené, svítilo jen mdlé. Spatřil jsem Maud, svou Maud, jak se napíná a dere se a zápasí a jak je drcena v objetí pažemi Vlka Larsena. Viděl

jsem chabé a marné její úder a rozčilené rozechvění, jak usilovala uniknout mu, tlačíc čelem do jeho prsou. To všechno jsem viděl v mžiku na první pohled a přiskočil jsem.

Jak zdvihl hlavu, udeřil jsem ho pěstí do tváře, ale byla to nedomrlá rána. Zařval divokým zvířecím hlasem a odstrčil mě rukou. Bylo to pouhé odstrčení, jen mávnutí od zápěstí, ale tak nesmírnou měl sílu, že jsem odletěl zpátky jako prakem vystřelený. Narazil jsem do dveří pokojíka, který býval Mugridgeův, pádem jsem roztříštil tenké výplně a rozbil dveře. Sebral jsem všechny síly a vstával jsem, s námahou jsem se vydral z rozkotaných dveří, ani dost málo si neuvědomuje své rány. Uvědomoval jsem si jen všechno přemáhající zuřivost, Myslím, že jsem také hlasitě vykřikl, vytasil jsem dýku od boku a skočil po něm po druhé.

Zatím však se něco stalo. Zapotáceli se od sebe. Už jsem byl u něho s nožem zdviženým, ale ránu jsem zadržel, Mášlo mě to, bylo v tom něco podivného. Maud se opírala o stěnu, jednou rukou se přidržovala; on však se potácel, levou rukou si tiskl čelo a zakrýval oči, pravou tápal okolo sebe jako omámený, Narazil konečně rukou na stěnu a celé tělo jako by vyjadřovalo fyzickou úlevu z toho doteku, jako by šťastně objevil polohu, své umístění v prostoru právě tak jako něco, oč se mohl konečně opřít.

Pak jsem znovu šílel vzteky. Všechny křivdy a pokořování mi bleskly hlavou s oslnivým jasem, všechno, co jsem protrpěl a co vytrpěli z jeho rukou druzí, všechna nestvůrnost existence tohoto člověka. Skočil jsem po něm slepě, šíleně jsem skočil a vrazil jsem mu nůž do ramene. Hned jsem věděl, že je to jen povrchní rána - ucítil jsem, jak se ostří svezlo po lopatce - a zdvihl jsem nůž, abych zamířil do citlivějšího místa,

Maud však uviděla mou první ránu a křičela; "Ne! Prosím vás, ne!"

Paže mi na okamžik klesla; na pouhý okamžik. Znovu jsem nůž zdvihl a namířil k ráně a Vlk Larsen by byl určitě zemřel, kdyby mezi nás nevkočila. Její paže mne objaly, její vlas mi hladil tvář. Krev se mi rozbušila v tepnách, ale můj vztek stoupal s krví. Maud mi pohlédla odhodlaně do očí.

"Kvůli mně, prosím," žadonila.

"Kvůli vám bych ho měl zabít!" zvolal jsem a pokoušel jsem se uvolnit si paži, aniž bych ji ublížil.

"Ticho!" řekla a položila mi prsty zlehka na rty. Byl bych je políbil, kdybych se byl dovedl odvážit, i v té zuřivosti, tak sladký byl jejich dotek, tak neskonale sladký. "Prosím, prosím," žadonila a odzbrojila mě tím slovem, jak jsem se později měl poučit, navždy a vždy mě tím slovem odzbrojovala.

Ustoupil jsem, vyvinul jsem se jí a zastrčil jsem dýku do pochvy. Pohlédl jsem na Vlka Larsena, Stále ještě si tiskl levici k čelu, Zakrýval si oči, hlavu měl skloněnou. Vypadal, jako by zmčkl mdlobou. Tělo se mu ochable poddávalo v pase, mocná ramena mu poklesla a hrbila se vpřed.

"Van Weydene!" zachroptěl a zněl v tom i úděs. "Ach, Van Weydene, kde jste?"

Pohlédl jsem na Maud, Nepromluvila, ale pokývla hlavou.

"Tady jsem," ozval jsem se a přikročil jsem k němu. "Co je s vámi?"

"Dovedte mě k židli," řekl tónem ochraptělým hlasem plným děsu,

"Jsem nemocen, strašně nemocný člověk jsem, Humpe," říkal mi, když se vyvinul z mé paže a zbaven opory klesl do židle,

Hlava mu klesla vpřed a na stůl do složených rukou, Co chvíli se zakolébala sem a tam, jakoby bolestí, Jednou hlavu zpola vzpřímil, a tu jsem zahlédl těžké krůpěje potu na čele a u kořínků vlasů.

"Je mi zle, strašně zle," opakoval opět a potom znovu a znovu totéž.

"Co je s vámi?" ptal jsem se a položil jsem mu ruku na rameno. "Čím bych vám mohl pomoci?"

Ale on mi jen podrážděně odstrčil ruku a dlouhou chvíli jsem tak zůstal mlčky stát po jeho boku. Maud přihlížela s tváří vážnou a vyděšenou. Nedovedli jsme si představit, co se mu mohlo stát.

"Humpe," promluvil konečně, "musím se dostat do postele. Podejte mi ruku. Za chvíli budu v pořádku. Myslím, že je to jen z těch zatracených bolestí hlavy. Však jsem se jich bál. Měl jsem pocit - i ne, nevím ani, co žvaním. Dovedte mě do postele."

Ale když jsem ho uložil do postele, znovu jen složil hlavu do dlaní, zakryl si oči, a jak jsem se obrátil k odchodu, slyšel jsem ho hučet; "Je mi zle, strašně zle."

Maud na mě tázavě pohlédla, hned jak jsem vyšel z jeho pokoje. Zavrtěl jsem hlavou a řekl jsem;

"Něco se mu stalo. Sám nevím co. Je bezmocný, vyděšený, domnívám se, že vystrašený je po prvé v životě. Musilo se mu to stát, ještě než dostal tu ránu nožem, protože to je jen povrchní zranění. Vy jste musila vidět, co se mu stalo."

Také zavrtěla jen hlavou. "Nic jsem neviděla. Je mi to zrovna tak záhadné. Znenadání mě pustil a odpotácel se. Ale co budeme dělat? Co mám já dělat?"

"Počkejte laskavě, až se vrátím z paluby," odpověděl jsem.

Vyběhl jsem na palubu. U kola byl Louis.

"Můžete jít na příď a do postele," řekl jsem mu a převzal jsem kormidlo.

Uposlechl s pochopitelným pospěchem a já zůstal na palubě Přízraku sám a sám. Co nejtišeji jsem skasal vrchní plachty, spustil jsem pohyblivou záporu a kosou plachtu na čeleni, přehodil jsem kosatky a hlavní plachtu napjal na plocho. Potom jsem seběhl dolů k Maud. Položil jsem si prst na rty, aby zůstala zticha, a vstoupil jsem do pokoje Vlka Larsena. Ležel tak, jak jsem ho prve zanechal, jen hlavou koulel sem a tam, skoro jako by se bolestí svíjel.

"Mohu vám něčím posloužit?" zeptal jsem se.

Nejprve vůbec neodpověděl, ale když jsem otázku opakoval, pravil: "Ne, ne, už jsem v pořádku. Nechte mě v klidu až do rána."

Když však jsem se obracel k odchodu, všiml jsem si ještě, že se mu hlava znovu rozkolébala sem a tam. Maud na mne trpělivě čekala a já jsem si se záchvěvem radosti povšiml, jak nese hlavu jako královna a jak má nádherně klidné oči.

Pokojné a sebou jisté byly ty oči, tak jako její duch.

"Svěříte se mi na cestu tak asi devět set kilometrů?" zeptal jsem se jí.

"Chcete říci -?" odpovídala otázkou a já jsem poznal, že uhadla správně.

"Ano, chci říci zrovna to," odvětil jsem. "Nezbývá nám než v otevřeném člunu na oceán."

"Nezbývá mně, chcete říci," odpověděla. "Vy jste zde dozajista stejně v bezpečí jako dřív."

"Nikoli, nezbývá nám dvěma nic než v člunu na oceán," opakoval jsem rozhodně. "Oblékněte se laskavě, jak nejtepleji možno, a to ihned, a svážete si do ranečku vše, co potřebujete vzít s sebou."

A co nejvíc si pospěšte," dodával jsem ještě, když vykročila k svému pokojíku.

Lodní spížíma ležela přímo pod kajutou, a když jsem otevřel padací dveře v podlaze a vzal s sebou svíčku, spustil jsem se dolů a začal jsem důkladně přehrabovat lodní zásoby. Vybíral jsem si hlavně z konzerv, a když jsem s tím byl hotov, ochotné ruce se již vztahovaly shora a přejímaly, co jsem zdola podával.

Pracovali jsme tiše. Vzal jsem si také pokrývky, palečnice, nepromokavé obleky, čapky a podobné potřeby z lodní konfekce. Nebylo to věru snadné dobrodružství, když jsme se takto svěřovali jen malému člunu na syrové a bouřlivé moře, a bylo ze všeho nejnutnější chránit se před zimou a vodou.

Horečně jsme pracovali a vynášeli svůj lup na palubu a ukládali zatím na lodním středu, tak horečně, že Maud, která měla sotva špetku fyzické síly, musila se vzdát a vyčerpána usedla na schůdky na hraně zvýšené zádi. To ovšem nepostačilo, aby se sebrala, a tak si lehla rovnou na tvrdou palubu s pažemi rozpjatými a s tělem uvolněným. Vzpomněl jsem si, že si vždy takto pomáhala z únavy má sestra, a věděl jsem, že Maud bude zas brzy ve své kůži. Právě tak jsem si vzpomněl, že by nám mohly přijít vhod zbraně, i vstoupil jsem ještě jednou do pokoje Vlka Larsena a zmocnil jsem se jeho brokovnice i kulovnice. Oslovil jsem ho, neodpovídal však, ačkoli se mu hlava stále ještě kolébala ze strany na stranu a viděl jsem, že nespí.

"Sbohem, Satane," šeptl jsem si jen pro sebe a potichu zavřel dveře.

Ještě bylo třeba zajistit si zásobu střeliva - věc docela snadná, i když jsem kvůli tomu musil vstoupit do chodby k podpalubí. Tam lovci pravidelně ukládali bedničky se střelivem, které brali s sebou do člunů, a tady také, snad jen na metr vzdálen od jejich hlučného vyvádění, zmocnil jsem se dvou bedniček.

A teď ještě - spustit člun. Pro jediného člověka to nebylo zrovna snadné. Když jsem odhodil vázání, vyzdvihl jsem nejprve přední kladku, potom na zádi, až jsem dostal člun přes zábradlí a opět jej spouštěl napřed po jedné a potom po druhé kladce tak, až spočíval těsně nad vodou na boku škuneru. Ubezpečil jsem se, zda je úplně a správně vybaven vesly, havlinkami a plachtou. Pitná voda byla důležitá otázka, a proto jsem oloupil všechny čluny na palubě o jejich soudky. Protože zde nyní bylo všeho všudy devět člunů, znamenalo to, že budeme mít vody dost a dost, a také ještě k tomu zátěž, i když tu také byla možnost, že budu mít člun příliš naložený, uváží-li se, jak bohatou zásobu ostatních potřeb jsem s sebou bral.

Když mi Maud podávala zásoby potravin a já jsem je skládal v člunu, vyšel na palubu z kotců na přídi námočník.

Postavil se na hodnou chvíli u zábradlí na straně návětrné (spouštěli jsme svůj člun se strany podvětrné) a potom přešel zvolna na lodní střed a zastavil se tvář proti větru a zády k nám. Krčil jsem se v člunu k samému dnu a slyšel jsem, jak mi buší srdce. Maud se rovněž na palubě přikrčila a věděl jsem, že tam leží bez hnutí ve stínu sloupu zábradlí. Ale námočník se ani jednou neohlédl, a když se protáhl s pažemi nad hlavou a slyšitelně zív, vrátil se zas, kudy přišel, k poklopu do kotců a zmizel.

Za dalších několik minut jsme dokončili nakládání a mohl jsem člun spustit na vodu. Jak jsem pomáhal Maud přes zábradlí a cítil její postavu těsně přimknutou k sobě, stěží jsem se ubránil, abych nevykřikl: "Miluji tě! Miluji tě!"

Opravdu, Humphrey Van Weyden je konečně zamilován, pomyslí si, když se prsty její ruky semkly s mými a spouštěl jsem ji do člunu. Jednou rukou jsem se přidržoval zábradlí a druhou rukou jsem ji nesl a byl jsem v té chvíli nemálo na ten výkon hrdý. Byla to síla, jakou jsem neměl ještě před několika měsíci, toho dne, kdy jsem se rozloučil s Charleym Furusethem a vydal se do San Franciska na nešťastném Martinezu.

Jak se člun zdvihl na vlně, spočinula v něm nohama a já jsem jí pustil ruce. Odhodil jsem kladky a skočil jsem za ní.

Předtím jsem ještě nikdy v životě nevesloval, ale teď jsem nasadil vesla a se značnou námahou jsem se s člunem dostal na volnou vodu od Přízraku. Potom jsem to začal zkoušet s plachtou. Viděl jsem častokrát kormidelníky a lovce nasazovat trojúhlnou plachtu, ale vlastnoručně jsem se o to pokoušel po prvé. Co jim mohlo trvat tak dvě minuty, trvalo mi nejméně dvacet minut, ale nakonec se mi podařilo plachtu nasadit i vyrovnat a s kormidelním pádlem v ruce jsem se dostal do větru.

"Tam leží Japonsko," podotkl jsem, "přímo před námi."

"Humphrey Van Weydene," pravila, "jste statečný muž."

"Nikolivěk," odpověděl jsem. "To vy, vy jste statečná žena."

Ohlédl jsem se, jako by puzei stejnou pohnutkou, abychom se naposledy zahleděli na Přízrak. Jeho nízký trup se zdvihl na vlně a zakolébá se do návětrí; jeho plachty se temně tyčily do noci; jeho upoutané kolo zaskřípělo, jak se kormidlo vzepřelo vodám; a potom se Přízrak vytratil z dohledu i z doslechu a byli jsme sami na temném oceánu.

#### KAPITOLA 27

Vyklubal se šedivý a studený den. Člun jsem měl přitážený do čiperného větříku a kompas ukazoval, že bereme správně kurs, který nás musí dovést do Japonska. Ačkoli jsem měl důkladné palečnice, prsty mě zábly a bolely mě již od svírání kormidelního pádla. V nohách mě píchalo od lehkého namrznutí a horečně jsem toužil a doufal, že vysvitne slunce.

Přede mnou ležela na dně člunu Maud. Aspoň ona byla v teple, protože měla pod sebou i na sobě silnou vrstvu pokrývek. Svrchní jsem ji přetáhl přes obličej, abych ji uchránil před studenou nocí, takže jsem viděl jen neurčitý tvar postavy a světle hnědý vlas, který se jí uvolnil zpod čapky i pokrývky, pokrytý drahokamy sražené mlhy.

Díval jsem se na ni dlouho a utkvíval na tom jediném viditelném kousíčku jako muž, který jej pokládá za to nejvzácnější na světě. Tak vytrvalý a pronikavý byl můj pohled, že se konečně pod pokrývkami pohnula, odhrnula přeložený okraj a

usmála se na mě očima dosud ztěžklýma spánkem.

"Dobré jitro, pane Van Weydene," pravila. "Už jste uviděl zemi?"

"Ne," odpověděl jsem, "ale blížíme se k ní rychlostí asi devíti kilometrů za hodinu."

Protáhla zklamaně obličej a našpulila rty.

"Ale to se rovná asi dvě stě dvaceti kilometrům za čtyřiaadvacet hodin," dodal jsem povzbudivě.

Rozjasnila tvář. "A jak máme ještě daleko?"

"Sibiř leží daleko tamhle," řekl jsem, ukazuje k západu. "Ale tady k jihozápadu tak asi necelých tisíc kilometrů leží Japonsko. Jestli nám vydrží tento vítr, dorazíme tam za pět dní."

"A když se přizene bouře? To potom člun nevydrží?" Měla takový svůj způsob, jak se uměla podívat člověku do očí a vymáhat pravdivou odpověď, a tak právě se na mne zahleděla, když kladla tuto otázku.

"To by musila být pořádná bouře," uhýbal jsem.

"A když to bude taková pořádná?"

Přikývl jsem. "Každou chvíli však nás může vzít na palubu některý tuleňářský škuner. Po těchto končinách moře je jich roztroušeno hodně."

"Ale vždyť vy jste naskrz prochladlý!" zvolala. "Podívejte! Celý se třesete. Nezapírejte, třesete se. A já si tady ležím v teple jak topinka na plotně."

"Nechápu, čemu by to prospělo, kdybyste také vy měla takhle vysedávat a prochladnout," smál jsem se.

"Ale prospěje to, až se naučím kormidlovat, což docela určitě dokážu."

Sedla si a dala se do jednoduché ranní úpravy. Strásla si vlasy, až jí spadaly jako hnědý oblak kolem obličeje a na ramena. Drahý, vlhký hnědý vlas! Chtělo se mi líbat ty vlasy, pouštět si je jako vlnky skrz prsty, zabořit se do nich celým obličejem. Zíral jsem okouzleně, až mi člun vyběhl do větru a pleskající plachta mě upozornila, že si nehledím svých povinností. Jakkoli jsem byl a odjakživa býval idealista a romantik přes všechny své analytické sklony, přece jsem až dosud pochopil jen málo z fyzické povahy lásky. Láska může a žehy, tvrdil jsem vždy, je cosi sublimovaného ve vztahu duševním, duchovní pouto, jež spojuje a přitahuje k sobě duše. Pouta tělesnosti měla pramalou úlohu v mém vesmíru lásky. Již jsem však začínal vnímat sladké poučení, že se duše přeměňuje, vyjadřuje samu sebe skrze tělo; že pohled na vlasy milované bytosti a dotek jsou právě tak dechem a hlasem a podstatou ducha jako zář, linoucí se z očí, a myšlenky, jež slovy vycházejí ze rtů. honec konců čistý duch je nepoznatelný, je něčím, co je nutno vytušit a vycítit; právě tak se nemůže vyjadřovat jenom vlastními prostředky. Jehova byl antropomorfický, protože promlouval k Židům pouze prostředky úměrnými jejich chápání; tak musil být pojat jako jejich obraz, jako oblak, ohnivý sloup, jako něco hmatatelného, něco fyzického, co dokázala mysl starých Izraelitů pochopit,

A tak jsem tu upřeně zíral na světle hnědé Maudiny vlasy a miloval jsem ty vlasy a poučil jsem se o lásce víc, než mě dovedli poučit všichni básníci a pěvci se svými písněmi a sonety, Náhle odhodila vlasy nazad obrátním pohozením hlavy a objevila se opět její usměvavá tvář.

"Proč nenosí žehy vlasy stále jen rozpuštěné?" zeptal jsem se. "Jsou tak o tolik krásnější."

"Kdyby se tak strašlivě nezamotávaly," smála se. "Hleďme! Ztratila jsem jednu ze svých nekonečně vzácných vlásenek!"

Zanedbával jsem vedení člunu a znovu a znovu mi plachta roztrácela vítr, neboť jsem se tolik těšil sledováním všech jejích drobných pohybů, jak hledala ztracenou vlásenku mezi pokrývkami. Překvapilo mě, a radostně, že je tak ženská, a každý jednotlivý projev některého sklonu a návyku či způsobu, charakteristického pro ženy, poskytoval mi pronikavé potěšení. Neboť až dosud jsem si ji vyzdvihoval do přílišných výšin ve svých představách, vzdaloval jsem ji příliš daleko od roviny všeho prostě lidského, příliš daleko od sebe sama. Vytvářel jsem si z ní stvoření příliš podobné bohyni a nedotknutelné. Proto jsem nyní s rozkoší vítal každou jednotlivou maličkost, která svědčila o tom, že je také konec konců jenom ženou, třeba takovou, která obrátním pohozením hlavy dovede odhodit nazpátek oblak vlasů a starostlivě hledá vlásenky. Je to žena, přísluší k mému přírodnímu druhu, k mé rovině žití, a rozkošné důvěrnosti svého druhu, důvěrnosti muže a ženy, jsou tu právě tak možné jako zbožná úcta, s níž, jak jsem věděl, budu ji vždy ctít a vážit si ji.

Našla ztracenou vlásenku s rozkošným slabým výkřikem a já jsem se opět s úplnější pozorností věnoval vedení člunu. Začal jsem experimentovat, pokoušel jsem se přivázat, podložit a zaklínit kormidlovací pádlo tak, aby jakž takž samo udrželo člun na větru podle kursu a bez mé pomoci. Tu a tam zatáhlo příliš k větru nebo povolilo příliš ven, ale vždy znovu se jakoby vzpamatovalo a vyrovnalo běh a vůbec se povšechně chovalo uspokojivě.

"A teď budeme snídat," řekl jsem. "Ale nejprve se musíte tepleji obléci."

Vyndal jsem silnou teplou košili, úplně novou z lodní konfekce, střiženou z látky na pokrývky, Už jsem se v takových košilích vyznal, byly tak tlusté a tak hustě tkané, že vzdorovaly i dešti a nepromokly ani za kolik hodin. Když si ji navlékla přes hlavu, vyměnil jsem ji tu chlapeckou čapku za mužskou, dosti velikou, aby zakryla úplně vlasy a při stažení okraje kryla jí také dokonale šíji a uši, Bylo to okouzlující. Měla takovou tvář, že jí musilo slušet všechno za jakýchkoli okolností. Nic nemohlo porušit ten jedinečný ovál, takřka klasické tahy, něžně načrtnuté obočí, velkánské hnědé oči, bystré a klidné, neuvěřitelně pokojné.

Právě tu chvíli se do nás opřel nápor silnější než dosavadní vítr. Člun to strhlo, právě když se šikmo vznášel na hřebenu vlny. Naklonil se náhle, ponořil hranu boku do roviny s hladinou a nabral asi tak vědro vody. Otvíral jsem v té chvíli plechovku s jazykem a přiskočil jsem, abych tak právě včas uvolnil šikmou záporu. Plachta zapleskala, zatřepotala se a člun se vytočil. Několik minut pevného přidržování postačilo, aby se vrátil do původního kursu, a tehdy jsem se dal znovu do přípravy snídaně.

"Tak se zdá, že se plaví a plachtí velice dobře, i když se v mořeplaveckých věcech nikterak nevyznám," pravila a pokyvovala s obdivem i se souhlasem na mé plavební zařízení.

"Jenže toto může posloužit, jediné když se plavíme takto s větrem v pravém úhlu," vysvětloval jsem jí. "Až se rozletíme volněji a víc naplno s větrem v zádech, na tři čtvrtě nebo na čtvrtku, tu budu nezbytně musít kormidlovat."

"Musím se přiznat, že vašim odborným výrazům ani nerozumím," odpovídala, "ale rozumím vašemu závěru, a nijak se mi nechce líbit. Nemůžete kormidlovat ve dne v noci a ustavičně. Proto očekávám, že mi dáte první lekci hned po snídani. A potom si lehnete a vyspíte se. Budeme se střídát na směny zrovna tak, jak to dělají na lodí."

"A já zas nenahlížím, jak bych vás mohl učit," odporoval jsem, "když se sám teprve učít začínám. Když jste se mi důvěřivě svěřovala, málo jste se zamýšlela nad tím, že nemám s malými čluny vůbec žádnou praxi. Vždyť toto je vůbec po prvé, co jsem do malého člunu jakživ vstoupil."

"Pak tedy se budeme učit společně, velectěný pane! A protože jste o celou noc přede mnou, naučíte mě tomu, čemu jste se sám naučil. A teď snídat! Božíčku! Toto ovzduší dovede člověku spravit chuť k jídlu!"

"Bez kávy," řekl jsem s politováním, když jsem jí podával suchar pomazaný máslem a plátek jazyku. "A tak budeme bez kávy, bez čaje, bez polévek, nic teplého nedostaneme, dokud se někde nějak neoctnem na pevnině."

Po prosté snídani, dovršené hrníčkem studené vody, dostala Maud první lekci v řízení plachetního člunu. Při vyučování jsem se sám přiučil velmi mnohému, třebaže jsem plně uplatňoval již nabytých znalostí z práce na plachtách Přízraku a z pozorování kormidelníků člunů. Byla bystrým a chápavým žákem a brzy se naučila udržovat kurs, přitáčet loď v náhlých náporech větru a přehodit v nebezpečí plachtu.

Když se tou námahou viditelně unavila, odevzdala mi opět kormidelní pádlo. Složil jsem zatím již pokrývky, ale ona je nyní začala rozprostírat na dně. Když bylo všechno útulně připraveno, oslovila mě:

"A nyní, velectěný pane, nyní na lože! A spát budete až do přesnídávky. Vlastně do oběda," opravila se, vzpomínajíc na pořádek jídel na palubě Přízraku.

Co jsem mohl dělat? Naléhala a opakovala "prosím, prosím", až jsem jí odevzdal pádlo a poslechl ji. Pocítil jsem neklamně smyslný požitek, když jsem se schoulil do lůžka, které připravila vlastníma rukama. Ten klid a sebeovládání, které se zdálo tak zúplna součástí její bytosti, zdály se také přecházet do těch pokrývek, takže jsem rychle upadl do laskavého a spokojeného snění, a uvědomuje si jen oválnou tvář a hnědé oči pod rybářskou čapkou, houpající se na pozadí hned šedivých oblak, hned opět šedivého moře, brzy jsem nevěděl vůbec nic a zdravě jsem spal.

Podíval jsem se na hodinky. Byla jedna hodina. Spal jsem sedm hodin! A ona těch sedm hodin kormidlovala a vůbec vedla člun! Když jsem od ní přijímal kormidlovací pádlo, musil jsem jí napřed narovnávat prsty, sevřené na pádle v křeči. Její nevelká zásoba sil se vyčerpala. Nebyla ani s to vstát z místa. Musil jsem pustit vzpěru plachty a pomoci jí na pokrývky a tít jí ruce i nohy.

"Tak jsem unavena," říkala a prudce kratičce vdechla, vzdychla a sklopila unaveně hlavu.

Ale již v příštím okamžiku se napřímila. "Ale ne abyste huboval, neopovažujte se hubovat!" křikla na mne s předstíraným vzdorem.

"Doufám, že má tvář neprozrazuje hněv," odpověděl jsem vážně; "neboť vás mohu ujistit, že se ani dost málo nehněvám."

"Tedy - máte pravdu," uvažovala. "Ale prozrazuje výčitky."

"Pak tedy je to tvář upřímná, neboť prozrazuje, co skutečně cítím. Nebylo to správné ani vůči vám, ani vůči mně. Jak vám budu moci napříště důvěřovat?"

Tvářila se kající. "Už budu hodná," říkala docela přesně tak, jak by to řeklo provinilé dítě. "Slibuji -"

"Že budete poslouchat tak, jak námočník poslouchá kapitána?"

"Ano," odpověděla. "Vím, že to bylo vlastně hlupáctví."

"Pak tedy musíte slíbit ještě něco," navrhl jsem.

"Ochotně."

"Že nebudete příliš často říkat 'prosím, prosím'; neboť jakmile tohle říkáte, příliš snadno mou autoritu porážíte."

Zasmála se pobaveně a uznale. Sama si již také všimla, jakou má moc její opakované "prosím".

"Je to dobré slůvko -" začínal jsem.

"Jenže ho nesmím nadužívat," přerušila mě.

Ale zasmála se ochable a hlava jí opět poklesla. Pustil jsem na chvilku pádlo a zastrkal jsem jí pokrývky okolo nohou a jenom vrchní jsem jí nepřeloženou přetáhl přes hlavu. Běda! Maud není nikterak silná. Starostlivě jsem se zahleděl k jihovýchodu a pomyslíl jsem na těch takřka tisíc kilometrů svízeli a protivenství, jež se před námi táhly a jen aby to nebylo nic horší než pouhá protivenství. Na těchto mořích se mohla každou minutkou rozpoutat bouře a zahubit nás. A přece jsem neměl strach. Neměl jsem vůbec důvěry v budoucnost, svrchované jsem pochyboval, a přesto jsem necítil žádný důvod strachu. Musí to dobře dopadnout, musí to dobře dopadnout, opakoval jsem si znovu a znovu a zas. Odpoledne vítr ožil a rozfoukal bouřlivější moře, čímž začal zkoušet jak člun, tak i mé umění trochu krutě. Ale zásoby potravin a devět soudků s vodou umožnily člunu postavit se moři i větru, a já jsem vytrvával tak dlouho, jak jsem se směl opovážit. Potom jsem sňal šikmou vzpěru, těsně jsem utáhl vrchol plachty k stěžni a dál jsme uháněli jen pod tím, čemu námořníci říkají "skopová kýta".

Pozdě odpoledne jsem spatřil na podvětrném obzoru kouř parníku a věděl jsem, že je to buď ruský křižník, nebo spíš Macedonia, stále ještě hledající Přízrak. Slunce celý den nezasvitlo a bylo palčivě chladno. Jak se chýlil den ke konci, oblaka temněla a vítr zesiloval, takže jsme s Maud večereli v palečnicích a stále ještě jsem kormidloval a bral jsem si po soustu mezi jednotlivými nárazy větru.

Když se setmělo, bylo již moře na takový člun příliš rozvlněné a já jsem velice nerad stáhl plachtu nadobro a dal jsem se do výroby vodní kotvy. Poučil jsem se o tomto zařízení jen z rozhovoru lovců, nebylo však nijak těžké tu jednoduchou věc urobiť. Svinul jsem plachty a připoutal jsem je pevně okolo stěžně, ráhna, vzpěry a rezervního páru vesel. Potom jsem to hodil přes hranu boku na moře. Lankem byla tato vodní kotva spojena se špicí člunu, a jak plynula na vodě,

takřka vůbec nevystavena větru, splavávala pomaleji než člun. Tím samozřejmě přidržovala člun špičkou přídě proti vlnám a větru - a to je ta nejbezpečnější poloha, v níž lze uchránit člun před zaplavením, ba i převrnutím, když se vlny začnou lámat do bělavých hřebeni.

"Nu a teď?" zeptala se Maud vesele, když byla práce hotova a já si znovu natáhl palečnice.

"A teď již neputujeme k Japonsku," odpověděl jsem. "Splaváváme k jihovýchodu nebo k jihojihovýchodu rychlostí nejméně tři kilometrů za hodinu."

"To tedy bude pouhých asi třicet kilometrů, i kdyby zůstal vítr tak prudký až do rána."

"Ano, a pouhých asi dvě stě kilometrů, kdyby tak zůstal tři dny a tři noci."

"Ale on tak nezůstane," řekla s lehkomyšlnou důvěřivostí. "Obrátí se a bude foukat mírně."

"Moře je obrovský nevěrník!"

"Ale vítr!" odpovídala již nakvašeně. "Slyšela jsem vás, jak jste se docela rozbásl o statném pasátu."

"Kdybych byl jen pomyslel na všechno a vzal s sebou chronometr a sextant Vlka Larsena," hučel jsem si pochmurně.

"Plachtit jedním směrem, splavávat druhým směrem, když už ani nemluví o pravděpodobných mořských proudech, které nás stahují zas ještě do třetího směru, z toho je resultanta, kterou přesným pozorováním a odhadem nelze vypočítat. Zanedlouho nebudeme vědět, kde jsme, ani s přibližností na tisíce kilometrů."

Potom jsem ji prosil za prominutí a slíbil jsem, že již nikdy nepropadnu takové beznaději. Na její prosby jsem ji nechal na smně do půlnoci - bylo devět hodin -, ale zabalil jsem ji do pokrývek a navrhl do nepromokavého šatstva, než jsem si lehl. Spal jsem jen jako kočka, po chvilkách. Člun lítal nahoru a dolů a tloukl do hladiny při spádu s vrcholů vln, stále jsem slyšel šumot uhánějícího moře a ustavičně se do člunu zanášela sprška. A přec to pořád ještě nebyla nijak strašná noc, uvažoval jsem - nedala se ani srovnávat s nocemi, jaké jsem prodělával někdy na Přízraku; ani možná s tím, co nás ještě v této vaječné skořápce očekává její prkenné výplně byly jen tři čtvrtě palce silné. Od mořského dna nás oddělovalo jenom na necelý palec dřeva.

A přece ujišťuji a ujišťuji znovu a znovu, neměl jsem strach. Smrti, z níž strachovat se mě nutil Vlk Larsen, ba dokonce i Thomas Mugridge, té smrti jsem se již nebál. Zdálo se, že vstup Maud Brewsterové do mého života mě dokonale přeměnil. Konec konců, uvažoval jsem, je lepší a krásnější milovat než být milován, jestliže to dává člověku do života něco tak cenného, že se proto nehrozí smrti. Zapomínal jsem na vlastní život láskou k životu druhého; a přece je v tom zároveň takový paradox, že jsem ještě nikdy nechtěl tolik žít jako právě nyní, kdy jsem sám svému životu přikládal nejmenší hodnotu. Ještě nikdy jsem neměl tolik důvodů k životu, uzavíral jsem kruh úvahy; a potom až do zdřímnutí jsem se spokojoval úsilím proniknout očima temnotu až tam, kde jsem věděl, že se Maud krčí v zádi člunu, pozoruje zpěněné moře a je připravena mne v okamžiku nebezpečí zavolat.

#### KAPITOLA 28

Není zapotřebí, abych zdlouha i ze široka popisoval naše utrpení v malém člunu, v němž jsme byli po mnoho dní oráni a opět splavováni sem a tam, volky nevolky, křížem krážem po širém oceánu. Tak třeba vál po čtyřicet hodin silný vítr od severozápadu, potom uleh, zavládlo nezvětrí a večer vyskočil vítr od jihozápadu. Takový jsme měli přímo v zubech, ale já jsem vytáhl rodní kotvu a nasadil jsem plachtu, přitáhl na kurs do větru, jinž jsme se brali k jihojihovýchodu. To jsem měl tak stejně na vybranou s kursem západoseverozápadním, který ten vítr stejně snadno dovoloval; ale teplejší ovzduší jihu rozdmýchávalo mé touhy po teplejších mořích a to rozhodovalo.

Za tři hodiny - to bylo o půlnoci, jak se dobře pamatuji, a tma nejčernější, jakou jsem kdy na moři viděl - vítr, vanoucí stále vytrvale od jihozápadu, náhle divoce zesílil, rozzuřil se a znovu jsem musil urobiť vodní kotvu.

Nastal den a zastihl mě s očima prázdnými únavou, oceán byl do běla vybičován a člun se vzpínal k tahu kotvy takřka na špičku přídě. Hrozilo nám už přímé nebezpečí, že nás zavalí a překotí hřebeny vln. Už tak nám šplíchaly spršky a pěny do člunu v takovém množství, že jsem musil vyhazovat vodu bez oddechu. Pokrývky byly skrz naskrz promáčené. Všechno bylo mokré s výjimkou jediné Maud, která ležela v nepromokavém šatstvu, gumových holínek a v hubertusu a zůstala suchá až na obličej, na ruce a na spadlou kadeř vlasů. Co chvíli mě vystřídávala v prohlubni na středu dna u vybírání vody, statečně vodu vyhazovala a stála čelem proti bouři. Všechno na světě je pouze poměrné. Byla to jen pouhá ostřejší vichřice, ale pro nás, jak jsme tu bojovali na křehkém plavidle o život, byla to opravdová bouře.

Přestýdlí a bez jiskry veselosti, s větrem fičícím nám do tváře, s bělavými zpěněnými vlnami hučícími kol dokola, zápasili jsme celý den s živly. Snesla se noc, ale ani jeden z nás dvou nespál. Opět nastal den a vítr nám stále ještě bil do tváře a zpěněné bílé vlny uháněly za nás. Druhou noc již Maud z vyčerpanosti usnula. Přikryl jsem ji nepromokavým šatstvem a tuhou napuštěnou plachtovinou. Zůstala poměrně v suchu, ale celá ztuhla chladem. Hrozně jsem se bál, že by mohla za noci zemřít; ale opět svítl den, studený a neveselý, opět s touž zamračenou oblohou, s bičujícím větrem a s hučícím vlnobitím.

Nespál jsem již osmačtyřicet hodin. Promáčený a prostýdlý až do morku kosti jsem si připadal víc mrtvý než živý. Svaly po celém těle mi tuhly stejně z námahy jako z chladu a mučivě mě zabořily po každé, kdy jsem se musil pohnout, a pohyboval jsem se ustavičně. A celý ten čas jsme byli hnáni k severovýchodu, rovnou od Japonska a do chmurného Beringova moře.

A přece jsme ještě žili a člun to také všechno vydržel a vítr dul a nemínil se. Vlastně dokonce za setmění třetího dne ještě maličko zesílil a potom ještě trochu. Příd člunu uhnula pod hřeben vlny a vyjeli jsme z ní z dobré čtvrtiny zaplaveni vodou. Vyhazoval jsem vodu jako šílenec. Nebezpečí, že si nabere znovu zas ještě takovou vlnu, bylo tím nesmírně zvýšeno, protože váha vody tiskla člun dolů a zbavovala ho přirozené lehkosti na vodě. A druhá taková vlna znamenala konec. Když jsem člun opět vyprázdnil, byl jsem těmi okolnostmi donucen vzít dehtovanou plachtovinu s Maud a přivázat ji pevně přes špičku přídě. A dobře jsem udělal, neboť kryla člun z dobré třetiny od špičky dozadu a po třikrát v následujících několika hodinách pomohla odhodit hlavní část ženoucích se vod, když se opětovně příd

člunu zaryla pod hřeben vlny.

Maud byla v zuboženém stavu. Celá shrbená seděla na dně člunu, rty měla promodralé, obličej šedavý a neskrývajíc již bolesti, jimiž trpěla. Vždy však ještě její oči ke mně vzhlížely statečně a z jejích rtů vycházela statečná slova.

To nejhorší z této vichřice se musilo nejspíš přehnat té noci, třebaže jsem z toho zpozoroval jen málo. Podlehl jsem nadobro a usnul jsem tak na místě, kde jsem seděl v zádi. Ráno čtvrtého dne vítr uléhal a šeptal už jen docela něžně, moře se uklidňovalo a zasvitlo na nás slunce. Ach, toho požehnaného slunce! Jak jsme koupali svá zmučená těla v jeho něžném teple a ožívali jsme jako brouci a plazi po bouři. Usmívali jsme se opět, říkali jsme si zábavně žertíky a znovu jsme se dívali na svou situaci optimisticky. A přece bylo všechno horší než kdy dřív, jestliže se vůbec něco nějak změnilo. Byli jsme od Japonska dál než té noci, kdy jsme opustili Přízrak. A naši zeměpisnou délku a šířku jsem mohl jen velice zhruba odhadovat. Počítám-li se splaváním asi tak tři kilometrů za hodinu, dostali jsme se za těch sedmdesát a několik hodin bouře, jež nás tím směrem hnala, o nějakých dvě stě deset nebo spíš dvě stě dvacet kilometrů k severozápadu. Ale byl takový výpočet aspoň přibližně správný? Neboť jak jsem mohl vědět, zda nás bouře nehнала třebaš šest kilometrů za hodinu místo tří. V tom případě bychom byli ještě o dalších dvě stě dvacet kilometrů v horším postavení.

Vůbec jsem nevěděl, kde jsme, třebaže zůstávala značná pravděpodobnost, že jsme kdesi v blízkosti Přízraku. Kolem dokola byli tuleni a očekával jsem, že zahlédnu tuleňářský škuner každým okamžikem. A opravdu jsme škuner zahlédli, bylo to odpoledne, když severozápadní větřík ještě jednou na chvíli zčiperněl. Jenže cizí neznámý škuner se ztratil za čarou oblohy a znovu jsme byli na širém okruhu moře sami.

Přišly dny mlhy, kdy i Maudin duch poklesl a z jejích rtů již nevycházela veselá slůvka; dny mrtvého ticha, kdy jsme se bezmocně nesli na nesmírnosti vod, sklíčení jejích obrovitostí a zároveň plni obdivu nad tím zázrakem ždibečku života, neboť stále ještě jsme žili a o život usilovali; dny deště se sněhem a s větrem i s vánicemi, kdy jsme se nijak ničím nedokázali udržet v teple; nebo zas dny drobného deště a mrholení, kdy jsme si naplňovali vyprázdňené soudky pitné vody odkapáváním z promáčené plachty.

A stále jsem Maud miloval rostoucí láskou. Byla tak mnohostranná, měla tolik nálad - "protea mnoha tváří" nazýval jsem ji. Avšak toto a ještě jiná drahá jména jsem jí dával pouze v myšlenkách. Třebaže mi vyznání lásky kolikrát naléhavě viselo již na samých rtech, uvědomoval jsem si, že to není čas vhodný na taková vyznání. Kdyby jiného důvodu nebylo, zůstávalo nevhodné, když se muž pokoušel ochránit ženu a zachránit jí život, aby se jí současně vyznával a žádonil u ní o lásku. Byla to delikátní situace ne jenom v tomto směru, nýbrž ještě po leckteré jiné stránce, ale lichotil jsem si, že jsem schopen se s ní také delikátně vyrovnat; právě tak jsem si lichotil, že ani pohledem, ani znamením nijak neprozrazuji, jakou lásku k ní cítím. Zůstávali jsme spolu dobrými kamarády a dny mijely.

Ze všeho nejvíc mě u ní překvapovalo, že nebyla ani dost málo plachá a neměla strach. Hrozné moře, křehký člun, bouře, svízele, nezvyklost neznáma a pustá osamělost - to všechno by bylo vystrašilo i silnou ženu - nezdálo se, že by to působilo zvláštním dojmem právě na ni, ačkoli dosud znala život jen z jeho nejchráněnějších a do naprostého pohodlí vyumělkovaných stránek, a třebaže sama byla jen plameny a rosa a mlžinka, sublimovaný duch, vše, co je změkčilé a něžné a bezbranné v každé ženě. A přece se v tom mýlím. Maud byla plachá a měla strach, měla však odvalu. Byla dědičkou tělesnosti a mdlobných slabostí tělesnosti, ale tělesnost mohla působit u ní zas jen na pouhou tělesnost. A ona byla duch, především a vždy duch, éterická esence života, klidný a pokojný, jako byly ty její oči klidné, a jistá sebou v trvalém řádu proměnlivého vesmíru.

Přicházely dny bouří, dny a noci bouří, kdy nám oceán vyhrožoval svou hučící zpěněnou bělostí a vítr bušil do našeho maličkého plavidla titánskými údery. A ustavičně a stále jsme byli odmršťováni dál a dál k severovýchodu. Stalo se to právě v takové bouři a právě v té nejhorší, jakou jsme vůbec zakoušeli, že jsem vrhl znavený pohled do končin na straně podvětrné, ne že bych byl cokoli hledal nebo po něčem pátral, jen tak z únavy ustavičného zírání do zápasu žvlů jsem se ohlédl s takovým němým doufáním a skoro s výzvou k rozhněvaným mocnostem, aby už přestaly a nechaly nás s pokojem. A spatřil jsem a nemohl jsem hned uvěřit svým očím. Dny a noci nevyspání a úzkostí mi nepochybně pomátly hlavu. Pohlédl jsem zpátky na Maud, abych se ujistil, kde jsem a kdo jsem, jaký to je okolo mne prostor a čas. Pohled na její milované mokré lice, na její vlající vlas a na její statečné hnědé oči mě přesvědčil, že mám dosud zdravý zrak. Znovu jsem se zahleděl do strany podvětrné a znovu jsem spatřil vybíhající výspu, černou a vysokou a pustou, zuřící příboj rozbíjející se o její patu a bušící do jejího čela vysoko tryskajícími fontánami vod, a za černou a nepřístupnou caru pobřeží, táhnoucí se k jihovýchodu a vroubenou nesmírným bílým šátkem pěn. "Maud," zavolal jsem. "Maud."

Ohlédla se a spatřila také.

"Tohle nemůže být Aljaška!" zvolala.

"Bohužel nemůže," odpověděl jsem a zeptal jsem se: "Umíte plavat?"

Zavrtěla hlavou.

"Já také ne," přiznal jsem se. "Tak se musíme dostat na břeh i bez plavání, nějakým rozestupem mezi skalami a balvany bychom snad mohli proklouznout s člunem a vylézt na břeh. Ale musíme si pospíšet, hodně pospíšet a postupovat s jistotou."

Mluvil jsem s důvěrou, o níž i ona věděla, že ji vpravdě nemám, neboť na mne pohlédla tím svým neuhýbavým pohledem a pravila:

"Dosud jsem vám nepoděkovala za všechno, co jste pro mne udělal, avšak -"

Zaváhala, jako by si nebyla jista, jak nejlépe by měla vyjádřit svou vděčnost.

"Nuže?" řekl jsem hrubě, protože mě nijak zvlášť netěšilo, že mi děkuje.

"Mohli byste mi napomoci," usmála se.

"Uznat, že jste vděkem zavázána, ještě než zemřete? To teda vůbec ne. Neumřeme. Přistaneme na tom ostrově a budeme

pohodlně pod střešou, ještě než skončí tento den."

Říkal jsem to s rozhodností, ale sám sobě jsem nevěřil ani slovo. Ani jsem si nic nenalhával ze strachu. Necítil jsem strach, třebaže jsem si byl jist smrtí v tom vroucím příboji mezi balvany a skalisky, který se rychle přibližoval. V tom bouřlivém moři nebylo možno vytáhnout plachtu a drát se s větry pryč od toho pobřeží. Vít by čln okamžitě obrátil dnem vzhůru; nebo by ho vlny zaplavily v okamžiku, kdy by se octl v prohlubni mezi nimi; a kromě toho se plachta, přivázaná k rezervním veslům, vláčela na vlnách před naší příd.

Jak pravím, nebál jsem se, že najdu svou smrt hned tam v těch několika stech metrech na straně podvětrné; ale hrozil jsem se pomyšlení, že musí zemřít také Maud. Má prokletá obraznost už ji viděla ubitou a rozdrčenou mezi skalisky, a to byla strašlivá představa. Snažil jsem se donutit sám sebe, abych myslel na to, že můžeme bezpečně přistát, a proto jsem tak mluvil, říkáje ne to, čemu jsem věřil, nýbrž to, čemu jsem si přál uvěřit.

Uhýbal jsem před tou představou smrti tak hrůzné. Na okamžik jsem se dokonce zabýval bláznivou myšlenkou popadnout Maud do náruče a skočit s ní do moře. Potom jsem se rozhodl vyčkávat až do posledního okamžiku, až budeme strženi do posledního úseku, až tam potom ji obejmú, vyznám se ze své lásky a s ní v náruči podstoupím poslední zoufalý zápas a spolu zemřeme.

Bezděčně jsme se na dně člunu k sobě přiblížili. Cítil jsem jen, jak mi ruku v palečnici vkládá do mé. A tak jsme beze slova čekali na konec. Nebyli jsme daleko od linie, již tvořil vítr rovnoběžně se západním okrajem výběžku, a pozorně jsem se teď díval v naději, že nás nějaký mořský proud nebo náraz velkých vln přenese za výspu dřív, než se dostaneme do čáry příboje.

"Vyhneme se tomu výběžku," řekl jsem s důvěrou, která nemohla oklamat, ani mne, ani Maud.

"Proboha, vždyť my se vyhneme!" zvolal jsem za pět minut nato.

Zaklení mi vyšlo ze rtů v rozčilení - věřím, že to bylo první zaklení v mém životě, leda by se počítalo "nakašlat!", citoslovce mých mladických let, také za kletbu.

"Promiňte, prosím," omlouval jsem se.

"Tím jste mě přesvědčil, že je to upřímné," odpovídala s chabým úsměvem. "Teď vím, že se opravdu vyhneme." Za nejvyčtenějším okrajem výspy jsem spatřil vzdálené předhoří, a jak jsme se dívali, vyrůstala před námi linie spojovacího pobřeží, které zřejmě tvořilo hlubokou zátoku. Současně k nám dolehlo ustavičné a mocné hučení. Mohutností a rozsahem se podobalo vzdálenému hromobití a přicházelo k nám přímo od závětrí, zdvíhalo se nad rachot příboje a přibližovalo se rovnou proti vichřici. Když jsme se tedy vyhnuli výběžku a míjeli jej, otevřela se nám před očima celá zátoka, púlněsíc bílé písčité pláže, na níž dorážel mohutný příboj a pokrývaly ji nesčetné spousty tuleňů. To oni vydávali ona mohutné hučení.

"Hnízdiště!" vykřikl jsem. "Nyní jsme tedy vskutku zachráněni. Tady musí být lidé a křižníky, kteří je chrání před tuleňáři. Možná, že je na pobřeží stanice."

Ale jak jsem zkoumal příboj dorážející na pláž, konstatoval jsem: "Pořád ještě špatné, ne však příliš špatné. A teď, budou-li bohové opravdu milosrdní, snese nás to ještě dál kolem dalšího výběžku a dorazíme na dokonale chráněnou pláž, kde možná přistaneme, aniž si namočíme nohy."

A bohové byli laskaví. První i druhý výběžek končily přímo v linii s jihovýchodním větrem; ale jakmile jsme minuli druhý - a vyhnuli jsme se mu vskutku nebezpečně blízko - uviděli jsme třetí výspu, stále ještě podle větru v linii s oběma předchozími. Ale zátoka, jež vedla po břehu k té třetí výspě! Zakusovala se hluboko do země a nastupující příliv nás snášel do závětrí výběžku. Moře zde bylo klidné, až na velké, ale hladké dlouhé vlny, zdvíhané mělčinou dna k břehu, a mohl jsem tu stáhnout vodní kotvu a nasadit vesla. Od vrcholu výběžku se břeh stácel stále víc k jihu a k západu, až nakonec vytvářel jakousi zátoku v zátoce, malý, břehy sevřený přístav, kde byla hladina jak na rybníčku, porušována jen maličkými vlnkami tam, kde dech a šepot toulavých vánků, odehnaných bouří, dokázal sklouznout dolů s podmravní stěny skal, jež se táhly jako pozadí pláže na třicet metrů do vnitra.

Tady nebyli však vůbec žádní tuleni. Dno člunu dolehlo na tvrdý štěrk. Vyskočil jsem a podával jsem ruku Maud. V mžiku stála na zemi vedle mne. Jak jsem pustil z ruky její prsty, hmátla spěšně po mé paži. V té chvíli jsem se zapotácel, jako bych měl padnout do písku. To byl překvapující následek náhlého zastavení houpavých pohybů. Byli jsme tak dlouho na rozvlněném a rozhoupaném moři, že nám nehybná země způsobila otřes. Navykle jsme očekávali, že se písčná pláž zdvihne tak a potom zas onak, že se skalnaté stěny zhoupnou sem a zase zpátky jako stěny lodního trupu; a když jsme se předem automaticky vzpírali vůči nejrůznějším očekávaným pohybům, zničilo naši rovnováhu právě to, že jich zde nebylo.

"Já si opravdu musím sednout," pravila Maud s nervosním smíchem a se závrativým gestem, a ihned si sedla do písku. Postaral jsem se ještě, abych na břehu člun zajistil a posadil jsem se k ní. Tak jsme přistali na ostrově Úsilí, když jsme se naň dostali v záchvatu "pozemské nemoci" z dlouhého návyku na bouřlivé moře.

## KAPITOLA 29

"Já hlupák!" křičel jsem v zlosti nahlas.

Vyložil jsem všechny náklady z člunu a vynesl jej vysoko na pláž, kde jsem začal zakládat tábor. Na pláži se povalovalo naplavené dříví, i když ho nebylo mnoho, a při pohledu na plechovku kávy z lodní špižírny Přízraku mě napadlo rozdělat oheň.

"Jsem to ale idiot!" vykřikoval jsem dál.

Ale Maud mi s něžnou výčitkou řekla: "Ale, ale!" a potom se tázala, proč jsem vlastně takový idiot.

"Nejsou zápalky," sténal jsem. "Nevzal jsem s sebou jedinou zápalku. Tak teď nebudeme mít žádnou kávu, polévku, čaj, nic!"

"A cožpak ten - ehm - ten Robinson Crusoe, což netřel o sebe dvě dřeva?" protáhla tázavě.

"Četl jsem osobní vyličení několika desítek trosečníků a ti se o to všichni všemožně pokoušeli, ale pokoušeli se

marně," odpovídal jsem. "Pamatuji na příklad Winterse, novináře, který se proslavil cestami po Aljašce a po Sibíři. Setkal jsem se s ním v Bibelotu a ten nám vyprávěl, jak se pokoušel rozdělat oheň pomocí dvou klacíků. Bylo to zábavné. Vyprávěl to nenapodobitelně, ale byl to příběh se špatným koncem. Pamatuji se na jeho závěr, a jak mu oči jiskřily, když nám říkal: 'Pánové, domorodec z Jižních moří to možná dokáže, Malajec to dokáže, ale dávám své slovo, že běloch na to nikdy nestačí.'"

"Nu dobrá, až dosud jsme se bez toho obešli a není důvodu, proč bychom se nemohli obejít bez ohně i nadále," odpověděla mi vesele.

"Ale pomyslete na kávu!" zvolal jsem. "A je to dobrá káva, opravdu, vím to bezpečně. Je to z osobní zásoby Vlka Larsena. A podívejte se na to pěkné dříví!"

Přiznám se, že se mi té kávy strašně chtělo; a zanedlouho potom jsem se dověděl, že na tu bylinku Maud také tak trpí. Kromě toho jsme už teď byli tak dlouho odkázáni jenom na studená jídla, že jsme byli prokřehlí nejen zevně, ale i zevnitř. Cokoli teplého by nám přišlo nejvýš vhod. Ale už jsem si nenařikal a dal jsem se do vztyčování stanu z plachty pro Maud.

Pokládal jsem to za jednoduchý úkol, když k tomu mám vesla, stěžeň, ráhno a vzpěru, o spoustě lanek ani nemluvic. Neměl jsem však vůbec žádnou zkušenost a každá jednotlivá podrobnost byla experimentem a každý úspěšný experiment vynálezem. Uběhl takřka celý den, než byl její stan dokončen a skutečně stál. A potom té noci přišlo a Maud byla vyplavena a vyhnána zpátky do člunu.

Druhého dne ráno jsem vykopal okolo stanu mělkou stružku a potom za hodinu náhlý nápor větru přeletěl skalní stěnu za námi, sebral stan a mrštil jím do písku skoro třicet metrů opodál.

Maud se smála mému schliplému výrazu a tu jsem prohlásil: "Jakmile se vítr zmírní, zamýšlím vstoupit do člunu a prozkoumat ostrov. Někde tu musí být stanice a v ní lidé. A do té stanice musejí přijíždět lodě. Nějaká vláda jistě tady ty spousty tuleňů chrání. Ale rád bych vás viděl v bezpečí a v pohodlí, než vyrazím."

"A já bych ráda jela s vámi," řekla na to.

"Lépe uděláte, když zde zůstanete. Strázní jste již vytrpěla dost. Je to vlastně zázrak, že jste to přežila. A nebude to žádné pohodlí, až budu veslovat a plachtit v tom deštivém počasí. Vy si potřebujete odpočinout a já bych rád, abyste tu zůstala a odpočívala."

Něco podezřele podobného vlhku se zamžilo v jejích krásných očích, než je sklopila a poobrátila se.

"Dala bych přednost plavbě s vámi," říkala tichým hlasem, v němž se chvěl náznak prosby.

"Mohla bych vám třeba pomoci -" hlas se jí zlomil "aspoň trochu. A kdyby se vám mělo něco cestou přihodit, pomyslete na to, co bych si tu sama počala."

"Což o to, jsem rozhodnut postupovat s největší opatrností," odpověděl jsem. "A nevypravím se daleko, jen tak, abych se mohl ještě před setměním vrátit. Ano, když se všechno uváží, myslím, že bude daleko a daleko lepší, když zůstanete zde, budete spát a odpočívat a nedělat nic."

Obrátila se a pohlédla mi do očí. Hleděla pevně, ale laskavě.

"Prosím, prosím," řekla tak něžně.

Zatvrdil jsem se, abych dokázal odmítnout, a zavrtěl jsem hlavou. Pořád ještě čekala a hleděla na mne. Pokoušel jsem se vyjádřit své odmítnutí slovy, ale hlas mi selhal. Viděl jsem, jak jí světélko radosti vyskočilo v očích a poznal jsem, že jsem poražen. Potom už jí nebylo možno říci ne.

Vítr toho odpoledne uleh a chystali jsme se vyrazit nazítří ráno. Nebylo cesty, po níž by bylo možno proniknout do nitra ostrova z naší zátoky, protože skalní stěny se zdvíhaly od pláže úplně kolmo a po obou stranách zátoky se stejně kolmo tyčily rovnou z hluboké vody.

Jitro se rozbřeslo mdlé a šedivé, ale tiché. Probudil jsem se časně a připravil jsem člun.

"Já hlupák! Pitomec! Opičák!" vykřikoval jsem, když jsem pomyslel, že už je čas vzbudit Maud; jenže tentokrát jsem vykřikoval vesele a radostí jsem se na pláži prostovlasý roztančil a předstíral posměšně zoufalství.

Ve vchodu stanu se pod plachtou objevila její hlava. "Co se děje?" zeptala se rozespale, přec však zvědavě. "Káva!" zvolal jsem. "Co byste řekla hrníčku dobré kávy? Horké kávy? Žhavé kávy?"

"Božíčku!" broukala. "Vylekal jste mě a ještě jste ke všemu ukrutník. Já tady soustřeďuji vší vůli duše, abych se dokázala obejít bez kávy, a najednou si přijdete a mučíte mě nesplnitelnými nabídkami."

"Tak jen se dívejte," odpověděl jsem.

V rozsedlinách pod skalou a mezi balvany jsem nasbíral trochu suchých klacíků a větviček. Napižlal jsem z nich hoblovačky a naštipal třísky. Ze zápisníku jsem vytrhl list a z bedničky střeliva vyndal patronu do brokovnice. Vydloubl jsem z ní ucpávky nožem, vysypal prach na plochý kámen. Potom jsem vypáčil kapsli a položil ji na kámen dprostřed roztroušené hromádky prachu. Vše připraveno. Maud stále ještě z vchodu do stanu přihlížela. Papír jsem přidržel v levici a udeřil jsem pravou rukou kamenem do kapsle. Vyskočil obláček bílého čoudu a vyšlehl plamínek a potrháný okraj papíru chytil plamenem.

Maud zatleskala a volala rozjařeně: "Prometheus!"

Měl jsem však příliš napilno, abych mohl uvítat její radost. Slaboučký plamínek bylo nutno ošetřovat velmi jemně, aby zesílil a vydržel. Živil jsem ho, přikládaje lupínek hoblovačky za lupínkem, třísku za třískou, až se konečně rozhořel a praskal, jak se zmocňoval menších větviček a klacíků. Nepojal jsem do svých předpokladů možnost vyvržení na pustém ostrově, takže jsme neměli žádný kotlík ani žádné nádoby na vaření; ale vypomohl jsem si s plechovkou, již jsme užívali v člunu na vybírání vody, a později, když jsme spotřebovávali zásoby konserv, nahromadil jsem docela velkolepou sbírku kuchyňského nádobí.

Dal jsem vařit vodu, ale kávu uvařila Maud. A jak byla dobrá! Přispěl jsem hovězím z konzervy, ohřátým v omáčce z vody s rozdrobenými suchary. Snídaně se vydařila a seděli jsme u ohně mnohem déle, než se na podnikavě

výzkumníky a cestovatele sluší, upíjeli jsme horkou černou kávu a hovořili jsme o svém postavení.

Měl jsem plnou důvěru, že v některé zátocě najdeme stanici, neboť jsem věděl, že hnízdiště v Beringově moři jsou takto střežena; ale Maud rozvinula domněnku - aby mě připravila na zklamání, jak dodnes věřím, kdyby nás opravdu zklamání očekávalo -, že jsme objevili hnízdiště dosud neznámé. Byla však ve velmi dobré náladě a docela zvesela se smířovala s naší nesnází, byt byla sebevážnější.

"Kdybyste měla mít pravdu, pak bychom se museli připravit na přezimování. Potraviny nám věčně nevydrží, ale jsou zde tuleni. Na podzim táhnou odtud, musím tedy brzy začít shromažďovat zásoby masa. Potom budeme musit postavit chaty a nahromadit naplavené dříví. Musili bychom také vyzkoušet tulení tuk na svícení. Vcelku bychom měli plné ruce práce, kdybychom objevili, že je ostrov neobydlen. Což se nestane, to vím."

Měla však pravdu. Plavili jsme se pod plachtou s větrem na čtvrtce podle břehů, prohlíželi jsme zkoumavě zátoky dalekohledem a tu a tam jsme i přistávali, nikde jsme však nenalezli ani stopy po lidském životě. Dověděli jsme se však, že nejsme první, kdo na ostrově Úsilí přistali. Vysoko na pláži v druhé zátocě za naší jsme objevili potlučený a ztroskotaný člun - tuleňářský člun, neboť havlinky byly ovázány třípramenným pletivem z hrubé konopné příze a na pravoboku u přídě byl hák na pušky a nápis z bílých písmen bylo ještě možno jakž takž přečíst; Gazelle No 2. Člun tam ležel velmi dlouho, protože byl zcela zaplněn pískem a roztržštěné dřevo mělo barvu a vzhled, jehož nabývá jen dlouhým působením živlů. V zádi jsem našel zrezavělou brokovnici desítku a námořnický nůž s pochvou, ulomený a tak zrezivělý, že nebylo takřka vidět, co to bývalo za předmět.

"Ti odtud unikli," řekl jsem vesele; ale propadalo se mi přitom srdce a měl jsem pocit, že cítím vybělené kostry někde nedaleko na pláži.

Nepřál jsem si zbavovat Maud odvahy takovými objevy, obrátil jsem se s naším člunem na moře a obeplul jsem severovýchodní výspu ostrova. Na jižním břehu nebylo pláží a brzy odpoledne jsme obepluli černý výběžek a dokončili jsme cestu kolem ostrova. Odhadoval jsem obvod tak asi na něco víc než čtyřicet kilometrů a jeho šířku na různých místech různou; od tří do osmi kilometrů; podle nejstřízlivějšího odhadu bylo na plážích ostrova na dvě stě tisíc tuleňů. Ostrov byl nejvyšší na nejkrajnějším jihozápadním výběžku, odkud se pohoří a jakási páteř ostrova pravidelně snižovala, až potom na severovýchodním konci byl nizoučký a vystupoval nad mořskou hladinu jen něco málo přes metr. Naše malá zátoka byla výjimečná, všechny ostatní pláže ostrova se mírně zdvíhaly až do vzdálenosti asi osmi set metrů, kde začínaly jakési kamenité louky, jak jsem to nazval, na nichž byly tu a tam roztroušeny malé kousky mechu a trsy tundrové trávy. Tady se tuleni shromažďovali na souši, tady si staří býci střežili své harémy a mladí nedospělí býčkové hnízdili osaměle.

Celý ostrov Úsilí si zasluhuje právě jen takový stručný popis. Vlhký a mazlavě blátivý všude, kde není do pichlavé tvrdosti vyschlý a kamenitý, bičovaný bouřlivými větry a omílaný vlnami moře, s ovzduším ustavičně rozechvělým bučením dvou set tisíc obojživelníků, bylo to pro nás smutné a bědné místo k pobytu. Maud, která mě předem připravila na zklamání a sama byla čilá a veselá celý den, se nyní, když jsme přistali v naší malé zátocě, zhroutila. Statečně usilovala utajit to přede mnou, když však jsem rozdělával po druhé oheň, věděl jsem, že potlačuje vzlyky v pokrývkách pod stanem z člunové plachty.

Bylo nyní na mně, abych byl veselý, a hrál jsem tu úlohu, jak nejlépe jsem uměl, a s takovým úspěchem, že jsem znovu přivolał do jejich drahých očí smích a na její rty píseň; neboť mi opravdu zpívala, než se odebrala časné na lože. Tehdy po prvé jsem ji slyšel zpívat a ležel jsem u ohně a naslouchal jsem unešeně, protože byla vždy jen umělcem ve všem, cokoli dělala, a její hlas, třebaže nebyl silný, zněl podivuhodně sladce a výrazně.

Sám jsem spal ještě v člunu a dlouho jsem té noci nemohl usnout, zíral jsem na hvězdy, viděné opět po mnoha nocích po prvé, a uvažoval jsem o situaci. Takováto odpovědnost mi byla něčím úplně novým. Vlk Larsen měl docela pravdu. Stával jsem na nohou svého otce. Advokáti a obchodní jednatelé se starali o mé peníze za mne. Neměl jsem nikdy vůbec žádnou odpovědnost. Teprve potom, na Přízraku, jsem se naučil odpovědnosti za sebe sama. A nyní opět, po prvé v životě, stal jsem se najednou odpovědným za někoho druhého. A hned obtížen úkolem té nejtěžší a nejvážnější odpovědnosti, neboť je to právě ta jedna jediná žena na světě - ta jediná ženuška, jak jsem si ta slova zamiloval a aspoň v duchu ji tak nazýval.

#### KAPITOLA 30

Nebylo divu, že jsme svůj ostrov nazvali ostrovem Úsilí. Jen se stavbou jedné chaty jsme se dělali čtrnáct dní. Maud si nedala říci a snažila se pomáhat a já bych byl plakal nad jejíma rozedřenýma a krvácejícíma rukama. A přec jsem byl na ni za to hrdý. Bylo na té ženě, vychované v něze a péči, cosi hrdinského, jak vytrvávala za našich strašlivých strážní a jak se svou špetkou sil se skláněla k úkolům vhodným pro silnou selku. Nanosila mnohé balvany, jichž jsem používal k stavbě zdi chaty; ani slyšet nechtěla, když jsem ji domlouval a prosil jsem ji, aby takové dřiny zanechala. Aspoň na konec se přece jen se mnou dohodla a vykonávala potom už jen lehčí úkoly jako vaření a snášení dříví a mechu na zimní zásoby.

Stěny chaty se zdvíhaly od země bez obtíží a všechno by pokračovalo docela hladce, až najednou přede mnou vyvstala otázka střechy. K čemu jsou čtyři stěny bez střechy? A z čeho bych měl střechu udělat? Mám rezervní vesla, pravda. Mohl bych jich použít jako nosných trámů; ale čím je budu pokrývat? Zdejší mech na to naprosto nestačí. Tráva tundry se rovněž nehodí. Plachtu potřebujeme v člunu a náš kus dehtované plachtoviny je opotřebován a teče.

"Winters užil na krytinu své chaty mrožích kůže," vzpomínal jsem.

"A tady jsou tuleni," navrhovala.

A tak již nazítří začala honitba. Střílet jsem neuměl, ale začal jsem se ihned učit. A když jsem vyplýval asi třicet nábojů na tři tuleňe, pochopil jsem, že než se aspoň jakž takž střílet naučím, vyplýtvám celou zásobu střeliva. Spotřeboval jsem již osm nábojů na rozdělávání ohně, než jsem přišel na důmyslné zařízení, že jsem nakupil žhavé uhlíky pod vlhký mech, takže mi nyní zbývalo již jen něco málo přes sto nábojů.

"Musíme tuleně ubít klackem," prohlásil jsem, přesvědčen o své střelecké nemohoucnosti. "Slyšel jsem, že je tuleňář klacky ubíjejí."

"Jsou takoví pěkní," namítala. "Nesnesu ani pomýšlení na takový ohavný způsob. Je to něco tak přímo surového, však víte; něco docela jiného než stílet je."

"Tu střechu udělat musíme," odpověděl jsem zlostně. "Za chvíli nastane zima. Jde o život nás dvou nebo o život tuleňů. Škoda, že nemáme dosti střeliva, ale stejně si myslím, že při ubíjení klackem netrpí ani tolik, jako když jsou prostřeleni. A potom, ubíjet budu já."

"To je právě to," začala dojatě a náhle ve zmatku umlkla.

"Rozumí se," nakouzl jsem zas já, "kdybyste raději -"

"Ale co tedy budu dělat já?" přerušila mě s mírností, o níž jsem již dobře věděl, že je to vlastně naléhavost.

"Sbírat dříví na oheň a vařit," odpověděl jsem jen tak bez důrazu.

Zavrtěla hlavou. "Je to příliš nebezpečné, abyste tam mohl jít sám."

"Však vím, však vím," odmítala mé protesty. "Jsem tedy jenom slabá žena, ale možná, že právě má nepatrná pomoc vám umožní vyhnout se neštěstí."

"Ale ubíjení klackem?" nadhodil jsem.

"Rozumí se, že to obstaráte vy. Možná, že vykřiknu. Budu se dívat jinam, až -"

"Nebezpečí je velmi vážné," zasmál jsem se.

"Spolehnu se na vlastní úsudek, kdy se mám dívat a kdy ne," odpověděla povznešeně.

A jako výsledek toho všeho mě nazítří ráno provázela. Vesloval jsem do sousední zátoky a potom až na kraj pláže. Tuleni byli všude okolo nás ve vodě a hučení těch tisíců kusů na pláži nás donutilo křičet na sebe z plna hrdla, abychom se vůbec slyšeli.

"Vím, že je tuleňář klackem ubíjejí," říkal jsem ve snaze sám sebe ubezpečit a díval jsem se s pochybností na velkého býka, stavějícího se necelých deset metrů přede mnou na přední ploutve a zírajícího upřeně na mne. "Je však otázka, jak je ubíjejí?"

"Nasbírejte trávy tundry a naděláme na střechu došky," řekla Maud.

Byla vyhlídkou na nový úkol stejně vyděšena jako já a měli jsme pro to oba dobré důvody, když jsme se tak zblízka zadívali na blyštivé zuby a na tlamy podobné tlamám psů.

"Vždycky jsem se domníval, že mají z člověka strach," řekl jsem.

"A jak mohu vědět, zda nemají strach?" tázal jsem se za okamžik, když jsem odvesloval ještě kousek podle pláže.

"Možná, když vystoupím směle na břeh, že se dají na útěk a žádného ani nedohoním."

A stále ještě jsem váhal.

"Slyšela jsem jednou o člověku, který vtrhl do hnízdiště divokých husí," říkala Maud. "A husy ho uštípaly."

"Husy?"

"Ano, husy. Vypravoval mi o tom bratr, ještě když jsem byla malé děvčátko."

"Ale já vím, že je tuleňář ubíjejí klacky," vytrvával jsem.

"Myslím, že by z trávy tundry byla právě tak dobrá střecha," řekla zas Maud.

Jistě ani zdaleka neměla takový úmysl, ale její řeči mě šíleně dráždily. Nemohl jsem se přece rovnou před jejími zraky zachovat zbaběle.

"Tak tady začínáme," řekl jsem, a vesluje jedním veslem zpátky, zahnal jsem člun na břeh.

Vystoupil jsem a statečně jsem postupoval na býka s dlouhou hřívou doprostřed jeho harému. Byl jsem ozbrojen klackem, jaký veslaři člunů pravidelně užívají na dobíjení postřelených tuleňů, které lovci dopraví na palubu. Klacek byl dlouhý necelého půl metru a já jsem ve své nádherné nevědomosti neměl ani ponětí, že klacek používaný na břehu při přepadech hnízdišť měří skoro půldruha metru. Krávy mi nemotorně uhýbaly z cesty a vzdálenost mezi mnou a býkem se zkracovala. Zlostným pohybem se stavěl na ploutve. Byli jsme od sebe na čtyři metry. Stále ještě jsem jistým krokem postupoval a očekával jsem, že každým okamžikem se ke mně obrátí ocasem a začne utíkat.

Na vzdálenost dvou metrů se mě zmocňovala panika. Což jestli neuteče? Nu vždyť, to potom ho ubiji klackem, vyskočila mi v hlavě odpověď. Ve strachu jsem zapomněl, že jdu býka ulovit, a ne ho zahnat na útěk. A právě v tom okamžiku zafíkal a zavřel a vrhl se na mne. Oči měl horečnaté a tlamu dokořán; zuby se mu leskly ukrutnou bělostí. Beze studu se přiznávám, že jsem se otočil já a vzal nohy na ramena. Tuleň běžel nemotorně, ale běžel rychle. Byl mi v patách sotva na dva kroky, když jsem se převálil do člunu, a jak jsem odrážel veslem, chramstl po něm a chroustavě zaryl zuby do plochého konce. Rozdrtil to silné dřevo jako vaječnou skořápku. Maud i mne to zděsilo. A v mžiku se potopil pod člun, popadl do tlamy kýl a zprudka celým člunem zatřásl.

"Božíčku!" vydechla Maud. "Pojďme odtud!"

Zavrtěl jsem hlavou. "Co dokázali jiní, dokážu také a dobře vím, že tuleňář utloukají tuleně klackem. Myslím však, že příště se vyhnu býkům."

"Přála bych si, abyste to již nezkoušel," pravila.

"Jenom teď neříkejte prosím, prosím," vykřikl jsem, myslím, dost zlostně.

Neodpovídala a věděl jsem; že se jí můj tón dotkl. "Promiňte, prosím," omlouval jsem se, či spíše zařval jsem, aby mě bylo přes ten řev hnízdiště slyšet. "Jestli si opravdu přejete, řekněte to, obrátím člun a vrátíme se; ale upřímně řečeno, raději bych ještě zůstal."

"Jenom vy teď neříkejte, že je to všechno jen z toho, když s sebou člověk vleče ženu," řekla a usmála se rozmarně, nádherně a již jsem věděl, že není co odpouštět.

Zavesloval jsem asi padesát šedesát metrů podél pláže, abych si uklidnil nervy, a znovu jsem vystoupil na břeh.

"Budťe přece opatrný!" volala za mnou.

Přikývl jsem a vykročil k bočnému útoku na nejbližší harém. Všechno šlo dobře, až jsem si namířil k ráně na hlavu krávy ležící poněkud stranou a minul jsem. Zafrkala a pokoušela se odvalit dál. Běžel jsem s ní a uštědřil jí druhou ránu, ale opět jsem místo hlavy zasáhl rameno.

"Pozor!" slyšel jsem vykřiknout Maud.

V loučím zápalu jsem si nevšímal ničeho okolo sebe, a teprve když jsem nyní vzhlédl, spatřil jsem pána harému, jak se na mne útočně vrhá. A znovu jsem prchal do čunu s pronásledovatelem v patách; jenže tentokrát již Maud nenavrhovala, abychom se vrátili.

"Představuji si, že by se lov lépe dařil, kdybyste nechal harémy na pokoji a věnoval pozornost těm osamělým tuleňům, kteří nevypadají nijak útočně," řikala mi. "Myslím, že jsem o nich cosi četla. Jestli se dobře pamatuji, byla to kniha od dr. Jordana. To jsou mladí býci, ještě nedospěli, aby mohli mít své harémy. Nazýval je holoušky nebo tak nějak. Tak se mi zdá, kdybychom objevili, kde ti vylézají z vody -"

"A mně se zas zdá, že se ve vás probouzejí lovčí pudy," zasmál jsem se.

Prudce se zarděla a slušelo jí to. "Připustím, že se mi porážka a ústup nelíbí o nic víc než vám, nebo také o nic víc než ubíjení těchto hezkých tvorů, kteří nikomu neubližují."

"Hezkých!" zachrčel jsem. "Nepodařilo se mi zpozorovat něco zvlášť hezkého na těch bestiích s pěnou u huby, co mě honili."

"To působí váš zorný úhel," smála se. "Neměl jste odstup a patřičnou perspektivu. Kdybyste nemusil k těm tvorům tak zblízka -"

"To je přesně to!" zvolal jsem. "Potřebuji delší klacek! A mám zde po ruce to zlámané veslo."

"A já si právě vzpomínám," řekla, "že mi kapitán Larsen vypravoval, jak tuleňáři přepadají hnízdiště. Odhánějí tuleně v malých skupinách kousek dál od břehu a tam je teprve ubíjejí."

"Nechtělo by se mi odhánět nějaký takový harém," namítal jsem.

"Ale na to jsou ti holoušiči," řikala mi. "Holoušiči vylézají z vody zvlášť a dr. Jordan píše, že mezi harémy jsou ponechány jakési volné pěšiny, a dokud se holoušiči, drží přesně těch pěšin, páni harému na ně neútočí."

"Tady jeden zrovna plave," ukázal jsem na mladého býčka ve vodě. "Dejme na něj pozor, a jak vyleze z vody, půjdeme za ním."

Mladý tuleň plaval rovnou k pláži a vylezl těžkopádně na volném místě mezi dvěma harémy, jejichž páni a vládci vydávali sice varovné zvuky, ale nenapadli ho. Pozorovali jsme ho, jak putuje pomalu dál od břehu, jak postupuje mezi harémy volným prostorem, který určitě představoval onu pěšinu.

"Tady se začíná," řekl jsem a vystoupil na břeh; ale přiznám se, že jsem měl srdce až v ústech, když jsem pomyslel na průchod samým středem toho nestvůrného stáda.

"Bylo by moudré vytáhnout člun na pevnou," řekla Maud. Vystoupila na břeh vedle mne a já jsem na ni teď s údivem hleděl.

Přikývla mi odhodlaně. "Ano, půjdu s vámi, a tak byste měl raději člun zajistit a vyzbrojit mě též klackem."

"Vraťme se," odpověděl jsem sklesle. "Myslím, že tráva tundry na tu střechu konec konců postačí."

"Však vy víte, že nepostačí," odpovídala. "Mám jít napřed?"

S pokrčením ramen, ale s horoucím obdivem a s hrdotí v srdci na tuto ženu vyzbrojil jsem ji polámaným veslem a jiné jsem si vzal pro sebe. Prvních několik sáhů cesty jsme urazili znervosnělí a rozčilení. Jednou Maud vykřikla hrůzou, když tulení kráva zdvihla zvědavý čenich a dotkla se jí nohy, já sám jsem několikrát z téže příčiny zrychlil krok. Ale až na výstražné chrchlavé výštky na obou stranách pěšiny se nevyskytovalo žádné zjevné nepřátelství, Bylo to hnízdiště dosud nikdy nepřepadené lovci, a proto zde byli tuleni pokojní a současně zcela nebojácní.

V samém středu stáda byl strašlivý hluk. Ohlušující, že vyvolával takřka závrať. Pozastavil jsem se a usmál jsem se na Maud, abych ji uklidnil, neboť jsem znovu nabyt klidu a rovnováhy dřív než ona. Viděl jsem, že je dosud velice vystrašena. Přišla až ke mně a vykřikla:

"Mám hrozný strach!"

A já jsem strach neměl. Třebaže jsem si na toto neznámo dosud nezvykl, klidné chování tuleňů mou vylekanost utišilo. Maud se všechna třásla.

"Bojím se a nebojím se," ječela a jektala přitom zuby, brada se jí třásla. "To jen mé ubohé tělo, já se nebojím."

"Je to dobré, nic se nebojte," uklidňoval jsem ji a bezděčně jsem ovinul okolo ní paže v touze ochránit ji.

Nikdy nezapomenu, jak jsem si v mžiku uvědomil své mužství. Primitivní hlubiny mé přirozenosti se vzrušovaly. Cítil jsem svou mužnost, stal jsem se ochráncem slabých, bojujícím mužem. A nejkrásnější ze všeho, že jsem se stal ochráncem své milované. Opřela se o mne zlehounka jako křehká lilie, a jak se uklidňovala a přestávala se třást, zdálo se mi, že si uvědomuji nesmírné přebytky sil. Měl jsem pocit, že postačím na toho nejzuřivějšího tuleního býka z celého stáda, a vím jistě, kdyby byl takový býk v té chvíli na mne zaútočil, byl bych se mu postavil bez zachvění a chladnokrevně, a právě tak jistě vím, že bych ho byl utloukl.

"Už je mi zas dobře," řekla mi a vděčně ke mně vzhlédla. "Pojďme dál."

A to, že má síla ji uklidnila a dodala jí důvěry, naplňovalo mě jásavou radostí. Mládi celého lidského rodu se zdálo ve mně kypět, hnalo do květů přesto, že jsem byl tak příliš civilisovaným člověkem, a sám jsem najednou prožíval pradávné dny lovů v pralesích za noci se svými dalekými a zapomenutými předky. Je toho velice mnoho, zač musím děkovat Vlkovi Larsenovi, pomyslel jsem si, když jsem vykročil dál na pěšině mezi postrkujícími se harémy.

Asi tak čtyři sta metrů od břehu jsme narazili na holoušky, na mladé býky s hladkou a lesklou srstí, žijící v osamělosti svého mládenectví a nabírající sil na ten den, kdy si proboují cestu k hodnosti a postavení vládce harému.

Teď už proběhlo všechno hladce. Vypadalo to, jako bych byl najednou přesně věděl, co je třeba dělat a jak je to třeba dělat. Hulákal jsem, mával jsem hrozivě klackem, poštuchoval jsem dokonce lenivě a rychle jsem oddělil asi dvacet

mládeneckých junáků od jejich druhů. Jak se některý pokoušel prorazit zpátky k břehu, zahnal jsem ho klackem. Maud se účinně na honbě účastnila a s křikem a máváním polámaným veslem mi zdatně pomáhala. Ale povšiml jsem si, že kdykoli některý vypadal unaveně a loudal se pozadu, nechávala ho uklouznout zpátky. Ale stejně jsem si také všiml, že kdykoli některý začal projevovat bojovnost a pokoušel se prorazit zpátky, zablesklo se jí v očích novým jasným a pořádně takového rváče klepla klackem.

"Božíčku, jak je to vzrušující!" zavolala, když se unavená zastavila. "Myslím, že si na chvíli sednu."

Hnal jsem své malé stádo (bylo jich už jen dvanáct, chyběli ti, které nechávala uklouznout) ještě asi sto metrů dál; a když ke mně Maud došla, byl jsem s porážkou hotov a začínal jsem stahovat kůže. Za hodinu jsme se hrdě vraceli po pěšině mezi harémy. A ještě dvakrát jsme prošli dolů po pěšině obtíženi kožešinami, až jsem usoudil, že jich máme na střechu chaty dost. Nasadil jsem plachtu, vyjel jsem šikmo na vítr jednou stranou ze zátoky hnízdíště a šikmo na druhý bok jsem dorazil do naší malé zátoky.

"Je to jako návrat domů," řekla Maud, když jsem zahnal člun na břeh.

Vnímám jsem ta její slova s radostným vzrušením, všechno to bylo tak mile důvěrné, prosté a přirozené, že jsem odpovídal:

"A připadá mi to, jako bych žil takovým životem odjakživa. Svět knih a knihomolů mi připadá velmi daleký a nezřetelný, spíš jako vzpomínka ze sna než bývalá skutečnost. Určitě jsem lovil a loupil a bojoval po všechny dny svého života. A vy se rovněž zdáte náležitou částí toho všeho. Vy jste -" a již jsem měl na rtech slova "má žena, manželka má", ale pohotově jsem závěr změnil na - "také všechny strážně tak dobře přestála."

Její sluch však postřehl zadrnutí. Poznala, že jsem v samém středu svůj výrok přeměnil. Bystře na mne pohlédla. "To ne. Co jste chtěl říci?"

"Že americká paní Meynelllová žije po způsobu divochů a že se jí to daří," řekl jsem jako nic.

"Ach tak," odpověděla jen a mohl bych odpřisáhnout, že jí v hlase zaznělo zklamání.

Ale "má žena, manželka má" mi ustavičně zvonilo v hlavě do konce toho dne a ještě mnoho dní potom. Přece však nikdy nezvonilo zvučněji než toho večera, když jsem se na ni díval, jak snímá pokrývku z mechu s našeho ohně, rozfoukává jej a vaří na něm večeři. Musilo to být přežívající divoštství ve mně, neboť ona slova, spojená se samými kořeny lidského rodu, mě tak uchvátila a vzrušovala. A vzrušila mě a uchvátila opravdu, neboť ještě při usínání jsem si je pro sebe mumlal znovu a znovu.

#### KAPITOLA 31

"Bude to zapáchat," konstatoval jsem, "ale udrží to teplo a ochrání to proti dešti a sněhu."

Prohlíželi jsme dokončenou střechu z tuleních koží.

"Je to hrubé dílo, ale poslouží to svému účelu, a to je to hlavní," pokračoval jsem v touze po její chvále.

A Maud zatleskala a prohlášovala, že má obrovskou radost.

"Ale je zde tma," říkala hned nato, krčíc ramena v bezděčném zachvění.

"Mohla jste navrhnout okna, když se stavěly zdi," řekl jsem jí. "Stavělo se pro vás a vy jste měla vědět, že potřebujete okno."

"Ale já nikdy nevidím to, co je samozřejmé, však víte," oplácela mi smíchem. "A kromě toho můžete kdykoli prorazit ve zdi díru."

"Zcela správně; na to jsem nepomyslel," odpověděl jsem, pokyvuje moudře hlavou. "Ale pamatovala jste na včasnou objednávku okenních skel? Tak jen rychle zavolejte firmu - počkejte, mají telefon Red 4451, myslím, že si dobře pamatují - a jen jim udejte rozměry a jaký druh skla si přejete."

"To znamená -" začala.

"Žádná okna."

Byla to chata temná a ohavná, v civilisované zemi by se nehodila pro nikoho, leda pro prasata; ale pro nás, kteří jsme poznali bědy v otevřeném člunu, pro nás to bylo útulné obydlí. Po slavnostním zahřívání domova, které se konalo za pomoci tuleního tuku a knůtku z bavlny na ucpávání děr, začaly hony na zásobu masa na zimu a práce se stavbou druhé chaty. Teď už pro nás bylo docela prosté vypravit se ráno a vrátit se v poledne s člunem naloženým ulovenými tuleni. A když jsem potom stavěl druhou chatu, vyzkoušela Maud olej z rybiho tuku a udržovala mírný oheň pod kusy masa. Slýchal jsem o sušení hovězího masa na velkých plátech, a naše tulení maso, nakrájené na tenké plátky a zavěšené do kouře, se báječně udilo.

Druhá chata se stavěla snáz, neboť jsem ji stavěl tak, že přiléhala k první, a bylo tedy zapotřebí jen tří stěn. Ale všechno to byla práce, a těžká práce. Pracovali jsme s Maud od úsvitu do tmy a s krajním vypětím sil, takže jakmile se snesla noc, zalézali jsme celí ztuhlí na lůžka a spali jsme živočišným spánkem zedřených lidí. A přes to všechno Maud prohlašovala, že jí ještě nikdy v životě nebylo tak dobře a ještě nikdy nebyla tak silná. Věděl jsem, že u mne to tak opravdu je, ona však měla síly jen jako ptáče a stále jsem se obával, že se zhroutí. Často a vždy znovu, když vyčerpala poslední zbytky svých sil, vidal jsem ji nataženou na zádech v písku a tím svým osvědčeným způsobem odpočívala a načerpávala nových sil. A potom zas vyskočila a dřela se hůř než kdy dřív. Nepřestával jsem se divit, kde se v ní ta síla brala.

"Pomyslete na to nekonečné odpočívání v zimě," odpovídala na mé výtky. "Vždyť se usoužíme touhou po kousku práce."

V mé chatě jsme slavili zahřívání domova hned večer toho dne, kdy dostala střechu. Byl to konec třetího dne zuřivé bouře, která se přehoupla okolo kompasu z jihovýchodu až k severozápadu, a tak se hnala na nás přímo. Pláže vnější zátoky hřměly příbojem, a dokonce i v naší vnitřní zátoce, sevřené břehy, důkladné vlnobití rozrušilo hladinu vždy tichou. Před touto vichřicí nás nechránila žádná páteř ostrova, hvízdala a hučela okolo našeho domečku, až jsme chvílemi měli obavy o pevnost jeho zdí. Střecha z kůží, napjatých jako kůže bubnu, jak jsem se domníval, pronášela se

nyní a vydouvala s každým nápořem; a nesčetné škvíry ve zdích, jež se nepodařilo ucpat mechem tak pevně, jak se Maud domnívala, najednou se zotvíraly. Tulení olej však jasně svítil a byli jsme v teple a v pohodlí. Byl to vskutku příjemný večer a odhlasovali jsme, že jako společenská událost na ostrově Usilí nebyl dosud ničím překonán. V myslí jsme byli docela klidní. Nejenže jsme se s krutou zimou smířili, byli jsme na ni dokonce připraveni. Tulení se můžou vydat na svou tajemnou pout k jihu, kdy se jim zalíbí, nám už to bylo jedno; a bouře nám strach nenaháněly. Měli jsme zajištěné suché a teplé přístřeší, chráněné před větry, a nadto ještě ty nejměkčí a nejprepychovější matrace, jaké lze vůbec vyrobit z mechu. To byl nápad Maud a ona žárlivě sama nanosila na ně všechny mech. Této noci jsem měl na takové matraci po prvé spát a věděl jsem, že budu spát spánkem o to sladším, že matraci dělala vlastníma rukama.

Povstala k odchodu, obrátila se na mě s tím svým vrtošivě rozmarným výrazem a řekla:

"Něco nastává, stane se, brzy - vlastně už se děje, ano. Cítím to. Něco se blíží sem k nám, na nás. Právě to přichází.

Nevím, co to je, ale přichází to."

"V dobrém nebo ve zlém?" tázal jsem se.

Zavrtěla hlavou. "Nevím, ale je to tam, tady, někde to je."

Ukázala směrem k moři a do bouře.

"Je to tu podvětný běh," zasmál jsem se, "určitě jsem raději zde, než bych byl na cestě sem. Za takové noci! Snad nejste vystrašena?" zeptal jsem se jí, když jsem přistoupil, abych jí otevřel dveře.

Statečným pohledem se mi podívala do očí.

"A je vám dobře? Jste dokonale zdráva?"

"Nikdy v životě mi nebylo lépe," odpověděla.

Hovořili jsme ještě chvíli, než odešla.

"Dobrou noc, Maud," loučil jsem se.

"Dobrou noc, Humphrey," odpověděla.

Toto oslovení křestními jmény nám přišlo tak nějak samozřejmě a bylo právě tak nezamýšlené jako přirozené. V tom okamžiku bych byl ovinul paže okolo ní a přivinul ji k sobě. Ve světě, do něhož jsme oba patřili, určitě bych to byl udělal. Ale takto a zde, tato situace mě zadržela; zůstal jsem však sám ve své chatě, skrz naskrz prohrátý příjemným uspokojením; poznal jsem, že mezi námi vzniklo pouto nebo něco takového, něco, co mezi námi dosud neexistovalo.

#### KAPITOLA 32

Procitl jsem, stísněn tajemným pocitem. Zdálo se mi, že z toho, co mě obklopuje, něco se vytratilo. Avšak ta tajemnost a tísnivost po několika vteřinách bdění zmizela, když jsem si uvědomil, že to, co se ztratilo, je vítr. Usínal jsem s oním nervovým napětím, jímž člověk vyrovnává trvajícím náporu zvuku či pohybu, a procitl jsem v tom napětí, stále ještě se vzpíraje tlaku čehosi, co již na mne nedoléhalo.

Byla to po mnoha měsících první noc, kterou jsem strávil pod střechou, i zůstal jsem několik minut ležet pod pokrývkami (konečně zas jednou nebyly mokré mlhou nebo sprškou), rozbíral jsem nejprve účín, jímž na mě zapůsobilo utišení vichřice, a potom radost, již mi působil odpočinek na matraci vyrobené vlastní rukou Maud. Když jsem se oblékl a otevřel dveře, slyšel jsem vlny stále ještě hučet a pleskat na pláž, povídavě dosvědčovat hrůzu bouřlivé noci. Bylo jasné ráno a slunce svítilo. Zaspal jsem, a vykročil jsem teď z chatrče v přívalu energie, abych dohonil ztracený čas, jak se slušelo na obyvatelé ostrova Usilí.

Jak jsem se octl venku, zarazil jsem se na místě. Bez nejmenší pochyby jsem svým očím věřil, přece však jsem byl na tu chvíli takřka omráčen obrazem, který mi odhalily. Tam na pláži, ani ne dvacet metrů vzdálena, ležela přídí na břehu loď s černým trupem a bez stožárů. Stěžně a ráhna, zapletené v jediném ranci se vzpěrami, plachtami a potrhanou plachtovinou, třely se mírně na vlnách o lodní bok. Jak jsem se díval, chtělo se mi protřít si zrak. Viděl jsem tu narychlo urobenou náhradní kuchyni, tak dobře známou hranu horní zádě, nízkou jachtovou kajutu, sotva vyčnívající nad zábradlí. Byl to Přízrak.

Jaká hříčka osudu jej zahнала sem - ze všech mořských koutů právě sem? Jaká náhoda všech náhod? Pohlédl jsem na pochmurnou a nedostupnou skalní stěnu za mnou a procítil jsem hlubiny zoufalství. Únik je beznadějný, úplně vyloučený. Pomyslel jsem na Maud, spící tady vedle v chatrči, kterou jsme vlastníma rukama postavili. Vzpomněl jsem na její "Dobrou noc, Humphrey"; "má žena, manželka má" mi zazvonilo v mozku, ale nyní, běda, nyní to zvonilo umíráčkem. A potom mi před očima všechno zčernalo.

Možná, že to byl zlomek vteřiny, já však neměl tušení, jak dlouho trvalo, než jsem se opět vzpamatoval. Tady ležel Přízrak přídí na pláži, čelní ležatý stěžně, roztříštěný, trčel nad pískem, spletená ráhna a lanová se mu třelo o bok v pravidelném zdvihu broukajících vln. Něco dělat, něco udělat musím, musím.

Najednou mi bylo divné, že se na palubě docela nic nehýbe. Unaveno po nočním zápasu a ztroskotání, všechno mužstvo dosud spí, pomyslel jsem si. A hned další pomyšlení; můžeme s Maud ještě uniknout. Kdybychom se dostali na člun a obepluli výběžek, ještě než se někdo probudí? Vzbudím ji a vypravíme se. Již jsem zdvíhal ruku a chystal se zaklepat na její dveře, když jsem si připamatoval nepatrné rozměry ostrova. Na něm se nijak nedokážeme ukrýt.

Nezbývá nám než širý a syrový oceán. Pomyslel jsem na naše útulné maličké chatrče, na naše zásoby masa a oleje a mechu a dříví, a pochopil jsem, že je nemožné, abychom přežili zimní oceán a obrovské bouře, jež se nyní přiznou. Tak jsem tam stál s váhající rukou před jejími dveřmi. Je to nemožné, nemožné. Divoký nápad vřít se do chaty a zabít ji ve spánku mi vyskočil v hlavě. A potom jako bleskem mě napadlo lepší řešení. Všechno mužstvo spí. Proč se nevplížit na palubu Přízraku - jak dobře jsem znal cestu k loži Vlka Larsena - a nezabít ve spánku jeho? Potom už - však se uvidí. Jak by on však byl mrtev, hned by bylo kdy a kde připravovat všechno další; a kromě toho, byl by potom vznikla jakákoli situace, nic by nemohlo být horší než to, v čem vězím teď.

Dýku jsem měl za pasem. Vrátil jsem se do chaty pro brokovnici, přesvědčil jsem se, že je nabita, a teprve jsem šel k

Přízraku. Se značnými potížemi a za cenu zmáčení až do pasu vylezl jsem na palubu. Poklop kotců na přídi zel otevřený. Zastavil jsem se, snažil se zaslechnout chropot spících námořníků, nic však jsem neslyšel. Popadl jsem dech, div mě nezadusilo pomýšlení; Což je-li Přízrak opuštěn? Naslouchal jsem ještě bedlivěji. Ani zvuku. Opatrně jsem sestoupil po žebříku. Dole byl jen omen dojem pustoty a pach plísně, jež jsou příznačné pro každé obydlí opuštěné a nadále neobývané. Všude bylo hustě nastláno odložených a roztrhaných zbytků oděvů, staré námořnické holinky, nepromokavé obleky dávno zatékávající - všechny ty bezcenné zbytky námořnické výbavy po dlouhé plavbě.

Loď opuštěná ve spěchu, dospěl jsem k závěru, když jsem opět vystupoval na palubu. Naděje mi opět ožila v srdci a začal jsem se rozhlížet chladnokrevněji. Všiml jsem si, že čluny chybí. V podpalubí to vypadalo docela stejně jako v kotcích na přídi. Lovci balili svůj majetek se stejným spěchem. Přízrak je opuštěn. Je náš, Maudin a můj. Vzpomněl jsem na lodní zásoby a na spížírnu pod kajutou a napadlo mě překvapit Maud něčím chutným k snídani.

Z reakce na své obavy a z vědomí, že strašný skutek, který jsem přišel vykonat, není už nutný, byl jsem najednou jako dychtivý chlapec. Vyběhl jsem z podpalubí po dvou schodech najednou a na mysli jsem neměl nic určitého, jenom radost a naději, že Maud bude ještě spát, dokud nebude snídán s milým překvapením hotova. Jak jsem zabočil okolo rohu kuchyně, pocítil jsem nové uspokojení z pomýšlení na všechno velkolepé kuchyňské nádobí a náčiní, jež tam teď mám. Vyskočil jsem na hranu horní zádě a spatřil jsem - Vlka Larsena. V tom veselém rozběhu a náhle teď překvapen dupal jsem dál dva nebo tři kroky po palubě, než jsem se dokázal zastavit. Stál tam ve vchodu do kajuty, jenom hlavu a ramena bylo vidět, a zíral upřeně na mne. Pažemi se opíral o zpolu otevřené zasouvací dveře. Ani dost málo se nepohnul - jen tam stál a zíral na mne.

Roztrásl jsem se. Sevřela mě ta stará nevolnost v žaludku. Opřel jsem se rukou o roh kajuty, abych se vzpamatoval. Rty jsem měl najednou suché a navlhčil jsem si je jazykem, abych mohl promluvit, až bude zapotřebí. Také jsem ani na okamžik nespouštěl z něho oči. Nikdo z nás nepromluvil. V jeho mlčení a v jeho nehybnosti bylo cosi neblaze osudového. Vrátil se mi všechn můj strach z něho a nový strach jej zestonásobil. A pořád jsme tak oba stáli a jen na sebe navzájem zírali.

Uvědomoval jsem si potřebu činu, a schvácen tou svou starou bezmocností, čekal jsem na jeho první krok. A teprve potom zas, jak vteřiny ubíhaly, svítlo mi, že situace je obdobná, jako když jsem přistoupil k tulenímu býku s dlouhou hřívou a můj záměr ubít ho klackem zastřela bázeň, až jsem si přál, aby prchal on. Tak jsem si teprve opět připomněl, že tu nejsem proto, abych čekal na nějaké první kroky Vlka Larsena, nýbrž abych je podnikl sám.

Natáhl jsem oba kohoutky a zamířil jsem brokovnicí na něho. Kdyby se byl pohnul, kdyby se byl pokusil seskočit po schodech zpět, byl bych ho zastřelil. To vím. On však stál bez hnutí a upřeně zíral jako předtím. A jak jsem mu stál tváří v tvář s namířenou brokovnicí v rozechvělých rukou, měl jsem kdy upozorovat unavený a ztrhaný výraz v jeho obličejí. Vypadal, jako by ho mučila nějaká obrovská úzkost. Líce měl propadlé a na čele výraz, jako by unaveně hloubal. A také se mi zdálo, že má oči jaksi divné, ne pouze tím výrazem, ale jaksi fysicky, jako by zrakový nerv a okolní svalstvo trpěly zvláštním napětím a poněkud tím pootočily bulvy.

To všechno jsem viděl, mozek mi teď rychle pracoval, promýšlel jsem tisícero nápadů, a přece jsem nedokázal stisknout kohoutek. Sklonil jsem brokovnici a přikročil jsem až k rohu kajuty, především proto, abych dal odpočinout napjatým nervům a mohl začít znovu, a také abych byl případně blíž. Znovu jsem brokovnici namířil. Byl ode mne skoro na dosah paže. Neměl už naděje. Byl jsem rozhodnut. Nebylo možno, abych ho netrefil, bez ohledu na to, jak špatný jsem byl střelec. A přece jsem stále ještě zápasil sám se sebou a nedokázal jsem stisknout spoušť. "Nu?" naléhal netrpělivě. Marně jsem usiloval donutit prsty přitlačit na spouště a stejně marně jsem usiloval něco říci.

"Proč nestřílíte?" zeptal se.

Odkašlal jsem sucho z hrdla, abych mohl mluvit.

"Humpe," promluvil pomalu, "vy to neuděláte. Není to, přesně řečeno, bojácnost. Je to neschopnost. Vaše konvenční morálka je silnější než vy. Jste otrokem názorů, jimž se obecně věří mezi lidmi, s nimiž jste se znal a o nichž jste četl. Jejich zásady vám byly vtlačovány do hlavy od chvíle, kdy jste začal žvatlat, a přes všechno vaše filosofování a přes to, čemu jsem vás naučil já, nedovolí vám to zabít neozbrojeného muže, který se nebrání."

"To už vím," odpověděl jsem ochraptěle.

"A sám také víte, že já bych zabil neozbrojeného člověka zrovna tak snadno, jako bych vykouřil doutník," pokračoval.

"Vy víte, jaký jsem a kdo jsem - jakou mám podle vašich měřítek pro svět cenu. Prohlašoval jste o mně, že jsem had, tygr, žralok, netvor a kalibán. A přece, vy hadrová loutko mrňavá, vy mrňavý natažený stroječku, přece jste neschopen zabít mne, jako byste dokázal zabít hada nebo žraloka, protože mám ruce a nohy a vůbec tělo, tak trochu podobné vašemu. Jděte se schovat! Doufal jsem, že z vás bude něco lepšího, Humpe."

Vyšel z vchodu do kajuty a přistupoval ke mně.

"Dejte tu pušku dolů. Chtěl bych se vás na něco zeptat. Ještě jsem se nemohl pořádně rozhlédnout. Co je to za pevninu? Jak Přízrak trčí? Proč jste se umácel? Kde je Maud - ó, promiňte, slečna Brewsterová - nebo bych měl říkat ,paní Van Weydenová'?"

Couval jsem před ním, málem jsem se rozplakal nad svou neschopností odstřelit ho, ale nebyl jsem takový bloud, abych sklonil pušku. Zoufale jsem si přál, aby nějak skutkem projevil nepřátelství, aby se pokusil mě udeřit nebo škrtit; neboť jen za takových okolností, jak jsem dobře věděl, mohl bych být donucen vypálit z brokovnice.

"Toto zde je ostrov Úsilí," řekl jsem.

"Nikdy jsem o něm neslyšel," přerušil mě.

"Tak jsme si ho aspoň my pojmenovali," doplnil jsem.

"My?" opáčil. "Kdo je to my?"

"Slečna Brewsterová a já. A Přízrak trčí, jak sám vidíte, přídi na pláži."

"Jsou tady tuleni," řekl. "Tím řvavým štěkotem mě probudili, jinak bych dosud spal. Zaslechl jsem je, už když jsem se

včera večer přihnál. Bylo to první upozornění, že mě to žene pod vítr na břeh. A je to hnízdiště, právě to, co jsem sháněl celá léta. Díky bratru Smrtonošovi jsem narazil na bohatství. Je to zlatý důl. Jakou má polohu?"

"Nemám ani potuchy," pověděl jsem mu. "Ale vy byste ji měl znát dosti přesně. Jak vám vyšlo poslední měření?"

Záhadně se usmál, ale neodpověděl mi.

"A kde tedy je všechno mužstvo?" ptal jsem se dál. "Jak je možné, že tu jste sám?"

Očekával jsem, že se i této otázce vyhne, a proto mě jeho ochota odpovídat překvapila.

"Do osmačtyřiceti hodin mě můj bratr nachytal a nebylo to vůbec mou vinou. Obsadil mou palubu v noci, kdy jsem měl vzhůru jen hlídku. Lovci mě zradili. Zaručil jim vyšší podíl. Slyšel jsem ty jeho nabídky. Udělal to rovnou přede mnou. A rozumí se, že mužstvo mi taky uteklo. Dalo se to očekávat. Všechno mužstvo mi odešlo a octl jsem se ,vysazen' na vlastní lodi. Smrtonoš měl tentokrát navrch a tak to zůstává stejně v rodině."

"Ale jak jste přišel o stožáry?" ptal jsem se.

"Jděte tamhle a prohlédněte si ty napínáky," řekl mi a ukazoval v místa, kde býval dolní konec lanoví hlavního stěžně.

"Přeřezané nožem!" zvolal jsem.

"Ne tak zcela," smál se. "Byla to chytřejší práce. Dívejte se lípl"

Podíval jsem se. Lanka byla skoro přetřata a ponecháno jen tolik vlákn, aby přidržovalo příčné záporny na místě, dokud na ně nedolehne mocnější tlak.

"To udělal kuchta," a znovu se zasmál. "Vím to, i když jsem ho při tom nepřistihl. Aspoň maličko se jaksi vyrovnal."

"Dobře to Mugridge provedl!" zvolal jsem.

"Ano, taky jsem si to pomyslel, když mi všechno odletělo přes palubu. Jenže já jsem nad tím nejásal."

"Ale co jste dělal, když se tohle všechno dělo?" zeptal jsem se.

"Co jen jsem mohl, to mi můžete věřit, ale za takových okolností to mnoho nevydalo."

Obrátil jsem se a znovu jsem prohlížel Mugridgeovu práci.

"Tak si myslím, že si tuhle sednu na sluníčko," slyšel jsem přitom Vlka Larsena.

Hlas mu zněl náznakem, opravdu jen nepatrným náznakem tělesné ochablosti, a to bylo tak podivné, že jsem naň rychle pohlédl. Znervosněle si přejížděl rukou po obličej, jako by si stíral pavučiny. Zarazilo mě to. Bylo to tak nepodobné Vlkovi Larsenovi, jak jsem ho znal.

"A co vaše bolesti hlavy?" tázal jsem se.

"Stále ještě mě trápí," zněla odpověď. "Myslím, že to právě zas jednou začíná."

Jak seděl, sklouzal pomalu, až ležel natažen na palubě. Potom se převálil na bok, hlavu si položil na dvouhlavý sval spodní paže a předloktím si zaclonil oči proti slunci. Zůstal jsem tam stát a s údivem jsem naň hleděl.

"Tady máte příležitost, Humpe," řekl mi.

"Nerozumím vám," lhal jsem, neboť jsem mu rozuměl až příliš dobře.

"I to nic," dodával tiše, jakoby rozespale; "jenom že mě máte tam, kde jste mě mít chtěl."

"Tak to tedy nemám," odsekl jsem; "chtěl bych vás mít tak asi pár tisíc kilometrů odtud."

Zachechtal se a od té chvíle již nemluvil. Ani se nepohnul, když jsem ho těsně míjel a sestupoval jsem do kajuty. Zdvihl jsem padací dveře v podlaze a nějakou chvíli jsem s pochybnostmi zíral dolů do tmy spížírnny. Nechtělo se mi tam sestoupit. Což když si na palubě lehl jen z úskočnosti?

Náramně krásně, vskutku, dát se takhle polapit jako krysa. Vyplížil jsem se tiše po schodech a nakoukl jsem naň. Ležel tak, jak jsem okolo něho prve přešel. Vrátil jsem se dolů; ale než jsem se spustil do spížírnny, shodil jsem z opatrnosti napřed dveře. Tak bude aspoň past bez víka. Bylo to však všechno zbytečné. Vylezl jsem zpátky do kajuty s nákladem zavařenin, lodních sucharů, nakládaného masa a podobných dobrot - kolik jen jsem stačil unést a zavřel jsem padací dveře.

První pohled na Vlka Larsena mě přesvědčil, že se vůbec nepohnul. Napadla mě výtečná myšlenka. Vkradl jsem se do jeho pokoje a zmocnil se jeho revolverů. Jiných zbraní na lodi nebylo, třebaže jsem důkladně prohledal všechny tři zbývající pokoje. Abych se ujistil, vrátil jsem se a prohlédl jsem také podpalubí a kotce na přidi, v kuchyni jsem posbíral všechny kuchyňské nože. Potom jsem si připamatoval jeho veliký jachtařský kapesní nůž, který stále nosil. Přistoupil jsem k němu a promluvil na něj, nejprve tiše, potom hlasitě. Nehýbal se. Sehnul jsem se a vytáhl jsem mu nůž z kapsy. Hned se mi dýchalo lehčeji. Už neměl zbraní, jimiž by mě mohl napadnout z dálky, kdežto já, ozbrojen, mohl jsem zabránit každému jeho pokusu popadnout mě do těch strašlivých gorilích paží.

Část své kořisti jsem naházel do hrnce na kávu a do pánve, vzal jsem si několik kusů porcelánového nádobí z poličky v kajutě, Vlka Larsena jsem nechal ležet na sluníčku a vydal se na břeh.

Maud dosud spala. Rozdmýchal jsem uhlíky (ještě jsme si neupravili zimní kuchyni) a v horečném spěchu jsem vařil snídani. Když jsem již pomalu se všim končil, slyšel jsem, jak se v chatě pohybuje při ranní úpravě a strojení. Všechno bylo hotovo, i káva nalita, když se otevřely dveře a Maud vyšla.

"To není od vás hezké," řekla mi místo pozdravu.

"Osobujete si mou jedinou výsadu. Uznal jste přece, že vaření připadne mně, a teď -"

"Ale to jen dnes," prosil jsem za odpuštění.

"Jestliže slibíte, že to víckrát neuděláte," usmívala se. "Leda ovšem, že se vám už zprotivily ty mé ubohoučké pokusy."

K mé radosti se ani jednou nepodívala k pobřeží a dařilo se mi pokračovat v žertování tak dobře, že si vůbec neuvědomila, že pije kávu z porcelánového koflíku, že jí osmažené brambory a že si maže na suchar zavařeninu. Ale věčně to trvat nemohlo. Viděl jsem, jak se jí zmocňuje údiv. Objevila porcelánový talíř, z něhož jedla. Přehlížela snídani a objevovala všechny podrobnosti. Potom na mne vzhledla a pomalu obracela oči k pláži.

"Humphrey!" zvolala. Stará nepojmenovatelná hrůza jí stoupala do očí. "Je - to? A - on?" vykoktala.

Přikývl jsem.

### KAPITOLA 33

Celý den jsme očekávali příchod Vlka Larsena na břeh. Byl to den nesnesitelných úzkostí. V každém okamžiku jsme jeden nebo druhý vrhali znepokojené pohledy na Přízrak. On však nepřišel. Ani na palubě se neobjevil.

"Třebas má zas to bolení hlavy," řekl jsem. "Ležel vzadu na horní palubě, když jsem odcházel. Mohl tam ležet celou noc. Myslím, že se půjdu raději podívat."

Maud ke mně vzhledla se snažnou prosbou v očích.

"Není v tom nebezpečí," ujišťoval jsem ji. "Vezmu si revolvery. Víte, že jsem posbíral na lodi všechny zbraně."

"Ale ty jeho paže, ty ruce, ty strašné, tak strašné ruce!" namítala. A potom naříkala: "Ach Humphrey, tolik se ho bojím! Nechodte tam - prosím vás, nechodte!"

Spočinula prosebně svou rukou na mé a mně se roztřepotal tep. Určitě jsem měl na okamžik srdce v očích. Ta drahá, rozkošná žena! A byla také tolik ženská, přítulná a vzývavá, sluneční jas i rosa pro mé mužství, zahánějící hloub jeho kořeny a ženoucí jimi více šťáv a novou sílu. Chtělo se mi obejmout ji pažemi, jako se stalo tam vprostřed tuleního stáda; uvážil jsem to však a zdržel jsem se.

"Nebudu podstupovat žádné nebezpečí," pravil jsem. "Nahlédnu jen přes příď a podívám se."

Stiskla mi upřímně ruku a nechala mě odejít. Avšak místo na palubě, kde ležel, když jsem ho opustil, bylo prázdné.

Zřejmě odešel dolů. Té noci jsme se střídali na stráži, vždy jen jeden jsme odcházeli spát; neboť nikdo nemůže povědět, co je Vlk Larsen schopen udělat. Dozajista byl schopen všeho.

Příští den jsme čekali, a potom ještě příští a stále ještě se nijak neprojevil.

"Ty jeho bolesti hlavy, ty záchvaty," pravila Maud odpoledne čtvrtého dne; "snad je nemocen, těžce nemocen. Může být mrtev."

"Nebo umírá," vyjádřila ještě dodatečně, když nějakou chvíli vyčkávala, zda promluví.

"Tím lépe," odpověděl jsem.

"Ale jen pomyslete, Humphrey, náš bližní ve své poslední hodince."

"Snad," mnil jsem.

"Ano, i když snad," uznávala. "Ale my nemůžeme vědět. Bylo by to strašné. Nikdy bych si to neodpustila. Musíme něco podniknout."

"Snad," naznačil jsem znovu.

Vyčkával jsem, usmívaje se v duchu tomu, jak je vždy především ženou, která si vynucuje soucit i k Vlkovi Larsenovi, zrovna k němu ze všeho stvoření. Kde je jaký soucit se mnou, pomyslel jsem si - s člověkem, o něhož se bála, když se šel jen podívat na palubu?

Byla příliš citlivá, příliš vnímavá, aby nepostihla i to, co se tajilo za mým mlčením, a stejně přímá jako citlivá: "Musíte jít na palubu, Humphrey, přesvědčit se," řekla.

"A jestli se mi chcete vysmát, máte mé svolení i odpuštění."

Vstal jsem poslušně a šel jsem k vodě. "Ale buďte opatrný," volala za mnou.

Zamával jsem jí s čela přístřešku na kotcích na přídi a seskočil jsem na palubu. Šel jsem na zád' k vchodu do kajuty a tam jsem zavolal dolů. Vlk Larsen odpověděl, a jak začal vystupovat po schodech, natáhl jsem spoušť revolveru. Za rozhovoru jsem držel zbraň okázale před sebou, ale on si toho nevšímal. Připadal mi fyzicky stejný, jako byl, když jsem ho viděl posledně, jenom chmurnější a mlčelivější. Vlastně těch několik slov, jež jsme vyměnili, bylo sotva možno nazvat rozmluvou. Nevyslyšel jsem se, proč nepřišel na břeh, ani on se nezeptal, proč jsem já nepřišel na palubu. Hlava už ho nebolí, říkal mi, a tak jsem bez dalších řečí opět odešel.

Maud přijala mou zprávu se zřejmou úlevou, a když jsme potom viděli z komína kuchyně vystupovat kouř, byla opět ve veselejší náladě. A příští den a opět příští zase jsme viděli vystupovat z kuchyně kouř a tu a tam jsme ho zahlédli na horní zádi. Ale to bylo vše. Ani se nepokusil přijít na břeh. Věděli jsme to, protože jsme stále zachovávali noční hlídky. Očekávali jsme, že něco udělá, že se nějak projeví, ukáže svou kartu, abych tak řekl, a jeho nečinnost nás mátla a dělala nám jen starosti.

Takto uplynul týden. Nezajímali jsme se o nic jiného než o Vlka Larsena a jeho přítomnost tak nablízku nás tížila a naplňovala nás obavami, které nám zabráňovaly vykonávat cokoli z těch malých drobných úkolů, jež jsme zamýšleli. Avšak s koncem týdne přestal vystupovat z kuchyně kouř a kapitán se již na zvýšené zadní palubě neukazoval. Viděl jsem na Maud, že její starostlivý soucit opět vzrůstá, ačkoli plaše - a dokonce hrdě, myslím - se zdráhala opakovat svou prosbu. Konec konců, co jí bylo možno vytýkat? Byla přímo zbožně altruistická a byla žena. Kromě toho jsem sám cítil krivdu při pomýšlení na toho člověka, kterého jsem zamýšlel zabít, když umírá tak osaměle, zatímco jeho bližní dlí zcela blízko. Měl pravdu. Zásady mé společenské vrstvy byly silnější než já. Skutečnost, že má ruce, nohy a tělo podobné mému tělu, ta skutečnost měla své nároky, kterých jsem nemohl nedbat.

A tak jsem již po druhé nečekal, až mě Maud pošle. Objevil jsem, že potřebujeme kondensované mléko a zavařeninu, a prohlásil jsem, že jdu na palubu. Viděl jsem, že zakolísala. Dokonce broukla cosi o tom, že ty věci nejsou důležité a že vypravovat se pro ně je zbytečné. A tak jako chápala smysl mého mlčení, tak nyní porozuměla i mé řeči a věděla, že nejdu na loď kvůli kondensovanému mléku a zavařenině, nýbrž kvůli ní a jejím úzkostem. Vždyť sama dobře věděla, že je utajit nedokáže.

Když jsem se dostal na kryt kotců na přídi, zul jsem si boty a šel jsem dál bez hluku jen v ponožkách. Také jsem tentokrát nezavolal vchodem do kajuty. Opatrně jsem sestoupil a objevil jsem, že je kajuta prázdná. Dveře jeho pokoje byly zavřeny. Nejprve jsem zamýšlel zaklepat, potom jsem si připomněl vnější záminku této cesty a rozhodl jsem se ji uskutečnit. Opatrně a bez hluku jsem zdvihl z podlahy padací dveře a postavil je stranou. Lodní konfekce byla uskladněna vedle potravin ve spíži a mohl jsem tedy využít příležitosti a zásobit se spodním prádlem.

Když jsem ze spíží vystoupil, slyšel jsem z pokoje Vlka Larsena zvuky. Přikrčil jsem se a naslouchal. Klikla na dveřích

zarachotila. Kradmo, pudově jsem uklouzl za jídelní stůl, vytáhl jsem revolver a natáhl kohoutek. Dveře se otevřely a kapitán vyšel. Nikdy ještě jsem neviděl tak hluboké zoufalství jako to, které se zračilo v jeho tváři v tváři Vlka Larsena, bojovníka, siláka, muže nezkrotného. Docela tak, jako lomí rukama žena, zdvíhal zaťaté pěstě a vzdychal a sténal. Jedna pěst se otevřela a dlaň přešla přes oči, jako by stírala pavučiny.

"Bože! Bože!" sténal a zaťaté pěstě opět zdvíhal v nekonečném zoufalství, jež se mu chvělo v hrdle.

Bylo to příšerné. Chvil jsem se po celém těle, mráz mi běhal po zádech a na čele mi vystupoval pot. Určitě je na tomto světě jen máloco tak strašné jako pohled na silného muže ve chvíli, kdy je docela zesláblý a zhroucený.

Vlk Larsen však opět nabyl sebevlády vypětím své pozoruhodné vůle. A vypětí to opravdu bylo. Celá jeho mohutná postava se otřásala úsilím. Připadal mi jako člověk propadající hroznému záchvatu. Namáhal se ovládnout výraz v obličeji a ten obličej se kroutil a šklebil hroznou námahou, až se poznovu zhroutil. Znova se zaťaté pěstě zdvíhaly a ze rtů se draly stony. Několikrát se zajíkl a vzlykl. Potom se mu to podařilo. Mohl jsem v něm vidět zas toho starého Vlka Larsena, ale v jeho pohybech přec jen zůstával sotva znatelný náznak slabosti a nerozhodnosti. Vykročil ke schodům na palubu a našlapoval zcela tak, jak jsem ho vidával; ale přece zas i v tom kroku bylo vidět náznak slabosti a nerozhodnosti.

Ted' mě zas zaujal strach o sebe sama, Otevřené padací dveře měl přímo v cestě, a jakmile je uvidí, objeví také mne. Zuřil jsem na sebe; že jsem se dal nacytat v takovém zbabělém postavení, přikrčený na podlaže. Ještě byl čas, Rychle jsem se vztyčil a dobře se pamatuji, že jsem zcela podvědomě zaujal vzdorný postoj. Vůbec si mě nevšiml.

Ani otevřených padacích dveří si nevšiml. Než jsem to mohl pochopit, tím méně jednat, vkročil přímo do padacího otvoru. Jednou nohou došlapoval do prázdna otvoru a druhá noha vzadu se začínala od paty zdvíhat. Jakmile však ta došlapující noha postrádala pevnou podlahu a ucítila pod sebou prázdno, byl to zas ten starý Vlk Larsen s jeho tygřími svaly, Ty pružné kočičí svaly dokázaly skokem přenést padající tělo přes otvor ještě zlomek vteřiny před pádem, takže s pažemi roztaženými narazil břichem na podlahu na protější straně otvoru. V mžiku vytáhl nohy a převalil se do bezpečí. Jenže se převalil do mě zavařeniny a do prádla a na opřené padací dveře,

Výraz jeho tváře vyjadřoval najednou plné pochopení. Ale ještě než jsem mohl uhodnout, čemu to tak zúplna porozuměl, položil padací dveře na místo a spizírnu uzavřel. Tu jsem pochopil. Domníval se, že mě polapil ve spizírně. A pochopil jsem také to, že je slepý, slepý jako krtek. Pozoroval jsem ho a zlehka, opatrně jsem dýchal, aby mě nezaslechl. Rychle vešel do svého pokoje. Viděl jsem, jak rukou minul kliku o tři centimetry, rychle zatápal a nahnátl ji. Ted' jsem měl příležitost. Přešel jsem kajutou po špičkách a vystoupil na schody. Vrátil se, vlekl těžkou námořní truhlici a postavil ji na padací dveře. To ho neuspokojovalo, i přivlekl druhou truhlici a postavil ji na první. Potom sesbíral plechovky zavařenin a prádlo a položil vše na stůl. Když začal vystupovat po schodech, ucouvl jsem a převalil jsem se na zvýšenou stříšku.

Přisunul posuvná dvířka zčásti nazpět a opřel se o ně pažemi, jinak zůstával stát na schůdkách. Vypadal jako člověk, který hledí ven po celé délce škuneru, nebo spíš zírá, neboť měl oči upřené, ani nemrkl. Byl jsem jen asi půldruha metru od něho a přímo ve směru, jímž se díval. Bylo to děsuplné, Připadal jsem si jako přízrak, když jsem byl takto neviditelný. Mával jsem sem tam rukou, rozumí se, že bez účinku; když však se ten pohyblivý stín dotkl jeho tváře, ihned jsem poznal, že ten dojem vnímá. Obličej se mu napjal očekáváním, bylo na něm vidět snahu rozeznat a určit ten dojem. Věděl, že reaguje na cosi z vnějška, že se jeho citlivosti dotklo cosi proměnlivého z bezprostředního okolí; ale co to bylo, objevit nemohl. Přestal jsem mávat rukou, takže se stín ustálil na místě. Pomalu uhybal hlavou dopředu dozadu a v tom stínu ze strany na stranu, hned byl v slunci a hned zase v stínu, vycit'oval jaksi ten stín, jako by ten pocít zkoumal.

Já jsem také měl co dělat, snažil jsem se promyslet, jak si může uvědomovat něco tak nehmatatelného, jako je stín. Kdyby slepotou byly zasaženy jenom oční bulvy, nebo kdyby jeho oční nerv nebyl docela zničen, bylo by vysvětlení prosté. Jinak jsem mohl dospět pouze k závěru, že jeho citlivá pokožka dokázala postřehnout rozdíl v teplotě mezi stínem a přímým svitem slunce. Nebo snad - kdo může vědět? - byl to ten bájeslovný šestý smysl, který mu sděloval pohyb předmětu tak blízko před obličejem?

Vzdal se pokusů určit ten stín, vykročil na palubu a šel k přídi. Kráčel rychle a s jistotou, jež mě překvapovala. A přece v tom stále byl ten náznak ochablosti kráčejiho slepce. Ted' už jsem věděl, co to je.

Až do směšnosti mě dopálilo, že našel mé boty na čelní střeše kotev na přídi, sebral je a odnesl je na zád' do kuchyně. Díval jsem se, jak rozdělává oheň a chystá se uvařit si jídlo; tehdy jsem vklouzl do kajuty pro svou zavařeninu a pro prádlo, vykradl jsem se zpět okolo kuchyně a slezl dolů na pláž, abych šel bos podat hlášení.

#### KAPITOLA 34

"Opravdu velká škoda, že má Přízrak zurážené stožáry. Jinak bychom na něm mohli odplout. Nemyslíte, že bychom to dokázali, Humphrey?"

Vyskočil jsem vzrušeně.

"Na mou věru, to bych rád věděl, rád bych věděl," opakoval jsem a přecházel sem a tam.

Maud se zabyšřelo v očích porozuměním, jak se po mně dívala. Tolik ve mne věřila! A pomyšlení na tu její důvěru mi dávalo o tolik víc síly. Vzpomněl jsem si na Micheletovo: "Muži je žena tím, čím byla matka země svému legendárnímu synu; stačí, aby klesl a políbil její hrud, a je opět pln síly." Po prvé jsem si uvědomil zázračnou pravdu jeho slov. Vždy jsem tu pravdu prožíval. Maud mi byla tím vším, nevysychajícím zdrojem síly a odvahy. Potřeboval jsem se na ni jen podívat, nebo na ni jen pomyslet, a byl jsem opět silný.

"Dá se to udělat, dá se to udělat," přemítal jsem a nahlas jsem prohlásil: "Co dokázali jiní, dokážu také; a i když to nikdy ještě nikdo nedokázal, já to dokážu."

"A co, pro dobrotu boží," naléhala Maud. "Mějte přece trochu slitování. Co to dokážete?"

"My to dokážeme," opravil jsem se. "Nic menšího, než nasadit Přízraku zpátky jeho stěžně a vyplout odtud."

"Humphrey!" vykřikla.

A já byl v tu chvíli pyšný na svůj úmysl, jako by to byl již vykonaný čin.

"Ale jak by to bylo možno dokázat?" tázala se.

"Nevím," zněla má odpověď. "Vím jen to, že jsem v těchto dnech s to dokázat všechno na světě."

Usmíval jsem se na ni hrdě, příliš hrdě, neboť sklopila oči a chvíli mlčela.

"Ale je tam kapitán Larsen," namítla.

"Slepý a nemohoucí," odpověděl jsem pohotově a odmávl jsem ho rukou, jako by byl stéblem slámy.

"Ale ty jeho strašlivě ruče! Viděl jste přece, jak přeskočil padací dveře spižírny."

"A vy také víte, jak jsem se okolo něho proplížil a vyhnul se mu," přel jsem se vesele.

"A přišel přitom o boty."

"Sotva byste mohla očekávat, že by se mohly Vlku Larsenovi vyhnout, když nemají v sobě mé nohy."

Oba jsme se zasmáli a potom jsme se docela vážně pustili do práce a sestavovali jsme plán, jak bychom dokázali zasadit stožáry Přízraku a vrátit se do světa lidí. Matně jsem si připomínal fyziku svých školních let a posledních několik měsíců mi dalo velké praktické zkušenosti s mechanikou zdvihů násobené síly. Musím se však přiznat, že když jsme si šli k Přízraku prohlédnout zblízka úkol, který ležel před námi, pohled na tu obrovskou hromadu, ležící v mělké vodě, mě vzal takřka všechnu odvahu. Kde a s čím máme začít? Kdyby jeden stěžeň stál, kdyby něco bylo aspoň trochu výš, aby bylo nač připevnit kladky a kladkostroje! Ale tady nebylo vůbec nic. Připomínalo mi to problém, jak vyzdvihnout sám sebe za poutka vlastních bot. Vyznal jsem se v mechanice pák, ale kde jsem měl vzít opěrný bod?

Tak na příklad hlavní stěžeň; na konci, kde měl nyní patu, měl v průměru osmatřicet centimetrů a na délku stále ještě takových dvaadvacet metrů, takže jsem musil zhruba odhadovat, že váží aspoň čtrnáct metrických centů. A potom přední stěžeň, v průměru silnější a vážící určitě šestnáct metrických centů. Kde mám začít? Maud mi stála mlčky po boku a já jsem zatím v duchu uvažoval o vynalézavém zařízení, jež slouží někdy z nouze za lodní jeřáb a námořníci to nazývají "nůžky". Ale třebaže je to námořníkem dávno známé, já jsem to tady na ostrově Úsilí nově vynalezl. Zkřížením a sputáním konců dvou silných plachetních zápor a vyzdvižením do vzduchu v podobě obráceného "V" mohl bych dostat bod nad palubou, dosti pevný, abych na něj mohl zavěsit kladku. K této zdvihací kladce bych mohl připevnit v případě potřeby ještě druhou zdvihací kladku. A potom tu máme rumpál!

Maud viděla, že jsem dospěl k řešení, a oči jí prohrálo družné srozumění.

"Jak se do toho dáte?" ptala se.

"Vyčistíme tu ztroskotaninu," odpověděl jsem a ukázal na změtené trosky vedle lodního boku.

Ach té jistoty a rozhodnosti! Už sám zvuk těch slov mi zazněl v uších sladce. "Vyčistit tu ztroskotaninu!" Bylo by možné představit si takovou námořnickou větu na rtech Humphreyho Van Weydena před několika měsíci?

V mém postoji i v hlase musilo být trochu divadelnosti, neboť Maud se usmála. Měla bystrý postřeh pro směšnost a vždy a ve všem neomylně uviděla a vycítila, kdekoli se to vyskytlo, sebemenší náznak přetvářky, přepjatosti, nadneseného tónu. To právě dávalo její vlastní práci onu vyrovnanost a pronikavost, již se stala světu vzácnou. Vážný kritik života se smyslem pro humor a se schopností výrazu si nevyhnutelně musí dobýt sluchu světa. Tak se stalo, že převládala. Její smysl pro humor byl vlastně citem umělce pro správnou míru.

"Jistě jsem tu frázi již někde slyšela, snad jen četla v knize," broukala si s bujnou radostí.

Sám jsem také měl smysl pro správnou míru a okamžitě jsem se sesypal, klesl jsem z vladařského postavení pána nad hmotou do pokorného zmatku, který byl, mírně řečeno, trapný. Rychle mi podávala ruku. "Nehněvejte se," omlouvala se. "Není třeba se hněvat," polykal jsem to. "Patří mi to. Zůstalo ve mně ještě příliš mnoho školáckého. A o to teď ovšem nejde. Co udělat musíme, to je docela skutečně tady tu ztroskotaninu vyčistit. Kdybyste laskavě šla se mnou do člunu, mohli bychom se dát do práce a rozmotat to."

"Když muži ztroskotaninu čistí v lanoví, s ostrými zavíráky v zubech šplhají," zacitovala mi a celý zbytek odpoledne jsme o své práci jen žertovali.

Měla za úkol přidržovat člun na místě, zatím co jsem zpracovával tu motanici. A jaká to byla motanina - zdvihací lana, řetězy a lana plachet, vodičí lana, stahovačky, táhla vzpěr, táhla podélná, všechno spláchnuto vodou, zpřeházeno vlnami sem a tam a přes sebe i skrz naskrz, propleteno a zauzleno. Přetěžával jsem jen to nejnужnější, provlékal a podvlékal jsem nekonečné provazy a lana okolo vzpěr, ráhen a stěžňů, uvolňoval zdvihací lana od skasacích pruhů a plachetních lan, svinoval je v člunu a zas znovu a znovu rozvinoval, abych dostal skrze zamotaná místa nějaký uzel smyčkou, tahal jsem se s tím, až jsem byl brzy promáčen na kůži.

Plachty bylo nutno i řezat a plachtovina nasáklá vodou krutě zmáhala mé síly; ale podařilo se mi dostat to ještě před soumrakem trochu do pořádku a rozprostít všechno na pláž, aby to mohlo oschnout. Oba jsme byli velmi unaveni, když jsme konečně před večerí zarazili, a viděli jsme, že jsme také opravdu dokázali nadělat hodně užitečné práce, třebaže se to na první pohled zdálo nepatrné.

Druhý den ráno jsem šel s Maud jako schopným pomocníkem dolů do nákladního prostoru Přízraku vyčistit ložiska na paty stožárů. Sotva jsme s tím začínali, když mé bouchání kladivem přivolalo Vlka Larsena.

"Hola tam dole!" volal dolů otevřeným palubním poklopem.

Jak jen zaslechla jeho hlas, Maud se ke mně přitiskla, jako by hledala ochranu, a držela mi ruku na rameni celou dobu, co jsme vyjednávali.

"Hola na palubě," odpověděl jsem. "Dobré jitro vám přeji."

"Copak to tam dole děláte?" tázal se naléhavě. "Chcete i tam prorazit do lodi díru a potopit ji?"

"Právě naopak, chci loď spravit," zněla má odpověď.

"Ale co tam, k sakru, spravujete?" a v jeho hlase bylo znát rozpaky.

"Inu, chystám to tady, abych mohl znovu zasadit stožáry," odpověděl jsem jakoby nic, jako by to bylo to nejsnadnější

na světě.

"Tak se mi zdá, že se konečně opravdu stavíte na vlastní nohy, Humpe," slyšeli jsme ještě další jeho řeč a potom na notnou chvíli ztichl.

"Ale řeknu vám, Humpe," zavolal opět dolů, "to nemůžete udělat."

"I ano, mohu," odsekl jsem. "Právě jsem se do toho dal."

"Ale vždyť je to můj koráb, výlučně můj osobní majetek, co když vám to zakazují?"

"Zapomínáte," odpověděl jsem. "Už nejste tím největším kusem kvasu. Kdysi jste byl a mohl jste mě třeba sníst, jak jste to s oblibou vyjadřoval. Ale od té doby došlo smršťování a teď bych mohl já sníst vás. Kvasnice vám vyvětraly."

Krátce, nepříjemně se zasmál. "Vidím, že mi vracíte mou filosofii se vším větrem, co ho v ní je. Ale nedejte se zmýlit - nepodceňujte mě. Varuji vás ve vašem vlastním zájmu."

"Od kdy jste najednou lidumilem?" opáčil jsem. "Přiznejte se raději, že tím varováním v mém vlastním zájmu jste se dopustil nedůslednosti."

Nevšiml si mé jízlivosti a řekl: "Dejme tomu, že teď zasadím poklop na palubní otvor, a co potom? Nedám se doběhnout jako v lodní spížírně."

"Vlku Larsene," odpověděl jsem pevně a po prvé jsem ho oslovil tím jeho nejběžnějším pojmenováním, "nejsem schopen odstřelit bezmocného, neodporujícího muže. Dokázal jste mi to k své i mé spokojenosti. Teď však vás varuji, ani ne tak ve vašem jako spíš ve svém vlastním zájmu, že vás odstřelím v tom okamžiku, jak se pokusíte o nepřátelský čin. Mohl bych vás odstřelit hned teď, jak tu stojím; a jestli už máte takové úmysly, dejte se do toho a zkuste přirazit poklop."

"Nicméně vám zakazuju, výslovně vám zakazuju zasahovat jakýmkoli způsobem do stavu mé lodi!"

"Ale člověče!" zvolal jsem, "vy tady předkládáte skutečnost, že je to vaše loď, jako by to bylo mravní právo. V jednání s druhými jste se nikdy na mravní právo neohlížel. Jistě vás ani ve snu nenapadne, že bych já se ohlížel na vaše právo, že ne?"

Postavil jsem se přímo pod širokou otevřenou vpust, abych naň viděl. Naprostá bezvýraznost jeho tváře, tak odlišná od té, již jsem pozoroval ve chvíli, kdy se domníval, že je neviděn, byla ještě zdůrazněna očima, zevlujícíma bez mrknutí. Nebyla to tvář na pohled příjemná.

"A žádný tak ubohý, ani ten Hump, aby mu poctu vzdal," vysmíval se.

Všechna výsměšnost tkvěla jen v hlase. Tvář zůstala bezvýrazná jako předtím.

"Dobrý den, slečno Brewsterová," řekl z čista jasna po delší zámce.

Zarazilo mě to. Nevydala nejmenšího zvuku, celou tu dobu se ani nepohnula. Je možné, že by mu zbylo trochu schopnosti vidět, že ještě máličko vidí? Nebo se mu zrak vrací?

"Dobrý den, kapitáne Larsene," odpověděla mu. "A prosím pěkně, jak to víte, že tu jsem?"

"Slyšel jsem váš dech, rozumí se. A poslyšte, Hump dělá pokroky, nemyslíte?"

"Ani nevím," odpovídala a usmívala se na mne. "Nikdy jsem ho jiného neviděla."

"Tak to jste ho měla vidět předtím."

"Vlk Larsen jako medicína, pětkrát denně velkou lžicí," zabručel jsem. "Pacient před a po použití."

"Chtěl bych vám jen ještě jednou říct, Humpe," říkal teď výhružně, "že byste měl radši všechno nechat, jak to je."

"Ale což vy odtud nechcete uniknout tak jako my?" ptal jsem se nevěřičně.

"Ne," odpověděl. "Hodlám tady zemřít."

"Tak to my teda ne," uzavíral jsem vzdorně a začal jsem opět bušit kladivem.

## KAPITOLA 35

Na druhý den jsme měli stěžňová ložiska vyčištěna a všechno připraveno a začali jsme vytahovat na palubu oba horní nástavce stěžňů neboli čnělky. Čnělka hlavního stěžně byla něco přes deset metrů dlouhá a čnělka předního stěžně skoro deset metrů, a právě z nich jsem hodlal sestrojít své nůžky. Byla to práce jak hlavolam. Připevnil jsem jeden konec těžkého tažného lana k rumpálu a s druhým koncem, připevněným k dolnímu konci stěžňového nástavce, začal jsem zdvíhat. Maud zadržovala otočku na rumpálu a svíjela pokleslé lano.

Udivovalo nás, jak snadno se břevno zdvíhalo. Byl to zdokonalený klikový rumpál a měl obrovský násobek síly. Co nám ovšem přidával na síle, to nám zas ubíral na vzdálenosti; kolikrát znásobil mou sílu, tolikrát prodloužil délku navíjeného lana. Lano se těžce třelo o zábradlí a zadíralo se stále tíž, jak se břevno zdvíhalo z vody, námaha na rumpál ukrutně rostla.

Jakmile však vystoupila pata vrchního stěžně do roviny se zábradlím, zůstalo všechno trčet.

"To jsem mohl vědět," řekl jsem dopáleně. "Teď musíme začít znovu od začátku."

"Proč byste nepřipevnil lano kousek dál na stěžeň?" navrhovala Maud.

"To právě jsem měl udělat hned naponejprv," odpověděl jsem s velikou zlostí sám na sebe.

Shodil jsem otočku a spustil stěžeň zpátky do vody. Potom jsem lano připevnil asi do třetiny délky od paty. Za hodinu s tím zdržením a s odpočíváním při zdvígání vytáhl jsem stěžeň opět k bodu, kde se už zdvíhat nedalo. Dva a půl metru dolního konce stěžně bylo nad zábradlím, ale s dovlečením břevna na palubu jsem byl opět tam, kde jsem byl prve. Sedl jsem si a promýšlel jsem ten problém. Netrvalo mi to dlouho. Vyskočil jsem s jásotem.

"Už to mám!" volal jsem. "Měl jsem lano připevnit v místě rovnováhy. A čemu jsme se při tomhle naučili, poslouží nám teď se vším, co budeme zdvíhat na palubu."

Ještě jednou jsem zahodil celou dosavadní práci a spustil jsem stěžeň zpátky do vody. Jenže jsem si špatně odhadl místo rovnováhy, a když jsem zdvíhal, vystoupil mi vzhůru místo paty jen horní konec stěžně. Maud se tvářila zoufale, ale já se jen smál a prohlásil jsem, že to právě tak postačí.

Poučiv ji, jak má zadržet otočku a připravit se vždy na povel povolit, uchopil jsem stěžeň oběma rukama a pokoušel

jsem se dostat ho do rovnováhy přes zábradlí. Když jsem se domníval, že jsem to dokázal, zavolal jsem na Maud, aby povolovala; jenže břevno se přes veškerou mou snahu napřímilo a začalo klesat k vodě. Znovu jsem je vyzdvihl do první polohy, neboť jsem už měl nový nápad. Vzpomněl jsem si na ráhnový kladkostroj - nevelký přístroj z jednoduché a dvojité kladky - a přinesl jsem si jej.

Když jsem jej upínal mezi vrchol stěžňového nástavce na protější zábradlí, objevil se na scéně Vlk Larsen. Řekli jsme si jen navzájem dobré jitro, a třebaže nás nemohl vidět, sedl si na zábradlí opodál, aby nepřekážel, a sledoval práci podle zvuku.

Znovu jsem Maud upozornil, aby na můj povel povolovala, a začal jsem táhnout na kladkostroji. Stěžen se pomalu přitáčen, až spočinul v rovnováze na zábradlí; a potom jsem k svému údivu objevil, že Maud ani nemusí povolovat. Ve skutečnosti bylo zapotřebí opačného tahu. Kladkostroj jsem upevnil a znovu jsem táhl rumpálem a přitahoval stěžen centimetr po centimetru, až horní konec spočinul na palubě a nakonec ležel na palubě v celé délce.

Podíval jsem se na hodinky. Bylo právě dvanáct hodin. Zdá mě krutě bolela, byl jsem svrchovaně unaven a hladov. A tady na palubě byl jediný kus ráhnoví, jediné dřevo za práci celého dopoledne. Po prvé jsem si naplno uvědomil rozsah úkolu, který jsme měli před sebou. Ale učil jsem se, učil jsem se. Za odpoledne se ukáže daleko větší výkon. A ukázal se; vrátili jsme se k práci už v jednu hodinu, odpočinutí a posílení důkladným obědem.

Za necelou hodinu jsem měl na palubě i čnělku hlavního stěžně a začal jsem konstruovat nůžky. Přivázal jsem oba stěžně k sobě tak; že jsem je postavil úměrně k jejich nerovné délce a v místě, kde se křížily, připevnil jsem dvojitou kladku horních zdvihacích lan. Ta dohromady s jednoduchou kladkou a se samotnými zdvihacími lany mi posloužila za zdvihadlo. Abych zabránil patám stěžňů uklouzávat po palubě, přibil jsem okolo nich kolíky a klíny. Když tak bylo všechno připraveno, přivázal jsem šňůru k vrcholu nůžek a vedl ji přímo k rumpálu. Má důvěra k tomu rumpálu rostla, protože mi poskytoval sílu nad všechno očekávání. Jako vždy Maud přidržovala otočky a já jsem zdvíhal. Nůžky se zdvihly do vzduchu.

Potom jsem objevil, že jsem zapomněl na vodící lana jako táhla, Teď jsem musil vylézt na nůžky, a dokonce dvakrát, než jsem připevnil táhla na obě strany a dopředu i dozadu. Než to bylo všechno hotovo, snášel se soumrak. Vlk Larsen, který zde seděl a naslouchal celé odpoledne a ani jednou ústa neotevřel, odebral se nyní do kuchyně a začal si připravovat večeři. Byl jsem v kříži docela ztuhlý, tak převelice důkladně, že jsem se narovnával jen s námahou a s bolestí. Hrdě jsem pohlédl na svou práci. Začalo se něco ukazovat, hořel jsem touhou jako dítě s novou hračkou, už abych se svými nůžkami něco zdvíhal.

"Škoda, že je tak pozdě," řekl jsem. "Tak rád bych viděl, jak to bude fungovat."

"Nebudte nenasyta, Humphrey," vyčínila mi Maud. "Pamatujte, že zítra bude taky den, a teď jste tak unaven, že sotva stojíte na nohou."

"A vy ne?" obrátil jsem se na ni s náhlým soucitem. "Vy musíte být velice unavena. Pracovala jste pilně a statečně. - Jsem na vás hrdý, Maud."

"Já na vás dvojnásob a s důvody dvojnásobnými," odpověděla a zahleděla se mi do očí a ve svých očích měla takový výraz a takové roztančené chvějivé světlo jí tam hořelo, že jsem dosud nikdy nic takového u ní neviděl. Pocítil jsem z toho radostné bodnutí u srdce - ani nevím proč, nebo jsem těm očím nerozuměl. Potom oči sklopila a zdvihla je zas se smíchem."

"Kdyby nás tak mohli nyní vidět naši přátelé," řekla. "Podívejte se! Už jste se někdy na okamžik pozastavil nad tím, jak vypadáme?"

"Ano, už jsem se pozastavil nad vámi, a často," odpověděl jsem a stále jsem si lámal hlavu, co jsem to spatřil prve v jejich očích, a stejně nad tím, jak rychle to potom zamlouvala.

"Tak vám pěkně děkuji!" zvolala. "A jak tedy vypadám, prosím vás?"

"Jako strašidlo do zelí, obávám se," odpověděl jsem. "Jen se podívejte na ty urované sukně na příklad. Podívejte se na ty trojúhelníčky trhlín. A jak vypadáte u pasu! Nebylo by zapotřebí ani Sherlocka Holmese, aby si vyvodil, že vaříte nad táborovým ohněm, když už o tulení tuku raději pomlčím. A navrch ještě ta vaše čapka! A to všechno nosí, prosím, žena, která napsala 'Polibek strpěný'!"

Vysekla mi pečlivou a dvornou poklonu a pravila; "A co se vás týče, vaše lordstvo..."

A přece v těch příštích pěti minutách škádlení tkvělo kdesi v tom žertování něco vážného, co jsem mohl přičítat jen onomu podivuhodnému letnému výrazu, který jsem prve zachytil v jejích očích. Co to bylo? Mohlo by to být z toho, že naše oči začaly mluvit přes vůli, omezující mluvené slovo? Věděl jsem již, že mé oči mluvily, dokud jsem provinilce nepřistihl a neumlčel je. To se již stalo několikrát. Ale zahlédla Maud tu výzvu v nich a porozuměla? A promluvily její oči stejným způsobem na mne? Co jiného mohl ten výraz znamenat - to tančící rozechvělé světélko a ještě daleko víc, co jsem nedokázal popsat. A přec to tak nebylo možné. Docela nemožné. Ostatně jsem se nijak nevyznal v rozhovorech očí. Byl jsem jen Humphrey Van Weyden, člověk knižní, který se zamiloval. A milovat a čekat na vítězství lásky bylo pro mne dozajista dost a dost velkolepé. A takto jsem nyní o tom přemítal i za vzájemného škádlení o našem zjevu, až jsme došli k břehu a tam už bylo dost jiného, o čem přemítat.

"Nejhorší ostuda je, když celý den těžce pracujeme, že si potom nemůžeme dopřát celou noc nepřerušovaného spánku," posteskl jsem si po večeři.

"Ale teď už snad nebezpečí nehrozí? Od slepce?" tázala se.

"Jemu nebudu nikdy moci důvěřovat," tvrdil jsem, "a teď, když je slepý, ještě méně. Je docela možné, že částečná nemohoucnost v něm vzbudí ještě větší zlomyslnost než dřív. Ale už vím, co zítra udělám hned ze všeho nejdřív vyhodím lehkou kotvu a odvěču škuner od pláže. A tak každý večer, jakmile v člunu opustíme loď, zůstane pan Vlk Larsen na palubě uvězněn. A tak dnes v noci budem naposledy držet stráž, a právě proto nám také půjde všechno snadněji."

Začínali jsme den časně a právě jsme končili snídani, když se rozednilo.

"Ó, Humphrey!" zvolala Maud zdrceně a ustrnula. Pohlédl jsem na ni. Zírala upřeně na Přízrak. Sledoval jsem její pohled, ale nic nezvyklého jsem nepostřehl. Podívala se na mne a já zas tázavě na ni.

"Ty nůžky," řekla a hlas se jí chvěl.

Zapomněl jsem, že vůbec byly na světě. Znovu jsem se tam zadíval, ale neviděl jsem je.

"Jestli je -" zahučel jsem zuřivě.

Položila mi chlácholivě ruku na mou a pravila: "Teď budete musit začít zas znova od začátku."

"Což to, věřte mi, že můj hněv nic neznamená; nedokážu mouše ublížit," a usmíval jsem se na ni trpce. "A nejhorší na tom je, že on to dobře ví. Máte pravdu. I když mi nůžky zničil, neudělám nic než to, že začnu znova."

"Ale napříště budu stát na stráži přímo na lodi," vyhrkl jsem za chvíli. "A jestli jen zkusí překážet -"

"Ale já bych se bála zůstat zde na břehu celou noc sama," říkala mi Maud, když jsem se opět uklidnil. "Bylo by to všechno o tolik hezčí, kdyby se k nám choval přátelsky a pomáhal. Všichni bychom mohli bydlet v pohodlí na lodi."

"To taky budeme," prohlásil jsem, stále ještě zuř, neboť zničení mých milovaných nůžek na mě dolehlo těžce. "Tedy vy a já budeme bydlet na lodi, ať už se Vlk Larsen chová přátelsky nebo ne."

"Je to tak dětinské," zasmál jsem se za chvíli, "nač vyvádí takové hlouposti a ostatně nač se já pro ně čertím."

Když jsme však vystoupili na palubu a rozhlédl jsem se po napáchané spoustě, srdce mi pokleslo. Nůžky zmizely nadobro. Táhlá vodící lan na všechny strany zpřežzaná. Horní zdviže, které jsem sestavil a zavěsil, prořezal ve všech dílech naskrz. A dobře věděl, že splétat neumím. Něco mě napadlo. Běžel jsem k rumpálu. Nedal se otočit. Také ten poškodil. Zděšeně jsme se na sebe s Maud zahleděli. Potom jsem přeběhl k zábradlí. Stěžně, velká ráhna, vzpěry a vše, co jsem srovnal, všechno bylo pryč. Našel šňůry, jimiž jsem výstroj upevnil, a rozvázal a odhodil je na moře, všechno odnesl odliv.

Maud měla v očích slzy a věřím, že plakala nade mnou. Sám jsem div nezaplakal. Kam se teď poděl náš záměr zasadit znovu stěžně Přízraku? Udělal své dílo důkladně. Sedl jsem si na roubení palubního krytu a v černém zoufalství jsem složil bradu do dlaní.

"Zaslouží si zemřít," vykřikoval jsem; "a bůh mi odpusť, nemám dost mužnosti, abych dokázal být jeho katem." Ale Maud mi stála po boku, chlácholivě mi prohrabávala vlasy jako dítěti a říkala mi: "No tak, no tak; však se všechno napraví. My jsme v právu a musí se všechno napravit." Vzpomněl jsem na Micheleta a opřel jsem si o ni hlavu; a opravdu jsem opět nabýval ztracených sil. Ta žena pozeňnaná mi byla nevyčerpatelnou studánkou síly. Co na té zkáze záleží? Pouhá překážka, zdržení. Odliv a vlnobití nemohly splavit stěžně příliš daleko do moře, nebyl vítr. Bylo to jen víc práce s hledáním a s přivlečením zpátky. A kromě toho to bylo poučení. Vím teď, co mohu očekávat. Mohl vyčkat a zničit naši práci účinněji, kdyby bylo víc hotovo. "Tady právě přichází," šeptala mi.

Vzhlédl jsem. Procházel se pomalu na levoboku horní zádě. "Vůbec si ho nevšímejte," šeptal jsem. "Přichází se přesvědčit, jak nás dopálil. Neprozradte mu, že to víme. Toto uspokojení mu můžeme odepřít. Tak, správně, zujte se a vezměte botky do ruky."

A potom jsme si hráli se slepcem na schovávanou. Když přicházel po levoboku, proklouzli jsme pravobokem; a ze zvýšené zádě jsme se dívali, jak vykročil zpátky po naší stopě. Musil nějak vytušit, že jsme na palubě, neboť řekl "Dobré jitro" s neobyčejnou jistotou a čekal, že dostane na pozdrav odpověď. Potom přecházel na zád' a my jsme proklouzli na před'.

"Však já vím, že jste na palubě," zavolal a viděli jsme, jak potom napjatě naslouchá.

Připomínalo mi to velikého výra, jak naslouchá, když dunivě zahoukal, zda se někde pohne vylekaná oběť. My však jsme se nepohnuli a přecházeli jsme jen tehdy, když šel i on. A tak jsme dál po palubě uhýbali jako dvě děti, pronásledované zlým obrem, dokud Vlk Larsen, zřejmě znechucen, neodešel z paluby do kajuty. V očích jsme měli zlomyslnou radost a ústa plná potlačeného smíchu, když jsme si tiše obouvali boty a slézali jsme zpátky do člunu. A když jsem se podíval Maud do jasných hnědých očí, zapomněl jsem na všechno napáchané zlo a věděl jsem jen, že ji miluji a že jejím vlivem mám dosti sil, abych nám probojoval cestu zpátky do světa lidí.

## KAPITOLA 36

Celé dva dny jsme se s Maud potulovali po moři a prozkoumávali pláže, hledající ztracené stožáry. Teprve však třetího dne jsme je objevili, a všechny, včetně nůžek.

Ale ze všech nebezpečných míst na tom nejhorším, v dorážejícím příboji pod jihozápadním výběžkem. Jak jsme se dřeli! Už za tmy na konci prvního dne jsme se vrátili vyčerpaní do své malé zátoky, ale hlavní stožár jsme vlekli za člunem. A to jsme v úplném bezvětrí musili veslovat celou cestu do posledního metru.

Po druhém dnu drtivé a nebezpečné dřiny nás vítalo naše ležení s oběma vrchními stožáry, z nichž byly urobeny nůžky. Příštího dne jsem už byl zoufalý a svázal jsem do voru přídní stožár, přídní a hlavní dolní ráhno, přídní i hlavní vratiráhno. Vál příznivý vítr a doufal jsem, že dověču těžký vor pod plachtou, jenže vítr začal přeskakovat, nakonec nadobro odumřel a s vesly jsme postupovali hlenýžďím tempem. A byla to námaha tak zkršující! Když člověk vrhl všechnu sílu a váhu do vesel a potom cítil, jak se pohyb vpřed zarazil těžkým tahem mrtvého břemene vzadu, nebylo to opravdu nijak povzbudivé.

Začala se snášet noc, a aby to bylo všechno ještě horší, zdvihl se vítr zpředu proti nám. Nejenže jsme se již nedostávali vpřed, ale začalo nás to snášet zpátky a na moře. Zápolil jsem s vesly až do vysílení. Ubohá Maud, která si nikdy nedala zabránit v práci třeba až do vyčerpání svých sil, ležela umdlená v zádi člunu. Já jsem už veslovat nemohl.

Rozedřené a naběhlé ruce se již ani nedokázaly na vesle sevřít. Zápěstí a paže mě nesnesitelně bolely, a třebaže jsem se důkladně v poledne najedl, pracoval jsem potom tak těžce, že jsem nyní omdlával hladem.

Vtáhl jsem vesla do člunu a naklonil jsem se nad vlečné lano poutající vor. Ale Maudina ruka se rychle vztáhla k mé ruce a zadržela mě.

"Co chcete dělat?" tázala se unaveným, přepjatým hlasem.

"Odhodit vlek," odpověděl jsem a stáhl jsem smyčku lana. Ale její prsty se sevřely na mých, "Ne, prosím vás," žebronila,

"Je to marné," odpověděl jsem, "Už je noc a vítr nás zahání od země."

"Ale pomyslete, Humphrey. Nedokážeme-li odplout na Přízraku, můžeme uvíznout na ostrově na léta - snad na celý život. Jestliže po všechna tato léta nebyl objeven, může zůstat neobjeven navždy."

"Zapomněla jste na člun, který jsme na pláži objevili," připomínal jsem jí.

"Byl to tuleňářský člun," odpověděla, "a vy až příliš dobře víte, že kdyby ti lidé byli vyvázli, byli by se vrátili a nadělali z toho hnízdiště jmění. Však vy víte, že odtud neunikli." Mlčel jsem nerozhodně.

"A kromě toho," dodávala a hlas se jí zadrhával, "je to váš nápad, a tolik bych si přála, aby se vám to podařilo." Ted' už jsem mohl zatvrdit srdce. Jakmile položila otázku jako osobní lichotku, prostá šlechetnost mne nutila, abych jí odpíral, "Lépe prožít léta na ostrově, než zemřít ještě dnes nebo zítra nebo pozití v otevřeném člunu na šíru. Nejsme nijak připraveni postavit se širému moři. Nemáme potraviny, nemáme vodu, nemáme pokrývky, nic. Vždy vy byste ani tuto noc nepřežila bez pokrývek, Vím, kolik vám zbývá sil, Už teď se celá třesete."

"To jsem jen znervosnělá," odpověděla. "Bojím se, že odhodíte ty stěžně i mě navzdory."

Ach prosím, prosím, Humphrey, nedělejte to!" vybuchla za okamžik,

A tím to končilo, touto její větou, o níž věděla, že ji dává všechnu moc nade mnou. Zbědovaně jsme se třásli celou noc, Tu a tam jsem nepokojně usínal, ale muka zimy mě vždy znovu probouzela. Nedovedl jsem pochopit, jak to Maud přestála, Byl jsem příliš unaven i na to, abych pro zahřátí mával pažemi okolo trupu, ale našel jsem ještě zbytky sil, abych tu a tam třel Maud ruce a šlapky a obnovil v nich oběh krve. A přece pořád ještě prosila, abych stožáry neodhazoval. Asi ve tři hodiny ráno dostala ze zimy křeče, a když jsem ji masáží záchvatu zbavil, zůstala zimou otupělá. Vyděsilo mě to, Nasadil jsem vesla a donutil jsem ji veslovat, i když byla tak zesláblá, že div při každém tempu slabostí neomdlela.

Rozbřesklo se ráno a v přibývajícím světle jsme vyhlíželi svůj ostrov. Konečně se ukázal malý a černý až na obzoru, vzdálen dobrých třicet kilometrů. Prozkoumával jsem moře dalekohledem, Daleko na jihozápadě jsem rozeznával na vodách temnou čáru, jež mi rostla před očima.

"Příznivý vítr!" vzkřikl jsem ochraptělým hlasem, který jsem vůbec nepoznával.

Maud se pokoušela odpovědět, nemohla však promluvit. Rty měla zmodralé chladem a oči propadlé - ale ach, jak statečně se ty hnědé oči na mne zahleděly! Jak žalostně statečně!

Znovu jsem ji začal třít ruce a pohyboval jsem ji pažemi nahoru a dolů, až jimi potom dokázala mávat sama. Potom jsem ji donutil povstat, a třebaže by mi byla upadla, kdybych ji nebyl podržel, donutil jsem ji přecházet těch několik kroků od zádě člunu k sedadlu veslařovu, a nakonec musila poskakovat nahoru dolů.

"Ach, vy jste opravdu statečná žena," řekl jsem jí, když jsem konečně zas viděl, jak se jí život vrací do tváře. "Zdalipak jste to věděla, že jste statečná žena?"

"Však jsem nebyvala," odpověděla. "Nebyla jsem statečná, dokud jsem nepoznala vás. To vy jste mě učinil statečnou."

"Ani já nestál za nic, dokud jsem vás nepoznal," odpověděl jsem.

Vrhla na mne krátký rychlý pohled a já jsem opětovně zachytil to roztančené chvějivé světélko v jejích očích a ono cosi navíc. Ale bylo to tam jen na mžik. Potom se usmála.

"To všechno určitě jen z daných podmínek," řekla; věděl jsem však, že nemá pravdu, a rád bych byl věděl, zda to taky ví.

Potom dolehl vítr, příznivý a svěží, a náš člun se brzy dral těžkým vlnobitím k ostrovu. V půl čtvrté odpoledne jsme míjeli jihozápadní výběžek. Ted' už jsme byli nejen hladoví, ale už jsme trpěli také žízní. Rty jsme měli suché a rozpukané a již jsme je ani nedokázali navlhčit jazykem. Potom vítr pomalu uleh. Večer už bylo mrtvé ticho a já jsem se zas ještě jednou dřel s vesly - ale chabě, jak chabě! Ve dvě ráno konečně příd' člunu narazila na pláž naší vnitřní zátoky a já se z člunu vypotácel, abych upoutal řetěz. Maud se nedokázala postavit na nohy a já neměl síly, abych ji unesl. Klesli jsme oba do pisku, a když jsem se trochu sebral, musil jsem se spokojit s tím, že jsem ji vzal pod rameny a vlekl ji po pláži do chatrče.

Nazítíj jsme nepracovali. Vskutku jsme vydrželi spát až do tří hodin odpoledne, či aspoň já jsem tak dlouho spal, neboť když jsem se probudil, Maud již vařila oběd. Měla podivuhodnou schopnost rychle obnovovat své síly. Něco houževnatě úporného tkvělo v tom liliovitě křehkém těle, takové pevné lpění na životě, že se nikterak nesrovnávalo s její zřejmou slabostí.

"Víte, že jsem cestovala do Japonska kvůli zdraví," říkala mi, jak jsme se povalovali po obědě v příjemném nicnedělání.

"Nebyla jsem nijak silná. Vždycky jsem byla spíš slabá. Lékaři doporučovali cestu po moři, a tak jsem si vybrala tu nejdelší."

"Sotva jste tušila, co jste si vlastně vybrala," smál jsem se.

"Budu však z té zkušenosti jiná a právě tak i silnější," odpovídala; "a doufám, že také lepší. Určitě budu aspoň daleko lépe rozumět životu."

Potom, jak se krátký den vytrácel, dostali jsme se v hovoru na oslepnutí Vlka Larsena. Bylo to nevysvětlitelné. A že to bylo vážné, dokládá jsem připomenutím jeho úmyslu zůstat a zemřít na ostrově Úsilí. Když on, tak neobyčejně silný muž, tolik milující život, když on se smířoval se smrtí, bylo zřejmé, že ta potíž je hlubší než jen samo oslepnutí. Byly to ty jeho hrozné bolesti hlavy a shodli jsme se, že je to jakési mozkové zhroucení a že při těch záchvatech trpí mukami, jež přesahují naše chápání.

Všiml jsem si, že za rozhovoru o jeho stavu Maud projevovala soucit stále silnější a silnější; a přece jsem ji i za to musil

jen tím víc milovat, tak to bylo sladce ženské. A nebylo v tom také ani dost málo nějaké laciné sentimentality. Souhlasila, že je nutno užít vůči němu nejpřísnějších měřítek, máme-li vůbec odtud vyváznout, ale hrozila se i pouhého náznaku, že bych mohl být donucen vzít mu život, abych zachránil svůj - "náš", vyjadřovala to ona.

Ráno jsme časně posnídali a za úsvitu jsme již byli v plné práci. V nákladním prostoru přiče, kde se takové věci uskládňovali, našel jsem lehkou vlečnou kotvu; s nemalou námahou jsem ji dostal na palubu a potom dolů do člunu. S dlouhým nepřetržitým lanem, svinutým v zádi lodi, vyvesloval jsem na slušnou vzdálenost do zátoky a hodil jsem kotvu do vody. Bylo bezvětří, vysoký příliv a škuner se nad pláží nadnášel na hladině. Odhodil jsem lana poutající k břehu a hrubou silou z paluby (rumpál byl poškozen k nepotřebě) jsem loď vyvlekl, až se nesla volně na hladině takřka přímo nad shozenou kotvou - ta však byla samozřejmě příliš malá, aby škuner udržela i za větru. Spustil jsem proto velkou kotvu z pravoboku a vypustil jsem notnou délku řetězu; a odpoledne jsem již pracoval na opravě rumpálu. Plné tři dny jsem na tom rumpálu pracoval. Ze všeho nejméně jsem byl mechanikem, a za ty tři dny jsem dokázal přibližně to, co by obyčejný strojník dokázal za stejný počet hodin. Nejprve jsem se musil naučit znát své nástroje, každý jednotlivý jednoduchý mechanický princip, který by takový řemeslník měl v malíčku, musil jsem rovněž teprve pochopit. Ale na konci třetího dne jsem přece jen měl rumpál, který zhruba fungoval. Už nikdy neposkytoval tak uspokojivé služby jako dřívější rumpál před poškozením, ale fungoval a mou práci mi umožnil.

Za půl dne jsem dostal na palubu oba horní nástavce stěžňů, zvané čnělky, a také jsem z nich měl opět sestrojené nůžky, řádně seřízené a upevněné vodicími lankami táhel. Té noci jsem spal na palubě přímo vedle svého díla. Maud odmítla zůstat na břehu sama a spala v koticích na přídi. Vlk Larsen posedával okolo, poslouchal mou práci na rumpálu a rozprávěl s Maud i se mnou o lhostejných věcech. Ani s jedné strany nepadla jediná zmínka o zničení nůžek; právě tak již nemluvil o tom, že bych měl nechat jeho loď na pokoji. Ale stále ještě jsem se ho bál, i slepého a nemohoucího a jen tak zde naslouchajícího, stále naslouchajícího, bál jsem se ho a nikdy jsem se při práci nepřiblížoval na dosah jeho silných paží.

Té noci jsem tedy spal pod svými milovanými nůžkami, až mě probudily kroky na palubě. Byla hvězdná noc a rozeznával jsem matně jeho postavu, jak přecházel okolo. Vybalil jsem se z pokrývky a v ponožkách jsem se bez hluku plížil za ním. Vyzbrojil se z truhlice s náradím pořizem a chystal se s ním přerezat horní zdvihací lana, která jsem znovu k nůžkám připevnil. Hmatl po lanech rukama a objevil, že jsem je neutáhl. To by se nijak nehodilo k práci s pořizem, proto se zmocnil volných táhel, utáhl je a přivázal. Potom se chystal řezat pořizem.

"Na vašem místě bych to nedělal," pronesl jsem klidně. Slyšel cvaknutí natahované spouště mého revolveru a zasmál se.

"Nazdárek, Humpe," přivítal mě. "Celou tu dobu vím, že tu jste. Mé uši neoklamete."

"Lžete, Vlk Larsene," řekl jsem stejně klidně jako prve. "Ale nevádí, stejně se nemohu dočkat příležitosti zabít vás, tak jen se do toho dejte a řežte."

"Tu příležitost máte stále," vysmíval se.

"Dělejte a řežte," vyhrožoval jsem.

"To vás raději zklamu," smál se, obrátil se na patě a odcházel na zád'.

"Něco se musí podniknout, Humphrey," říkala ráno Maud, když jsem jí vypověděl, co se v noci přihodilo. "Zůstane-li na svobodě, může udělat všechno možné. Může loď potopit, může ji zapálit. Vůbec se nedá odhadovat, co všechno by mohl vyvádět. Musíme ho uvěznit."

"Ale jak?" zeptal jsem se s bezmocným pokrčením ramen. "Neodvážím se přiblížit na dosah jeho paží a on dobře ví, že dokud odporuje jen pasivně, nedokážu ho zastřelit."

"Nějaký způsob se najít musí," namítala. "Promyslí si to."

"Je takový způsob," řekl jsem krutě.

Čekala, co řeknu.

Zvedl jsem z paluby klacek na tuleně.

"To ho nezabije," vysvětloval jsem. "A než se opět vzpamatuje, budu ho mít pevně svázaného na rukou i na nohou."

Zavrtěla hlavou a otřásla se. "Ne, to ne. Musí se najít způsob méně surový. Počkejme ještě."

Nemusili jsme však čekat dlouho a problém se rozluštil sám. Ráno jsem po několikerém zkoušení našel rovnovážné těžiště na přídním stěžni a připoutal jsem zdvihací lano asi půl metru výš. Maud zadržovala otočku na rumpálu a navíjela, když jsem zdvíhal. Kdyby byl rumpál v dokonalém pořádku, nebyla by to práce tak těžká; ale za tohoto stavu jsem musil napínat všechnu sílu a naléhat vši svou vahou na každý centimetr zdvihu. Často jsem musil odpočívat. Pravda byla taková, že jsem měl už chvíli odpočinku delší než chvíle usilovné práce. Když se stalo, že ani s největším úsilím jsem nedokázal rumpálem pohnout, dokázala Maud vynalézavě a obratně přidržovat jednou rukou otočku a druhou rukou opřít celou váhu svého útlého těla mně na pomoc.

Za hodinu se jednoduchá a dvojitá kladka setkala na vrcholu nůžek. Už jsem zdvíhat nemohl. A přece nebyl stěžen vyzdvížen úplně na palubu. Pata spočívala na zábradlí levoboku, kdežto vrchol trčel nad vodu daleko za zábradlím pravoboku. Mé nůžky byly příliš krátké. Všechna námaha nebyla k ničemu. Už jsem však nepropadal takovému zoufalství jako na začátku. Nabýval jsem víc a víc sebedůvěry a víc důvěry v možnosti rumpálů, nůžek, kladek a zdvihacích lan. Jistě je způsob, jak se to udělat dá, zbývá mi jen ten způsob objevit.

Zatím co jsem o problému uvažoval, Vlk Larsen přišel na palubu. Ihned jsme na něm pozorovali něco divného. Ona nerozhodnost nebo ochablost v pohybech byla nyní výraznější. Jak přicházel po levoboku od kajuty, docela určitě klopýtal. Na hraně horní zádě se zamotal, zdvihl ruku k očím oním starým pohybem, jako by pavučiny stíral, a spadl se schůdků - ale zůstal na nohou - dopadl na hlavní palubu a potácel se napříč, jako by padal, mával přitom pažemi, jako by hledal oporu. U vchodu do podpalubí našel opět ztracenou rovnováhu a zůstal tam chvíli stát, jako by přemáhal závrať, náhle však se shrbil a zhroutil se, nohy se pod ním podlomily, jak klesal na palubu.

"Zas jeden záchvat," šeptal jsem Maud. Přikývla a v očích jsem jí viděl soucit.

Šli jsme k němu, ale zdálo se, že je v bezvědomí, dýchal přerývaně. Ujala se ho, nadzdvihla mu hlavu, aby zabránila přívalu krve, a poslala mě do kajuty pro podušku. Přinesl jsem také pokrývky a uložili jsme ho pohodlně. Změřil jsem mu tep. Tloukl pravidelně a silně, byl zcela normální. To mě zarazilo. Začal jsem ho podezírat.

"Což jestli to všechno jen předstírá?" tázal jsem se, ale stále ještě jsem ho držel za zápěstí.

Maud zavrtěla hlavou a pohlédla na mne vyčítavě. Ale právě v tom okamžiku se ruka, již jsem držel za zápěstí, prudce vyškubla a jako železná past sevřela nyní mé zápěstí. Hlasitě jsem vykřikl strachem, byl to divoký, neartikulovaný řev; a zahlédl jsem ještě jeho tvář, zlomyslnou a vítězoslavnou, než mi druhou rukou objal trup a přitiskl mě na sebe v hrozném sevření.

Zápěstí mi pustil, ale druhá paže, svírající mě okolo zad, přidržovala zároveň obě mé paže, takže jsem se nemohl ani hnout. Uvolněná ruka se mi vztahovala k hrdlu a v tom okamžiku jsem poznal předtuchu smrti a její nejtrpčí příchut', kterou si člověk přivodí vlastní hloupostí. Proč jsem se jen důvěřivě opovážil na dosah těch strašlivých paží? Ucítil jsem na krku ještě druhé ruce. Byla to Maud, marně se pokoušející rozevřít ruku, jež mě škrtila. Vzdala se marného počínání a slyšel jsem její výkřik, který se mi do hloubi srdce zarával marným zoufalstvím. Slyšel jsem takový křik již tenkrát, když se potápěl převozní parník Martinez.

Tvář jsem měl na jeho hrudi a neviděl jsem, slyšel jsem však, že se Maud obrátila a rychle běžela po palubě. Všechno se potom odehrálo ráz na ráz. Ještě jsem ani záchvěv bezvědomí nepocítil, jen se mi zdálo, že miji nekonečný čas, než jsem slyšel opět její dupot. Přibíhala zpátky. A hned potom jsem cítil, jak se ten člověk pode mnou celý propadal. Dech mu unikl z plic a hrud' se mu pod mou vahou hroutila. Zda to bylo pouze tím výdechem nebo také pochopením rostoucí bezmocnosti, to nevím, ale hrdlo se mu rozechvělo hlubokým stonem. Ruka na mém hrdle povolila. Výdechl jsem. Ruka se zatřepotala a stiskla znovu. Ale ani jeho nesmírná vůle nemohla již přemoci doléhající rozklad. I ta jeho vůle se lámala. Omdlával.

Kroky přibíhající Maud již byly velice blízko, když se ta ruka naposledy zatřepotala a mé hrdlo zůstalo volné. Převalil jsem se zády na palubu, popadal jsem dech a mžoural jsem do slunce. Maud byla bledá, ale soustředěná - upřel jsem hned oči na ni - a dívala se na mne se směsí vyděšenosti a úlevy. Zhlédl jsem v její ruce těžký klacek na tuleni a její pohled sledoval můj dolů po ruce. Klacek jí vypadl z ruky, jako by ji z čista jasna uštkl, a v tom okamžiku mi srdce zaplavila nesmírná radost. Opravdu byla mou ženou, ženou-družkou, manželkou, bojující po mém boku i za mne, jako družka jeskynního muže by bojovala, všechn primitivní prazákad se v ní probudil a zapomněl na její kulturu, prazákad zatvrdlý pod měkkým povrchem civilisace, toho jediného způsobu života, který zatím poznala.

"Drahá ženo!" zvolal jsem a vyhrabal jsem se na nohy. V mžiku byla v mém objetí a chvěla se pláčem na mém rameni a já ji tiskl blíž. Pohlédl jsem na její hnědou svatozář vlasů, třpytící se v slunci drahokamy, vzácnějšími a mně dražšími než všechny poklady v truhlicích králů. Sehnul jsem hlavu a políbil jsem ji lehce na vlasy, tak zpolehoučka, že o tom ani nevěděla.

Potom mě napadla střízlivá myšlenka. Konec konců byla jen ženou, jež pláče úlevou, když nebezpečí pominulo, pláče v objetí svého ochránce nebo muže, který byl právě ohrožen. Kdybych byl jejím otcem nebo bratrem, nebyla by ta situace nijak odlišná. A kromě toho doba a místo nebyly vhodné a já jsem si přál dobýt si lepší oprávnění na vyznání lásky. A tak jsem ji ještě jednou zlehýnka políbil na vlasy, kdys jsem ucítil, že se vyvíjí z mého objetí.

"Tentokrát to byl skutečný záchvat," řekl jsem; "druhý takový otřes jako ten, po němž oslepl. Nejprve předstíral a nejspíš si tím záchvat přivodil."

Maud mu již znovu upravovala podušku.

"Ne," řekl jsem si, "ještě ne. Když ho mám teď bezmocného, bezmocný zůstane. Ode dneška bydlíme v kajutě. Vlk Larsen bude bydlet v podpalubí."

Uchopil jsem ho oběma rukama v podpaží a vlekl jsem ho do vchodu a na schody. Na můj pokyn sebrala Maud kus provazu. Udělal jsem mu pod rameny smyčku, převážil jsem ho přes práh a spustil po schodech dolů. Nedokázal jsem ho rovnou vyzdvihnout na kavalce, ale s pomocí Maud jsem vyzdvihl nejprve ramena a hlavu, potom tělo a nohy, převalil jsem ho přes obrubu kavalce a překulil ho na dolní lůžko.

Ale při tom nemělo zůstat. Vzpomněl jsem si na pouta v jeho pokoji, jichž užíval na námořníky raději než staromódních lodních okovů. A tak, když jsme od něho odcházeli, ležel tam spoután na rukou i na nohou. Po prvé po mnoha a mnoha dnech jsem opět volně vydechl. Cítil jsem se podivně lehkým, jako by mi byla s ramen sňata velká tíž. Stejně jsem vycítil, že jsme se s Maud ještě víc sblížili. A rád bych byl věděl, zda také ona to vycítila, když jsme spolu šli po palubě bok po boku k místu, kde mi uvázlý přídní stožár visel na nůžkách.

#### KAPITOLA 37

Hned jsme se přestěhovali na Přízrak, zaujali své dřívější pokojíky a vařili jsme v kuchyni. K uvěznění Vlka Larsena došlo nanevšest vřhod, neboť to, co musilo být nejspíš babím létem této vysoké šířky, právě skončilo a nastalo deštivé a bouřlivé počasí. Byli jsme teď zaopatřeni velmi pohodlně a nedokonalé nůžky se zavěšeným předním stěžněm dodávaly škuneru věcný a pracovní ráz a příslib odjezdu.

A teď, když jsme měli Vlka Larsena v poutech, bylo jich už pramálo potřebí. Jako první záchvat, také tento druhý měl za následek vážné ochromení. Maud to odpoledne objevila, když se pokoušela podat mu jídlo. Projevoval známky vědomí; mluvila naň, nedostávala však odpovědi. Ležel v té době na levém boku a zřejmě trpěl bolestmi. Zneklidněn prudkým pohybem překulil hlavu a uvolnil levé ucho od podušky, na níž dosud spočívalo. Hned potom slyšel a odpovídal jí, a hned potom přišla Maud ke mně.

Přitiskl jsem mu podušku k levému uchu a tázal jsem se ho, zda mě slyší, ale vůbec na to nijak nereagoval. Odstranil jsem podušku a otázku jsem opakoval, načež ihned odpověděl, že slyší.

"Víte, že jste na pravé ucho ohluchl?" zeptal jsem se ho.

"Ano," odpověděl tichým a hlubokým hlasem, "a je to ještě horší. Celá má pravá strana je zasažena. Jako by usnula. Nemohu pohnout rukou ani nohou."

"Znovu předstíráte?" naléhal jsem zlostně.

Zavrtěl hlavou a na přísných ústech se utvářel ten nejpodivnější zkroucený úsměv. A byl to vskutku úsměv zkroucený, protože se jevil pouze na levé straně, lícní svaly pravé strany zůstávaly zcela nehybné.

"To byla poslední Vlkova hra," řekl. "Jsem ochrnut. Už nikdy nebudu chodit. Och, jen na té druhé straně," dodával, jako by vytušil podezřivost v pohledu, který jsem vrhl na jeho levou nohu, jejíž koleno se právě zdvíhalo a nadzvedávalo pokrývku.

"Je to neštěstí," mluvil dál. "Byl bych vás rád ještě zabil, Humpe. A domníval jsem se, že tolik sil mi ještě zbývá."

"Ale proč vlastně?" zeptal jsem se částečně z hrůzy a částečně ze zvědavosti.

Opět jeho přísná tvář tvářila ten zkroucený úsměv, když odpovídal:

"Och, jen tak, jen co bych žil, co bych něco vykonával, co bych byl tím největším ždibcem kvasu až do konce, abych vás snědl. Ale takhle umírat!"

Pokrčil rameny, či lépe pokusil se rameny pokrčit, neboť se pohnulo jen levé. Stejně jako úsměv, i pokrčení bylo pokriveno.

"Ale jak byste to vysvětlil?" ptal jsem se. "Kde leží jádro vaší choroby?"

"V mozku," odpověděl bez váhání. "To ty prokleté bolesti hlavy to přivodily."

"Příznaky," řekl jsem.

Přikývl. "Není to čím vysvětlit. Nikdy v životě jsem nezastonal. Jen se něco stalo s mým mozkem. Rakovina, vřed nebo něco takového - něco, co požívá a ničí. Útočí již na má nervová centra, rozežírá je to kousek po kousku, buňku za buňkou - od té bolesti."

"Pohybová centra také," mnil jsem.

"Tak se zdá; a prokletí prokleté je v tom, že tu musím takto ležet při plném vědomí, duševně neporušen a s vědomím, že spojení se rozrušuje, kus po kuse rozbíjí mé spojení se světem. Nevidím, sluch a hmat mě opouštějí, když to půjde tímto tempem, brzy přestanu mluvit; a přece celou tu dobu zde budu živý, aktivní a nemohoucí."

"Jestliže říkáte, že zde budete, naznačil bych pravděpodobnost duše," řekl jsem.

"Žvást!" odsekl na to. "Značí to prostě, že tím útokem na můj mozek zůstávají vyšší psychická centra nedotčena. Mám paměť, myslím a uvažuji. Až to zanikne, já zaniknu. Nebudu. Duše?"

Propukl ve výsměšný smích a potom obrátil levé ucho do podušky na znamení, že si další rozhovor nepřeje. Odešli jsme s Maud za svou prací stísnění jeho strašlivým osudem - jak strašlivým, měli jsme teprve pochopit. Byla v tom hrůznost odplaty. Byli jsme hluboce a vážně zamyšleni, hovořili jsme málo a sotva šeptem.

"Můžete ta pouta odstranit," řekl toho večera, když jsme nad ním stáli a radili jsme se. "Je to naprosto bezpečné. Jsem už ochrnutý mrzák. Teď už můžu čekat jen proleženiny."

Usmál se tím zkrouceným úsměvem a Maud, s očima rozšířenými hrůzou, byla nucena odvrátit hlavu.

"Víte, že máte zkřivený úsměv?" zeptal jsem se ho; věděl jsem, že se o něho bude musit starat, a přál jsem si co nejvíc ji chránit.

"Pak se tedy už nebudu usmívat," odpověděl klidně. "Myslí jsem si, že s tím něco je. Pravou tvář mám celý den otupělou. Ano, a to jsem byl už tři dny před tímto varováním; na krátké chvíle se mi zdálo, jako by mi pravá strana usínala, někdy paže nebo jen ruka, někdy noha nebo šlapka.

Tak tedy mám zkroucený úsměv?" zeptal se za malou chvíli. "Dobře, napříště počítejte s tím, že se usmívám jen v duchu, jenom svou duší, přejete-li si, svou duší. Vezměte na vědomí, že se právě usmívám."

A několik minut tam ležel ztichlý a dopřával si té podivné představy.

Jako muž se nezměnil. Byl to ten starý nepřekonatelný a strašný Vlk Larsen, uvězněný kdesi v tom těle, které bylo kdysi tak nepřemožitelné a skvělé. Nyní ho poutalo necitelnými okovy, zazdívalo jeho duši do tmy a ticha, oddělovalo ji od života a od světa, který mu byl jenom nevázaným hýřením skutků. Už nebude časovat sloveso "dělat" ve všech způsobech a časech. "Býti" už bylo jediné, co mu zůstalo - býti, jak on sám definoval smrt, bez pohybu; chtít, ale nevykonat; myslit a uvažovat a v duchu být stejně živ jako kdy dřív, ale v těle být mrtev, docela mrtev.

Ačkoli jsem mu dokonce pouta sňal, přec jsme se nedovedli s jeho stavem srovnat. V duchu jsme se vzpírali. Pro nás byl stále ještě pln možností. Nebyli jsme si jisti, co od něho ještě můžeme očekávat, jakou hrůzu, pozdvihnuv se nad nemohoucí tělo, může ještě dokázat. Naše zkušenosti s ním ospravedlňovaly takový stav mysli, a tak jsme pracovali ustavičně pod tlakem úzkosti.

Rozřešil jsem problém, vzniklý z nedostatečné délky nůžek. S pomocí ráhnového kladkostroje (zrobil jsem nový) jsem vyzdvihl patu předního stěžně přes zábradlí a potom ji spustil na palubu. Potom jsem pomocí nůžek vytáhl na palubu hlavní spodní ráhno. Jeho čtrnáctimetrová délka mi poskytne potřebnou výšku, abych mohl stěžen zhoupnout. Pomocí druhé kladky, připevněné k nůžkám, jsem vyhoupl ráhno skoro do svislé polohy, potom spustil patou k palubě, kde jsem okolo ní zatloukl mohutné klíny, aby neklouzala. Jednoduchou kladku mého původního zdvihadla z nůžek jsem nyní připevnil na vrchol ráhna. Tak tedy, když jsem nyní přitáhl tažné lano od ní k rumpálu, mohl jsem zdvíhat a spouštět a naklánět horní konec ráhna, jak jsem potřeboval, kdežto pata zůstávala stále na místě a pomocí vodících lanek a táhel jsem mohl přehazovat ráhno na všechny strany. Na konec ráhna jsem také připevnil zdvihací lano; a když celé toto zařízení bylo dohotoveno, musil jsem sám žasnout, jakou mi poskytovalo sílu a výšku zdvihu.

Bylo ovšem zapotřebí dvou dnů práce, než jsem tento úkol zmohl, a teprve ráno třetího dne jsem přehoupl přídní stěžen na palubu a začal jsem jeho patu přitěsňovat do čtverce, aby zapadala do ložiska. Tady se nejvíc projevila má neobratnost. Pilou jsem to věkem začernalé dřevo přirezával, sekerou přitěsňoval a pořízem srovnával, až pata vypadala, jako by ji hryzla nějaká obrovitá myš. Ale zapadala.

"Půjde to, vím, že to půjde," volal jsem.

"Víte, co pokládá doktor Jordan za konečný důkaz pravdy?" zeptala se mě Maud.

Zavrtěl jsem hlavou a přestal jsem si oprašovat piliny za krkem.

"Můžeme to uplatnit? Můžeme tomu svěřit svůj život? Taková je konečná zkouška."

"Nějak jste si ho oblíbila," podotkl jsem.

"Když jsem zbořila svůj starý Pantheon a vyházela Napoleona a Caesara a jim podobné, okamžitě jsem si začala stavět nový," odpovídala mi vážně, "a jako prvního jsem tam uvedla doktora Jordana."

"Novodobý hrdina."

"A velkolepější právě proto, že moderní," dodávala. "Jak je vůbec možno srovnávat hrdiny starého světa s našimi?"

Až jsem nad tím hlavou zavrtěl. Byli jsme si v tolika směrech až příliš podobní, abychom se mohli přít. Aspoň naše názory na život se navzájem velmi podobaly.

"Na dvojici kritiků se dovedeme báječně shodnout," zasmál jsem se.

"A také jako stavitel lodí a jeho výtečný asistent," zasmála se i Maud.

Jenže jsme měli v těch dnech málo příležitosti k smíchu, jen příliš mnoho těžké dřiny a ještě hrůzu z živoucí smrti Vlka Larsena.

Dostal další záchvat. Pozbyl hlasu, nebo aspoň ho pozbýval. Mohl mluvit jen tu a tam. Vyjadřoval se o tom, že mu ta jeho spojení vyvádějí jako papíry na burse, hned jdou nahoru, hned zas dolů. Někdy byly papíry vysoko, a tu hovořil jako kdy dřív, třebaže zvolna a těžkopádně. A potom najednou ztratil zas řeč třeba vprostřed věty a potom jsme třeba celé hodiny čekali, než se porušené spoje opět napraví. Naříkal si na veliké bolesti hlavy a právě v tomto období si vytvořil soustavu dorozumívání pro případ úplné ztráty řeči - jeden stisk ruky znamenal "ano", dvojí stisknutí "ne". Osvědčilo se to brzy, neboť do večera ztratil hlas. Potom už jen stisky ruky odpovídal na naše otázky, a když si přál něco říci, naškrabal to levou rukou - a dosti čitelně - na papír.

To už na nás také dolehla krutá zima. Hnala se víchřice za víchřicí se sněhem a s deštěm. Tuleni se vydali na velkou pout k jihu a hnízdiště již bylo skoro prázdné. Pracoval jsem horečně. Navzdory špatnému počasí, navzdory větru, který mi obzvlášť překážel, byl jsem na palubě od úsvitu do tmy a dosahoval jsem hmatatelného pokroku.

Těžil jsem nyní z poučení, které mi dalo tehdy zdvihání nůžek a potom šplhání, abych upevnil vodící lanka a táhla. Na vrchol předního stěžně, dosahující nad palubou právě vhodné výše, připevnil jsem potřebnou výstroj hned, oporná podélná lana i horní a vrcholová lana zdvihačí. Jako obyčejně jsem špatně odhadl množství práce k danému úkolu potřebné a zdržel jsem se s tím celé dva dlouhé dny. A tolik práce ještě čekalo - na příklad plachty, které bylo vlastně třeba udělat znovu.

Zatím co jsem se dřel s výstrojí předního stěžně, Maud sešívala plachty, vždy ovšem připravena všeho nechat a přiskočit mi na pomoc, jakmile bylo zapotřebí víc než jednoho páru rukou. Plachtovina byla těžká a tuhá a Maud šila s normální námořnickou podložkou na dlaň a trojhrannou jehlou. Brzy měla ruce plné puchýřů, pachtila se však dál a ke všemu ještě také vařila a ošetřovala nemocného.

"Staré pověry do bot," zvolal jsem v pátek ráno. "Ten stěžeň se zasadí dneska."

Všechno bylo k pokusu připraveno. Lano z kladkostroje na ráhnu jsem přitáhl k rumpálu, vyzvedl stěžeň skoro načisto od paluby. Lano jsem upevnil, přitáhl k rumpálu lano od nůžek (které bylo spojeno s vrcholem ráhna) a po několika obrátcích jsem měl stěžeň ve svislé poloze a nad palubou.

Maud zatleskala, jakmile už nemusila přidržovat otočky, a volala:

"Podařilo se! Podařilo! Svěříme tomu život!" Náhle zesmutněla.

"Ale není to nad otvorem v palubě," řekla. "Budete muset začít zas všechno znovu?"

Usmál jsem se vševědoucne, povolil jsem jedno táhlo ráhna a přitáhl druhé. Stěžeň se zhoupl přesně doprostřed paluby. Stále ještě však nebyl přesně nad otvorem. Maud se znovu zasmušila a já se znovu vševědoucne usmál.

Povolil jsem lano od ráhna a úměrně jsem přitáhl na laně od nůžek a dostal jsem tak patu stěžně přesně nad otvor v palubě. Potom jsem dal Maud přesné pokyny, jak bude stožár spouštět, a seběhl jsem do nákladního prostoru a na dno škuneru.

Zavolal jsem na Maud stěžeň se začal snášet lehce a přesně. Čtverec paty sestupoval rovnou na čtverec ložiska; avšak za toho posledního sestupu se maličko pootočil, takže čtverec neseděl na čtverci. Neváhal jsem však ani na okamžik. Zavolal jsem na Maud, aby spouštění zastavila, vyběhl jsem na palubu a připevnil ráhnový kladkostroj k stěžni otočnou smyčkou. Maud zať táhla, zatím co jsem sběhl opět dolů. Při světle lucerny jsem viděl, jak se pata pomalu stáčí, až její hrany seděly přesně na hranách ložiska. Maud lano utáhla a vrátila se k rumpálu. Pomaloučku pata sestupovala těch posledních několik centimetrů a současně se znovu maličko pootočila. Znovu Maud stočení vyrovнала tahem na ráhnový kladkostroj a znovu spouštěla rumpálem. Čtverec zapadl do čtverce. Stožár byl usazen. Mocně jsem vykřikl a Maud přiběhla dolů. V žlutém světle lucerny jsme mžourali na dokonané dílo. Pohlédli jsme na sebe a naše ruce se hledaly, setkaly a stiskly. Myslím, že jsme měli oba zavlhle oči radostí z úspěchu.

"Nakonec to šlo tak lehce," podotkl jsem. "Všechna dřina byla v přípravě."

"A všechno půvab v dokončení," doplnila Maud. "Stěži dokážu uvěřit, že ten ohromný stožár je skutečně zasazen a vztyčen; že jste ho vyzdvihl z vody, přenesl vzduchem a uložil ho, kam patří. Je to titánské dílo."

"A pořizovali sobě vymyšlenosti mnohé," začal jsem zvesela, zarazil jsem se a zavětril.

Vrhl jsem rychlý pohled na lucernu. Ta nečadila. Znovu jsem zavětril.

"Něco se páli," pravila Maud s náhlou jistotou. Společně jsme skočili k žebříku, ale předběhl jsem ji na palubu. Z vchodu do podpalubí vystupoval hustý sloup kouře.

"Vlk ještě není mrtvý," zamumlal jsem si pro sebe, jak jsem se vrhl dolů a do kouře.

V úzké prostře dole byl kouř tak hustý, že jsem musil rukama tápat, kudy dál; a tak mocné bylo kouzlo Vlka Larsena v

mě obraznosti, že jsem skoro určitě očekával, jak mě ten bezmocný obr popadne za chřtán a začne mě škrtit. Zaváhal jsem, touha uprchnout po schodech zpátky na palubu mě málem úplně zmohla. Potom jsem si vzpomněl na Maud. Vidina té ženy, jak jsem ji viděl naposledy ve světle lucerny na dně škuneru s hnědýma očima planoucíma a zvlhlýma radostí, mihla se mi duševním zorným polem a věděl jsem, že nemohu zpátky.

Než jsem se dostal ke kavalci Vlka Larsena, kašlal jsem a dusil jsem se. Hmatal jsem a hledal jeho ruku. Ležel bez hnutí, ale na dotek mé ruky se zlehka pohnul. Hmatal jsem a hledal pod pokrývkami. Tam nebylo tepla, ani stopy ohně. A přece ten kouř, který mě oslepuje, nutí mě ke kašli a dusí mě, ten musí mít někde počátek a zdroj. Pozbyl jsem na chvíli rozvahy a běhal jsem zběsile podpalubím. Náraz na stůl mi zčásti vyrazil dech a vzpamatoval jsem se. Uvážil jsem, že takto nemohoucí člověk mohl založit požár jen docela blízko místa, kde leží.

Vrátil jsem se ke kavalci Vlka Larsena. Srazil jsem se tam s Maud. Jak dlouho již tam byla v tom dusivém ovzduší, nemohl jsem vědět.

"Vraťte se na palubu!" poručil jsem jí stroze.

"Ale, Humphrey -" zaodporovala divným, ochraptělým hlasem.

"Prosím vás, prosím!" houkl jsem hrubě.

Odcházela poslušně a potom mě napadlo, což nenajde-li v tom kouři schody? Vykročil jsem za ní a u paty schodů jsem se zarazil. Snad už vyběhla nahoru. Jak jsem tam váhavě stál, zaslechl jsem tiché zavolání:

"Ó, Humphrey, zabloudila jsem."

Našel jsem ji tápající u stěny zadní přepážky, napůl jsem ji vedl a napůl nesl, až jsem ji vyvedl po schodech. Čistý vzduch účinkoval jako kouzlo. Maud byla jen zemdlělá a točila se jí hlava. Nechal jsem ji ležet na palubě a vrhl jsem se dolů po druhé.

Základ ohně musí být někde hodně blízko u Vlka Larsena - o tom jsem byl již přesvědčen a běžel jsem rovnou ke kavalci. Jak jsem hmatal a hledal po pokrývkách, padlo mi něco žhavého na hřbet ruky. Spálilo mě to a uškul jsem rukou zpátky. Potom jsem pochopil. Škvírami v kavalci nad sebou zapálil matraci. Stále ještě mu zbývalo dosti vlády v levé ruce, aby to dokázal. Zavhlá sláma matrace za špatného přístupu vzduchu, protože byla zapálena zdola, celou tu dobu jen doutnala.

Jak jsem vyvlekl matraci z kavalce, rozpadala se mi rovnou ve vzduchu a současně vzplála plamenem. Utloukl jsem a udušil zbytky doutnající slámy na kavalci a vyběhl jsem na palubu, abych se nadechl čerstvého vzduchu.

Několik kbelů vody postačilo uhasit planoucí matraci vprostřed podlahy podpalubí; a za deset minut, když kouř tak zhruba vyvál, dovolil jsem Maud sejít dolů. Vlk Larsen ležel v bezvědomí, ale bylo zapotřebí jen několik minut, aby ho čerstvý vzduch opět vzkřísil. Ještě jsme mu pomáhali umělým dýcháním, a již dával znamení, že chce papír a tužku.

"Prosím pěkně, nevyrušujte," psal. "Usmívám se."

"Pořád ještě jsem kousek kvasu, jak vidíte," napsal za chvíli.

"Jsem rád, že už jste jen tak maličký kousek," řekl jsem.

"Děkuji vám," psal. "Ale pomyslete jen, o kolik ještě budu menší, než umřu."

A přece jsem tu ještě celý, Humpe," psal s konečným rozmachem. "Myslím jasněji než kdykoli v životě. Nic mě neruší. Dokonalé soustředění. Celý tu jsem a víc než to."

Bylo to jako poselství z věčné noci hrobu, neboť tělo tohoto muže se stalo jeho mausoleem. A tam, v tom nejpodivuhodnějším náhrobku jeho duch se dosud třepotal a žil. A bude se třepotat a bude žít, dokud se poslední spojení nepřeruší. A ještě potom, kdo může vědět, jak dlouho ještě se bude třepotat a žít?

KAPITOLA 38

"Myslím, že i má levá strana se poroučí," psal Vlk Larsen ráno po svém pokusu vydat lod napospas ohni. "Otupělost se stupňuje. Už sotva pohybuji rukou. Budete musit mluvit hlasitěji. Poslední spojení se kazí."

"Máte bolesti?" ptal jsem se.

Musil jsem svou otázku opakovat ještě hlasitěji, než odpověděl:

"Ne stále."

Levá ruka klopýtala namáhavě po papíru a jen s velkou potíží jsme jeho škrabancí rozluštili. Vypadalo to jako

"spiritistická zpráva ze záhrobí", jak je spiritisté vydávají za seanci při dolarovém vstupném.

"Ale ještě tu jsem, celý jsem," psala ruka ještě pomaleji a s ještě větší námahou.

Potom mu tužka vypadla a musili jsme mu ji znovu vtisknout do ruky.

"Kdykoli není bolesti, mám dokonalý klid a pokoj. Nikdy ještě jsem tak jasně nemyslel. Dokážu přemítat o životě a smrti jako indický mudrc."

"A nesmrtelnost?" tázala se ho Maud hlasitě a rovnou do ucha.

Třikrát se ruka pokoušela psát a beznadějně zatápala. Tužka opět vypadla z prstů. Marně jsme se snažili vtisknout ji zpět. Prsty se nedokázaly na ní sevřít. Potom Maud stiskla a přidržovala ty prsty na tužce vlastní rukou a ruka pomalu psala velkými tiskacími písmeny, tak pomalu, že s každým jednotlivým písmenem uběhly minuty:

"Ž - V - Á - S - T."

To bylo poslední slovo Vlka Larsena, "žvást". Zůstal věren své skepsi a nepřekonatelný až do konce. Paže i ruka se uvolnily. Trup těla se nepatrně pohnul. A potom už nebylo pohybu. Maud ruku pustila. Prsty se maličko roztáhly, jak se od sebe rozpadaly jen tíží, a tužka se odkutálela.

"Slyšíte ještě?" křičel jsem a držel ho za prsty, očekávaje jedno stisknutí, jež by značilo "ano". Odpověď již nepřišla.

Ruka odumřela.

"Všimla jsem si nepatrného pohybu rtů," upozorňovala Maud.

Opakoval jsem otázku. Rty se pohnuly. Přiložila na ně konečky prstů. Znovu jsem otázku opakoval. "Ano," hlásila Maud. Pohlédli jsme s očekáváním na sebe navzájem.  
"K čemu je to?" zeptal jsem se. "Co můžeme ještě říci?"  
"Snad, zeptejte se ho -"  
Zaváhala. "Položte mu otázku, která vyžaduje za odpověď ne," navrhoval jsem. "Pak budeme mít jistotu."  
"Máte hlad?" křikla naň.  
Rty se pod jejími prsty pohnuly a Maud řekla: "Ano."  
"Chtěl byste kousek hovězího?" zněla další otázka.  
"Ne," hlásila teď Maud.  
"Čistou hovězí polévku?"  
"Ano, chtěl by trochu polévky," říkala tiše a pohlédla na mne. "Než mu zhasne sluch, budeme se s ním moci domluvit. A potom -"  
Tak divně se na mne zahleděla. Viděl jsem, jak se jí chvěly rty a slzy jí stoupaly do očí. Zapotácela se ke mně a zachytil jsem ji v objetí.  
"Ach, Humphrey," vzlykala, "kdy už to jednou skončí? Jsem tolik unavená, tak unavená."

Položila mi hlavu na rameno, křehká postava se jí roztřásla pláčem. Byla v mé náruči jako pírkó, útlá, éterická. "Tak se konečně přece zhroutila," pomyslíl jsem si. "Co bych si bez její pomoci počal?"  
Uklidňoval jsem ji však a ubezpečoval, až se zas sebrala a duševně znovu nabyla sil tak rychle, jak to vždy dokázala také tělesně.  
"Měla bych se za sebe stydět," řekla. Pak dodala s tím rozmarným úsměvem, který jsem zbožňoval: "Jsem přece jenom pouhá malá ženuška."  
To sousloví "malá ženuška" mnou otřásl jako elektrická jiskra. Byla to má slůvka, má hýčkaná, tajná slůvka, má milostná slůvka pro ni.  
"Odkud máte ta slova?" tázal jsem se naléhavě s neočekávaností, jež zas otřásla jí.  
"Jaká slova?" zeptala se.  
"Malá ženuška."  
"Jsou vaše?" ptala se.  
"Ano. Moje. Já si je sestavil."  
"To potom jste musil mluvit ze spaní," usmála se.  
To roztančené, rozechvělé světélko se jí objevilo v očích. A mé oči, to jsem věděl, vyjadřovaly teď, co se slovy říci nedá. Naklonil jsem se k ní. Aniž jsem chtěl, nakláněl jsem se k ní jako strom se ve větru naklání. V té chvíli jsme si byli velice blízko. Ona však zatřásla hlavou, jako člověk může někdy stráset spánek nebo sen, a řekla:  
"Zнала jsem ta slova celý svůj život. Tatínek tak říkal mamince."  
"Jsou to také má slova," opakoval jsem umíněně.  
"Říkáte tak mamince?"  
"Ne," odpověděl jsem a ona se již nevyptávala, ačkoli jsem mohl přísahat, že měla na chvíli v očích trochu posměšný, škádlivý výraz.

S přídním stěžením již zasazeným mohla nyní pokračovat práce rychlejším tempem. Hlavní stěžen jsem měl zasazen takřka dřív, než jsem se nadál, a bez jediného významnějšího uvážnutí. Dokázal jsem to pomocí jeřábového ráhna na zdvihání nákladů, které jsem připevnil na přední stěžeň; a za několik dní už byla na místě všechna táhla a vzpěry, všechno vystrojeno a utaženo. Vrchní plachty by znamenaly jen svízele a nebezpečí, když se všechno mužstvo skládá z pouhých dvou lidí, nechal jsem tedy obě čnělky stěžňů přivázané na palubě.

Ještě několik dalších dní bylo zapotřebí na dokončování plachet a nasazování do výstroje. Zřídili jsme si jen tři: kosatku, přídlní plachtu a hlavní plachtu; záplatované, zkrácené a pokroucené, vypadaly jako nevhodná paráda na plavidle tak úhledném, jako byl Přízrak.

"Ale uplatní se!" jásala Maud. "Dokážeme, že se uplatní, a svěříme jim svůj život!"

Ze všech mých nových řemesel se určitě nejméně skvělo mé umění ve výrobě plachet. Dovedl jsem s nimi daleko lépe pracovat při plavbě, než je urobiť, a nijak jsem nepochyboval, že dorazím se škunerem do některého přístavu v severním Japonsku. Celý ten čas na palubě lodi jsem bifloval mořeplavectví z učebnic v lodní knihovně; a kromě toho jsem zde měl hvězdářskou stupnici Vlka Larsena, nástroj tak jednoduchý, že jej dítě mohlo používat.

Co se týče vynálezce oné stupnice, kromě rostoucí hluchoty a stále slabšího pohybu rtů pozorovali jsme na něm za uplynulý týden nepatrné změny. Ale toho dne, kdy jsme dokončili prolamování škunerových plachet, uslyšel poslední slova a pohyb jeho rtů odumřel - ne však dřív, dokud jsem se ho ještě nezeptal: "Jste ještě na tomto světě?" a rty odpověděly: "Ano."

Poslední spojení selhalo. Kdesi uvnitř té hrobky z masa prodlévala dosud duše člověka. Zazděna v oživené hlině, stále ještě ta divoce prudká inteligence, jak jsme ji znali, uchovávala svůj plamen; teď však již hořela jen v tichu a ve tmě. A byla rozložena, oddělena. Ta inteligence již nemohla mít žádné objektivní vědomí svého těla. Neznala již těla. Sám svět již pro ni nebyl. Uvědomovala si už jenom sebe a nesmírnost hlubin ticha a temnot.

#### KAPITOLA 39

Nadešel den našeho odjezdu. Nic už nás nemohlo zdržovat na ostrově Úsilí. Krňousovité stěžeň Přízraku byly zasazeny, bláznivé plachty zalomeny. Všechna práce mých rukou byla pevná, žádná nebyla krásná; věděl jsem však, že to bude fungovat, a jak jsem se na to na všechno díval, cítil jsem v sobě nebývalé síly a mohutnosti.

"Já to udělal! Já to udělal! Svýma vlastníma rukama jsem to udělal!" chtělo se mi vykřikovat nahlas.

Ale s Maud jsme si již vytvořili svůj zvláštní způsob, že jsme si navzájem vyjadřovali myšlenky jeden za druhého, a tu to vyslovila, právě když jsme se chystali napnout hlavní plachtu:

"Když pomyslím, Humphrey, že jste to dokázal vlastníma rukama!"

"Byly tu však ještě jedny ruce," odpověděl jsem. "Dvě malé ručky, a nepovídejte mi, že také to jsou slůvka vašeho otce."

Zasmála se a zavrtěla hlavou a zdvihla ruce a ukazovala mi je zblízka.

"Už do smrti nebudou ty ruce čisté," naříkala, "ani měkké, nikdy se již nezbaví toho zhrubnutí v divokosti živlů."

"Potom tedy špína a zhrublost v živlech budou vaší čestnou odměnou," řekl jsem a vzal jsem ty ruce do svých; a přes všechna svá rozhodnutí bych byl ty drahé ručky zlíbal, kdyby mi je nebyla rychle vytrhla.

Naše kamarádství nabývalo ráz rozechvělé plachosti. Dlouho jsem svou lásku účinně ovládal, nyní však začínala nabývat nade mnou převahy. Úmyslně mě neposlouchala a využila oči k svému vyjádření a nyní se začínala zmocňovat i jazyka - ba i mých rtů, neboť ty nyní šlely touhou políbit ty malé ručky, které se tak oddaně a těžce dřely. A také já jsem již šlel. Zdvíhalo se ve mně volání jako hlas trub a všechno mě volalo k ní. A vítr do mne dul, nedovedl jsem mu vzdorovat, ohýbal a nakláněl mé tělo, až jsem se skláněl nad ní, ani nevěda, že se nad ní skláním. A ona věděla.

Nemohla to nevědět, neboť rychle odtáhla ruce, ale nezdržela se, a ještě než odvrátila oči, vrhla na mne krátký zkoumavý pohled.

S použitím palubních lan jsem připojil zdvihací lana k rumpálu; potom jsem vytáhl hlavní plachtu, oba díly najednou, vrchol i límec. Bylo to neohrabané, ale šlo to dost rychle a brzy jsem měl i přídní plachtu nahoře a roztřepotanou.

"Tady v tom úzkém prostoru nedostaneme kotvu nahoru, jakmile se odtrhne ode dna," řekl jsem. "To by nás o dřív hodilo na skaliska."

"Jak to tedy uděláte?" ptala se.

"Smeknu ji a nechám ji tady," odpověděl jsem. "A vy přitom musíte udělat první samostatnou práci na rumpálu. Budu musít ihned přeběhnout ke kolu kormidla a vy musíte současně vytáhnout kosatku."

Odplutí použitím tohoto manévru jsem promýšlel a v duchu přezkoušel aspoň dvacetkrát; s kosatkovým zdvihacím lanem, zachyceným na rumpál, byl jsem přesvědčen, že Maud je schopna snadno vytáhnout tu nejvyšší nezbytnou plachtu. Do zátoky vál čerstvý vítr, a třebaže hladina zůstávala dosud klidná, bylo zapotřebí pracovat rychle, jestliže jsme se měli dostat bezpečně na moře.

Když jsem vyrazil klín z pouta okovu, zarachotil řetěz kotevním průvlakem dolů a do moře. Uháněl jsem na zád' a vytočil kormidlo. Přízrak jako by ožil, když se naklonil na první zabrání větru v plachtách. Kosatka se zdvíhala, jakmile se vzdula, Přízrak otočil před' a já musil kolem několik kolíků povolit a vyrovnat.

Vymyslel jsem si a zřídil samočinné táhlo na kosatku, které ji dokázalo samo přehazovat, takže se o to Maud nemusila starat; neměla však kosatku ještě zplna nahoře a dosud vytahovala, když jsem musil kormidlo přehodit až do krajní polohy. Byla to chvílka strachu, neboť se Přízrak hnál přímo na pláž, vzdálenou jen co by kamenem dohodil. Ale přehodil se a obrátil se v hlubokém sklonu po větru. Za mohutného třepotu, praskání plachet a bubnování kasacích uzlů, což všechno znělo mým uším jako hudba, nabral vítr a vyplul šikmo na opačný bok.

Maud svou práci dokončila a přišla na zád', postavila se mi po bok s malou čepičkou na temeni nad rozevlátými vlasy, s tvářemi zardeřelými námahou, s očima rozšířenými a rozzářenými vzrušením, s chřipím rozechvěným nápořem a štiplavou svěžestí slaného vzduchu. Hnědé oči měla jako zaleknutá laň. Byl v nich takový divoce pronikavý výraz, jaký jsem u ní ještě nikdy nespatril, rty měla pootevřené a se zatajeným dechem sledovala Přízrak ženoucí se na hradbu skalisk v průlivu do malé vnitřní zátoky, stáčeující se do tahu větru na svůj směr a s plnými plachtami vyplouvající na hladinu bezpečných vod.

Mé zkušenosti lodního důstojníka na tulení lovišti mi teď neobyčejně dobře posloužily, bezpečně jsem vyplul z vnitřní zátoky a položil jsem škuner na dlouhý šikmý běh podél břehu vnější zátok. A znovu ještě obrát a na opačném běhu Přízrak vyplul na širé moře. Už ho zachytilo hluboké oddechování oceánu a Přízrak sám se rozdýchal v stejném rytmu, jak hladce vyklouzával a opět sklouzával po širokých zádech dlouhých mírných vln. Den byl mdlý a obloha zatažená, nyní však prorazilo slunce skrze mračna a jako vítané dobré znamení ozářilo oblouk pláže, kde jsme se společně odvážili postupovat proti pánům a vladařům harémů a ubíjeli jsme holoušky. Celý ostrov Úsilí se rozjasnil v záři slunce. I ten přízračný jihozápadní výběžek už nevypadal tak krutě, a také na něm se tu a tam, kde jej zmáčely spršky vln, zablyštěly oslnivé odlesky slunce.

"Vždycky budu na ten ostrov vzpomínat s pýchou," řekl jsem Maud.

Pohodila hlavou s gestem královny, řekla však prostě: "Můj milý ostrov Úsilí! Nikdy ho nepřestanu milovat."

"A já!" připojil jsem rychle.

Zdalo se, že se již naše zraky musejí setkat v plném srozumění, avšak, bohužel, musily se odvracet a nesetkaly se.

Vzniklo z toho mlčení, které bych skoro nazval rozpačitém. Prolomil jsem to ticho a řekl jsem:

"Podívejte se na ty černé mraky v návětrí. Vzpomeňte si, že jsem vám včera říkal, že barometr klesá."

"A slunce se schovalo," odpověděla s očima stále upřenými na náš ostrov, kde jsme dokázali vítězně ovládnout hmotu a dosáhli jsme nejoprávdovějšího přátelství, jaké jen může vzniknout mezi mužem a ženou.

"A znamená to povolit lanka plachet na plný vítr k Japonsku!" zvolal jsem vesele. "Příznivý vítr a vlající plachty, nebo jak to je, znáte to."

Přivázal jsem kormidelní kolo a běžel jsem na před', povolil tam přídní i hlavní plachtu, utáhl napínáky ráhen a upravil všechno na vítr ze čtvrtky, který nás měl nyní hnát. Byl to vítr čilý, až příliš čilý, ale rozhodl jsem se hnát se s ním tak dlouho, jak se jen mohu odvážit. Na neštěstí při takovém volném běhu není možno přivazovat kormidelní kolo, takže mě čekala celá noc u kola. Maud naléhala, že mě vystřídá, ukázalo se však, že nemá dost síly na ovládání kola v tak

mocném vlnobití, i kdyby dokázala v tak krátké lhůtě pochopit umění a vtip takového kormidlování. Byla z toho objevu velmi skleslá, ale nabyla opět ducha, když čistě svinula lana a zdvižná lanka a vůbec všechny volné provazy. Kromě toho musila vařit a stlát lůžka, ošetřovat Vlka Larsena a pracovitý den zakončila mocným útokem na všeobecný úklid v kajutě i v podpalubí.

Kormidloval jsem celou noc bez vystřídání, vítr pomalu ale ustavičně zesiloval a vlny se zdvíhaly. V pět hodin ráno mi Maud přinesla horkou kávu a vdolky, které právě napekla, a v sedm hodin mě důkladně oživila a osvěžila vydatnou a horkou snídaní.

Potom po celý den a stále tak pomalu a vytrvale nabýval vítr na síle. Dělal dojem zlostné umíněnosti, že je rozhodnut foukat a foukat pořád mocněji a právě tak vytrvale. A stejně tak si Přízrak šuměl vpřed, uháněl míli za mílí, až jsem byl přesvědčen, že se žene rychlostí nejméně jedenácti uzlů. To bylo příliš krásné, abych to mohl promarnit, ale se soumrakem jsem už byl vyčerpán. Třebaže jsem byl ve výtečném tělesném stavu, šestatřicet hodin nepřetržité služby u kola bylo na mne přespříliš. Kromě toho mě Maud prosila, abych zarazil do větru, a já dobře věděl, bude-li vítr stále týmž tempem silít a vlnobití mohutnět, velmi brzy už ani ten obrat nebude možný. A tak za houstnoucího soumraku, s úlevou a rád a zároveň i neochotně jsem stočil Přízrak do větru.

Jenže jsem dostatečně neuvážil, jak nesmírným úkolem je skasání tří plachet pro jediného muže. Dokud jsem uháněl takřka před větrem, neoceníl jsem patřičně jeho prudkost, když však jsem zastavil, poučil jsem se k své lítosti a málem k zoufalství -, jak zuřivě opravdu fouká. Vítr znemožňoval všechno mé usilování, rval mi plachty z rukou a v jediném okamžiku zhatil všechno, čeho jsem dosáhl v deseti minutách nejukrutnější námahy. Do osmi hodin jsem stačil pouze skasat druhý pruh přídní plachty. Ani do jedenácti hodin jsem se nedostal o nic dál. Krev mi kapala z konečků všech prstů, nehty jsem měl do krve zulámané. Bolesti a vyčerpáním jsem se ve tmě rozplakal, tajně, aby Maud nevěděla. Potom jsem v zoufalství zanechal pokusů o skasání hlavní plachty a rozhodl jsem se vyzkoušet experiment, dá-li se zarazit do větru jen se skasanou přídní plachtou. Ještě tři hodiny mi trvalo ovinout a utáhnout hlavní plachtu a kosatku, a ve dvě hodiny ráno, polomrtvý, když skoro všechen život ze mne zvyrážely úder vichřice a strašná dřina, zbývalo mi jen tak sotva dost vědomí, abych poznal, že se experiment podařil. Těsně skasaná přídní plachta to dokázala. Přízrak se pevně držel do větru a nejevil žádný sklon sklouznout na šíř do koryta mezi vlnami.

Ačkoli jsem umíral hladu, Maud se marně snažila přimět mě k jídlu. Dřímával jsem s plnými ústy. Usínal jsem se soustem na půl cesty k ústům a procítal v muce k poznání, že jsem sousto dosud do úst nevpravil. Byl jsem tak rozespale nemohoucí, že mě musila přidržovat na židli, aby mě prudké kymácení škuneru neshodilo na podlahu.

Vůbec jsem nevěděl, jak jsem přešel z kuchyně do kajuty. Maud vedla a podpírala náměsíčníka v hlubokém spánku. Neuvědomoval jsem si skutečně vůbec nic až do chvíle, kdy jsem procítl - za jak dlouho, nevím - na lůžku s botami zutými s nohou. Bylo tma. Byl jsem ztuhlý a celý bolavý, vykřikoval jsem bolestí, jak jsem se jen svými ubohými konečky prstů dotkl pokrývek.

Zřejmě dosud nebylo ráno, a tak jsem zavřel oči a znovu usnul. Nevěděl jsem, že jsem prospal celý den až do večera a byla to již tma druhé noci.

A znovu jsem procítl, trápilo mě, že jaksi špatně spím. Zažehl jsem zápalku a pohlédl na hodinky. Ukazovaly půlnoc. A to jsem odcházel z paluby teprve ve tři! Bylo by to docela nesrozumitelné, kdybych byl neuhodl, jak to vlastně je. Nebylo divu, že se mi spalo špatně. Spal jsem již plných jedenadvacet hodin. Napínal jsem sluch, snažil jsem se chvíli postřehnout, jak se Přízrak drží, poslouchal jsem bušící vlny a tlumený hukot větru na palubě, potom jsem se obrátil na bok a pokojně jsem spal až do rána.

Když jsem v sedm hodin vstal, neviděl jsem nikde Maud a pomyslí jsem si, že je v kuchyni a připravuje snídani. Na palubě jsem viděl, že se Přízrak drží pod tím ždibcem plachty velkolepě. Ale v kuchyni jsem Maud nenašel, ačkoli v plotně hořel oheň a voda se vařila.

Objevil jsem ji v podpalubí u lože Vlka Larsena. Zahledl jsem se naň, na muže sraženého s nejvyšších vrcholů žití a za živa pohřbeného, hůř než mrtvého. V bezvýrazné tváři se jevila úleva, která byla u něho něčím novým. Maud na mne pohlédla a pochopil jsem.

"Za bouře jeho život doblikal," řekl jsem.

"Žije však dál," odpověděla s nekonečnou vírou v hlase. "Měl přílišnou sílu."

"Ano," řekla, "ale ta už ho nyní nespoutává. Je volný duch."

"Zajisté, volný duch," odpověděl jsem; vzal jsem ji za ruku a vyvedl ji na palubu.

V noci se bouře strhala, čímž lze vyjádřit, že ztrácela sílu stejně zvolna, jak jí nabývala. Ráno po snídani, když jsem vytáhl mrtvolu Vlka Larsena na palubu připravenou k pohřbu, stále ještě vítr prudce vál a táhly velké vlny. Paluba byla ustavičně zaplavována, vlny se hrnuly přes zábradlí a pronikaly žlaby. Náhlý nápor vichřice udeřil do škuneru, ten se naklonil, až se návětrné zábradlí docela potopilo a hukot v ráhnovi se zdvihl do vrcholného jeku. Stáli jsme po kolena ve vodě, když jsem obnažil hlavu.

"Pamatuji si jen jeden kousek obřadu," řekl jsem, "a to jest: 'A tělesná schránka zesnulého budiž vržena do moře!'"

Maud na mne pohlédla udivena a zděšena; avšak duch toho, co jsem kdysi viděl a slyšel, mě mocně ovládal a přiměl mne, abych Vlku Larsenovi poskytl stejný obřad, jako on kdysi poskytl druhému. Nadzdvihl jsem konec prken poklopu a mrtvola zahalená v plachtovině sklouzla nohama napřed do moře. Váha železa ji strhla do hlubin. Zmizela.

"Sbohem, Satane, duchu pyšný," zašeptala Maud tak tiše, že to jekot větru snadno přehlušil; viděl jsem však pohyb jejích rtů a rozuměl jsem.

Jak jsme se přidržovali návětrného zábradlí a prodírali se k zádi, zahledl jsem se náhodou na podvětrnou stranu do dálky. Přízrak se v tom okamžiku vzněsl na hřeben vlny, a tak jsem jasně zahlédl malý parník, vzdálený jen asi pět kilometrů. Kolébal se a vrhal se přídi do vln, jak se hnál plnou parou k nám. Měl nátěr černý a podle vypravování lovců o jejich pytláckých výpravách rozeznával jsem nyní, že je to celní kutr Spojených států. Ukázal jsem na něj prstem, aby

také Maud viděla, a rychle jsem ji v odvedl do bezpečí na horní zádi.

Rozběhl jsem se dolů k truhlici s vlajkami, ale včas jsem si připomněl, že při vystrojování Přízraku jsem zapomněl na závěsy vlajkových lanek.

"Nepotřebujeme vlajku volající o pomoc," řekla Maud. "Stačí, když se na nás podívají."

"Jsme zachráněni," řekl jsem se suchou střízlivostí i se slavnostní vážností. A potom jsem dodal v bujně rozradostnělosti: "Ani nevím, mám-li se z toho radovat."

Zahleděl jsem se na ni. Naše oči se nevyhýbaly setkání. Naklonili jsme se k sobě navzájem, a než jsem se nadál, objímal jsem ji v náručí.

"Mám to vyslovit?" zeptal jsem se.

A Maud odpověděla: "Není zapotřebí, ačkoliv by ta slova byla tak milá, tak sladká."

Její rty vyšly vstříc mým a ústa se přitiskla na ústa. Nevím, jakým zvláštním obratem obraznosti jsem zahlédl záblesk oné scény v kajutě Přízraku, kdy mi přitiskla zlehka prsty na rty a řekla jen: "Ticho!"

"Má ženo, má malá ženuško," říkal jsem jí a volnou rukou jsem ji hladil na rameni tak, jak to všichni milenci na světě dovedou, třebaže se tomu nikdy neučili.

"Můj muži," pravila a dívala se na mne chvíli s třesoucími se víčky. Roztřepotaly se konečně a zastřely oči docela, jak si přitiskla hlavu na mou hrud a radostně, šťastně si vzdychla.

Ohlédl jsem se na kutr. Byl už velice blízko. Spouštěli člun.

"Ještě jeden polibek, má drahá," šeptal jsem. "Ještě jednou se políbíme, než přijdou."

"A zachrání nás od nás samých," doplnila s rozkošným úsměvem, tak rozmarným, jak jsem jej nikdy ještě neviděl, nebot byl plný rozmaru lásky.

## Londonův "NADČLOVĚK"

Jack London (1876-1916) je už přes čtyřicet let mrtev, skoro šedesát let uplynulo od úsvitu jeho spisovatelské slávy, a přece se dodnes vedou v literární vědě o jeho dílo spory. O jeho hodnotu i o jeho smysl a vyznění. A z Londonových ideově sporných knih je Mořský Vlk stále nejspornější. Je to jeho první dlouhý román, psal jej London šestadvacetiletý, vyzpíval v něm svou celoživotní lásku k moři, ale vyjádřil v něm také - a to především - svůj odsudek dravého individualismu. A přesto mu Mořského Vlka právě socialistická kritika nejvíc vyčítala.

Je to nejspíš tím, že byl London větším umělcem než filosofem a socialistickým myslitelem. Tato autorská nehoda se mu totiž stávala napořád, v mnoha povídkách a ve všech třech jeho velkých románech, v Mořském Vlkovi, v Martinu Edenovi i v Bílém Dni. Všechny tři psal jako odsouzení individualismu, jako přímý útok na dravé a sobecké individualistické myšlení, ale kritika ho nepochopila. Pochopili ho prostí čtenáři? To je ta velká a základní otázka. Podle toho, že je dodnes nejoblíbenějším autorem americké dělnické třídy, zdá se, že byli čtenáři vnímavější než kritikové.

Čtenáři dobře rozumějí svému Jacku Londonovi, který nebyl autorem pro dělníky, ale autorem-dělníkem, který se neučil třídnímu boji z knížek, ale na vlastní kůži jej prožíval od nejtělejšího dětství. Jack London napsal "Železnou patu", "Něco shnilého v Idahu", "Lidé z propasti", strhující revoluční povídku "Odpadlík" a mnoho statí, článků, úvah a propagačních pamfletů o socialismu a revoluci. Jak by tedy dělnický čtenář necítil, co těmi vypjatými individualisty Martinem Edenem, Elamem Harnishem a Vlkem Larsenem doopravdy myslil?

Mořský Vlk je ovšem kniha sporná ještě také po jiných stránkách. Když vyšla, prohlašovali ji četní kritikové za nevкусnou a nechutnou, za přepjatou a boucharonskou. Viděli v ní neúměrné nakupení ohavných, odporně nepřijemných událostí. Vytýkali jí spoustu romantických nadsázek a celkově špatnou kompozici, nepěkný sloh a nedostatek smyslu pro úměrnost. Snadno ovšem postřehli, že některé z příhod románu jsou zohla nemožné. Odsuzovali také milostný příběh Maud a Humphreyho jako nepřírozený, sám Ambrose Bierce, Kalifornan a Londonův přítel, napsal v dopise, že "byl těmi oběma bezpohlavními milenci úplně znechucen".

V tom všem je nepochybně kus pravdy. Ale jak to, že se Mořský Vlk stal okamžitě po vyjití nejprodávanejší knihou, jak to, že se od toho roku 1904 znovu a znovu vydává, v Americe i v Anglii ještě zas v roce 1955, že se stále znovu překládá do všech jazyků, že je oblíbenou četbou čtenářů sovětských?

Možná, že si na tyto otázky víceméně správně odpoví každý čtenář. Protože je ta odpověď vlastně docela prostá. Je to obrovský Londonův talent, je to jeho umění. Že je postava Vlka Larsena naveskrz nemožná, nepravděpodobná? Ale ano; jenže umělec má právo, ba povinnost takto vytvářet postavu, aby vyjádřil velkou a silnou myšlenku. Zajisté sotva někdo z obyčejných smrtelníků dokáže s klidem žít na vlastní lodi obklopen znepřáteleným a nenávislně zuřícím mužstvem. Sotva někdo dokáže rozmáčknot v ruce syrový neškrabaný brambor, až mu vytéká mezi prsty. Nebo skočit ze sedu v židli na tři metry a přitom jedinou ranou srazit silného muže. Nebo se vydrápat a vydrásat z přepadení sedmi muži po žebříku z kotců. Nebo při vši své zvířecí surovosti s porozuměním, třebaže často s úšklebkem, číst Browninga a Swinburna, filosofy a klasiky, a dokonce o nich umět diskutovat. Ovšem, že je to postava vymyšlená a vykonstruovaná, jenže vtíp je v tom, že je vytvořena velkým umělcem po zákonu umělecké tvorby. Že ji čtenář přijme, jak mu ji autor podává, protože to umí. V poslední době se, bohužel, často zapomíná, že slovo umění má stejný kořen, jako to právě vyslovené "umí". A London to zatraceně dobře uměl.

Nám dnes ovšem je naprosto jasné, že Vlk Larsen je do romantiky vybájená postava se zdáním reálnosti proto, aby přesvědčivě ukázala nesmyslnost sobeckého a individualistického materialismu. A tady je nám především zapotřebí rozumět autorovi dobře. Zajisté, že London, sám přesvědčený materialista a téměř marxista, i když omezený svou dobou a prostředím, i když často dosti plochý marxista, že tento London nechce ukazovat "krásu" idealismu Van Weydena a Maud Brewsterové jako protějšek skutečného filosofického materialismu, nýbrž jako kulturní a civilizační

prvek a protějšek vulgárního a sobeckého materialismu.

Ale všimněme si dobře: Mořský Vlk, Larsen, umírá a už je jistě aspoň jednou nohou v té nesmrtelnosti, jak si ji představují Maud a Humphrey, jistě už aspoň jedním okem šilhá do toho jejich nebička, ale jeho zdravý materialismus do poslední chvíle zůstává vítězný: na otázku, zda již začíná chápat. nesmrtelnost duše, odpovídá těžce a skoro nečitelně napsanými velkými tiskacími písmenami: "ŽVÁST!"

Vlk Larsen je úplný a jako z jednoho kusu, je básnickou evokací nietzscheovského ideálu. V tom kritika má pravdu a to také nikdy London nepopíral. Larsen je velký a silný a schopný, ale je také bezohledný, sobecký a cynický, je dokonale v duchu Nietzscheově "jenseits vom Gut und Böse", představy práva a mravnosti, dobra a zla jsou mu směšné. Proto je také jeho materialismus vulgární a špatný a odsouzený. Van Weyden a Maud jsou tu autorovi jen obrazy pomocnými, jen pozadím pro hrůzu přepjatého materialismu a individualismu. Tak je třeba se dívat na ty rozprávky Larsena, Van Weydena a Maud, a potom smyslu a poslání knihy dobře porozumíme. Jen si všimněme, jaká rovněž sobecká a hrubě materialistická cháska je všechno mužstvo na Přízraku, ale kdekoli se v ději setkáme s některým jen trochu víc zblízka, ihned cítíme autorovu náležitost a věrnost dělnické třídě, hned vidíme, jak dobře poznává, co pěkného se skrývá pod drsnou slupkou u všech zedřených a vykořisťovaných pracujících lidí.

Nebo sám osud Van Weydenův. Zkušený Londonův čtenář tu snadno poznává jeho zamilovanou představu o vlivu zdravého pracovního života na člověka, Maně si vzpomeneme na příklad na šéfredaktora Fergusona z "Bílého Dne" a na četné jiné Londonovy postavy lidí, kteří se v přírodě a v tělesné práci proměňovali a rozvíjeli. Proto také taková přepjatost a nadsázka, když Van Weyden sám, jen s chabou pomocí slaboučké Maud, dokáže zasadit oba obrovské stěžně ztroskotaného Přízraku. Ta úžasná vůle, vytrvalost, ty zázraky, které takový běloručka dokáže! London nečekal, až mu to některý chytrý kritik poví, London dobře věděl, jaká je v tom nadsázka, Vždyť Maud Brewsterová sama říká nad usazeným stěžněm: "Je to titánské dílo!" Ale jaká je autorova myšlenka, jaké je jeho poselství? Zas to londonovské: člověk dokáže všechno. Život nelze zahubit. Tady jde těm lidem o život, a protože jsou inteligentní, protože jsou citliví a protože milují život, napnou všechny síly až do zdánlivé nemožnosti. Proto je i nepravděpodobnost, i ta nemožnost možná, proto je každá Londonova romantika nakonec realistická a zdánlivě do nepravdy přepjatá nadsázka je v hloubi životní zkušenosti, v hlubinách živé skutečnosti nakonec pravdivá!

Skutečně vyšší umělecké pravdy, zrovna tak je to s tím milostným příběhem. Ach ano, každá průměrná dušička leckterého kritika si myslila nejen to, že by se dva lidé, mladí a vcelku pěkní, kteří se do sebe zamilovávají a mají k sobě blízko, oba pracují v literatuře, že by se spolu dávno byli vyspali, ale i to, že by to tak bylo v tom románě hezčí, realističtější. Jak jinak vidí lidi básník a skutečný realista London! Jistě, že je v tom notný kus idealisace, ale což si každý skutečně silný muž lásku neidealisuje? Což si ji dávno a dávno lidstvo vůbec jako celek sociálně i historicky nezidealisovalo? Což právě toto není jedna z hlavních částí onoho procesu, jímž se člověk stává člověkem a povznáší se nad ostatní živočišnou říši? A my přece víme, že takto toužil právě Jack London nejen ve svém básnění, ale v celém svém životě!

Tak tedy je třeba chápat Mořského Vlka, ostatně, čtenáři, ruku na srdce, že jsem tu jen shrnul některé vaše dojmy a zážitky z této okouzující četby?

A. J. Šťastný